Финансирано от Европейския съюз СледващоПоколениеЕС	План за възстановяване и устойчивост	Република България	**ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ ПО ПРОЦЕДУРА BG-RRP-3.006 „ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВИ ВЕИ ЗА СОБСТВЕНО ПОТРЕБЛЕНИЕ В КОМБИНАЦИЯ С ЛОКАЛНИ СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА СЪХРАНЕНИЕ НА ЕНЕРГИЯ В ПРЕДПРИЯТИЯТА” НА НПВУ**

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
Дата на разясненията от СНД: 28.02.2023 г.			
1	15.02.2023г.	Здравейте, Моля за разяснения по обявената процедура: 1. Допустимо ли е да кандидатства предприятие, което вече е инсталирало фотоволтаична система за собствени нужди чрез собствено финансиране и което желае да изгради нова допълнителна система? Ако да, то изискването за мощност до 2 пъти размера на договора с ЕРД ще се разглежда комплексно за старата и новата система ли? 2. Допустима за кандидатстване ли е фирма, която отдава под наем имоти в собствена сграда (офиси или жилища, код L68.2 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти)? Ако да, то какви допълнителни изисквания има? Допустима ли ще бъде сградата за интервенция, ако, да речем, не всички обекти са собственост на кандидатстващото предприятие? 3. Обявена е пределна цена в размер до 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии). В тази цена се включва само мощността на инсталирана фотоволтаична система или се включва и мощността на батерията за съхранение? 4. Допустими ли са разходи за консултантски услуги за подготовка и управление на проект по процедурата? Благодаря ви предварително! Успех!	1. Съгласно Условията за кандидатстване по процедурата е допустимо единствено изграждане на нова фотоволтаична инсталация за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии). Батериите задължително следва да бъдат свързани към изградената по настоящата процедура фотоволтаична система, и да съхраняват енергия от нея. Допълнително, по процедурата не са допустими дейности и разходи, свързани с изградените по настоящата инвестиция съоръжения /фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии)/, след като същите са започнали вече своята работа (включително разходи по поддръжка и замяната на малки части и компоненти на енергийното съоръжение, които обикновено се извършват по време на очаквания жизнен цикъл на инсталацията). Също така, в Условията за кандидатстване е посочено, че инсталираната мощност на изградената по процедурата нова фотоволтаична система за собствено потребление не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност (съгласно удостоверение за предоставена мощност, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД) или договор с ЕРД за предоставена мощност на кандидата), но не повече от 1 MW. Условията за кандидатстване не поставят ограничение кандидатите по процедурата да нямат вече изградена фотоволтаична система за собствено потребление. В тази връзка, допустимо е изграждане на допълнителна нова фотоволтаична система за собствено потребление задължително в комбинация с батерии, въпреки наличието на вече изградена фотоволтаична система, при положение, че са спазени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата. Същевременно обръщаме внимание, че кандидатът следва да спазва и регламентираното в чл. 25а от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), че „краен клиент може да изгради енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа и върху

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			недвижими имоти към тях в урбанизирани територии, енергията от които ще се използва само за собствено потребление, **като общата инсталирана мощност на енергийните обекти може да бъде до два пъти размера на предоставената мощност**, но не повече от 5 MW.“ С оглед изложеното, мощностите за производство на енергия за собствено потребление, изградени при условията на чл. 25а от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), включително тези по настоящата инвестиция, следва да бъдат в границите на до два пъти размера на предоставената мощност, но не повече от 5 MW. Доколкото присъединената мощност се удостоверява чрез договор/удостоверение с ЕРД, посоченото изискване за до два пъти присъединната мощност следва да е спазено и на ниво отделен обект. Допълнително, мощността на фотоволтаичната инсталация за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление, която ще се изгражда по настоящата процедура, е допустимо да бъде до 1 MW. Следва да се има предвид, че в раздел „План за изпълнение / Дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване кандидатите следва **задължително** да представят информация относно необходимостта от получаване на подкрепа за изграждане на нови фотоволтаични инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии), включени в предложението за изпълнение на инвестиция. В случай че кандидатът има изградени вече такива фотоволтаични мощности следва да ги опише в посочения раздел, включително като посочи общият капацитет за собствено потребление, който би се постигнал с инвестицията по проекта и да обоснове нуждата от тази инвестиция. При изготвянето на идейния/ технически/работен проект следва да бъдат взети предвид изискванията на чл. 25а от ЗЕВИ, включително изискването за предоставената мощност да не надвишава 5 MW. 2. Доколкото спецификата на предприятия, които се занимават с операции с недвижими имоти и отдаване под наем е да предоставят собствени сгради за ползване на трети лица и с оглед на това, че чрез посочената дейност основен потребител на енергия ще е наемателят, а не наемодателят, изграждане на фотоволтаична система по настоящата процедура от предприятия, осъществяващи такъв вид дейности би било допустимо единствено ако, отговарят на всички

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване, вкл. да използват произведената енергия само за собствено потребление и същата да не е свързана с покупко-продажба. СНД може да извършва проверки на място, чрез които да изиска доказателства, свързани със спазването на тези изисквания и в случай на установени нередовности да поиска възстановяване на помощта. 3. В определената от СНД пределна (максимална) цена от 3 000 лева без ДДС за изграждане на 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система до 1 MW за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии)), се включват всички разходи, необходими за изграждане на системата, включително и разходите за придобиване на батериите, които са задължителна инвестиция. Както е посочено в т. 14.2 от Условията за кандидатстване, в обхвата на допустимите разходи се включват: разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА); разходи за придобиване на дълготрайни нематериални активи (ДНА); разходи за строително-монтажни работи на покрив/фасада на сграда или върху недвижим имот към нея; и разходи за консултантски услуги от инженерно-технически характер. Всички посочени разходи следва да са необходими и пряко свързани с изгражданите фотоволтаични системи в комбинация с батерии. 4. Разходи за консултантски услуги за подготовка на предложението за изпълнение на инвестиция, както и разходи за управление на проекта не са допустими по настоящата процедура.
2	15.02.2023г.	Здравейте, моля за разяснение и на следния въпрос: При множество предприятия съществува казусът, че не разполагат със собствена партида за за електрическа енергия и ползват енергия по чужда партида, макар да са собственици на обекта/сградата. Каква е възможността за кандидатстване и какви биха били условията за тях? Благодаря предварително!	Съгласно т. 13.1, подт. 1.4) от Условията за кандидатстване, инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност (съгласно удостоверение за предоставена мощност, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД) или договор с ЕРД за предоставена мощност на кандидата), но не повече от 1 MW. Основните параметри на процедурата, включително посоченото изискване, са съобразени с регламентираното в чл. 25а от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ). Цитираният член, както и други допълнения от 07.06.2022 г. в ЗЕВИ, са приети в изпълнение на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, като целта е да бъде въведен значително облекчен ред за изграждане на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за собствено потребление. Посочените изменения в ЗЕВИ допринасят за съществено намаляване на разходите, административната тежест и необходимото време за крайните клиенти, които искат да изградят енергийни обекти за производство на електрическа енергия от ВЕИ само за собствено потребление, като общата инсталирана мощност на енергийните обекти може да бъде до два пъти размера на предоставената мощност. В случай че кандидатът не може да представи удостоверение, издадено от ЕРД, или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на предприятието-кандидат за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите, същият не е допустим по настоящата процедура.
3	15.02.2023г.	Ще бъде ли допустим кандидат по процедурата "Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление" религиозна организация, която е регистрирана по Закона за вероизповеданията, като съгласно чл.21 от същия закон осъществява и стопанска дейност (сектор L „Операции с недвижими имоти“) и е регистрирана по ЗДДС.	Допустими по настоящата процедура чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиции от крайни получатели са само кандидати, които отговарят на всички критерии за допустимост, посочени в Условията за кандидатстване. Видно от предоставената в запитването информация, посочената организация не е допустим кандидат по настоящата процедура, тъй като не отговаря на изискването по т. 11.1 „Критерии за допустимост на кандидатите“, подт. 1) от Условията за кандидатстване, а именно да са търговци по смисъла на Търговския закон или Закона за кооперациите или да са еквивалентно лице по смисъла на законодателството на държава-членка на Европейското икономическо пространство.
4	15.02.2023г.	Здравейте, Може ли да разясните какви точно разходи се включват в референтната цена до 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии)? Включени ли са в тази стойност следните раходи: - за строително-монтажни работи на покрив/фасада на сградата - за консултантски услуги от инженерно-технически характер - за доставка и монтаж на фотоволтаична система - конструкцията на фотоволтаична система или е включена само стойността на фотоволтаичните модули, инверторите, батериите и инвертор за система за съхранение? Благодаря предварително!	Съгласно посоченото в т. 14.2 от Условията за кандидатстване, в обхвата на допустимите разходи могат да се включат: разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА); разходи за придобиване на дълготрайни нематериални активи (ДНА); разходи за строително-монтажни работи на покрив/фасада на сграда или върху недвижим имот към нея; и разходи за консултантски услуги от инженерно-технически характер. Допълнително е уточнено, че всички посочени разходи следва да са необходими и пряко свързани с изгражданите фотоволтаични системи в комбинация с батерии. Във връзка с посоченото, цитираните във Вашия въпрос видове разходи биха се считали за допустими, при положение, че отговарят и на всички останали условия за допустимост на разходите, указани в Условията за кандидатстване.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 1, т. 3.
5	15.02.2023г.	Здравейте, Имаме следния казус по отношение на Нотариалния акт за собственост на сградата: Собствеността е 85 % на дружеството-кандидат, и 15% на физически лица. При такава ситуация обекта би ли бил допустим за кандидатстване? Също така, ако можете да разясните какво се има предвид под ""Гаранция за производителност"" за т. 3 Системи за съхранение (акумулаторни батерии) от Минимални технически изисквания към фотоволтаичната система?"	Съгласно посоченото в т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът има учредено право на строеж и сградата, където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Във връзка с посоченото и с оглед на информацията, представена в запитването, юридическо лице-кандидат, което не е изцяло (100%) собственик на сградата/имота (терена), където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, не е допустим по настоящата процедура. "Гаранция за производителност" е гарантиране от производителя или доставчика на минимална функционалност на съоръжението след определен период от време. В случая, 10 години и повече. Това не означава, че капацитетът на акумулатора няма да намалее, а гарантира, че призводителят го е тествал за стареене и е посочил с колко. Посоченото изискване гарантира, че със средствата по процедурата ще бъдат закупувани системи за съхранение (акумулаторни батерии) с по-високо качество. Не е поставено конкретно число, защото при различните технологии, то е различно.
6	15.02.2023г.	Здравейте, Кандидатът е предприятие, регистрирано по ТЗ в България, със зает персонал около 150 души. Собственик на предприятието е мултинационална компания с общ персонал над 60000 души в световен мащаб. Допустимо ли е като кандидат такова препдриятие?	Съгласно посоченото в т. 11.1, подт. 3) от Условията за кандидатстване, допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са микро-, малки и средни предприятия по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия и Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36), малки дружества със средна пазарна капитализация или дружества със средна пазарна капитализация. Видно от изложеното, най-големите дружества, които са допустими по настоящата процедура са „дружества със средна пазарна капитализация (Mid-Caps)“, които съгласно определението, предоставено в Приложение 12 към Условията за кандидатстване, са предприятия които имат до 3 000 служители, които не са МСП, нито са малки дружества със средна пазарна капитализация, като са взети предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП. Съгласно предоставената в запитването информация, и в случай че след вземане в

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			предвид на всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП (като тяхната националност е без значение), посоченото дружество има над 3 000 служители, то същото не е допустим кандидат по настоящата процедура.
7	16.02.2023г.	Здравейте, допустими ли са за подпомагане дружества с основен код на икономическа дейност от сектор L Операции с недвижими имоти, КИД - 68.20 при положение, че отговарят на всички останали условия за допустимост по процедура BG-RRP-3.006 - Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията? Благодаря Ви!	Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 1, т. 2.
8	16.02.2023г.	Как се определя категорията на предприятието, кандидат по процедурата, в т. 11.1 "Критерии за допустимост на кандидатите", в таблицата на стр. 14 - дали по консолидирани данни на базата на изискванията за свързани лица или по индивидуални данни за нетни приходи от продажби за 2021 г. съгласно индивидуалния отчет за приходи и разходи, както е посочено в забележката "ВАЖНО" под таблицата?	Категорията на предприятието-кандидат по процедурата (включително и в таблицата по т. 11.1, подт. 4), на стр. 14 от Условията за кандидатстване) се определя съгласно регламентираното в чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия и Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36), и съгласно определенията, представени в Приложение 12 към Условията за кандидатстване, относно малки дружества със средна пазарна капитализация (Small Mid-Caps) и дружества със средна пазарна капитализация (Mid-Caps). Т.е. категорията на предприятието-кандидат се определя след като се вземат предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП. При определяне категорията на предприятието, съгласно чл. 4г от ЗМСП, когато предприятието е предприятие партньор или свързано предприятие, данните за годишен оборот и и/или стойност на активите се определят за две последователни финансови години, в които предприятието превиши или слезе под границите по чл. 3, на базата на годишните им финансови отчет или консолидирания финансов отчет на предприятието, или консолидираните финансови отчети, в които предприятието е включено. При определянето на нетните приходи от продажби за 2021 г. на предприятието-кандидат, посочени в таблицата по т. 11.1, подт. 4), на стр. 14 от Условията за кандидатстване, се вземат предвид само данните от индивидуалния Отчет за приходите и разходите за 2021 г. на предприятието-кандидат, без да се отчитат данните на свързани предприятия и/или предприятия – партньори (ако е приложимо), послужили за определяне на категорията на кандидата.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
9	16.02.2023г.	Моля да дадете разяснение по следния казус. В една и съща производствена сграда оперират 2 търговски производствени дружества, които са свързани лица с един и същи собственик. Сградният фонд е собственост на едното дружество, но големият потребител на електрическа енергия е другото дружество, което извършва основната стопанска дейност. Възможно ли е това дружество да кандидатства, след като собственик на сградата е свързаното дружество, а мажоритарен собственик на двете дружества е едно и също физическо лице.	Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът има учредено право на строеж и сградата, където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Допълнително, произведената електрическа енергия от изградената по процедурата фотоволтаичната система следва да се ползва само за собствено потребление и не може да бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба през периода на устойчивост (5 (пет) години от въвеждане в експлоатация на фотоволтаична система). Във връзка с посоченото когато сградата е изцяло собственост на дадено предпредприятие, същото е допустим кандидат по процедурата като произведената електрическа енергия от изградената по процедурата фотоволтаичната система следва да се ползва само от това предприятие за собствено потребление и не може да се използва от друго предприятие през периода на устойчивост (5 (пет) години от въвеждане в експлоатация). Доколкото от посоченото в запитването е видно че другото дружество - големият потребител на електрическа енергия не е собственик на сградата, същото не е допустим кандидат по процедурата и не би следвало да може да се ползва от енергията, произведена от изградената по настоящата процедура фотоволтаична система от страна на предприятието-кандидат. Допълнително документът, удостоверяващ присъединената мощност (Удостоверение или Договор с ЕРД) следва да е на името на предприятието-кандидат и от него следва да е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г.
10	16.02.2023г.	Здравейте, Притежавам хотел и желая да изградя фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии), която ще захранва с електрическа енергия сграда, в която осъществявам основната си икономическа дейност. Планирам да изградя фотоволтаичната система и батерии върху имот(земя) към сградата. Сградата и земята към нея се намират в урбанизирана територия. За да заработи инсталацията ще следва	Съгласно посоченото в т. 14.2 от Условията за кандидатстване, в обхвата на допустимите разходи могат да се включат: разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА); разходи за придобиване на дълготрайни нематериални активи (ДНА); разходи за строително-монтажни работи на покрив/фасада на сграда или върху недвижим имот към нея; и разходи за консултантски услуги от инженерно-технически характер. Във връзка с посоченото, цитираните във Вашия въпрос разходи за конструкция, повдигната на 3 метра от земята, биха се считали за допустими, при положение, че

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		да се направи конструкция, върху която да се монтират панелите, но с цел земята под изградената инсталация да може да се ползва, желая тази конструкция да бъде повдигната на височина 3 метра от земята. Въпросът ми е: По процедурата ще се финансира ли и тази конструкция, повдигната на 3 метра от земята, ако отговаря на изискванията, зададени от вас към конструкцията и не надхвърля зададената от вас пределна цена в размер на до 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение?	отговарят на всички останали условия за допустимост на разходите, указани в Условията за кандидатстване, включително на ограничението за пределна (максимална) цена от 3 000 лева без ДДС за изграждане на 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система до 1 MW за собствено потребление в комбинация с батерии). Обръщаме внимание, че всички допустими разходи по процедурата следва да са необходими и пряко свързани с изгражданите фотоволтаични системи в комбинация с батерии.
11	16.02.2023г.	Здравейте, В т. 1.7. от Раздел 13.1 от Условията за кандидатстване по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” е посочено, че „фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата. В случай на сграда, същата следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване”. Кандидат притежава имот, върху който може да бъде изградена фотоволтаична система и система за съхранение на енергия. Имотът представлява тераса/покрив и прилежащи помещения към нея, които се използват само от кандидата за основната му дейност. Имотът се намира в сграда. Моля, посочете дали подобен имот отговаря на условието по-горе за „имот, който е изцяло собственост на кандидата”. С уважение,	Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът има учредено право на строеж и сградата, където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Допълнително, произведената електрическа енергия от изградената по процедурата фотоволтаичната система следва да се ползва само за собствено потребление и не може да бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба през периода на устойчивост (5 (пет) години от въвеждане в експлоатация на фотоволтаична система). Във връзка с посоченото и съгласно информацията, предоставена в запитването, в случай че кандидатът е изцяло собственик на имота, където ще се изгражда енергийното съоръжение, то може да се приеме, че е налице съответствие с изискването по т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване. В същото време, обръщаме внимание, че съгласно т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, един от изискуемите документи на етап кандидатстване е удостоверение, издадено от ЕРД, или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. В случай че кандидатът не може да представи удостоверение, издадено от ЕРД, или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на предприятието-кандидат за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите,

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			същият не е допустим по настоящата процедура
12	16.02.2023г.	Здравейте! Бих искал да дадете според изискванията на процедурата какво се разбира/дефинира под ""инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии)""- сумарната мощност на фотоволтаичните панели или мощността на инверторния блок?	За целите на настоящата процедура, под "инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии)" се разбира сумата от изходящата (номинална) активна мощност на инверторите (изходните АС характеристики на всички инвертори) към фотоволтаичната система за собствено потребление, подкрепена с настоящата инвестиция. Посоченото определение е в съответствие и с дефиницията, дадена в § 1, т. 26в от Допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката.
13	16.02.2023г.	Дружество притежава земя, съоръжения и сгради на територията на бивш ТЕЦ, закупени от ТЕЦ-а. Електрическата мощност, обаче, е отпусната на ТЕЦ-а, като той отпуска съответните мощности на наемателите и собствениците и фактурира използваната енергия. Би ли бил допустим такъв кандидат при спазване на всички други условия и какъв документ би се считал за валиден за удостоверяване на присъединената мощност?	Съгласно т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, кандидатът следва да представи удостоверение, издадено от ЕРД, или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. В случай че кандидатът не може да представи посочените удостоверение/договор с ЕРД, същият не е допустим по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 2.
14	16.02.2023г.	Здравейте, имам следните питания по новоотворената процедура: 1. Фирма Х е имала статут на МСП, както следва: 2019 - микро в селски регион (регистрация и място на изпълнение) 2020 - микро в селски регион (регистрация и място на изпълнение) 2021- малко в селски регион (регистрация и място на изпълнение) 2022 - очакван статут - малко в селски регион (регистрация и място на изпълнение). Моля за разяснение, дали при така изложените данни, фирмата ни може да се счита за допустим кандидат, тъй като към момента на кандидатстване , на база данни от 2022 г., тя вече ще е с 2 последователни години в категория 'малко"" и ще е допустима, въпреки регистрацията си и място на изпълнение в селска община (всички останали критерии за свързаност и допустимост са взети под внимание). 2. Съгласно Условията за кандидатстване, приложение 12,	1. Съгласно предоставената в запитването информация, в случай че към датата на кандидатстването предприятието има последни 2 (две) последователни финансови години, в които е със статус (категория) „малко предприятие“, като са взети предвид и всички отношения на свързаност и/или партньорство с други предприятия по смисъла на чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП), то същото е „малко предприятие“. Под „последни две последователни финансови години” се разбират двете последователни финансови години, които са най-близки до годината, за която е подадена Декларацията по чл.3 и 4 от ЗМСП и за които предприятието има приключен финансов отчет (вкл. подаден Годишен отчет за дейността пред НСИ). Подобно предприятие би било допустим кандидат по настоящата процедура, при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване. 2. Съгласно Ръководство за потребителя относно дефиницията за МСП*, изготвено от Европейската комисия (ЕК) във връзка с предоставяне на общи насоки на предприемачите и другите заинтересовани страни при прилагането на дефиницията

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		Дружества със средна пазарна капитализация (Mid-Caps) са предприятия които имат до 3 000 служители, които не са МСП, нито са малки дружества със средна пазарна капитализация, като са взети предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП. В този случай, счита ли се за допустимо дружество, което покрива изискванията за mid-cap, но е 100% общинска собственост ? 3. Фирма У отговаря на всички условия за допустимост по процедурата. Фирмата обаче ползва електричество от трафопост на съседен имот (в резултат на приватизация и разделение на някога един общ терен на няколко собственика). Фирмата има отделни електромери, но плащането на електричество е към съседната компания, чрез префактуриране. Имота на който развива дейността си е собственост на Фирма У. В този случай, какъв документ би могъл да бъде представен, за да се докаже предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите? Благодаря предварително за отговорите.	за МСП, дадено предприятие не е МСП съгласно дефиницията (предоставена в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия**, публикувана в Официален вестник на Европейския съюз (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36)), ако 25% или повече от капитала му или от правата на глас са пряко или непряко притежавани или контролирани, съвместно или поотделно, от един или повече публични органи. Причината за тази разпоредба е, че публичната собственост може да дава на такива предприятия някои предимства, а именно финансови, пред предприятията, финансирани с частен капитал. Това правило не важи за лицата, посочени в член 3, параграф 2, букви а)-г) от Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията. Общото участие на такива лица в едно предприятие може да бъде не повече от 50% от правата на глас в него. Ако те са над 50%, предприятието не може да се счита за МСП. Във връзка с изложените мотиви в горецитираното Ръководство за потребителя относно дефиницията за МСП на ЕК, когато в дадено предприятие 25% или повече от капитала на дружеството или от броя на гласовете в общото му събрание се контролират пряко или непряко, заедно или поотделно от един или повече публични органи (държавни и/или общински), същото не може да се приема за малко дружество със средна пазарна капитализация или дружество със средна пазарна капитализация, а представлява голямо предприятие. * Ръководството за потребителя относно дефиницията за МСП може да бъде намерено на следния адрес - https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/79c0ce87-f4dc-11e6-8a35-01aa75ed71a1/language-bg/format-PDF ** Препоръката е налична на следния адрес - https://eur-lex.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj 3. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 2 и № 13.
15	16.02.2023г.	Във връзка с публикуваната процедура № BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” Имаме следното питане: Нашата компания няма сключен договор с електроразпределително дружество (ЕРД). Ние имаме сключен договор за закупуване на електрическа енергия от дружество,	Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 2 и № 13.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		което се намира в непосредствена близост до терена ползван от нас и ни предоставя ел. енергия от изграденият си трафопост. Ние имаме самостоятелен електромер (в случаят контролен, не е заведен с клиентски номер в ЕРД), който измерва потребената енергия и на база получени фактури от това дружество ежемесечно плащаме префактурираната електрическа енергия. Това дава възможност да се направи изчисление на потребяваните от нас количества електрическа енергия и необходимата мощност за нашата работа и на тази база да се определи за какви мощности бихме могли да кандидатстваме по процедурата. С оглед описаното по-горе е видно, че не можем да представим нито удостоверението от ЕРД, нито договора с ЕРД. Моля становище допустимо ли е да кандидатстваме по процедурата и ако да как следва да бъде изчислена максималната мощност, за която бихме могли да получим финансиране.	
16	16.02.2023г.	Във връзка с публикуваната процедура № BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” Имаме следните въпроси: 1. Към настоящия момент на територията, на която извършваме дейността си сме изградили с изцяло собствено финансиране фотоволтаични мощности, които са предназначени само и единствено за продажба на генерираната електрическа енергия. Никаква част от тази енергия не захранва нашето производство. Допустимо ли е да участваме по процедурата за изграждане на нови фотоволтаични мощности, които този път да бъдат изцяло за наше собствено потребление в комбинация със съоръжения за съхранение на енергия? 2. Производствените сгради, които ползваме са собственост на физическо лице, мажоритарния собственик на предприятието. Допустимо ли е да кандидатстваме по процедура в случай, че кандидатът Х ООД има отстъпено право на строеж от физическото лице (Управителя)? В случай, че е допустимо моля да кажете какви документи е необходимо да бъдат представени.	1. Следва да имате предвид, че съгласно Условията за кандидатстване в настоящата процедура не могат да участват и да получат безвъзмездно финансиране предприятия, чиято основна икономическа дейност попада съгласно КИД-2008 (Приложение 9) в сектор D “Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива“. 2. Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване: Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата. В случай на сграда, същата следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. ИЛИ Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда, за която единствено кандидатът има учредено право на строеж. **Сградата, за която има учредено право на строеж**, следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Във връзка с посоченото, обръщаме внимание, че учреденото право на строеж се отнася за сградата, върху която ще се изгражда фотоволтаичната система с батерии

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			(която видно от запитването вече е построена), а не за учредяване на право на строеж за подпомаганото по настоящата процедура енергийно съоръжение.
17	16.02.2023г.	Имам следните въпроси: 1. Дружество притежава сграда, която отдава под наем на няколко наематели. Основната дейност на дружеството е отдаване под наем. Може ли да се финансира фотоволтаична система за тази сграда и тази дейност (електроенергията на цялата сграда се поема и е за сметка на дружеството и партидата е на името на дружеството)? 2. Съгласно т.26, ал.4 от КРИТЕРИИ И МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА: ...или единствено кандидатът има учредено право на строеж и сградата, където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Дружество, което е наемател на сграда от свързано с него лице и има учредено право на строеж за фотоволтаична система на покрива на наетата сграда, допустимо ли е за финансиране? (сградата е в експлоатация и партидата е на името на дружеството). 3. Дружество, което е наемател на сграда от свързано с него лице, но притежава имота, върху който е сградата. Може ли да се постави фотоволтаична система на имота и да се ползва за основната дейност на дружеството, която се извършва в сградата под наем? Благодаря предварително!	1. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 1, т. 2. 2. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 16, т. 2. 3. Съгласно представената в запитването информацията, посоченото е допустимо при положение, че са спазени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата, включително произведената от фотоволтаичната система електрическа енергия да се използва само за собствено потребление на кандидата и да не е предмет на търговска сделка за покупко-продажба през периода на устойчивост (5 (пет) години от въвеждане в експлоатация на фотоволтаична система). Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 11.
18	16.02.2023г.	Здравейте! Моля за разяснение по следния казус. Сградите предвидени за изграждане на инсталация са собственост на предприятието и са заведени като ДМА, но се намират в Природен Парк и са със статут на преместваеми постройки, което произлиза от забраната за строителство в парка. На практика биха могли да бъдат преместени, но това не означава, че ще бъдат. Основната дейност на предприятието се извършва в планината и това не би било	Съгласно т. 11.1, подт. 5) от Условията за кандидатстване могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по инвестицията фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват основната си икономическа дейност. Фотоволтаичната система и локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) следва да се изграждат в урбанизирани територии. Според бележка под линия № 21 на стр. 14 от Условията за кандидатстване за

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		възможно без тези постройки. Ако бъдат премахнати, дейността на фирмата реално ще бъде прекратена. С оглед на написаното по-горе, би ли представлявал проблем, в който и да е етап, статутът на постройктие. Благодаря!	целите на процедурата и „съгласно § 1, т. 1б от Допълнителните разпоредби на Закона за кадастъра и имотния регистър: "сграда" или "постройка" е самостоятелен строеж на основното или на допълващото застрояване по Закона за устройство на територията, трайно прикрепен към земята, с отделени от външната среда организирани вътрешни пространства и с функционално предназначение съгласно класификатора, определен с наредбата по чл. 31.“. С оглед изложеното и на основание представената информация в запитването изграждането на фотоволтаична система с батерии върху преместваеми постройки е недопустимо.
19	16.02.2023г.	Здравейте, във връзка с публикуван пакет документи за кандидатстване по процедура BG-RRP-3.006 - Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията, моля да отговорите на следните въпроси: 1. Съществуващо производствено предприятие извършва дейност в 3 бр. собствени производствени сгради, разположени на 1 собствен терен и има инсталирани действащи фотоволтаични мощности в размер на 50 Kw на 1 от покривите. Допустимо ли е да се кандидатства за допълнителни 160 Kw нова фотоволтаична инсталация в комбинация с батерии по настоящата процедура, която ще са разположени на друга от сградите, ако предоставената мощност е 200Kw. Надявам се да защитите личните ми данни при отговор на настоящото.	Съгласно т. 13.1, подт. 1.4) от Условията за кандидатстване, инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност (съгласно удостоверение за предоставена мощност, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД) или договор с ЕРД за предоставена мощност на кандидата), но не повече от 1 MW. С оглед на изложеното и съгласно представената в запитването информация, посоченото е допустимо, при спазване и на всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата, и съответната нормативна уредба. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 1, т. 1.
20	16.02.2023г.	Здравейте, Моля за разяснение по следния казус: Физическо лице А е собственик и управител на юридическо лице Б. Последното осъществява дейността си в сграда, собственост на физическото лице А, което я отдава под наем на юридическото лице Б. Допустимо ли е да участва по процедурата юридическото лице Б, при спазване на всички останали изисквания и условия по процедурата, в случай че му бъде предоставено учредено право на строеж за сградата от физическото лице А?	Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване: Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата (юридическото лице). В случай на сграда, същата следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. ИЛИ Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда, за която единствено кандидатът има учредено право на строеж. **Сградата, за която има учредено право на строеж**, следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			кандидата чрез договор за наем или концесия. Във връзка с посоченото, обръщаме внимание, че учреденото право на строеж се отнася за сградата, върху която ще се изгражда фотоволтаичната система с батерии (която видно от запитването вече е построена), а не за учредяване на право на строеж за подпомаганото по настоящата процедура енергийно съоръжение. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 16, т. 2.
21	17.02.2023г.	1. Какво разбирате под „умишлени“ действия при изискването за застраховане на фотоволтаичната система? Да разбираме ли, че сте имали предвид „злоумишлени“? 2. На какво се дължи липсата на кодовете 10.81 и 11.06 сред недопустимите? 3. Допустим ли е разходът за изготвяне на идеен/ технически проект – част от документацията за кандидатстване, при положение че цялата дейност по проекта трябва да бъде извършена от един изпълнител? Ако е допустим има ли горна граница за него? 4. Как се изчислява „годишен баланс“, посочен в дефиницията за малки дружества със средна пазарна капитализация от Приложение 12?	1. Съгласно Условията за кандидатстване, инвестицията по процедурата (новата фотоволтаична система за електрическа енергия за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия) следва да бъде застрахована срещу кражби, умишлени действия на трети лица, пожар и други природни бедствия и други относими рискове за периода на устойчивост - от въвеждане в експлоатация до минимум 5 (пет) години след това. Под „умишлени действия на трети лица“ може да се разбира и „злоумишлени действия на трети лица“. 2. В т. 11.2, подт. 3) от Условията за кандидатстване са посочени определени кандидати и икономически дейности, които не могат да получат подкрепа по процедурата, с оглед избягване на припокриването на интервенциите между настоящата мярка и Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 (ПРСР). След проведена кореспонденция с Министерство на земеделието е установено, че дейности, попадащи в код 10.81 „Производство на захар“ и в код 11.06 „Производство на малц”, не са допустими за подкрепа по линия на ПРСР, и в тази връзка, същите са премахнати от недопустимите по т. 11.2, подт. 3) от Условията за кандидатстване. 3. Съгласно т. 14.3 от Условията за кандидатстване, недопустими по процедурата са разходи за дейности, чието изпълнение е стартирало преди подаване на предложението за изпълнение на инвестиция, независимо дали всички свързани плащания са извършени. В случай че идейният проект и/или техническият/работен проект са изготвени преди подаване на предложението за изпълнение на инвестиция, разходите за тях са недопустими за финансиране по процедурата.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			4. За целите на настоящата процедура, за определяне на данните за „годишен баланс“, посочен в дефиницията за „малки дружества със средна пазарна капитализация“ от Приложение 12 към Условията за кандидатстване, се използва общата сума на активите от Баланса на предприятието (код 04500 от Счетоводен баланс по образец на Националния статистически институт). Следва да се вземат предвид и данните на свързани/партньори, респективно и данните от консолидиран отчет.
22	17.02.2023г.	Здравейте, 1. Допустими ли са за финансиране по процедурата кандидати с основен код на икономическа дейност в сектор H49 Сухопътен транспорт и по-конкретно 49.41 Товарен автомобилен транспорт при положение, че Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията изключва помощи за транспортния сектор? В чл. 13 Обхват на регионалните помощи се казва, че: „Настоящият раздел не се прилага за: б) помощи за транспортния сектор, както и за свързаната с него инфраструктура и помощи за производството и преноса на енергия и енергийните инфраструктури, с изключение на регионалните инвестиционни помощи в най-отдалечените региони и схемите за регионални оперативни помощи;“ чл. 2 Определения „45 „транспортен сектор“ означава превоз на пътници с въздушен, морски, автомобилен или железопътен транспорт и транспорт по вътрешни водни пътища или услугите по товарен превоз за чужда сметка или срещу възнаграждение; по-конкретно „транспортен сектор“ означава следните дейности по NACE Rev. 2: а) NACE 49: Сухопътен транспорт и тръбопроводен транспорт с изключение на NACE 49.32 Таксиметрови превози, 49.42 Услуги по преместване, 49.5 Тръбопроводен транспорт; б) NACE 50: Воден транспорт; в) NACE 51: Въздушен транспорт, с изключение на NACE 51.22 Космически транспорт;“ Проверка на номенклатурата на NACE показва, че код NACE 49 включва:	1. Кандидат с код на основната икономическа дейност, попадащ в раздел H49 „Сухопътен транспорт“ (включително код 49.41 „Товарен автомобилен транспорт“), е допустим по процедурата, при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване. Обръщаме внимание, че приложимият режим на държавна помощ по настоящата процедура е „инвестиционни помощи за насърчаване на енергията от възобновяеми източници“ **съгласно чл. 41, т. 6, буква в) от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията** от 17 юни 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187/26.06.2014). 2. Кандидат, който попада в дефиницията за „предприятие в затруднено положение“ съгласно Приложение 12 към Условията за кандидатстване, и който същевременно е част от „група предприятия“ и групата не е в затруднено положение, би бил допустим по процедурата, при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		49.20 - Товарен железопътен транспорт - превоз на товари с железопътен транспорт по основните железопътни линии, както и по техните разклонения на късо разстояние 49.41 - Товарен автомобилен транспорт - превоз на всякакви товари с автомобилен транспорт: . превоз на дървени трупи . превоз на живи животни и птици . превоз на охладени или замразени стоки . превоз на твърди (сухи)насипни товари . превоз на течни и газообразни товари чрез автомобили-цистерни, вкл. превоз на събраното от фермите мляко . превоз на леки автомобили . превоз на отпадъци и отпадъчни материали, без събирането или обезвреждането им 2. Ако кандидат е в затруднено положение, но е част от група, която не е в затруднено положение, то допустим кандидат ли е за помощ по Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията?	
23	17.02.2023г.	Във връзка с кандидатстване по процедура BG-RRP-3.006 - Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията, моля за разяснение по следните въпроси: 1. Съгласно Приложение № 5 ""КРИТЕРИИ И МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИИ"" към Насоките за кандидатстване, кандидатът следва да представи: ""Удостоверение, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД), или Договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите"". В конкретния случай кандидатът е закупил имот през 2023 г. за изпълнение на основната си икономическа дейност. След закупуването на имота собствеността на партидата също е сменена на името на новия собственик (кандидата) без да се променя заявената мощност. Допустимо ли е на етап подаване на проектно предложение кандидатът да представи Удостоверение за предоставената	1. Посочената в запитването хипотеза е недопустима, тъй като от представеното Удостоверение, издадено от ЕРД или Договор с ЕРД няма да е изпълнено изискването по Условията за кандидатстване за налична предоставена мощност на предприятието-кандидат към 01.12.2022 г. 2. Посочената в запитването хипотеза е допустима при положение, че са изпълнени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		мощност от ЕРД към 01.12.2022 г. и че към днешна дата партидата е вече собственост на кандидата? 2. Съгласно Насоките за кандидатстване по процедурата: "" В случай че кандидатът упражнява основната си икономическа дейност в повече от една сграда, които са самостоятелно обособени стопански обекти, представляващи пространствено, функционално и организационно отделени производствени единици, е допустимо изграждане на отделни фотоволтаични системи в комбинация с батерии за отделните стопански обекти, като в този случай инсталираната мощност на отделното енергийно съоръжение не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност съгласно удостоверението/договора с ЕРД за съответния обект, но общата инсталираната мощност на всички фотоволтаични системи, планирани за изпълнение с инвестицията, не може да бъде повече от 1 MW."" Кандидатът желае да подаде проектно предложение, включващо няколко сгради в един имот. Сградите са с една обща партида и един общ договор с ЕРД. Допустимо ли е да се изградят отделни фотоволтаични системи с батерии на покрива на всяка една от сградите като мощността на всички енергийни съоръжение няма да надхвърлят два пъти размера на предоставената мощност съгласно договор с ЕРД и общо инсталирана мощност няма да бъде повече от 1 MW?	
24	17.02.2023г.	Здравейте, съгласно този текст от техническите изисквания ""Допустими системи за финансиране са системи с отделен инвертор за фотоволтаичния модул и отделен инвертор за система за съхранение, както и системи с хибридни инвертори."" да разбирам ли че е допустимо използване на микроинвертори за всеки панел /IQ7+ да речем/ ? Благодаря!	Съгласно представената в запитването информация, посочените микроинвертори биха били допустими по процедурата ако отговарят на съответните минимални технически изисквания, заложени в Приложение 14 към Условията за кандидатстване.
25	17.02.2023г.	Здравейте, При учредено право на строеж само върху покрива на сграда, която е собственост на физическо лице, ще бъде ли допустимо да се кандидатства по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на	Посочената в запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 16, т. 2.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” от страна на дружеството, което не е собственик на цялата сграда, а притежава само учредено право на строеж върху покрива? Благодаря предварително!	
26	17.02.2023г.	Здравейте, може ли по подробно обяснение по точка: ""1.7) Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата. В случай на сграда, същата следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. ИЛИ Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда, за която единствено кандидатът има учредено право на строеж. Сградата, за която има учредено право на строеж, следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия."" Ако има сграда въведена в експлоатация и тя е собственост на едно юридическо лице, и то учреди право на строеж на друго юридическо лице, което да може да кандидатства и дали е допустимо като бенефициент по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”?	Посочената в запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 16, т. 2.
27	17.02.2023г.	Здравейте, Във връзка с набавянето на необходимите документи за кандидатстване по процедурата имам следния въпрос : Един от необходимите документи е Удостоверение от ЕРП за предоставена мощност към 01.12.2022 г. Имам промяна в предоставената мощност от 09.01.2023 г., със сключен Договор към същата дата. Кой документ да приложа - актуалният от 09.01.2023 г. или справката, която вече не е актуална, към 01.12.2022 г. Благодаря Ви.	Следва да бъде предоставено Удостоверение, издадено от ЕРД, или Договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите.
28	17.02.2023г.	Здравейте, Бих искала да Ви задам един въпрос във връзка с наскоро	Съгласно дефиницията, предоставена в Приложение 12 към Условията за кандидатстване, „дружества със средна пазарна капитализация (Mid-Caps)“ са

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		обявената процедура „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”. ""…"" АД по принцип е голямо предприятие според класификацията на КЕВР, но от насоките за процедурата, които сте публикували не става ясно дали все пак не попада в групата на дружествата със средна пазарна капитализация. Имайки предвид, че на база последния публикуван финансов отчет за 2021 г. активите на дружеството възлизат на 402.8 млн. лв., годишният оборот на 212.1 млн. лв., а средносписъчният състав наброява 1104 души, бихме искали да знаем дали попадаме в категорията на дружествата със средна пазарна капитализация, респективно дали сме допустими по въпросната процедура. Поздрави,	предприятия които имат до 3 000 служители, които не са МСП, нито са малки дружества със средна пазарна капитализация, като са взети предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП. В случай че след като бъдат взети предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП, кандидатът има до 3 000 служители, същият би бил допустим по процедурата, при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване.
29	17.02.2023г.	Здравейте, Дружество Х (с допустим код на дейност) желае да изгради фотоволтаична система с батерии върху няколко свои сгради - производствена и административна. В тази връзка: 1. Допустим разход по процедурата ли е ако върху административната сграда (също както при производствената) бъде изградена фотоволтаична система с батерии? 2. Ако отговорът на в. № 1 е положителен - условието ""произведената електрическа енергия от изградената по проекта фотоволтаична система следва да не е по-малко от 260 kWh на годишна база за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение"" за всяка една от сградите ли следва се има предвид или общо за всички сгради? 3. Разходите за изготвяне на идейния проект, направени до датата на откриване на процедурата, допустими ли са по процедурата? 4. Как следва да се разбират следните изисквания: ""Помощта по предложението за изпълнение на инвестиция: - не се предоставя за дейности, свързани с износ към трети държави или държави членки, по-специално помощи, които са пряко свързани с изнесените количества, с изграждането и функционирането на дистрибуторска мрежа или с други текущи разходи във връзка с износа;	1. Посочената в запитването хипотеза е допустима при положение, че са изпълнени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата. Обръщаме внимание, че по процедурата могат да участват и да получат безвъзмездно финансиране само кандидати, които чрез изградената с инвестицията фотоволтаична система и батерии ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват основната си икономическа дейност, като е допустимо в съответните сгради кандидатът да извършва и допълнителни дейности (ако има такива), единствено при положение, че същите попадат в допустимите сектори по настоящата процедура. 2. Изискването произведената електрическа енергия от изградената по проекта фотоволтаична система да не е по-малко от 260 kWh на годишна база за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение, се отнася за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното/ите съоръжение/я, без значение колко е броят на съоръженията и на какви сгради/имоти са изградени. 3. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 21, т. 3. 4. Посочените в запитването изисквания, произтичат от избрания режим на помощ, като по настоящата процедура се прилага режим на държавна помощ

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		- не е поставена в зависимост от използване на местни (национално произведени стоки и услуги) за сметка на вносни стоки"", понеже дружеството изнася продукция в чужбина? Благодаря!	„Инвестиционни помощи за насърчаване на енергията от възобновяеми източници“ съгласно чл. 41, т.6, буква в) от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187/26.06.2014). Посочените изисквания се отнасят за помощи, които по самата си форма имат за пряка цел да подпомогнат продажбите в друга държава, като за такива се смятат помощите пряко свързани с изнасяните количества, със създаването и функционирането на дистрибуторски мрежи или с други текущи разходи по експортната дейност, или за помощи, които са обвързани с условието за използване на местни за сметка на вносни стоки. Видно от заложените параметри и изисквания по настоящата процедура, както и от посочените допустими дейности и разходи в Условията за кандидатстване, няма основания за допускане на нарушение на посочените изисквания на Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията (дори в случаите, когато подпомаганата инвестиция позволява да се разработва продукция/услуги, предназначени за износ).
30	17.02.2023г.	Здравейте, моля ви за разяснение и по следния въпрос. Моля да поясните какво се има в предвид по посоченото изискване в Условия за кандидатстване: 13.1. Допустими дейности, точка 1.5 ""Локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), следва да са с общ минимален капацитет (в kWh) равностоен на съхранение с продължителност от поне 1 (един) час за поне 100% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, изградена по настоящата процедура. Като отговарящи на изискването по настоящата подточка 1.5) биха се приели например и батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 2 (два) часа за поне 50% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, или батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 4 (четири) часа за поне 25% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, и т.н."" Батериите съхраняват енергията, докато тя не бъде консумирана. В този ред на мисли каква е целта на въпросните изисквания за съхранение на 100% от инсталираната енергия за 1 час, или 50% за 2 часа и т.н.?	Логиката за поставяне на минимална граница на общия капацитет на локалните съоръжения за съхранение на енергия (батериите) е по отношение на възможността за съхранение на произведената от фотоволтаичната централа енергия, а не по отношение на потреблението. Потреблението на съхранената в батериите енергия е според нуждите и натовареността на обекта. С включването на подобно изискване в Условия за кандидатстване се цели кандидатите по процедурата да закупят система за съхранение на енергията (батерия), съобразно мощността на изградената фотоволтаична централа (нови, неупотребявани батерии, тип на акумулаторни батерии, динамични характеристики – max I, зарядно U, време за разряд – под товар и саморазряд, капацитет и др.), така че системата за съхранение да може да поеме 100% от производството на енергия за поне 1 час от общата инсталирана мощност на централата или да поеме 50% за поне 2 часа и т.н. Посоченото е условно дефиниран минимален праг и е свързан с произведената (излишна) енергия от фотоволтаичната система, която в противен случай ще бъде загубена.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		Ако бъде изградена ФВ система с мощност 100 kWh и батерия към нея с капацитет също 100 kWh, то тази енергия може да се оползотвори за половин час, 2 часа или повече в зависимост от моментната натовареност. Благодаря предварително!	
31	17.02.2023г.	1. Съгласно Насоките за кандидатстване оперативния капацитет на съоръженията за локално съхранение на произведената енергия (батерии) е допустимо да са с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 4 (четири) часа за поне 25% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система , като в идейния проект и протокола за инсталация следва да фигурира продължителност (в часове) спрямо % от инсталираната мощност на фотоволтаичната система към която са присъединени. Това означава ли ,че е допустимо при инсталирана мощност на фотоволтаични модули с обща мощност от 100 КВп, батериите за съхранение да са с капацитет 30 КВч и да разполагат с техническа възможност да съхраняват (след присъщото за батериите за съхранение саморазреждане) енергия еквивалентна на 25 % от инсталираната мощност или 25 КВ за минимум 4 часа. 2. Съгласно Насоките за кандидатстване са допустими кандидати с КИД 2008 раздел 68 операции с недвижими имоти и отдаване под наем , а в същото време произведената енергия от фотоволтаичната система не може да бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба през периода на устойчивост (5 (пет) години от въвеждане в експлоатация на фотоволтаична система). Възможно ли е кандидатът да инсталира система с батерии на помещение , което отдава на свързано лице и да не генерира приходи и произведената енергия . Енергията да се използва за икономическата дейност на кандидата отдаване под наем на сградния фонд и ще се използва безвъзмездно от наемателя. 3 . В идейния проект или във Формуляр за кандидатстване План за изпълнение на дейностите по проекта следва да се опише обхвата на допустимите разходи : разходи за придобиване на	1. Посочената в запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 30. 2. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 1, т. 2. 3. Препоръчително е в раздел „План за изпълнение/Дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване (например в поле „Начин на изпълнение“) кандидатите да представят информация относно обхвата на допустимите разходи, необходими за изграждането на фотоволтаичната система в комбинация с батерии. Относно определената от СНД пределна (максимална) цена от 3 000 лева без ДДС за изграждане на 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система за собствено потребление в комбинация с батерии), моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 1, т. 3, № 4 и № 10.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		дълготрайни материални активи (ДМА); разходи за придобиване на дълготрайни нематериални активи (ДНА); разходи за строително-монтажни работи на покрив/фасада на сграда или върху недвижим имот към нея; и разходи за консултантски услуги от инженерно-технически характер. И общата им стойност изчислена средноаритметично на 1 KW ли следва да не надвишава пределната (максимална) стойност от 3 000 лева без ДДС за всеки kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение.	
32	17.02.2023г.	Уважаеми дами и господа, Имам следните въпроси по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”: 1.За кандидатите, които не са собственици на сградите, върху които ще се изграждат фотоволтаичните системи, се изисква учредено право на строеж. Тъй като учреденото право на строеж може да бъде срочно или безсрочно, то ако се избере вариантът да се направи учредено право на строеж с определн срок, то какъв трябва да бъде този срок? Имаме 5 години мониторинг и 18 месеца изпълнение на проекта, достатъчно ли е да се учреди право на строеж със срок 8 години, като се вземе предвид и оценката на проектите? 2. В Условията за кандидатстване е записано ""Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда, за която единствено кандидатът има учредено право на строеж. "" В този случай учрежденото право на стровж следва да бъде за цялата сграда, или само за тази част от навеса/покрива, които са обект на надстрояване/пристрояване на вече съществуващата сграда? 3. Кой по закон има правото да учреди право на строеж върху жилищна кооперация? Етажната собственост ли? Нашият ресторант се намира на първи етаж от жилищна сграда и искаме да поставим на покрива на кооперацията фотоволтаична система за собствени нужди. 4. Сектор L „Операции с недвижими имоти“ е сред допустимите за финансиране сектори, част от който е КИД 6820 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти. В същото време произведената енергия от фотоволтаичната система не	1., 2. и 3. Посочената в запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 16, т. 2. 4. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 1, т. 2. 5. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 11.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		може да бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба през периода на устойчивост (5 (пет) години от въвеждане в експлоатация на фотоволтаична система. Смята ли се за покупко-продажба фактурирането от наемодателя към наемателите консумираната енергия, която се начислява като консуматив във фактурите за наем? В случай на положителен отговор, то допустимо ли е изграждането на фотоволтаична система от наемодателя, ако енергията не се фактурира към наемателите? 5. Допустимо ли е, ако в сградата има и други помещения, които не са собственост на кандидата, да се обособи отделно помещение със собствен електромер - напр. първи етаж на сградата - което да се захранва от произведената енергия от фотоволтаичната инсталация? Т.е. останалите етажи от сградата няма да получават енергия от инсталацията. Повечето ресторанти и магазини са ситуирани в офис или жилищни сгради на първи етажи, допустимо ли е финансиране на фотоволтаична инсталация за собствени нужди, ако дейността на кандидата не е в самостоятелна сграда? Благодаря за отговорите!	
33	18.02.2023г.	Здравейте, бих искал да получа разяснение във връзка със следното условие, посочено в т. 13. Дейности, допустими за финансиране, 13.1. Допустими дейности 1.7) Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата. В случай на сграда, същата следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Въпросът ми е ще бде ли допустимо предложение от кандидат, който има учредено единствено на свое име вещно право на ползване по смисъла на чл. 56 - чл. 62 от Закона за собствеността върху сградата, на фасадата или на покрива на която предстои да бъде монтирана фотоволтаична система. С други думи, номинален собственик на сградата е едно лице, но в същото време единствен титуляр на вещно право на ползване за същата сграда е друго лице, което еднолично и изключително експлоатира сградата за своята производствена дейност,	Посочената в запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 11.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		стопанисва я, извърша разходи за ремонт и поддръжка и пр. и съответно би искало да кандидатства за БФП по настоящата процедура. Считам, че в такава ситуация титулярът на вещното право на ползване на практика се приравнява на собственик. Благодаря предварително за предоставянето на разяснения. С уважение,	
34	19.02.2023г.	Допустим кандидат по тази процедура ли е дружество с КИД-2008 за 2021 година 70.20 – Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти (това е единственият код на икономическа дейност за 2021), което е собственик на бизнес сграда и отдава под наем офисни площи на други фирми и съответно префактурира ел. енергия към тях? Фирмата е собственик само на тази офис сграда и отдаването под наем на офисни площи в нея е единствената дейност на дружеството и съответно дейността по проекта ще е насочена към изграждане на фотоволтаици и батерии върху покривната конструкция на тази сграда.	Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 1, т. 2.
№	**Дата на получаване**	**Въпрос**	**Разяснения от СНД**
Дата на разясненията от СНД: 02.03.2023 г.			
35	20.02.2023г.	Здравейте! В Условията за кандидатстване по процедурата не намирам ограничения за изграждане на фотоволтаичната система за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) в случай, че кандидатът има вече изградена фотоволтаична инсталация в същия обект, електроенергията от която е обект на продажба. В същото време, по въпроса получаваме разнопосочна информация от страна на ЕРД, като в някои случаи се твърди, че ако в обекта вече има изградена фотоволтаична централа за продажба на електроенергия, то не може да се присъедини нова такава (изградена по проекта), електроенергията от която да се	Съгласно Условията за кандидатстване по процедурата една от забранителните дейности, по отношение на която предприятията не могат да заявяват подкрепа е сектор D “Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива“. В раздел „План за изпълнение / Дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване кандидатите следва задължително да представят информация относно необходимостта от получаване на подкрепа за изграждане на нови фотоволтаични инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии), включени в предложението за изпълнение на инвестиция. Липсата на обоснована информация относно необходимостта от получаване на подкрепа за планираните в проекта инвестиции, може да доведе до премахване на

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		ползва само за собствени нужди. Тъй като казусът може да засегне голяма част от потенциалните кандидати по процедурата, моля за Вашето становище по следния въпрос: Има ли някакви нормативни ограничения, които възпрепятстват изграждането и присъединяването на фотоволтаична централа в комбинация с батерии за собствени нужди, в случай, че в обекта има вече изградена фотоволтаична централа, електроенергията от която е обект на продажба? Предварително Ви благодаря!	съответните разходи в бюджета на предложението или отхвърляне на предложението при премахване на всички разходи от бюджета. Допълнително, в раздел „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване кандидатите следва задължително да представят информация за основната икономическа дейност и допълнителни дейности (ако има такива), съгласно КИД-2008 на НСИ, които се осъществяват в обекта/ите, който/които ще се ползва/т с електрическа енергия от изградената с настоящата инвестиция фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии). Посоченото обстоятелство се декларира на етап кандидатстване в представената Декларация при кандидатстване (Приложение 2), където кандидатите декларират, че чрез изградената по предложението за изпълнение на инвестиция фотоволтаична система в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) ще се захранват с електрическа енергия единствено сгради/обекти, в които упражняват основната си икономическа дейност и допълнителни дейности (ако има такива), попадащи в допустими сектори по настоящата процедура. СНД може да извършва допълнителни проверки относно спазването на изискванията и ограниченията по настоящата процедура и в случай на установени нередовности да поиска възстановяване на помощта.
36	20.02.2023г.	Здравейте! В Условията за кандидатстване в Раздел 13.1. Допустими дейности е записано: 1.5) Локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), следва да са с общ минимален капацитет (в kWh) равностоен на съхранение с продължителност от поне 1 (един) час за поне 100% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, изградена по настоящата процедура. Като отговарящи на изискването по настоящата подточка 1.5) биха се приели например и батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 2 (два) часа за поне 50% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, или батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 4 (четири) часа за поне 25% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, и т.н. Моля да дадете подробни обяснения какво означава написаното.	Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 30 и № 31, т. 1.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		Дали според тази точка е допустимо към централа от 100kW да се присъедини батерия с капацитет 25kW? Какво доказателство ще се изисква за удостоверяване на обстоятелството, че тази батерия може да съхранява 25% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система за 4 часа? Поздрави	
37	20.02.2023г.	Уважаеми Дами и Господа, моля, за Вашият отговор на следните въпроси по процедурата: 1. Допустимо ли е Фотоволтаичната система и локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), да се изградят частично върху имот и сгради (в същия имот) собственост на Кандидата, в който имот се намират производствените мощности на Кандидата, а в съседен имот отновно собственост на Кандидата, да се изградят допълнително мощности - Фотоволтаичната система и локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), които ще се използват от намиращата се в съседство производствна площадка на Кандидата? 2. Допустимо ли е Фотоволтаичната система и локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) да бъде изградена върху имот и сгради (в същия имот) собственост на Кандидата, намиращи се община, различна от общината, в която се намира основната производствена площадка на Кандидата и която ще се използва за собствени нужди произведената електроененргия? 3. Допустимо ли е да се кандидатства по процедурата за Фотоволтаична система и локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии), в случай, че в рамките на същия имот собственост на Кандидата - в който се намират производствените мощности, вече има изградена и действаща Фотоволтаичната система, която се използва за собствени нужди и за продажба на излишъка произведена електрическа енергия? С уважение,	1. Съгласно т. 13.1, подт. 1.6) от Условията за кандидатстване, фотоволтаичната система и локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) следва да се изграждат единствено върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа, и/или върху недвижими имоти към тях, в урбанизирани територии. Допълнително, в „Минимални технически изисквания към фотоволтаичната система и съоръженията за локално съхранение на произведената енергия (батерии)“ (Приложение 14 към Условията за кандидатстване) е посочено наличие на устройство, което ограничава връщане на електроенергия в мрежата съвместимо с инвертора или вградена такава функция на самият инвертор. Също така, бихме искали да обърнем внимание, че съгласно Условията за кандидатстване инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност като източник на проверка е удостоверението, издадено от ЕРД, или Договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. Съгласно посоченото, захранване на обекти, различни от тези по отношение на които е заявена за изграждане фотоволтаична система, е недопустимо. 2. Съгласно т. 11.1, подт. 5) от Условията за кандидатстване, допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са заявили подкрепа за основната си икономическа дейност, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на НСИ. Допълнително, в условията е посочено, че могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по инвестицията фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) ще захранват с електрическа

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			енергия сгради, в които упражняват основната си икономическа дейност, като е допустимо в съответните сгради кандидатът да извършва и допълнителни дейности (ако има такива), единствено при положение, че същите попадат в допустимите сектори по настоящата процедура. Допълнително, в т. 13.1, подт. 1.4) от Условията за кандидатстване е указано, че инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност (съгласно удостоверение за предоставена мощност, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД) или договор с ЕРД за предоставена мощност на кандидата), но не повече от 1 MW. Също така е посочено, че в случай че кандидатът упражнява основната си икономическа дейност в повече от една сграда, които са самостоятелно обособени стопански обекти, представляващи пространствено, функционално и организационно отделени производствени единици, е допустимо изграждане на отделни фотоволтаични системи в комбинация с батерии за отделните стопански обекти, като в този случай инсталираната мощност на отделното енергийно съоръжение не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност съгласно удостоверението/договора с ЕРД за съответния обект, но общата инсталираната мощност на всички фотоволтаични системи, планирани за изпълнение с инвестицията, не може да бъде повече от 1 MW. Във връзка с посоченото и с оглед на информацията, представена в запитването, в случай че кандидатът планира да изгради фотоволтаична система с батерии в собствен имот, намиращ се в община, различна от общината, в която се намира основната производствена площадка на предприятието, като с енергийното съоръжение в съответната община ще се захранват с енергия сгради, в които се упражнява отново основна икономическа дейност, е допустимо, при положение, че са изпълнени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата. 3. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 35.
38	20.02.2023г.	Моля да внесете яснота по отношение на т. 1.7 от т. 13.1. "Допустими дейности", като моля за пояснение дали е допустим кандидат, който не е собственик на сграда, но я използва и има учредено право на строеж от собственика.	Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 16, т. 2. Отново обръщаме внимание, че предмет на учреденото право на строеж е изграждане на сграда върху чужд имот, върху която ще се изгражда фотоволтаичната система с батерии. По процедурата не е допустимо върху чужда

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			сграда да бъде учредено право на строеж за изграждане на подпомаганото по настоящата процедура енергийно съоръжение.
39	20.02.2023г.	Здравейте! Бихме искали да попитаме ,за да сме сигурни, дали дружеството ни е допустим кандидат по програмата, тъй като през 2021г. то се преобразува от ЕТ на ООД, като ООД-то наследи всички права и задължения на ЕТ-то, което от своя страна беше регистрирано през 1992г. Като дата на регистрация на новото дружество (ООД) стои 2021г, но то е правоприемник на старата фирма (ЕТ).	Следва да имате предвид, че при преобразуване на ЕТ в ООД, ще бъдат вземани предвид данните на преобразуващото се предприяте (ЕТ), в случай че новообразуваното дружество е универсален правоприемник на прекратения ЕТ. Административният орган събира оповестената от кандидатите информация при спазване на чл. 23, ал. 6 от Закона за търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ и кандидатите не следва да доказват публикувани обстоятелства (в случая правоприемството, ако то е оповестено).
40	20.02.2023г.	Здравейте, относно текста в т. 13.1 Допустими дейности, в т. 1.7) е записано, че Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата. ИЛИ върху сграда, за която единствено кандидатът има учредено право на строеж. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Моля за ясно и конкретно разяснение: 1. в случай, че кандидатът не е собственик на сградата, но има сключен дългосрочен договор за наем (за период от над 10 години) и на негово име е учредено право на строеж, като кандидатът е единствен с подобно учредено право на строеж, то би ли се счел за допустим за участие? 2. в случай, че кандидатът е Съсобственик на сградата (той и друга фирма имат по 1/2 дял, вкл. идеални части), но другата фирма съсобственик е учредила право на строеж в полза на кандидата, то тогава той би ли се счел за допустим за участие? 3. В случай че кандидатът е под наем в сграда (с дългосрочен договор за наем), която обаче е собственост на компанията-майка или на свързано лице (действителните собственици и на двете	1., 2. и 3. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 16, т. 2. Допълнително, следва да се има предвид, че прехвърлянето на правото на строеж за сградата може да става само заедно с прехвърлянето на правото на собственост върху нея. И обратно – прехвърлянето на правото на собственост върху сградата води по необходимост и до прехвърляне (ако прехвърлителят не е собственик на земята), респективно до учредяване (ако прехвърлителят е собственик на земята) на право на строеж върху земята, независимо дали това е уговорено изрично в акта за учредяването, респективно за прехвърлянето. Не е възможно например суперфициарят да прехвърли само правото на собственост върху сградата, като си запази правото на строеж. 4. Условията за кандидатстване не поставят ограничение по отношение на датата на изготвяне на идеен проект и/или технически/работен проект. Допустимо е идеен проект и/или технически/работен проект да бъдат изготвени преди датата на обявяване на настоящата процедура, при положение, че са спазени всички останали приложими изисквания относно съответните документи, посочени в Условията за кандидатстване по процедурата. Независимо от посоченото обръщаме внимание, че съгласно Условията за кандидатстване, вследствие на настъпили промени след сключването на договора за финансиране, бюджетът към предложението не може да бъде увеличаван, като при намаляване на инсталираната мощност (която се залага съгласно информацията, посочена в идейния/техническия проект) ще бъде намален пропорционално бюджетът с цел спазване на определената при сключването на договора стойност за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии).

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		фирми са едно и също лице), то би ли се счело за допустимо участието му в случай на учредено право на строеж (единствено)? 4. Има ли изискване кога точно трябва да е изготвен идейния/технически проект? Може ли да се кандидатства в случай, че идейния/технически проект е изготвен преди датата на обявяване на настоящата процедура? 5. Допустим ли е проект, по който дейностите за подготовка са започнали преди датата на обявяване на процедурата (поради дългите срокове за издаване на разрешителни и т.н.) - т.е. : - подадено е заявление за извършване на услугата „Проучване на условията за присъединяване на електрическа централа към електрическата мрежа” - ЕРП-то е изготвило становище за Условия за присъединяване - изготвен е предварителен договор за присъединяване на електрическата централа; - подадено е писмено искане за сключване на договор за присъединяване на производител, - има изготвен идеен/технически проект, но НЕ е започнало изграждане на електрическите съоръжения, нито са договорирани, закупени и инсталирани самите съоръжения. Благодаря предварително за отговорите.	Съгласно псооченото е важно характеритиките и параметрите на фотоволтаичната система, заложени в идейния проект и/или технически/работен проект да са маскимално точни. 5. Съгласно т. 14.1, подт. 2/ от Условията за кандидатстване, за да бъдат допустими разходите по настоящата процедура, същите следва да бъдат извършени след датата на подаване на предложението за изпълнение на инвестиция и до датата на представяне на финалния отчет за изпълнение на дейностите по предложението за изпълнение на инвестиция. Разходооправдателните документи следва да бъдат издадени в периода на допустимост на разходите по процедурата – след датата на подаване на предложението за изпълнение на инвестиция и до датата на представяне на финалния отчет. **Разходи, извършени извън посочения период няма да бъдат допустими за финансиране по процедурата**. Обръщаме внимание, че по настоящата процедура са допустими единствено разходи за изграждане на фотоволтаична система **за собствено потребление** в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии). В обхвата на допустимите разходи могат да се включат (като не е задължително включването на всички изброени допустими разходи): разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА); разходи за придобиване на дълготрайни нематериални активи (ДНА); разходи за строително-монтажни работи на покрив/фасада на сграда или върху недвижим имот към нея; и разходи за консултантски услуги от инженерно-технически характер. Всички посочени разходи следва да са необходими и пряко свързани с изгражданите фотоволтаични системи в комбинация с батерии. Основните параметри на процедурата са съобразени с регламентираното в чл. 25а от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ). Цитираният член, както и други допълнения от 07.06.2022 г. в ЗЕВИ, са приети в изпълнение на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, като целта е да бъде въведен значително облекчен ред за изграждане на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за собствено потребление. Посочените изменения в ЗЕВИ допринасят за съществено намаляване на разходите, административната тежест и необходимото време за крайните клиенти, които искат да изградят енергийни обекти за производство на електрическа енергия от ВЕИ **само за собствено потребление, като общата инсталирана**

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			мощност на енергийните обекти може да бъде до два пъти размера на предоставената мощност. В чл. 25а, ал. 2-4 от ЗЕВИ е посочено, че крайният клиент подава уведомление до оператора на електропреносната мрежа или до съответния оператор на електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа. В 14-дневен срок от получаване на уведомлението операторът на електропреносната или на съответната електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа предоставя допълнително споразумение към договора за достъп и пренос на крайния клиент, в което се посочват техническите изисквания към схемата на свързване на енергийния обект към електрическата уредба на крайния клиент и се регламентират правата и задълженията на страните с цел гарантиране сигурността на електроенергийната система с оглед недопускане постъпване на електрическа енергия и смущения в мрежата. Допълнителното споразумение се сключва преди издаване на разрешение за строеж на енергийния обект, като **в този случай становище за присъединяване не се издава**. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 21, т. 3.
41	20.02.2023г.	Здравейте, Имаме следните въпроси: Въпрос 1: Ако предприятието Х, регистрирано през 2010 г., е прехвърлило цялата своя дейност и собственост на предприятието У, регистрирано през 2020 г., т.е. предприятието Х се явява праводател, а предприятието У - правоприемник, допустим кандидат ли е предприятие У (правоприемник) по настоящата процедура? Въпросът ни касае конкретно годината на регистрация, тъй като в случая би трябвало да е изпълнено условието „кандидатите да са регистрирани не по-късно от 31.12.2019 г.“ Въпрос 2: Допустимо ли е предприятие Х, чиято основна икономическа дейност е „даване под наем на имоти“ да кандидатства със своя собствена сграда, отдавана под наем на предприятие У, което е с КИД допустим по настоящата процедура? Благодарим Ви!	1. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 39. Допълнително, имайте предвид, че в даденият от Вас пример за предприятието У изискването „кандидатите да са регистрирани не по-късно от 31.12.2019 г.“ ще е изпълнено само ако предприятието У е универсален правоприемник на предприятието Х, като преобразуващото се дружество е прекратено без ликвидация. 2. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 1, т. 2.
42	20.02.2023г.	Здравейте, искам да кандидатствам за панели за покриваз на еднофамилна къща в Банско с цел намаляване на врените емисии при отопление. Искам да попитам трябва ли да предоставя	В рамките на настоящата рубрика „Въпроси и отговори“ се предоставят разяснения по отношение на изискванията по процедура чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиции от крайни получатели BG-RRP-3.006 „Изграждане на

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		технически паспорт и да се извърши обследване на сградата преди да се кандидатства за помощта.	нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” по линия на Националния план за възстановяване и устойчивост. По процедурата се подкрепя изграждане от предприятията в България на нови фотоволтаични инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии). Домакинства и частни домове не попадат в обхвата на целевата група по настоящата процедура.
43	20.02.2023г.	Уважаеми дами и господа, В Критерии и методология за оценка на предложения за изпълнение на инвестиции по процедура чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиции от крайни получатели BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” в критерий № 35 Основната икономическа дейност на кандидата, съгласно КИД-2008 на НСИ, е в раздели, които се характеризират с високо потребление на електрическа енергия са приоритизирани определени сектори, които съгласно предоставени данни от НСИ се характеризират с високо потребление на енергия. В сектори с най-високо потребление на енергия са включени H52 Складиране на товари и спомагателни дейности в транспорта, R90 Артистична и творческа дейност, R91 Други дейности в областта на културата като те се оценяват с 2 точки. Макар и с 1 точка, но все пак приоритизирани са и M72 Научноизследователска и развойна дейност, N77 Даване под наем и оперативен лизинг, N81 Дейности по обслужване на сгради и озеленяване, дори R92 Организиране на хазартни игри. Впечатление прави че сектор C25 Производство на метални изделия, без машини и оборудване, който се характеризира с висока енергийна интензивност и необходимост от сериозни инвестиции в посока намаляване на потреблението на енергия не е част от приоритетните сектори. Моля за информация на какво основание е счетено, че сектор R90 Артистична и творческа	Определянето на конкретните раздели, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД – 2008) на Националния статистически институт (НСИ), които се характеризират с високо потребление на електрическа енергия, е извършено въз основа на предоставени от НСИ статистически данни на национално ниво за потребление на електрическа енергия от предприятията в България за 2021 година и икономическия показател „добавена стойност“ отново за 2021 г. за над 412 000 предприятия в страната.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		дейност и още повече R92 Организиране на хазартни игри са с по-високо потребление на енергия спрямо обработката на метали. Налице е техническа грешка и сектор С25 Производство на метални изделия, без машини и оборудване е пропуснат или в действителност е определен от НСИ като сектор с ниско потребление на енергия? Необосновано изглежда и сектори R90 Артистична и творческа дейност и R91 Други дейности в областта на културата да са приоритизирани спрямо ниво на енергийно потребление пред сектори 28 Производство на машини и оборудване, с общо и специално предназначение, С 22 Производство на изделия от каучук и пластмаси и други представители на преработващата промишленост. Моля за повече информация за метода на определяне на конкретни сектори на икономиката, като такива с високо потребление на енергия?	
44	20.02.2023г.	1.Ще кандидатстваме за фотоволтаична система за собствено потребление с капацитет от 200 kW. Съгласно Насоките за кандидатстване не ни стана ясно локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) с какъв минимален капацитет (в kWh) трябва да са: 1.1. Ако са с общ минимален капацитет (в kWh) равностоен на съхранение с продължителност от поне 1 (един) час за поне 100% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система – в този случаи 200 kWh ли трябва да са? или 1.2. Ако батериите са с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 2 (два) часа за поне 50% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система – при този вариант 100 kWh за всеки 1 час или 100 kWh общо за двата часа трябва да са? или 1.3. Ако батериите са с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 4 (четири) часа за поне 25% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система – в този случаи 25 kWh за всеки 1 час или 25 kWh общо за четирите	1. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 30. 2. Както е посочено в Условията за кандидатстване по процедурата, произведената електрическа енергия от изградената по проекта фотоволтаична система следва да не е по-малко от 260 kWh на годишна база за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение. Посоченото изискване не зависи от местоположението на изграденото по процедурата енергийно съоръжение на територията на Република България. Предвиденият минимум от 260 kWh на година за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение гарантира, че изградената по настоящата процедура фотоволтаична система с батерии ще се използва, както и ще бъде проектирана с мощност, съответстваща на потреблението на кандидата. В конкретната хипотеза, посочена в запитването, фотоволтаична система за собствено потребление с капацитет от 200 kW следва да е произвела електрическа енергия не по-малко от 52 000 kWh за една година (260 kWh x 200 kW = 52 000 kWh за една година). Проследяване отчитането на количеството произведена енергия през мониторинговия срок от 5 (пет) години от въвеждането в експлоатация ще е въз

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		часа трябва да са? 2.Относно 5 – годишният мониторинг (ежегодно в срок 5 (пет) години от въвеждане в експлоатация) е нужно да предоставим информация на СНД за електрическата енергия за собствено потребление, произведена от енергийното съоръжение. В тази връзка, моля да ни разясните, какво точно означава „Произведената електрическа енергия от изградената по проекта фотоволтаична система следва да не е по-малко от 260 kWh на годишна база за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение“. В допълнение сте записали, че средногодишната продължителност на работа на фотоволтаичните централи, осреднено за Република България (средните нетни пълни ефективни часове) са в размер на 1 380 часа, което се равнява на 1 380 kWh/kWp нетно специфично производство (НСП). Фотоволтаичната система за собствено потребление с капацитет от 200 kW, която възнамеряваме да изградим ще се позиционира в района на гр.Сливо поле, обл.Русе. Съдейки по вече изградени съседни централи средногодишната продължителност на работа на тези фотоволтаичните централи в този район е около 1200 часа. В този случаи бихте ли ни казали минимално, колко точно kWh на годишна база за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение ще е нужно да отчитаме?	основа на сумата от изходящата активна мощност на инверторите (изходните AC характеристики на всички инвертори). При неизпълнение на изискването, крайният получател възстановява по 25% от предоставената помощ за всяка една година на неизпълнение в рамките на 4-те години, следващи годината на въвеждане в експлоатация на фотоволтаичната система, по реда на чл. 4.2. от Договора за финансиране (Приложение 15 към Условията за изпълнение). Годината на въвеждане в експлоатация на фотоволтаичната система няма да се взема предвид при проследяване изпълнението на посоченото изискване.
45	20.02.2023г.	Уважаеми дами и господа, Ние сме фирма с основна икономическа дейност 43.29 Изграждане на други инсталации (сектор F – Строителство), съгл. КИД-2008. Възнамеряваме да кандидатстваме за изграждане на нова фотоволтаична инсталация до 1 MW за производство на енергия от ВЕИ за собствено потребление, в комбинация с локално съоръжение за съхранение на енергия (батерия). Исталацията е предвидена за нуждите на сграда, чието предназначение понастоящем е ""хотел"", но след реализация на инвестицията в изграждането на фотоволтаична инсталация, възнамеряваме да използваме като почивна станция за отдих на заетите във фирмата лица. Моля за разяснение, дали подобна инвестиция е допустима по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено	Съгласно т. 11.1, подт. 5) от Условията за кандидатстване допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са заявили подкрепа за основната си икономическа дейност, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на НСИ. Допълнително, в условията е посочено, че могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по инвестицията фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват основната си икономическа дейност, като е допустимо в съответните сгради кандидатът да извършва и допълнителни дейности (ако има такива), единствено при положение, че същите попадат в допустимите сектори по настоящата процедура. Видно от представената в запитването информация, сградата, която кандидатът планира да захранва с електрическа енергия от изградената по процедурата

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” и, в тази връзка, необходима ли е промяна на предназначението на гореописаната сграда? Предварително благодаря за предоставените разяснения! С уважение,	фотоволтаична система, е с предназначение „хотел“/„почивна станция за отдих на заетите във фирмата лица“, и в нея дружеството не упражнява основна или допълнителни икономическа дейност (ако има такива). В тази връзка, посочената в запитването инвестиция не е допустима по настоящата процедура.
46	20.02.2023г.	Здравейте, В т. 1.7) от Условията за кандидатстване по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” е указано: Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата. В случай на сграда, същата следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. ИЛИ Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда, за която единствено кандидатът има учредено право на строеж. Сградата, за която има учредено право на строеж, следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Моля да дадете следното разяснение: Предвиждаме изграждането на фотоволтаична инсталация за собствено потребление върху покрива на сграда в режим на етажна собственост, построена върху земя, собственост на дружеството ни. Сградите в режим на етажна собственост са подчинени на режима на ЗУЕС, а съгласно чл.186 от ЗУТ инсталации в сгради - етажна собственост, се извършва с изрично писмено съгласие на половината от всички съсобственици, съответно с решение на общото събрание на собствениците в етажната собственост, прието с мнозинство повече от 50 на сто идеални части от общите части. Тъй като право на строеж се изисква при наличие на съсобственост в поземлен имот, каквато в случая не е налице и същото не е приложимо, моля да разясните: протокола с	Посочената в запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 16, т. 2.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		решението на общото събрание на собствениците на самостоятелни обекти с което се дава съгласие на дружеството да разположи върху покрива на сградата ФЕЦ, както и декларации от непосредствените съседи, счита ли се за изпълнение на условието в т. 1.7.	
47	20.02.2023г.	Във връзка с обявена процедура за кандидатсване: BG-RRP-3.006„Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, моля за отговор на следния въпрос: - В т. 13.1 Допустими дейности е описано в подточка 1.6 „Фотоволтаичната система и локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) следва да се изграждат единствено върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа,и/или върху недвижими имоти към тях, в урбанизирани територии”. Допустимо ли е изграждане на ВЕИ с мощност 300 kW като конструкцията за 100 kW от тях ще бъде монтирана на покривна конструкция на производствената сграда, а конструкцията за останалите 200 кW ще бъде монтирана на терен (двор), прилежащ до сградата, който е в регулация и е част от същия имот?	Посочената в запитването хипотеза е допустима при положение, че терена/двора, където ще бъде изградена част от планираната по процедурата фотоволтаична система, е прилежащ към производствените сгради.
48	20.02.2023г.	Здравейте, имам следните въпроси във връзка с процедурата за изграждане на ВЕИ за предприятията: 1. Ако едно предприятие е собтвеник на сграда и е с основен код на дейност Отдаване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти, допустимо ли е да участва за изграждане на фотоволтаична инсталация за обекта, който се отдава под наем, предвид че заявявената подкрепа е за кода на основната си икономическа дейност съгласно КИД-2008. 2. В случай че кандидатът не е собственик на обекта, където ще се изгражда инсталацията, на кой етап се изисква кандидатът да има учредено право на строеж- към етапа на кандидатстване, на сключване на договор или друго.	1. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 1, т. 2. 2. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 16, т. 2.
49	20.02.2023г.	Уважаеми дами и господа, В Приложение 12 Съкращения и определения в процедура чрез	Представените в запитването изводи по отношение на определянето на малки дружества със средна пазарна капитализация (Small Mid-Caps) и дружества със

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		подбор на предложения за изпълнение на инвестиции от крайни получатели BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” е посоченото следното определение за малки дружества със средна пазарна капитализация (Small Mid-Caps) и дружества със средна пазарна капитализация (Mid-Caps): Съгласно чл. 2, пар. 103д от Регламент (ЕО) № 651/2014 „малки дружества със средна пазарна капитализация (Small Mid-Caps)“ са предприятия, които по показатели не са МСП, но средно списъчният брой на персонала им е до 499 служители, и чийто годишен оборот не надвишава 100 милиона евро или чийто годишен баланс не надвишава 86 милиона евро, като са взети предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП. За целите на настоящата процедура и съгласно определението в член 2, точка 7 от Регламент (ЕС) 2015/1017 на Европейския парламент и на Съвета „дружества със средна пазарна капитализация (Mid-Caps)“ са предприятия които имат до 3 000 служители, които не са МСП, нито са малки дружества със средна пазарна капитализация, като са взети предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП. При така представените определения може да бъде направен извод, че ако едно предприятие е със средносписъчен брой на персонала 499 лица, е задължително да е налице и поне едно от следните изисквания - годишен оборот не надвишаващ 100 милиона евро или годишен баланс не надвишаващ 86 милиона евро, за да бъде определено като малко дружества със средна пазарна капитализация (Small Mid-Caps). Ако предприятието обаче е със средносписъчен брой на персонала от 500 до 3000 заети лица, то не необходимо да се съблюдава съответствие с оборот и активи и ще бъде допустимо за участие като дружество със средна пазарна капитализация (Mid-Caps). Моля за разяснение по отношение на допустимостта на предприятията, които не са МСП. В допълнение идентифицирахме техническа грешка в Приложение	средна пазарна капитализация (Mid-Caps) са правилни. В случай че едно предприятие през последни 2 (две) последователни финансови години не е МСП и е със средно списъчен брой на персонала до 499 служители, и годишен оборот не надвишаващ 100 милиона евро ИЛИ годишен баланс не надвишаващ 86 милиона евро, като са взети предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП), то същото попада в дефиницията за „малки дружества със средна пазарна капитализация (Small Mid-Caps)“. В случай че едно предприятие през последни 2 (две) последователни финансови години не е МСП, нито малко дружество със средна пазарна капитализация, и е със средно списъчният брой на персонала до 3000 служители, без значение от стойностите за годишен оборот и годишен баланс, като са взети предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП, то същото попада в дефиницията за „дружества със средна пазарна капитализация (Mid-Caps)“. Правилно е констатирано в запитването, че е налице техническа грешка в посоченото указание в бележка под линия № 13 на стр. 30 от Приложение 6 „Примерни указания за попълване на електронен формуляр за кандидатстване и подаване на предложение за изпълнение на инвестиция по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” към Условията за кандидатстване. Коректните дефиниции за определяне на „малки дружества със средна пазарна капитализация (Small Mid-Caps)“ и „дружества със средна пазарна капитализация (Mid-Caps)“ са посочени в Условията за кандидатстване, в Приложение 12 „Използвани съкращения и основни дефиниции“, както и в Декларацията за малки дружества със средна пазарна капитализация или дружества със средна пазарна капитализация (Приложение 4.А).

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		6 Примерни указания за попълване на електронен формуляр за кандидатстване и подаване на предложение за изпълнение на инвестиция по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”. На стр. 30 в бележка под линия 13 е посочено „Декларацията за малки дружества със средна пазарна капитализация или дружества със средна пазарна капитализация (Приложение 4.А) се попълва от предприятия, които по финансови показатели са МСП (т.е. имат годишен оборот, който не превишава 97 500 000 лв., или стойност на активите, която не превишава 84 000 000 лв.), но средно списъчният брой на персонала им е между 250 и 1 500 служители, като са взети предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП“, което противоречи на представено определение в Приложение 12 за малки дружества със средна пазарна капитализация и дружества със средна пазарна капитализация и наличната в Декларацията за малки дружества със средна пазарна капитализация или дружества със средна пазарна капитализация (Приложение 4.А) информация в бележка под линия.	
Дата на разясненията от СНД: 07.03.2023 г.			
50	21.02.2023г.	Здравейте! Имам следните въпроси по процедура BG-RRP-3.006: 1. При положение, че отговарят на всички останали изисквания, допустими ли са: - Проекти на кандидати, които имат вече изградена ФВЦ за продажба (износ) на произведената електроенергия? Може ли да участва по програмата за изграждане на нова централа за собствено потребление в същия имот / сграда? - Проекти на кандидати, които имат вече изградена ФВЦ за "собствено потребление и продажба на излишъка"? Може ли да участва по програмата за изграждане на нова централа за собствено потребление, в същия имот/сграда?	1. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 1, т. 1 и № 35. 2. и 2.1. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 1, т. 1 и № 30. Допълнително, допустима дейност по процедурата е единствено изграждането на нови фотоволтаични инсталации до 1 MW за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии). Дейностите по изграждане единствено на фотоволтаична система или закупуване единствено на съоръжения за съхранение на енергия (батерии) са недопустими. Локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), следва да са с общ минимален капацитет (в kWh) равностоен на съхранение с продължителност от поне 1 (един) час за поне 100% от инсталираната мощност на **фотоволтаичната система, изградена по настоящата процедура**.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		2. Кандидатът има изградена централа за собствено потребление, която не покрива нуждите му. Иска да инсталира нова мощност, която отново да е за собствено потребление. Може ли да участва по програмата за изграждане на нова централа за собствено потребление, като предвид и локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии), в съответствие с т. 1.5 на раздел 13.1? 2.1 При положителен отговор по т. 2 - капацитетът на батериите, следва да отговаря на изискванията по т. 1.5 на раздел 13.1 и на инсталираната мощност на фотоволтаичната система, предвидена за изградена по настоящата процедура или да покрива общата инсталирана мощност на всички фотоволтаични система в имота/сградата? 2.2 При положителен отговор по т. 2 - има ли по-специално условие, при което новата централа за собствено потребление /обект на инвестицията по проекта/, ще бъде допустима? Как по-конкретно ще бъде изпълнено условието "Произведената електрическа енергия от изградената по проекта фотоволтаична система следва да не е по-малко от 260 kWh на годишна база за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение", при наличие на още една централа за собствено потребление? 3. Кандидат има проектиране/разрешителни за изграждане на фотоволтаична система на 2 (два) етапа. Част от дейностите по етап 1 вече са започнати. Допустимо ли е изграждане на предвидената фотоволтаична инсталация – етап 2 по настоящата процедура? Финансирането ще се използва единствено за нова фотоволтаична инсталации в комбинация с батерии, а не нови компоненти (отделни части), с които да се подменят елементи от съществуващи и изградени вече фотоволтаични системи и/или батерии. Поздрави,	Като отговарящи на изискването по настоящата подточка 1.5) биха се приели например и батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 2 (два) часа за поне 50% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, или батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 4 (четири) часа за поне 25% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, и т.н. Батериите задължително следва да бъдат свързани към изградената по настоящата процедура фотоволтаична система, и да съхраняват енергия от нея. Във връзка с посоченото, Условията за кандидатстване поставят минималните изисквания относно общия минимален капацитет (в kWh) на закупуваните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), като кандидатът може да предвиди в предложението си и изграждане на по-голям капацитет на батериите, при положение, че отговаря на ограничението пределната (максимална) цена за изграждане на фотоволтаична система в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) да бъде в размер на до 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии). 2.2. Изискването „произведената електрическа енергия от изградената по проекта фотоволтаична система следва да не е по-малко от 260 kWh на годишна база за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение“ е насочено единствено спрямо изградената по настоящата процедура фотоволтаична система и следва да бъде изпълнено спрямо нея. Обръщаме внимание, че по процедурата се финансират единствено нови фотоволтаични инсталации в комбинация с батерии (в тяхната цялост), а не нови компоненти /отделни части/, с които се подменят елементи от съществуващи и изградени вече фотоволтаични системи и/или батерии. Допълнително, в „Минимални технически изисквания към фотоволтаичната система и съоръженията за локално съхранение на произведената енергия (батерии)“ (Приложение 14 към Условията за кандидатстване) по отношениена на „инвертор/и за фотоволтаичния модул“ е посочено наличие на възможност за съхранение и предоставяне на информация за произведената енергия от фотоволтаичната система. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 44, т. 2. 3. В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			еднозначно и категорично становище. Съгласно т. 14.1, подт. 2/ от Условията за кандидатстване, за да бъдат допустими разходите по настоящата процедура, същите следва да бъдат извършени след датата на подаване на предложението за изпълнение на инвестиция и до датата на представяне на финалния отчет за изпълнение на дейностите по предложението за изпълнение на инвестиция. Разходи, извършени извън посочения период няма да бъдат допустими за финансиране по процедурата. Обръщаме внимание, че по настоящата процедура са допустими единствено разходи за изграждане на фотоволтаична система за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии). В обхвата на допустимите разходи могат да се включат (като не е задължително включването на всички изброени допустими разходи): разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА); разходи за придобиване на дълготрайни нематериални активи (ДНА); разходи за строително-монтажни работи на покрив/фасада на сграда или върху недвижим имот към нея; и разходи за консултантски услуги от инженерно-технически характер. Всички посочени разходи следва да са необходими и пряко свързани с изгражданите фотоволтаични системи в комбинация с батерии. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 21, т. 3 и № 40, т. 5.
51	21.02.2023г.	Допустимо ли е по процедурата да кандидатства едноличен търговец, при условие, че сградата (хотел), в която ще се осъществяват инвестициите, е собственост на физическото лице, което е едноличният търговец?	1. Допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са търговци по смисъла на Търговския закон или Закона за кооперациите, които включват едноличните търговци. Фотоволтаичнатата система трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 16, т. 2 и № 20.
52	21.02.2023г.	Дружеството се занимава с даване под наем и експлоатация на собствени имоти - КИД 68.20. С оглед на дейността фирмата префактуриране на разходите за електроенергия към своите наематели, води ли се за продажба на елетроенергия и допустимо ли е?	1. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 1, т. 2.
53	21.02.2023г.	Уважаеми експерти, във връзка с публикуваните условия за кандидатстване, имам следния въпрос: Необходимо ли е да има две отделни точки на присъединяване за двете отделни мощности/ФВИ, в рамките на един и същи обект -	В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище. Принципно, съгласно нормативните изисквания при изграждане на енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници с цел продажба, крайният клиент може да внася произведената от енергийния обект

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		стара вече инсталирана и нова, която ще се изгради по проекта?	електроенергия в съответната мрежа само след изпълнение на изискванията на процедурата по присъединяване като производител съгласно наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката. В подобни случаи, съответния енергиен обект за продажба на енергия има отделен електромер (или двупосочен електромер), както и точка на присъединяване. При изграждане на енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, енергията от който ще се използва само за собствено потребление, не е необходимо да се извършва процедура по присъединяване като производител, а се минава по значително по-облекчен ред. В подобни случаи, съответния енергиен обект директно се присъединява към вътрешната мрежа на предприятието зад клиентския електромер на потребителя. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 35 и № 40, т. 5.
54	21.02.2023г.	Здравейте, имаме още два въпроса по процедура BG-RRP-3.006, както следва: 1. Допустимо ли е една фирма, която осъществява дейности в различни допустими по процедурата кодове по КИД 2008, да захрани с фотоволтаици собствена сграда, където осъществява не само основната си икономическа дейност, но и една или повече от допълнителните си икономически дейности и ако да, при какви условия? 2. Допустимо ли е по процедурата да се захрани с фотоволтаичната система, инсталирана по проекта, отделна административна сграда на предприятието кандидат или сграда, в която освен производствени халета има и административна част? Поздрави	1. и 2. Съгласно т. 11.1, подт. 5) от Условията за кандидатстване, допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са заявили подкрепа за основната си икономическа дейност, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на НСИ. Допълнително, в условията е посочено, че могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по инвестицията фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват основната си икономическа дейност, като е допустимо в съответните сгради кандидатът да извършва и допълнителни дейности (ако има такива), единствено при положение, че същите попадат в допустимите сектори по настоящата процедура. Съответно, не могат да участват в настоящата процедура и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по предложението фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват едновременно дейност в допустими сектори и в недопустими сектори (посочени в Условията за кандидатстване), с оглед на обстоятелството, че не може да се гарантира отделяне на дейностите, така че дейностите в недопустимите сектори да не се ползват от безвъзмездното финансиране. Във връзка с посоченото и с оглед на информацията, представена в запитването, по настоящата процедура е допустимо да се захранва с електроенергия от изградената

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			по предложението фотоволтаична система и сграда, в която се извършва административна дейност, в допълнение към производствената дейност на предприятието, доколкото същата се ползва за целите на основната икономическа дейност на кандидата и в нея не се осъществяват/администрират дейности, свързани с недопустими сектори по процедурата.
55	21.02.2023г.	Здравейте, Моля, за разяснение : Когато сме предприятие, което извършва услуга за населението, а не произвежда готова продукция, какво трябва да напишем в графа „Претеглен коефициент на брутна добавена стойност“ за 2019, 2020 и 2021 год. при положение, че претегления коефициент на брутна добавена стойност се изчислява на база разликата между крайната стойност на произведената продукция и стойността за изразходваните за нейното производство стоки и услуги. Благодаря.	Критерий № 32 „Претеглен коефициент на брутна добавена стойност за 2019 г., 2020 г. и 2021 г.“ се изчислява спрямо всички кандидати по процедурата (независимо дали предлагат услуги или продукти) по следната формула: „Коефициент на брутна добавена стойност за съответната година = [Отчет за приходите и разходите за съответната година, ред „Разходи за персонала“ (код 10300) плюс ред „Разходи за амортизация и обезценка“ (код 10400) плюс ред „Печалба“ (код 14400)] делено на ОПР за съответната година, ред „Нетни приходи от продажби“ (код 15100). Коефициентът се изчислява в проценти. Претегленият коефициент на брутната добавена стойност за трите финансови години (2019 г., 2020 г. и 2021 г.) се изчислява като претеглен сбор от коефициентите за всяка една от трите години поотделно, взети със следната относителна тежест по години: 2019 г. - 50%, 2020 г. – 20% и 2021 г. – 30%.“ Данните от съответните отчети, необходими за извършване на оценка по посочения критерий, се набавят по служебен път от СНД чрез Информационната система за мониторинг на европейски и национални стратегии и регионална политика – МониторСтат, поддържана и управлявана от НСИ. Обръщаме внимание, че съгласно т. 11.1, подт. 5) от Условията за кандидатстване допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са микро-, малки и средни предприятия (по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия и Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36)), или малки дружества със средна пазарна капитализация или дружества със средна пазарна капитализация (съгласно определенията, представени в Приложение 12 към Условията за кандидатстване). Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 14, т. 2.
56	21.02.2023г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с отворената за кандидатстване процедура BG-RRP-	Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 54.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” имаме следното питане: Цитат: "Могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по инвестицията фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) ще захранват с електрическа енергия сгради , в които упражняват основната си икономическа дейност, като е допустимо в съответните сгради кандидатът да извършва и допълнителни дейности (ако има такива), единствено при положение, че същите попадат в допустимите сектори по настоящата процедура." Възможно ли е захранването на административна сграда, която е неразделна част от производствената сграда, с електрическа енергия чрез изградената по инвестицията фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии)? С уважение,	
57	21.02.2023г.	Здравейте, Собственици сме на сгради, в които отдаваме помещенията под наем. Голяма част от произведената енергия от ВЕИ ще се ползва реално от наемателите и ние ще им я префактурираме като допълнение към наема на базата на реалното потребление. В такъв случай допустими ли сме да кандидатстваме по процедурата? Благодарим предварително.	Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 1, т. 2.
58	21.02.2023г.	Уважаеми дами и господа, В Приложение 12 Използвани съкращения и основни дефиниции към Условията за кандидатстване за получаване на безвъзмездни средства по процедура чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиции от крайни получатели BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” при дефиниране на термина предприятия в затруднено положение става ясно следното: Предприятията, попадащи в затруднено положение, са тези предприятия, които попадат в една от възможните хипотези,	Затруднено положение за предприятие, което не е МСП, е налице, когато по отношение на него е изпълнено поне едно от обстоятелствата, посочени в букви от а) до д) в Приложение 12 „Използвани съкращения и основни дефиниции“ към Условията за кандидатстване по настоящата процедура. По отношение на обстоятелството по буква д) в Приложение 12, е налице изпълнение, когато кумулативно са изпълнени и двете условия и за двете последни години, т.е.: 1) съотношението задължения/собствен капитал на предприятието е било по-голямо от 7,5; и 2) съотношението за лихвено покритие на предприятието, изчислено на основата на

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		изброени и описани подробно в подточки А) до Д) от Приложение 12, част 2 Основни дефиниции. Хипотезата в подточка д) е когато предприятието не е МСП и през последните две години: 1) съотношението задължения/собствен капитал на предприятието е било по-голямо от 7,5; и 2) съотношението за лихвено покритие на предприятието, изчислено на основата на EBITDA, е било под 1,0 Моля за информация следва ли и двете условия да са изпълнени кумулативно и за двете последни години. Ако едно предприятие е малко дружество със средна пазарна капитализация или дружество със средна пазарна капитализация и през последните две години съотношението задължения/собствен капитал на предприятието е било по-голямо от 7,5, но съотношението за лихвено покритие на предприятието и за двете години е над 1,0 – счита ли се предприятието за такова в затруднено положение? Ако едно предприятие е малко дружество със средна пазарна капитализация или дружество със средна пазарна капитализация и съотношението задължения/собствен капитал на предприятието надвишава 7,5, само в една от двете години, докато при съотношението за лихвено покритие на предприятието и за двете години стойността е над 1,0 – счита ли се за предприятие в затруднено положение?	EBITDA, е било под 1,0. Когато предприятие е малко дружество със средна пазарна капитализация или дружество със средна пазарна капитализация (които не са МСП и представляват голямо предприятие) и през последните две години съотношението задължения/собствен капитал на предприятието е било по-голямо от 7,5, но съотношението за лихвено покритие на предприятието и за двете години е над 1,0, същото не се счита за предприятие в затруднено положение. В случай че предприятие е малко дружество със средна пазарна капитализация или дружество със средна пазарна капитализация и съотношението задължения/собствен капитал на предприятието надвишава 7,5, само в една от двете години, а съотношението за лихвено покритие на предприятието и за двете години е над 1,0, същото не се счита за предприятие в затруднено положение. Обръщаме внимание, че горепосоченото изискване се прилагат и на равнище група – както за предприятието-кандидат, така и за предприятията, с които кандидатът формира група предприятия (разгледани в цялост). Преди сключване на договор за финансиране се извършва проверка (включително за наличие на „предприятие в затруднено положение“ по смисъла на чл. 2, пар. 18 от Регламент (ЕС) № 651/2014) на кандидата и лицата, с които същите са свързани, формирайки група, въз основа на подадената декларация и чрез извършване на служебна проверка на наличната информация в публичните регистри (вкл. ТР и регистър на ЮЛНЦ). Проверката и определянето на „група“ ще се извършва по отношение на предприятие майка и всички негови дъщерни предприятия, като: "предприятие майка" означава предприятие, което контролира едно или повече дъщерни предприятия и съответно „дъщерно предприятие" означава предприятие, което се контролира от предприятие майка, включително дъщерно предприятие на крайно предприятие майка. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 22, т. 2.
59	22.02.2023г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената процедура за набиране на проектни предложения G-RRP-3.006 - Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията, моля за Вашия компетентен отговор на следния въпрос: В т.13.2. на Условията за кандидатстване (стр.26-27)	Условията за кандидатстване не поставят ограничение кандидатите по процедурата да не развиват основната си икономическа дейност в Сектор Е „Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци“. Както правилно е посочено в запитването, с цел гарантиране в максимална степен спазването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ , по процедурата не се подкрепят дейности и активи, свързани със сметища, инсталации за изгаряне на отпадъци и заводи за механично-биологично третиране. Допълнително, в

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		„Недопустими дейности“ е посочено, че „С цел гарантиране в максимална степен спазването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди33“, по процедурата НЯМА да се подкрепят: iii) дейностите и активите, свързани със сметища, инсталации за изгаряне на отпадъци и заводи за механично-биологично третиране;“, като под чертата изрично е посочено, че „33Определение и допълнителна информация относно спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ са представени в Приложение 12 и Приложение 13 към Условията за кандидатстване.“ Към процедурата проявява интерес търговско дружество, чиято дейност съгласно Класификацията на икономическите дейности – КИД-2008 попада в сектор Е и е с определен КИД 38.21 - обработване и обезвреждане на неопасни отпадъци. Дружеството притежава Комплексно разрешително, издадено от ИА „Околна среда“ за експлоатация на следните инсталации и съоръжения: • Инсталация за механично-биологично третиране на твърди битови отпадъци, включваща: линия за механично третиране, линия за биологично третиране и линия за пресяване на стабилизирана органична фракция (СОФ); • Шредираща линия за производство на модифицирано гориво от отпадъци (RDF); Чрез изграждане на ФЕЦ за собствено потребление, комбинирана с локални съоръжения за съхранение на енергия дружеството няма намерение да променя капацитета или да удължава жизнения цикъл на функциониращите инсталации. Добиването на ел.енергия чрез ВЕИ за собствено потребление ще доведе до още по-екологосъобразно третиране на отпадъците от една страна, а от друга - ще следва тенденцията на естествен икономически изгоден избор. В Приложение № 13 „Информация относно спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди” допълнително са разяснения понятията, относно НЕ подкрепяне на определени дейности, в т.ч. и „дейностите и активите, свързани със сметища, инсталации за изгаряне на отпадъци3 и заводи за механично-биологично третиране4“. В забележка под чертата е записано: „4Това	Приложение 13 към Условията за кандидатстване е пояснено, че това ограничение не се прилага за действия (дейности и активи) по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация. Съгласно представената в запитването информация и с оглед целта на настоящата процедура и допустимите по нея дейности и активи, кандидати с основна икономическа дейност, попадаща в Сектор Е „Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци“, биха били допустими по процедурата, при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване, включително относно изискванията, свързани с принципите за „Ненанасяне на значителни вреди“, както и при съблюдаване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда. Съблюдаването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди” ще се проследява на етап изпълнение на проектите, като за удостоверяване на съответствието на инвестицията с посочения принцип крайните получатели ще подлежат на контрол, който да удостовери съответствието на подкрепените дейности с тях.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.“ Предвид на изложеното, моля за Вашия компетентен отговор на следния въпрос: ДАЛИ ТЪРГОВСКО ДРУЖЕСТВО, КОЕТО СЪГЛАСНО КИД-2008 ПОПАДА В СЕКТОР Е И Е С ОПРЕДЕЛЕН КИД 38.21 - ОБРАБОТВАНЕ И ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА НЕОПАСНИ ОТПАДЪЦИ, ПРИТЕЖАВАЩО ИНСТАЛАЦИЯ ЗА МЕХАНИЧНО-БИОЛОГИЧНО ТРЕТИРАНЕ НА ТВЪРДИ БИТОВИ ОТПАДЪЦИ И ШРЕДИРАЩА ЛИНИЯ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА МОДИФИЦИРАНО ГОРИВО ОТ ОТПАДЪЦИ (RDF) ЩЕ БЪДЕ ДОПУСНАТО ДО УЧАСТИЕ ПРОЦЕДУРАТА И ОЦЕНЕНО, В СЛУЧАЙ, ЧЕ ПРЕДЛОЖЕНИЕТО МУ Е ИЗГОТВЕНО СЪГЛАСНО УСЛОВИЯТА И ПОКРИВА ВСИЧКИ ОСТАНАЛИ КРИТЕРИИ НА ПРОЦЕДУРАТА? Благодарим Ви предварително!	
60	22.02.2023г.	Здравейте, Във връзка с кандидатстване по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” имаме няколко въпроса: 1. “…“ собственост на МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ГОРИТЕ, с код на икономическа дейност /КИД-02.10/ - „Възпроизводство на гори“ допустим кандидат ли е по процедура BG-RRP-3.006? 2. Ако е допустим кандидат може ли да кандидатства за дейности за Изграждане на нови фотоволтаични инсталации до 1 MW за	Съгласно т. 11.2, подт. 2) от Условията за кандидатстване, в настоящата процедура не могат да участват и да получат безвъзмездно финансиране предприятия, чиято основна икономическа дейност попада в сектор А „Селско, горско и рибно стопанство“. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 14, т. 2.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в сгради, стопанисвани от териториални поделения на предприятието – … и …? Предварително благодарим за отговорите!	
61	22.02.2023г.	Здравейте, Бих искал да задам следния въпрос във връзка с процедура за БФП BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”: Фирмата кандидат има 3 собствени промишлени сгради, които се намират на територията на бившия Домостроителен комбинат в гр. Пловдив. Специфичното в случая е, че фирма "…" са собственици на пътища и трафопостове на територията на бившия комбинат, като в това си качество те се явяват предоставящи ел. енергия на кандидата. Фирмата кандидат няма точка на директно пресичане с електроразпределително дружество и използва енергията, предоставена от "…" като собственик на трафопостовете. Фирмата кандидат има изградени фотоволтаични инсталации на две от сградите си и би желала да изгради на третата от тях с помощта на финансиране по настоящата процедура. Сградата е на отделен електромер и за нея има отделно писмо от „…“, в което е посочена каква е максималната предоставена мощност за конкретната сграда. За всеки месец има фактури с протоколи по тях, от които е видно отделното потребление на сградите на кандидата. В тази връзка се интересуваме дали този документ от "…" като собственик на трафопоста, към който е присъединена сградата, за която ще се кандидатства, е достатъчен за удостоверяване на предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите? С уважение,	Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 2 и № 13.
62	22.02.2023г.	Уважаеми дами и господа, При проверка на затрудненото положение на групата, която формира предприятие, желаещо да участва в процедурата „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията“,	Съгласно изискванията, свързани с правилата за „Инвестиционни помощи за насърчаване на енергията от възобновяеми източници“ съгласно чл. 41 от Регламент (ЕС) № 651/2014 предприятия в затруднено положение не са допустими по процедурата.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		възникна казус, свързан с превалутирането на финансовите показатели, предоставени от свързано предприятие, регистрирано в рамките на трета държава, намираща се извън територията на Република България и Европейския съюз. В подобен случай преизчисляването на валутата към левова стойност е затруднено, поради голямата променливост на чуждестранната валута, която през последните няколко години бе значително обезценена. Така например, сравнение между валутния курс към 31.12.2020г. и 21.12.2021г. показва значителен спад на стойността на чуждестранната валута, като през 2021г. наблюдаваме спад до стойност, равняваща се на половината от стойността през 2020г. Това се отразява върху резултатите от проверката на затрудненото положение и рефлектира цялостно върху възможностите за кандидатстване. В тази връзка, бъдейки в ситуация, в която е необходимо преобразуване на финансови показатели от чуждестранна валута към левова стойност, моля за уточнение относно валутния курс, който следва да използва Проверяващата комисия при проверка на затрудненото положение на ниво група. Моля да прецизирате допълнително на какъв принцип следва да се извърши превалутирането на стойностите на финансовите показатели за 2022г., които ще бъдат изискани на етап договориране.	Проверка по отношение на обстоятелството дали кандидатите (и на ниво група) попадат в определението за затруднено положение по чл. 2, пар. 18 от Регламент (ЕС) № 651/2014 ще бъде извършвана спрямо всички кандидати съгласно данни от Декларацията за държавни помощи, удостоверение за актуално състояние, налична информация в публичните регистри (вкл. ТР и регистър на ЮЛНЦ) и Годишен отчет за дейността за последните три приключени финансови години (2019, 2020 и 2021 г.). Доколкото, проверката за затруднено положение се извършва спрямо последната една (или две за предприятия, които не са МСП) финансова година и по конкретно към края на съответната година (31.12.), то и финансовите показатели следва да се превалутират спрямо този момент.
63	22.02.2023г.	Здравейте,може ли малко повече информация относно сумата която програмата предоставя и от какво зависи тя? Трябва ли да имаме вече готова оферта от фирмата за фотоволтаици когато кандидатстваме по програмата?	Условията за кандидатстване не поставят изискване за представяне на оферта за фотоволтаични системи и батерии за съхранение към предложението за изпълнение на инвестиция. С оглед определяне на реалистичността на предвидените разходи, СНД е извършил предварителни анализи и пазарни проучвания и е определил пределна (максимална) цена за изграждане на фотоволтаична система до 1 MW за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) в размер на до 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии). По отношение на процедурата след сключване на договор за безвъзмездно финансиране можете да се запознаете с Условията за изпълнение към настоящата процедура. Условията за кандидатстване, Условия за изпълнение и приложенията към тях по

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			процедурата са публикувани на интернет страницата на Министерство на иновациите и растежа на адрес - https://www.mig.government.bg/naczionalen-plan-za-vazstanovyavane-i-ustojchivost/podkrepa-za-investiczii-za-kombinirane-na-vazobnovyaemi-iztochniczi-za-elektricheska-energiya-sas-saorazheniya-za-lokalno-sahranenie/, както и в Информационната система за Механизма (ИСУН 2020), раздел НПВУ - https://eumis2020.government.bg/bg/s/800c457d-e8be-4421-8ed9-9e78d0a75c39/Procedure/Info/10b9787c-b382-40f2-94b9-1bd8b31f8799
64	22.02.2023г.	Здравейте! Имаме следните въпроси във връзка с процедура за подбор BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”: 1. Дружество Х е юридическо лице 100% собственост на дружество У (също отделно юридическо лице). Дружество Z е също 100% собственост на дружество У (т.е. дружество У има 100% собственост в дружества Х и Z). Допустими ли са за участие като отделни кандидати с отделни проекти дружествата Х и Z? 2. В т.11.1. „Критерий за допустимост на кандидатите“ от Насоки за кандидатстване т.2 относно допустимостта на кандидатите е вписано: „Да са регистрирани не по-късно от 31.12.2019 г.“. В тази връзка възниква следния въпрос а именно: Определянето на датата 31.12.2019г. техническа грешка ли е вместо да е вписано „Да са регистрирани не по-късно от 31.12.2020 г.“ (предвид на факта, че процедурата се открива вече в 2023г. и има три приключили финансово години за предприятията)? 3. В случай, че не е допусната техническа грешка описана в предходния въпрос 2 моля да разясните има ли причина да бъде ограничено участието на предприятия регистрирани в първите месеци на 2020г. като същите предприятия вече имат реализирани 3 години на финансово-икономически оборот и могат да бъдат категоризирани съгласно изискванията на чл.3 и чл.4 от Закона за малките и средните предприятия попълвайки Декларация – Приложение Г3? Благодарим предварително, Бъдете здрави и успех на процедурата!	1. В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище. Съгласно Условията за кандидатстване в случай че по настоящата процедура бъдат подадени предложения за изпълнение на инвестиция от няколко свързани предприятия, осъществяващи сходна дейност, договор за финансиране може да бъде сключен само с едно от тези предприятия. При установено наличие на посоченото обстоятелство, ще бъде издадено Решение за отказ за предоставяне на безвъзмездно финансиране на всяко предложение за изпълнение на инвестиция от списъка на одобрените за финансиране предложения за изпълнение на инвестиция, класирано след първото такова, което също е включено в списъка на одобрени за финансиране предложения за изпълнение на инвестиция/списъка с резервните предложения за изпълнение на инвестиция, ако такъв е съставен. Под свързани предприятия се разбират предприятията по чл. 4, ал. 4 - 8 от Закона за малките и средните предприятия. Под сходна дейност следва да се разбира основна икономическа дейност, попадаща в рамките на същия тризначен цифров код (група) съгласно Класификацията на икономическите дейности - КИД-2008 (Приложение 9). 2. Съгласно т. 11.1, подт. 2) от Условията за кандидатстване допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са регистрирани не по-късно от 31.12.2019 г. Няма техническа грешка в посоченото ограничение. 3. По процедурата се цели подкрепа за предприятия, които притежават определена финансова стабилност и са били икономически устойчиви на съответния пазар определено време. В тази връзка, в критериите за оценка на качеството, посочени в Критериите и методология за оценка на предложения за изпълнение на инвестиции (Приложение 5 към Условията за кандидатстване) са включени и критерии, оценяващи финансовата стабилност на кандидатите за три години – 2019 г., 2020 г.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			и 2021 г. Посочените три години (2019 г., 2020 г. и 2021 г.) са съобразени с датата на обявяване на процедурата за кандидатстване (14.02.2023 г.) и с нормативните изисквания, регламентиращи, че годишната данъчна декларация (към Националната агенция за приходите) и годишният отчет за дейността (към Националния статистически институт) се подават в срок до 30 юни на следващата година. Във връзка с посоченото, както и с цел ненарушаване на принципите на свободна конкуренция, равно третиране, публичност, недопускане на дискриминация и осигуряване на възможност всички предприятия да бъдат оценени по всички критерии за оценка, допустимите кандидати следва да са регистрирани не по-късно от 31.12.2019 г.
65	22.02.2023г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, бихме искали да ви зададем следния въпрос: В Условията за 11.2. Критерии за недопустимост на кандидатите, точка 3.5 е посочено, че са недопустими предприятия, чиято основна икономическа дейност съгласно КИД 2008 (Приложение 9) попада в Сектор С „Преработваща промишленост“ - раздел 10 „Производство на хранителни продукти” и раздел 11 „Производство на напитки”, както следва: 10.83 „Преработка на кафе и чай”, ограничението се отнася само в случаите, когато дейността на кандидата е свързана с производство на билков чай (мента, върбинка, лайка и други). Предвид факта че за първи път е налице подобно уточнение (ограничението се отнася само в случаите, когато дейността на кандидата е свързана с производство на билков чай мента, върбинка, лайка и други) по отношение на 10.83 „Преработка на кафе и чай”, моля за по-детайлни разяснения: 1. Допустими ли са за участие в процедурата предприятия, чиято основна икономическа дейност е само преработка на кафе? 2. Допустими ли са за участие предприятия, които основна икономическа дейност е преработка на плодов, зелен или черен чай?	1. и 2. В Условията за кандидатсване не се съдържат ограничения по отношение на предприятия, чиято основна икономическа дейност е преработка на кафе, плодов, зелен или черен чай. Обръщаме внимание, че съгласно Условията за кандидатстване не могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по предложението фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват едновременно дейност в допустими сектори и в недопустими сектори по настоящата процедура, с оглед на обстоятелството, че не може да се гарантира отделяне на дейностите, така че дейностите в недопустимите сектори да не се ползват от безвъзмездното финансиране, предоставено по процедурата. 3. Съгласно Условията за кандидатстване: са недопустими предприятия, чиято основна икономическа дейност съгласно КИД 2008 (Приложение 9) попада в 10.83 „Преработка на кафе и чай”, в случаите, когато дейността на кандидата е свързана с производство на билков чай (мента, върбинка, лайка и други), независимо от начина на производство/създаване на билката. 4. Съгласно Условията за кандидатстване не могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по предложението фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват едновременно дейност в допустими сектори и в недопустими сектори

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		3. Ограничението към кандидатите, които произвеждат билков чай се отнася само за диворастящи билки или включва и култивирани, тъй като е налице възможност една и съща билка да се среща като диворастяща и да се отглежда конвенционално? 4. Как УО предвижда да проверява допустимостта на кандидатите, които преработват различни видове чай. Допустимо ли е дружеството, което произвежда плодов и билков чай да кандидатства за инвестиции в сграда, в която се извършва единствено преработка на плодов? Как и на какъв етап се доказва това обстоятелство от страна на потенциалните бенефициенти? Благодаря, предварително!	по настоящата процедура, с оглед на обстоятелството, че не може да се гарантира отделяне на дейностите, така че дейностите в недопустимите сектори да не се ползват от безвъзмездното финансиране, предоставено по процедурата. При съблюдаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 година за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост, СНД ще извършва проверки за удостоверяване на административните, финансовите, техническите и физическите аспекти от изпълнението на проектите. Административните (документални) проверки от страна на СНД се извършват по отношение на всички проекти. При съобразяване със спецификата на инвестицията, проверките на място ще се извършват на базата на оценка на риска, забавяне или неизпълнение на постигането на резултатите, които подлежат на отчитане пред Европейската комисия, и/или при други обстоятелства и индикации за проблеми, които могат да компрометират изпълнението на инвестицията. Крайният получател е задължен да осигури директен достъп (както по време на изпълнението на проекта, така и след неговото приключване) на представители на СНД и/или други одитиращи институции с цел извършването на проверка на място на резултатите от изпълнението на проекта.
66	22.02.2023г.	Здравейте, Имаме следните въпроси по процедура BG-RRP-3.006 : 1. Допустими кандидати ли са предприятията, които отговарят на всички останали условия за кандидатстване, но нямат собствен договор с ЕРД? Въпросните предприятия ползват префактурирана енергия от съседни предприятия, които са собственици на трафопоста и имат договор с ЕРД. 2. Ако отговорът на Въпрос 1 е ДА, следва ли това обстоятелство да е посочено в Удостоверението, издадено от ЕРД? 3. При условие, че КИД L68 "Операции с недвижими имоти" е допустим и приоритетен, то ако кандидатът отговарят на всички останали условия за допустимост и развива основната си дейност в КИД 68.20 "Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти", възможно ли е да изгради ВЕИ в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия върху собствена сграда, която се ползва под наем от друго предприятие?	1. и 2. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 2 и № 13. 3. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 1, т. 2.
67	22.02.2023г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на	Допълнително ще бъде публикувано становището на СНД по зададения въпрос. **Разяснения от 13.03.2023 г.**

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, бихме искали да ви зададем следния въпрос: В Условията за кандидатстване, раздел 13. Дейности, допустими за финансиране, т. 1.4) Инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност (съгласно удостоверение за предоставена мощност, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД) или договор с ЕРД за предоставена мощност на кандидата), но не повече от 1 MW. От друга страна в точка 1.7) е посочено Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата. В случай на сграда, същата следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. ИЛИ Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда, за която единствено кандидатът има учредено право на строеж. Сградата, за която има учредено право на строеж, следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Предприятие, което към момента използва производствената си база чрез договор за наем, планира да кандидатства с учредено право на строеж и да участва в процедурата за изграждане на ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия. До момента обаче дружеството не е имало собствен договор с ЕРД и съответно собствена партида, а е заплащало използваната електроенергия директно на наемодателя, след издаване на фактура. Фактурата, която издава наемодателят като консумация и стойност, се базира на издадената от ЕРД фактура на негово име за съответния обект, тъй като дружеството кандидат в процедурата за ВЕИ е единствения наемател в обекта и използва цялата фактурирана енергия. При тази ситуация предприятието, кандидат в процедурата, което към момента е наемател (но ще има учредено право на строеж) няма собствен договор с ЕРД, от който да е видна предоставената мощност към 01.12.2022 г. Допустимо ли е на етап кандидатстване	В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище. Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът има учредено право на строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Във връзка с посоченото и с оглед на информацията, представена в запитването, по настоящата процедура не е допустимо инвестицията да се изпълни върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 16, т. 2.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		предоставянето на договора с ЕРД, от който да е видна предоставената мощност към 01.12.2022 г. на наемодателя, в едно с договор за наем, а в последствие предоставяне и на учредено право на строеж и собствена партида? Включително към момента, дружеството-кандидат би могло да прехвърли партидата на негово име, но няма да бъде спазено изискването към 01.12.2022 г. Моля за информация какъв документ се предоставя при описания случай, за да може дружеството да докаже размера на предоставената мощност и да участва в процедурата. Благодаря, предварително!	
68	22.02.2023г.	Уважаеми експерти, Моля за разяснение по следния въпрос: При осъществяване на икономическа дейност "Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти", допустимо ли е изграждане на фотоволтаична централа, чиято електроенергия ще се ползва от наематели на сградата? Благодаря предварително.	Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 1, т. 2.
69	22.02.2023г.	Здравейте, Ние сме миркопредприятие в градски район. В момента сме в процес на изграждане на ФЕЦ. Той ще се изготвя на два етапа. Имаме предварителен договор с EVN, който разрешава производството на електричество за собствени нужди и продажба. Допустим кандидат ли сме по програмата за изграждане на втория етап от ФЕЦ-а?	Посочената в запитването инвестиция не е допустима за финансиране по процедурата, тъй като по настоящата мярка са допустими дейности и разходи за изграждане на нови фотоволтаични инсталации до 1 MW за производство на енергия от възобновяеми източници единствено за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии). Произведената енергия от фотоволтаичната система не може да бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба през периода на устойчивост (5 (пет) години от въвеждане в експлоатация на фотоволтаична система). Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 21, т. 3, № 40, т. 5 и № 50.
70	22.02.2023г.	Във връзка с обявена процедура за кандидатстване: BG-RRP-3.006„Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, моля за отговор на следния въпрос: - Съгласно определението, описано в Приложение 12 към пакет документи за информация, дружества със средна капитализация са предприятия, които имат до 3 000 служители, които не са МСП, нито са малки дружества със средна пазарна капитализация, като са взети предвид всички отношения на партньорство и свързаност	Съгласно представената информация предприятието представлява дружество със средна пазарна капитализация (Mid-Caps). Следва да имате предвид, че преценката се извършва на база на последни 2 (две) последователни финансови години. В тази връзка необходимо е при взимане предвид на отношенията на партньорство и свързаност с други предприятия, средносписъчен брой на служителите да е до 3 000 човека последните 2 финансови години. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 49.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		с други предприятия по смисъла на чл.4 от ЗМСП. Нашето предприятие, като са взети предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия, е със средносписъчен брой на служителите от 550 човека, с годишен оборот, който не превишава 97 500 000 лв. и стойност на активите, която не превишава 84 000 000 лв. Категоризира ли се дружеството като дружества със средна пазарна капитализация (Mid-Caps)?	
71	22.02.2023г.	Уважаеми Дами и Господа, 1. Във връзка с посочено изискване в условията за кандидатстване, че "В случай че кандидатът упражнява основната си икономическа дейност в повече от една сграда, които са самостоятелно обособени стопански обекти, представляващи пространствено, функционално и организационно отделени производствени единици, е допустимо изграждане на отделни фотоволтаични системи в комбинация с батерии за отделните стопански обекти, като в този случай инсталираната мощност на отделното енергийно съоръжение не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност съгласно удостоверението/договора с ЕРД за съответния обект", моля за следното разяснение: В рамките на своята база, съответно на един и същи адрес, дружеството разполага с няколко сгради, върху покривните пространства на които желае да изгради фотоволтаични системи в комбинация с батерии. Същевременно дружеството не разполага с отделен договор сключен с ЕРД за всяка отделна сграда, а с единствен договор в който е определена представената мощност за цялото дружество. В този случай допустимо ли е да представим удостоверение/договор за представената мощност на цялото дружество и да изградим фотоволтаични системи в комбинация с батерии на няколко различни сгради, които са изградени на неговата територия и при спазване на всички други условия на процедурата? 2. Моля за Ваше разяснение по отношение на изискуем документ на етап кандидатстване "е/ Удостоверение, издадено от ЕРД, или Договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на	1. Посоченото в запитването е допустимо. 2. От представения документ - удостоверение, издадено от ЕРД, или Договор с ЕРД, следва да е видна предоставената мощност на кандидата към дата 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите." и по-конкретно за посочената дата? Какво се има предвид с текста "предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. "? Благодаря Ви за представените разяснения!	
72	22.02.2023г.	Уважаеми г-жи и г-да, Министерството на икономиката широко популяризира обявените процедури, чрез официалната си страница в социалните мрежи и подкаст "За иновации и растеж". В подкаста от 17.02.2023 със заглавие "Старт на процедурата за ВЕИ за бизнеса" с гост Р… (държавен експерт в отдел програмиране на ГД ЕФК), заявява (в 7,05 мин.) , че "Мащабът на процедурата позволява изграждане на фотоволтаични системи с параметри от 25 КВ до 1 МВ". Може ли да внесете разяснение и дадете пример как при минимален размер на безвъзмездно финансиране 75 000,00 лв , интензитет на помощ от 35 до 50% и пределна (максимална) стойност от 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение би било допустим кандидат предприятие , което иска да изгради ВЕИ с локално съоръжение с мощност 25 КВ. Моля , посочете конкретно как би се достигнала минимална обща стойност на разходите по проекта от 150 000,00 лв. при инсталирана мощност 25КВ.	Условията за кандидатстване съдържат минималния размер на заявеното безвъзмездно финансиране за индивидуално предложение за изпълнение на инвестиция, който е 75 000 лв. Същевременно най-високият интензитет по процедурата е 50%, поради което общия бюджет на проекта следва да е не по малко от 150 000 лв. От друга страна, с оглед определяне на реалистичността на предвидените разходи, СНД е извършил предварителни анализи и пазарни проучвания и е определил пределна (максимална) цена за изграждане на фотоволтаична система до 1 MW за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) в размер на до 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии). При спазване на тези изисквания може да бъдат подкрепени различни по мощност фотовлтаични системи, но например при прилагане на определената от СНД пределна (максимална) цена от 3 000 лева без ДДС за изграждане на 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение по проекта и при заявен минимален размер на БФП от 75 000 лв., може да бъде придобита фотоволтаична система (в комбинация с батерии) от 50 kW.
73	23.02.2023г.	Във връзка с кандидатстване по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” имам следните въпроси: Фирмата е с основен код на икономическа дейност 68.20 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти. Самият код предполага, че фирмата отдава помещения и сгради под наем. Моля да разясните при кандидатстване на такава фирма за изграждане на фотоволтаична система за сграда, която е дадена под наем на различни юридически лица, ще са необходими ли документи за доказване на код на икономическа дейност на фирмите-наематели и допустим кандидат ли е фирмата-	1. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 1, т. 2, № 2 и № 13.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		наемодател, ако се установи, че има фирма-наемател, развиваща дейност в недопустим код? Моля да разясните подробно какви документи и информация ще бъдат необходими от фирмите-наематели /договор за наем, справка за КИД, договор с ЕРП и т.н./. Благодаря!	
74	23.02.2023г.	Здравейте, При определяне размера на предприятието възникват следните въпроси: - Разглежда ли се свързаност между две предприятия, в случай че се представляват от един и същи управител, без да има друга свързаност помежду им? - При свързаност през физическо лице: o Как се тълкува определението вертикално свързани пазари? o Има ли значение кодът на икономическа дейност на дружествата, извършващи дейност на вертикално свързани пазари? o В случай че двете дружества извършват дейност на вертикално свързани пазари, но никога не са осъществявали сделки помежду си, трябва ли да се посочват като свързани? Благодаря предварително!	Категорията (статусът) на кандидатите по настоящата процедура се определя в съответствие с изискванията на Закона за малките и средните предприятия и Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36), както и съгласно определенията, представени в Приложение 12 към Условията за кандидатстване. "Вертикално свързани пазари" са пазарите на стоки и услуги, непосредствено предшестващи или следващи съответния продуктов пазар по веригата производство - разпределение. Наличието на свързаност през физическо лице за дружествата, опериращи на вертикално свързани пазари, изпълнява нормативното основание по чл. 4, ал. 8 от Закона за малки и средни предприятия. Наличието или липсата на свързаност се изследва за всеки отделен случай и изводи за съответствие или несъответствие с нормата се правят само и единствено на база на установеното за всеки конкретен случай. Следва да се отбележи, че при преценката дали дружествата, които са собственост на едно и също физическо лице или група от физически лица оперират и на вертикално свързани пазари, не са водещи посочените от Вас обстоятелства, а именно код на икономическа дейност и/или осъществявани сделки помежду им. В случая от значение е доколко дружествата с отделна регистрация действат като един стопански субект и като такъв дали отделните участници в този субект се възползват от непазарни предимства, с които се изкривява конкуренцията на съответния пазар на стоки и услуги.
75	23.02.2023г.	Здравейте, Имам следните въпроси: 1. На етап кандидатстване да проектираме фотоволтаична инсталация спазвайки всички изисквания на програмата и законодателството. При изпълнение на проектното предложение, обаче, се налага да преместим производствените си мощности в нов парцел, който отново отговаря на всички изисквания на процеурата и законодателството.	1., 2., 3. и 4. Съгласно Условията за изпълнение по процедурата при промяна на мястото за изпълнение на инвестицията след сключване на договор следва да са спазени всички ограничения и изисквания, посочени в условията за кандидатстване и условията за изпълнение, както и изискванията по околна среда съгласно ЗООС и/или ЗБР, вкл. изискването по т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване, че фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът има учредено право на строеж и сградата, където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		Допустимо ли е: да преместим производственото предприятие на нов парцел? Допустимо ли е да изменим проекта от "проектиране на ФВИ на земя" на "проектиране на ФВИ върху покрив" по време на изпълнение на проекта, спазвайки всички останали изисквания на процедурата? 2. Допустимо ли е в рамките на един имот по време на изпълнение на проекта да се промени инвестиционното намерение от "фотоволтаична централа изградена на земя" във "фотоволтаична централа изградена върху покрив" спазвайки всички законоустановени правила и норми? 3. Ако отговора на въпрос 2 е положителен, ще бъде ли обект на проверка кога сградата, върху която ще бъде поставена фотоволтаична исталация е въведена в експлоатация? 4. В рамките на мониторинговият период след изпълнение на инвестицията, допустимо ли е да преместим производствените си помощения в друг парцел, респективно да си направим ново проектиране за преместване на закупената по процедурата централа?	След въвеждането в експлоатация на енергийното съоръжение на новото място за изпълнение на инвестицията, крайният получател следва да приложи: - Протокол за въвеждането в експлоатация на енергийното съоръжение; - Допълнително споразумение към договора с електроразпределителното дружество по чл. 25а, ал. 3 от Закона за енергията от възобновяеми източници; - Информация (име и фамилия на лицето, и номер и дата на издаване на удостоверението за придобита професионална квалификация) на лицето, притежаващо необходимата професионална квалификация, и включено в списъка по чл. 21 на ЗЕВИ, поддържан на интернет страницата на АУЕР: https://www.seea.government.bg/bg/?option=com_grid&gid=14_mg_0&p=34; - Застраховка на съоръженията, финансирани по процедурата, срещу кражби, умишлени действия на трети лица, пожар и други природни бедствия, и други относими рискове. Застраховката следва да се поддържа за периода от първоначалното въвеждане в експлоатация на съоръженията до минимум 5 (пет) години след това. Обръщаме внимание, че по настоящата процедура е заложено и изискване произведената електрическа енергия от изградената по проекта фотоволтаична система да не е по-малко от 260 kWh на годишна база за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение. Годината на въвеждане в експлоатация на фотоволтаичната система няма да се взема предвид при проследяване изпълнението на посоченото изискване. При неизпълнение на изискването, крайният получател възстановява по 25% от предоставената помощ за всяка една година на неизпълнение в рамките на 4-те години, следващи годината на въвеждане в експлоатация на фотоволтаичната система, по реда на чл. 4.2. от Договора за финансиране (Приложение 15 към Условията за изпълнение).
76	23.02.2023г.	Уважаеми експерти, Едно от нашите предприятия е с код на основна икономическа дейност 46.71 - Търговия на едро с твърди, течни и газообразни горива и подобни продукти. По своята същност, дружеството се занимава с търговия на брикети. Съгласно настоящите условия е записано че „с цел гарантиране в максимална степен спазването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ , по процедурата няма да се подкрепят: i) дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата“.	Условията за кандидатстване не поставят ограничение кандидатите по процедурата да не развиват основната си икономическа дейност в код 46.71 „Търговия на едро с твърди, течни и газообразни горива и подобни продукти“. Както правилно е посочено в запитването, с цел гарантиране в максимална степен спазването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ , по процедурата не се подкрепят дейности и активи, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата. Допълнително, в Приложение 13 към Условията за кандидатстване е пояснено, че това ограничение не се прилага за проектите за производство на електроенергия

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		Бихте ли пояснили какво се има предвид под израза „надолу по веригата“ и дали на база горепосоченото това наше предприятие е допустимо за кандидатстване по процедурата? Благодарим ви предварително за отговорите!	и/или топлоенергия, както и на свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в Приложение III към техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди” (2021/C58/01). Съгласно представената в запитването информация и с оглед целта на настоящата процедура и допустимите по нея дейности и активи, кандидати с основна икономическа дейност, попадаща в код 46.71 „Търговия на едро с твърди, течни и газообразни горива и подобни продукти“, биха били допустими по процедурата, при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване, включително относно изискванията, свързани с принципите за „Ненанасяне на значителни вреди“, както и при съблюдаване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда. Съблюдаването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди” ще се проследява на етап изпълнение на проектите, като за удостоверяване на съответствието на инвестицията с посочения принцип крайните получатели ще подлежат на контрол, който да удостовери съответствието на подкрепените дейности с тях.
77	23.02.2023г.	Уважаеми експерти от СНД в МИР, Във връзка с настоящата отворена за кандидатстване процедура № BG-RRP-3.006 ви молим за разяснение по следните въпроси: 1) Бенефициентите следва да представят информация на СНД, за електрическата енергия за собствено потребление, произведена от енергийното съоръжение, ежегодно в срок 5 (пет) години от въвеждане в експлоатация на изградената с настоящата инвестиция фотоволтаична система. Произведената електрическа енергия от изградената по проекта фотоволтаична система следва да не е по-малко от 260 kWh на годишна база за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение. В тази връзка, ако по процедурата е изградена фотоволтаична система с мощност 100kW, то това означава ли, че за период от 5 (пет) години произведената електрическа енергия от изградената по проекта фотоволтаична система следва да не е по-малко от 26 000 kWh на година? 2) По процедурата има заложен следния индикатор - "Оперативен капацитет на инсталираните съоръжения за съхранение (в kW)".	1. Съгласно Условията за кандидатстване бенефициентите следва да представят информация, за електрическата енергия за собствено потребление, произведена от енергийното съоръжение, ежегодно в срок 5 (пет) години от въвеждане в експлоатация на изградената с настоящата инвестиция фотоволтаична система. Информацията се предоставя за изминалата календарна година в срок до 15 април на следващата година, като данните следва да са единствено за новоизградената по проекта инсталация и да са попълнени във формат идентичен с информацията, посочван в ред с № 5 в Приложение № 1 към чл. 5, ал. 1 от НАРЕДБА № РД-16-558 от 8.05.2012 г. за набирането и предоставянето на информацията чрез Националната информационна система за потенциала, производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в Република България. Произведената електрическа енергия от изградената по проекта фотоволтаична система следва да не е по-малко от 260 kWh на годишна база за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение. В тази връзка произведената електрическа енергия от изградената по проекта фотоволтаична система, съгласно Вашето запитване, следва да не е по-малко от 26 000 kWh на година. Следва да имате поредвид, че годината на въвеждане в експлоатация на

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		Кандидатът следва задължително да попълни и целевата стойност на индикатора, която да съответства на общия капацитет на новоинсталираните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) (в kWh), подкрепени с настоящата инвестиция (максималната енергия, която може да се съхранява от батерията в KWh по постояннотоковата част). Локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), следва да са с общ минимален капацитет (в kWh) равностоен на съхранение с продължителност от поне 1 (един) час за поне 100% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, изградена по настоящата процедура. Това означава ли, че ако инсталираната мощност на фотоволтаичната система е 100kW, то по този индикатор ще заложим 100kW? Отделно (по отношение на индикатор №3) какво се има предвид под израза „максималната енергия, която може да се съхранява от батерията в KWh по постояннотоковата част“? 3) Как следва да бъде отчитан индикатор №2. „Инсталиран допълнителен оперативен капацитет за енергия от възобновяеми източници (в MW)“? Каква целева стойност трябва да бъде заложена от кандидата и как точно се изчислява тя? Благодарим ви предварително за отговорите!	фотоволтаичната система няма да се взема предвид при проследяване изпълнението на посоченото изискване. Допълнително, при неизпълнение на изискването, крайният получател възстановява по 25% от предоставената помощ за всяка една година на неизпълнение в рамките на 4-те години, следващи годината на въвеждане в експлоатация на фотоволтаичната система, по реда на чл. 4.2. от Договора за финансиране (Приложение 15 към Условията за изпълнение). Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 44, т. 2. 2. Посоченото в запитването е коректно. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 30. 3. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 12.
78	24.02.2023г.	Здравейте! По процедурата имаме следния въпрос: Кандидат изпълнява дейности с три КИД-а. Двата са допустими по процедурата и са с 99% от приходите. Има и недопустим КИД - 35.11 - Производство на електрическа енергия, който носи 1% от приходите. Дейността с КИД 35.11 се изпълнява в населено място А. Осъществява се от фотоволтаична централа и цялата и мощност е предназначена с договор за изкупуване само за продажба, не се използва за собствени нужди на кандидата. Планира се кандидатстване с проект в населено място Б /в една и съща община с населено място А/. Проектът предвижда монтиране на централа и батерия на сграда, изцяло собственост на кандидата, в която се изпълняват само допустими дейности. Допустим ли е кандидатът и допустим ли е проектът по тази	Доколкото от представената информация е видно че в обекта (на мястото на изпълнение на проекта) ще бъдат извършвани единствено допустими дейности по процедурата, то кандидатът би бил допустим при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 35 и № 54.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		процедура, в случай че отговарят кумулативно и на всички останали изисквания по процедурата? Поздрави,	
79	24.02.2023г.	Здравейте, Във връзка с подготовката на проектното предложение имаме следните въпроси: В Условията за кандидатстване, в т.11 Допустими кандидати и описано, че кандидатите трябва да са регистрирани не по-късно от 31.12.2019. 1. В случай, че едно предприятие е извършвало дейности по два икономически кода (транспорт и хотелиерство), отделя едната дейност – хотелиерството в отделна фирма, като собствеността се запазва(т.е. двете фирми са с едни и същи собственици). В този случай новата фирма, която е регистрирана таза години (хотелиерство), допустима ли е? 2. Ако е допустима, тогава нетните приходи от продажби за 2021 г. се вземат от Отчет за приходите и разходите за 2021 г. на предприятието преди да се разделят само за дейността по икономически код с който се кандидатства или на цялото предприятие. 3. Как ще бъде определено новото предприятие дали е малко, голямо ли и средно. Кои данни трябва да се има предвид. 4. В Условията за кандидатстване (30 стр.) в описание на допустимите разходи пише „….разходите, които са строго необходими за стабилността, за оборудването, за изграждането и за свързването и доброто функциониране на фотоволтаичната система, комбинирана със съоръжения за локално съхранение, могат да представляват допустими разходи“. Това означава ли, че ако покрива има нужда от ремонт/ укрепване, с цел монтаж на фотоволтаичните панели, тези разходи допустими ли са?	1. и 2. В случай че кандидат по процедурата е новорегистрирано дружество (регистрирано е след 31.12.2019 г.), което поема частично дейност, извършвана до момента от друго дружество и връзката между тези две дружества е, че едни и същи лица са съдружници във всяко от тях, то това ново дружество не отговаря на изискването, че кандидатите трябва да са регистрирани не по-късно от 31.12.2019 г. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 39 и № 41, т. 1. 3. Информация за определяне на категорията на предприятието можете да намерите в Указания за попълване на Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия (към Декларация за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия (Приложение 4)). 4. В т. 14.2 от Условията за кандидатстване са посочени допустимите разходи по настоящата процедура, които могат да включват и разходи за строително-монтажни работи на покрив/фасада на сграда или върху недвижим имот към нея. В същата точка изрично е уточнено, че всички посочени разходи следва да са необходими и пряко свързани с изгражданите фотоволтаични системи в комбинация с батерии. По процедурата не са допустими дейности и разходи, които не са пряко свързани и необходими за изграждането на фотоволтаичната система за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии). Допълнително, общите разходи за изграждане на фотоволтаична система за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии), не трябва да надвишават определената от СНД пределна (максимална) стойност от 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии).
80	24.02.2023г.	Здравйте, при прочит на насоките се сблъскваме със следния казус. Собственик на имота е компания X, а обекта се ползва от нейно дъщерно дружество. Имат възможност да учредят право на	Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 2, № 13 и № 16, т. 2.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		строеж, така че ползвателя да има възможност да участва в процедурата. Само че заложената дата 01.12.2022 г. за удостоверяване на инсталираната мощност на практика ограничава кандидата , желаещ да участва с учредено право на строеж., тъй като към тази дата партидата все още не е предхвърлена и реално договора/удостоверението от ЕРД няма как да е на името на кандидата. Моля да дадете становище по казуса, тъй като на практика засяга всички потенциални кандидати, които биха участвали с учредено право на строеж.	
81	24.02.2023г.	Уважаеми дами и господа, Кандидат желае да кандидатства по процедурата за изграждане на ФВС с батерии за обект, който става негова собственост след 01.12.2022 г. В този случай как следва да изпълни изискването, записано в т. 21 Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване, точка е/ Удостоверение, издадено от ЕРД, или Договор с ЕРД, от което/ който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. (стр.44 на Условия за кандидатстване)? С уважение,	Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 23, т. 1.
82	24.02.2023г.	1.Фирма Х с основна дейност отдаване под наем е собственик на сграда и отдава под наем на свързана фирма Y с основна дейност производство. Коя фирма може да кандидатства по процедурата? 2.Фирма Х изпълнява проект по процедура „Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност“ BG16RFOP002-6.002, допустим кандидат ли е по настоящата процедура? 3.Фирма Х с предмет на дейност отдаване под наем, отдава под наем на свързано предприятие Y, което към момента изпълнява проект по процедура „Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност“ BG16RFOP002-6.002. Коя фирма е допустим кандидат? 4.Предприятие Х има закупена фотоволтаична система за собствено потребление и продажба на ел. енергия. Допустимо ли е да кандидатства по настоящата процедура за ВЕИ и батерии единствено за собствено потребление?	1. Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът има учредено право на строеж и сградата, където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Във връзка с посоченото и с оглед на информацията, представена в запитването, юридическо лице, което не е изцяло собственик на сградата/имота, където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, не е допустим по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 1, т. 2. 2. Условията за кандидатстване не поставят ограничение кандидати, сключили административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедура BG16RFOP002-6.002 „Възстановяване на МСП чрез подобряване на

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			енергийната ефективност“ по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г., да не могат да кандидатстват по настоящата процедура. 3. Моля, запознайте се с разясненията по т. 1 и т. 2 от настоящия въпрос, както и с разясненията по въпрос № 1, т. 2. 4. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 1, т. 1 и № 35.
83	24.02.2023г.	1.Фирма Х е собственик на част от голяма промишлена сграда, като останалите части от сградата се притежават от други фирми. Допустимо ли е фирма Х да кандидатства по процедурата за притежаваната от нея част? 2.Фирма Х е собственик на сграда с Нотариален акт. Фирма Y притежава учредено право за строеж от фирма Х. Коя фирма е допустима за кандидатстване по процедурата и с какви документи? 3.Фирма Х с основна икономическа дейност „Търговия“ притежава собствена сграда, в която извършва производствени дейности. Допустимо ли е да кандидатства по процедурата за притежаваната сграда? 4.Предприятие Х консумира над 400 MW ел. енергия. Максимално допустимата мощност, която може да бъде инсталирана по процедурата е 1 MW. Т.е. закупуването на батерии е абсолютно безпредметно в този случай. Допустимо ли е кандидатът да изгради само ВЕИ без локално съоръжение за съхранение?	1. Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът има учредено право на строеж и сградата, където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 5 и № 11. 2. Моля, запознайте се с разясненията по т. 1 от настоящия въпрос, както и с разясненията по въпрос № 16, т. 2. 3. Съгласно т. 11.1, подт. 5) от Условията за кандидатстване, допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са заявили подкрепа за основната си икономическа дейност, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на НСИ. Допълнително, в условията е посочено, че могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по инвестицията фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват основната си икономическа дейност, като е допустимо в съответните сгради кандидатът да извършва и допълнителни дейности (ако има такива), единствено при положение, че същите попадат в допустимите сектори по настоящата процедура.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 45. 4. По настоящата процедура е допустимо изграждането на нови фотоволтаични инсталации до 1 MW за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление задължително в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии). Дейности и разходи за изграждане единствено на фотоволтаична система или закупуване единствено на съоръжения за съхранение на енергия (батерии) са недопустими.
84	25.02.2023г.	Здравейте! Моля за разяснение относно процедурата! Допустимо ли е предприятието да кандидатства по процедурата с две свързани сгради, на които ще се изгради фотоволтаичната система с батериите? Сградите са придобити по различно време. Предприятието има Договор с ЕРД за две партиди с предоставена мощност към 01.12.2022 г.- два пъти по 15 kW. Ако е допустимо, каква е максималната мощност, за която може да кандидатства? Два пъти по 30 kW- та ли? Техническият проект за проектното предложение един ли трябва да бъде, като се има предвид, че сградите са свързани (но са на отделни скици) или два за всяка една от сградите? Благодаря!	Съгласно т. 13.1, подт. 1.4) от Условията за кандидатстване, инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност (съгласно удостоверение за предоставена мощност, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД) или договор с ЕРД за предоставена мощност на кандидата), но не повече от 1 MW. Доколкото присъединената мощност се удостоверява чрез договор/удостоверение с ЕРД, посоченото изискване за до два пъти присъединната мощност следва да е спазено на ниво самостоятелно обособени стопански обект. Във връзка с посоченото и съгласно информацията, представена в запитването, в случай че и двете партиди (за предоставена мощност към 01.12.2022 г. - два пъти по 15 kW) са за един и същ стопански обект и едно и също предприятие, то би било допустимо по настоящата процедура в съответния обект да се изгради фотоволтаична система в комбинация с батерии за собствено потребление с максимална мощност до 60 kW (2 пъти по 30 kW). Условията за кандидатстване не поставят изискване за изготвяне на отделен идеен проект и/или технически/работен проект за всяка сграда, намираща се в един обособен стопански обект. Преценката за броя документи, отговарящи на изискването по т. 21, буква д) от Условията за кандидатстване, е от компетенциите на лицето с проектантска правоспособност и кандидата, според спецификата на конкретния стопански обект.
85	27.02.2023г.	Уважаеми дами и господа, Дружеството ни е допустим кандидат по процедура за изпълнение на инвестиции от крайни получатели BG-RRP-3.006 „Изграждане	Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 1, т. 1 и № 35.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията“ по Програма за икономическа трансформация, Компонент „Интелигентна индустрия“ на Национален план за възстановяване и устойчивост, обявена от МИГ. В „Условия за кандидатстване“ е записано като „Допустими дейности“ „Разходи за изграждане на фотоволтаична система до 1 MW за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии). Ясни са и всички изисквания към системата, за да бъдат разходите за нейното изграждане и въвеждане в експлоатация допустими и верифицирани. Въпросът ни е следният: За целите на дружеството вече има изградена със собствени средства и пусната в експлоатация фотоволтаична система с мощност 220 kW и съответно, регистрирана ФЕЦ. Производството на дружеството ни е високоенергоемко и планираме да кандидатстваме за изграждането на нова фотоволтаична система, която да се включи към вече съществуващата ФЕЦ. Предоставената мощност съгласно удостоверението/договора с ЕРД за обекта позволява включването на нова фотоволтаична система, като няма да се надвиши изискването по отношение на инсталирани мощности. При условие, че се визира изцяло новоизградена система, отговаряща на всички изисквания, поставени от „Условия за кандидатстване“ и „Условия за изпълнение“, която функционира автономно, позволява самостоятелно отчитане, проследяване и т.н., но се включва към вече регистрирана ФЕЦ на обекта, как ще бъде третирана подобна инвестиция и допустима ли е тя по настоящата покана? Благодаря за отговора!	
86	27.02.2023г.	1. Допустими ли са по процедурата разходи за изграждане на фотоволтаична система с батерии, в случай, че основната икономическа дейност на Кандидата съгласно КИД-2008 е с код 68.20 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти?	1. и 2. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 1, т. 2. 3. Условията за кандидатстване не поставят изискване по отношение на датата на издаване на учреденото право на строеж на кандидата.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		2. Допустими ли са по процедурата разходи за изграждане на фотоволтаична система с батерии, в случай, че основната икономическа дейност на Кандидата съгласно КИД-2008 е с код 68.20 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти, и фотоволтаичната система с батерии ще се изгради за целите на осигуряването на енергийна ефективност и независимост на сградите, които Кандидатът отдава под наем (в рамките на основната си дейност) на други дружества? 3. Съгласно Условията за кандидатстване по процедурата е допустимо Кандидат по процедурата да изгради Фотоволтаична система за батерии върху сграда, за която само той има учредено право на строеж. В тази връзка: - С каква дата следва е издадено Учреденото право на строеж на Кандидата, тъй като в т. 24.2. Процедура за сключване на договори за финансиране с крайните получатели и издаване на откази за предоставяне на средства, раздел II от Условията за кандидатстване е записано единствено, че документът е изискуем и се предоставя в срок до 3 месеца, след сключване на договор за финансиране? - Има ли изискване с каква давност следва да е издадено Учреденото право на строеж? - В случай, че Кандидатът по процедурата има учредено право на строеж върху чужд имот, допустимо ли е да изгради Фотоволтаична система с батерии, върху конкретния имот, за който е налице учредено право на строеж, а не върху сграда/и намиращи се в същия имот? 4. Съгласно Условията за кандидатстване по процедурата, т. 13.1. Допустими дейности, подт. 1.7) “Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата.” С оглед на изложеното, ако една сграда/имот е собственост както на юридическото лице “Х”, което иска да кандидатства по процедурата, така и на други юридически и/или физически лица, моля да поясните, дали юридическо лице “Х” може да кандидатства за изграждане на фотоволтаична система с батерии върху съответната сграда или е необходимо например да получи	Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване е налице изискване сградата, за която кандидатът има учредено право на строеж, да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Съгласно посоченото в т. 13.1, подт. 1.6) от Условията за кандидатстване, кандидатът може да изгради фотоволтаична система и локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) единствено върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа, и/или върху недвижими имоти към тях, в урбанизирани територии. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 16, т. 2. 4. Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът има учредено право на строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 5 и № 11.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		учредено право на строеж върху сградата и от останалите собственици, било то физически и/или юридически лица? С уважение,	
87	27.02.2023г.	Здравейте, имам въпрос относно BG-RRP-3.006 - Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията. Въпросът е: Въпрос: ако кандидатът е дружество регистрирано във Франция, което отговаря на критериите за микро, малко или средно предприятие и в същото време кандидатът е едноличен собственик на капитала на българско юридическо лице, което ще е получателят на помощта, но това бг лице досега няма дейност, възможно ли е френското дружество да кандидатства по мярката, а получател да е бг дружеството? И как френското дружество, като кандидат, ще докаже КИД-2008 дейността си след като френското дружеството няма изобщо КИД номер? Или ще се ползва номера на българското дъщерно дружество? Тоест, на кратко въпросът е - може ли чуждестранно юридическо лице, което не е регистрирано по българския търговски закон, но има дъщерно дружество българско юридическо лице, да кандидатства по мярката?	Съгласно т. 11.1, подт. 1) от Условията за кандидатстване, допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са търговци по смисъла на Търговския закон или Закона за кооперациите или да са еквивалентно лице по смисъла на законодателството на държава-членка на Европейското икономическо пространство (ЕИП). Клонове на юридически лица, регистрирани в България, не могат да участват в процедурата чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиции от крайни получатели поради липсата на самостоятелна правосубектност. В случай че кандидатите са еквивалентно лице на търговци по смисъла на Търговския закон или на Закона на кооперациите съгласно законодателството на държава-членка на Европейското икономическо пространство, с оглед извършване на плащания по настоящата процедура, към датата на изплащане, кандидатът/крайният получател следва да е регистриран по реда на Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ). С цел избягване на подмяна на оценката новорегистрираното предприятие следва да бъде дружество по смисъла на Търговския закон с едноличен собственик на капитала. Едноличният собственик на капитала на новорегистрираното предприятие следва да бъде чуждестранното предприятие-кандидат по процедурата. Моля, обърнете внимание, че предложението за изпълнение на инвестиция е препоръчително да се подава винаги от профила на кандидата, не от друг профил, тъй като впоследствие именно този профил ще бъде използван за комуникация със СНД на ПИТ и за отстраняване на нередовности във връзка с подаденото предложение, установени по време на оценителния процес. По време на оценката на предложението, комуникацията с кандидата и отстраняването на нередовности по подаденото предложение ще се извършват електронно чрез профила на кандидата в ИСМ-ИСУН 2020, раздел НПВУ, от който е подадено съответното предложение, като промени на посочения профил (вкл. промяна на имейл адреса, асоцииран към съответния профил) са недопустими. Във връзка с посоченото, не е допустима, описаната в запитването Ви хипотеза - предприятието-кандидат да бъде чуждестранно юридическо лице по смисъла на законодателството на държава-членка на ЕИП (напр. френско дружество), а инвестицията да се изпълнява и получател на помощта да бъде вече регистрирано в

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			България дъщерно дружество с едноличен собственик на капитала - чуждестранното предприятие-кандидат по процедурата. Би било допустим кандидат по настоящата процедура френското дружество, при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване, вкл. на изискването фотоволтаичната система с батерии да се изгражда върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на предприятието-кандидат (френското дружество) ИЛИ единствено кандидатът (френското дружество) има учредено право на строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване, както и на етап кандидатстване да се представи удостоверение, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД), или Договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата (френското дружество) към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батерии.
88	27.02.2023г.	Здравейте, Моля за отговор на следният въпрос: При изготвянето на технически/работен проект се прилага задължително и количествена сметка. В нея според проектантите е задължително да се посочат марка и модел на някои компоненти, като например: инвертори HUAWEI SUN200 100KTL-M1 или PV Модули Longisolar LR60-60HPH-320M или силов кабел NYY и т.н. Работният проект в едно с количествената сметка се внасят в съответната община за издаване на разрешително. Тази количествена сметка става официален документ и изпълнението на проекта трябва да бъде изцяло съобразено с нея т.е. с това, което е разписано в нея. Бихте ли пояснили как се процедира в този случай при обявяване на тръжната процедура за избор на изпълнител, след като в Ръководството за изпълнение на договорите за безвъзмездна помощ изрично е записано: „Бенефициентите не могат да включват в документацията информация, насочваща към конкретен модел, източник, процес, търговска марка, патент или друго подобно, което би довело до облагодетелстването или елиминирането на определени лица или продукти.“	Съгласно чл. 4, ал. 4 от Постановление № 80 от 9 май 2022 г. за определяне на правилата за възлагане на дейности по инвестиции от крайни получатели на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост (ПМС № 80 от 2022 г.), „крайните получатели не могат да включват в поканата условия, които необосновано препятстват участието на лица в процедурата, както и информация, насочваща към конкретен модел, източник, процес, търговска марка, патент или друго подобно, което би довело до облагодетелстването или елиминирането на определени лица или продукти, а когато предвид спецификата на предмета това е обективно невъзможно, след посочването им се добавят думите „или еквивалентно“. В Наредба № 4 от 21 май 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (Наредбата) не са заложени изисквания за задължително посочване на марка и модел за конкретни компоненти. Съгласно § 3 от Допълнителните разпоредби, т. 4. (нова - ДВ, бр. 93 от 2014 г., в сила от 12.12.2014 г.) към Наредбата, "Количествена сметка" е установяване на натуралните обеми на предвидените за влагане в инвестиционния проект строителни продукти (материали, изделия, комплекти и системи), както и необходимите строително-монтажни работи (СМР) за даден строеж. Количествената сметка се представя чрез таблица, в която се изчисляват количествата на строителните продукти и работи в съответните им мерни единици. Дефиниция за "Спецификация на предвидените за влагане строителни продукти" е

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			дадена в § 3, т. 5 към Наредбата - материали, изделия, комплекти и системи с технически изисквания към тях в съответствие с действащи норми и стандарти, е списък на продуктите с качествените им характеристики по отношение на безопасност, здраве, изискванията на строителната физика, на енергийна ефективност и на комфорта. Определянето на качествените характеристики може да се извършва и чрез директно посочване на действащи норми и стандарти, на които продуктите следва да отговарят. Спецификацията може да съдържа и технологията и условията на изпълнение, както и критериите за качество на полагане и приемане. Видно от посоченото, не е налице нормативно изискване за задължително посочване на марка и модел в идеен/технически/работен проект. Обратното би изключило приложното поле на ПМС № 80 от 2022 г. / ЗОП по отношение на процедури с предмет сторителство.
89	27.02.2023г.	Здравейте! Кандидат по процедурата иска да изгради централа с мощност от 100 kW, но да закупи батерия с капацитет от 300 kWh. Как се определя при тази хипотеза цената за 1kWh централа с батерия?	Съгласно Условията за кандидатстване по процедурата, с оглед определяне на реалистичността на предвидените разходи, СНД е извършил предварителни анализи и пазарни проучвания и е определил пределна (максимална) цена за изграждане на фотоволтаична система до 1 MW за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) в размер на до 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии). Допълнително, в т. 13.1, подт. 1.5) от Условията за кандидатстване е посочено, че локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), следва да са с общ минимален капацитет (в kWh) равностоен на съхранение с продължителност от поне 1 (един) час за поне 100% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, изградена по настоящата процедура. Също така е пояснено, че като отговарящи на изискването по настоящата подточка 1.5) биха се приели например и батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 2 (два) часа за поне 50% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, или батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 4 (четири) часа за поне 25% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, и т.н. Уточнено е и, че батериите задължително следва да бъдат свързани към изградената по настоящата процедура фотоволтаична система, и да съхраняват енергия от нея. Във връзка с посоченото, Условията за кандидатстване поставят минималните изисквания относно общия минимален капацитет (в kWh) на закупуваните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), като е допустимо кандидатът да

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			предвиди в предложението си и изграждане на по-голям капацитет на батериите, при положение, че отговаря на ограничението пределната (максимална) цена за изграждане на фотоволтаична система в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) да бъде в размер на до 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии). За целите на настоящата процедура, под "инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии)" се разбира сумата от изходящата (номинална) активна мощност на инверторите (изходните AC характеристики на всички инвертори) към фотоволтаичната система за собствено потребление, подкрепена с настоящата инвестиция. Посоченото определение е в съответствие и с дефиницията, дадена в § 1, т. 26в от Допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката. Във връзка с посоченото, водещият показател при определянето на цената за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение е инсталираната мощност (в kW) на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция по процедурата. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 12.
90	27.02.2023г.	Здравейте, Във връзка с т.13.1. Допустими дейности 1.4) Инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност (съгласно удостоверение за предоставена мощност, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД) или договор с ЕРД за предоставена мощност на кандидата), но не повече от 1 MW. и 21. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване: е/ Удостоверение, издадено от ЕРД, или Договор с ЕРД , от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. Допустим кандидат ли съм при следната ситуация:	В т. 13.1, подт. 1.4) от Условията за кандидатстване е посочено, че инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност (съгласно удостоверение за предоставена мощност, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД) или договор с ЕРД за предоставена мощност на кандидата), но не повече от 1 MW. Допълнително, съгласно т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, един от изискуемите документи на етап кандидатстване е удостоверение, издадено от ЕРД, или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. Във връзка с посоченото, в случай че кандидатът не може да представи удостоверение, издадено от ЕРД, или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на предприятието-кандидат към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите, същият не е допустим по настоящата процедура.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		До момента не съм имала собствена партида, тъй като бяхме част от по-голямо предприятие и използвахме електроенергия от него под наем. През 2022г. стартирах процедура по захранване на предприятието си от собствена партида. В момента съм в процес на изграждане на собствен трафопост, който ще бъде изграден преди приключване на оценката по процедурата. Към момента на отчитане ще мога да представя както удостоверение , така и договор с ЕРД . Към момента на кандидатстване имам Становище за присъединяване от 22.08.2022г. в което е упомената предоставената ми мощност от 200kw.като датата е преди изискуемата дата съгласно изискуемия документ в наредбата и е видна предоставената ми мощност. Имам строително разрешително и открита строителна линия, с която е започнато строителството. Очаквам да въведа обекта в експлоатация до средата на годината и към момента на изпълнение на проекта аз ще отговарям на всички условия и ще мога да предоставя изискуемото удостоверение. Електроразпределителното дружество не предвижда в моя частен случай издаването на удостоверение преди въвеждане на обекта в експлоатация ,но смятат че издаденото ми становище съдържа необходимата информация относно предоставената мощност, като има различие единствено в заглавието Удостоверение или Становище. Тъй като моя казус е частен случай , и естествено не може да бъдат предвидени всички частни случаи в наредбата, моля за отговор ще бъда ли допустима , ако на етап кандидатстване представя становището , от което е видна предоставената ми мощност, строителното разрешително и строителната линия за стартиране на изграждане на трафопоста, а на етап отчитане ако бъда одобрена представя удостоверение и договор с ЕРД.	Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 2, № 13 и № 23, т. 1.
91	28.02.2023г.	Здравейте, Моля за следните разяснения по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”: 1) Как би следвало да се тълкува следният текст: ""С оглед	1. Определянето на стойността за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии) се извършва като стойността, необходима за изграждане на фотоволтаичната система в комбинация с батерии, се раздели на инсталираната мощност (в kW) на фотоволтаичната система,

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		определяне на реалистичността на предвидените разходи, СНД е извършил предварителни анализи и пазарни проучвания и е определил пределна (максимална) цена за изграждане на фотоволтаична система до 1 MW за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) в размер на до 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии)."" За определяне на стойността на допустимите разходи вземаме (стойността на инсталираната мощност на панелите например 50 kw + капацитета за съхранение на батерията 100 kw) х 3000 лв. ИЛИ стойността на инсталираната мощност на панелите например 50 kw, тъй като това е на практика производствената мощност на съоръжението х 3000 лв. 2) Как би следвало да се тълкува следният текст: ""Фотоволтаичната система и локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) следва да се изграждат единствено върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа, и/или върху недвижими имоти към тях, в урбанизирани територии"". Това означава ли, че локалното съоръжение за съхранение на енергия (батерия) също като панелите трябва да бъде разположено на открито, изложено на метеорологичните условия или конкретно за батерията е допустимо да бъде разположена в специално за съхранението ѝ помещение с климатизация?"	посочена в представения идеен/технически/работен проект. За целите на настоящата процедура, под "инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии)" се разбира сумата от изходящата (номинална) активна мощност на инверторите (изходните AC характеристики на всички инвертори) към фотоволтаичната система за собствено потребление, подкрепена с настоящата инвестиция. Посоченото определение е в съответствие и с дефиницията, дадена в § 1, т. 26в от Допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката. Във връзка с посоченото, водещият показател при определянето на цената за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение е инсталираната мощност (в kW) на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция по процедурата. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 12 и № 89. 2. Локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) следва да са поставени в сградата/имота, където ще се изгражда фотоволтаичната система. Батериите задължително следва да бъдат свързани към изградената по настоящата процедура фотоволтаична система, и да съхраняват енергия от нея. Преценката за конкретното разположение на батериите е от компетенциите на лицето с проектантска правоспособност, което следва да изготви идеен проект и/или технически/работен проект, и следва да е съобразено със спецификата на конкретния обект.
92	28.02.2023г.	Уважаеми Дами и Господа, моля, за Вашият отговор на следния въпрос във връзка с процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” : 1. Дружество извършва своята основна дейност едновременно върху собствен имот и върху имот, който е предоставен за ползване чрез договор за наем, като имотите са долепени един до друг и реално формират производствена площадка на която дружеството оперира. Измервателната точка	Съгласно т. 13.1, подт. 1.4) от Условията за кандидатстване, инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност (съгласно удостоверение за предоставена мощност, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД) или договор с ЕРД за предоставена мощност на кандидата), но не повече от 1 MW. В тази връзка, съгласно т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, на етап кандидатстване следва да се предостави удостоверение, издадено от ЕРД, или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		(ИТН) на електроенергия се намира в електрическо табло, намиращо се в имота, който дружеството ползва чрез договора за наем, като дружеството има своя собствена партида за електроенергия. В тази връзка, допустим Кандидат ли е по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” цитираното в изложената по-горе хипотеза дружество? С уважение,	01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. Във връзка с посоченото, в случай че кандидатът може да предостави удостоверение, издадено от ЕРД, или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на предприятието-кандидат за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите, същият би бил допустим по настоящата процедура при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване. Допълнително, съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът има учредено право на строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия.
93	28.02.2023г.	Здравейте! Имам следните въпроси по процедура BG-RRP-3.006: 1. Допустим кандидат ли е дружество с основен код на дейност 33.15 „ремонт на кораби“, за изграждане на ФВЦ са собствени нужди, ако отговаря на всички останали условия? 2. Допустим кандидат ли е дружество с инсталация, включена в регистъра за търговия с квоти за емисии, ако отговаря на останалите условия? Поздрави,	1. Условията за кандидатстване не поставят ограничение по отношение на кандидат с основна икономическа дейност, попадаща в код 33.15 „Ремонт и поддържане на плавателни съдове“, и същият би бил допустим по процедурата при положение, че отговаря на всички приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване. Ограниченията по отношение на кандидати, извършващи икономическа дейността в сектор корабостроене, попадащ в забранителните режими съгласно чл. 1, пар. 3 на Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014, са приложими при режим на помощ „регионална инвестиционна помощ“ съгласно чл. 13 и чл. 14 от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187/26.06.2014). Обръщаме внимание, че приложимият режим на държавна помощ по настоящата процедура е „инвестиционни помощи за насърчаване на енергията от възобновяеми източници“ съгласно чл. 41, т. 6, буква в) от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията. 2. Съгласно Условията за кандидатстване и с цел гарантиране в максимална степен спазването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“, по процедурата няма

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			да се подкрепят дейности и активи по схемата на ЕС за търговия с емисии. Допълнително, могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по инвестицията фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват основната си икономическа дейност, като е допустимо в съответните сгради кандидатът да извършва и допълнителни дейности (ако има такива), единствено при положение, че същите попадат в допустимите сектори по настоящата процедура. Съгласно посоченото, дружество, включено в регистъра за търговия с квоти на емисии, би бил допустим да заяви подкрепа за основната си икономическа дейност, при условие, че не получава безплатно разпределение на квоти за емисии на парникови газове по отношение именно на тази дейност и същата не влиза в системните граници на производство, за което се получава безплатно рапределение.
94	28.02.2023г.	Уважаеми дами и господа, Нашата фирма е микропредприятие по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия и е със седалище и адрес на управление в гр. Велинград, община Велинград, като извършва дейност в сектор I „Хотелиерство и ресторантьорство“ съгласно КИД 2008 също на територията на община Велинград. Съгласно дадените указанията на Програмния оператор – Министерство на иновациите и растежа, с оглед избягване на припокриването на интервенциите между настоящата инвестиция и Програмата за развитие на селските райони 2014-2020, подкрепа по процедурата не могат да получават кандидати, които са микропредприятия по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия, които имат седалище или клон със седалище на територията на селски район и са заявили за подпомагане дейности по предложението за изпълнение на инвестиция, които ще се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България. Съгласно Приложение № 11 към документите за информация от Условията за кандидатстване, община Велинград попада в списъка със селските райони изброени в Приложението. От друга страна, в списъка, който е утвърден от Управляващия орган на Програма за развитие на селските райони –	Съгласно т. 11.2, подт. 3.1) от Условията за кандидатстване, с оглед избягване на припокриването на интервенциите между настоящата инвестиция и Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2014-2020, подкрепа по процедурата не могат да получават кандидати, които са микропредприятия по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия, които имат седалище или клон със седалище на територията на селски район и са заявили за подпомагане дейности по предложението за изпълнение на инвестиция, които ще се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България. Списък на общините в обхвата на селските райони на Република България се съдържа в Приложение 11 към Условията за кандидатстване. Във връзка с посоченото, в случай че посоченото в запитването предприятие попада в обхвата на горепосоченото ограничение, същото не е допустим кандидат по настоящата процедура. По отношение на общините, попадащи в обхвата на селските райони на Република България, за целите на изпълнение на мерките по Програмата за икономическа трансформация към Националния план за възстановяване и устойчивост, демаркацията с ПРСР 2014-2020 е въз основа на списъка на общините в селски райони, посочен в Приложение № 1 към Наредба № 14 от 1 април 2003 г. за определяне на населените места в селски и планински райони, издадена от министъра на земеделието и горите и министъра на регионалното развитие и благоустройството (Обн. ДВ. бр.35 от 16 Април 2003 г.), която е действаща и е

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		Министерство на земеделието, община Велинград е изключена от списъка на селските райони, т.е. излиза, че сме недопустим кандидат и по селските райони. При гореописаната ситуация, моля да ни дадете разяснение, дали нашата фирма е допустим кандидат по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, тъй като сме изключени от списъка със селските райони към Програмата за развитие на селските райони. С уважение,	издадена на основание чл. 12, ал. 3 от Закона за подпомагане на земеделските производители.
Дата на разясненията от СНД: 13.03.2023 г.			
95	01.03.2023г.	Здравейте, в Условията за кандидатстване по процедурата, не е разгледан случая с учредено право на ползване, поради което моля за разяснение по следния въпрос: -Допустима за кандидатстване ли е фирма, на която е уредено с нотариален акт 10 годишно право на ползване на 2 недвижими имота /единият собственост на физически лица, а другият собственост на друго юридическо лице/?	Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът има учредено право на строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Във връзка с посоченото и съгласно информацията, представена в запитването, кандидат с уредено с нотариален акт срочно право на ползване, не отговаря на изискванията на т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване и същият не е допустим по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 33.
96	01.03.2023г.	Здравейте! Имаме организация, която е холдингова структура. Компанията майка има дейност над 10 г. През м. ноември 2020 г. са регистрирани две дъщерни дружества, към които от 01.09.2021 г. предприятието майка е разпределило своите дейности - съответно производство и търговия. Персонала е прехвърлен при условията на чл. 123, ал. 1, т. 3 от КТ - Трудовото правоотношение с работника или служителя не се прекратява при промяна на работодателя в резултат на:	Съгласно информацията, представена в запитването, дъщерните дружества, регистрирани през м. ноември 2020 г., не отговарят на изискванията на т. 11.1, подт. 2) от Условията за кандидатстване, и същите не са допустими кандидати по настоящата процедура. Допълнително, по процедурата е допустимо изграждане на нови фотоволтаични инсталации до 1 MW за производство на енергия от възобновяеми източници единствено за собствено потребление, задължително в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии). Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 16, т. 2, № 21, т. 3, № 39, № 40,

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		разпределяне на дейността на едно предприятие между две или повече предприятия. Прехвърлянето на стокови запаси между дружествата е при условията на покупко-продажба. Активите се отдават под наем, а тези с по-ниска стойност са продадени на дъщерните дружества. Дъщерните дружества ползват под наем сграден фонд от компанията майка. Имат учредено право на строеж за изграждане на фотоволтаични централи. Дъщерните дружества допустими ли са да кандидатстват по процедурата? В документите сме записали, че електроенергията ще се използва за собствено потребление и продажба - отново, допустимо ли е по процедурата?	т. 5, № 41, т. 1, № 50, № 69 и № 79, т. 1 и т. 2.
97	01.03.2023г.	Здравейте, имаме следния въпрос по процедурата: допустимо ли е да се финансира фотоволтаична система с батерии , която да е разположена върху сграда, собственост на кандидата, но която е отдадена под наем на друго предприятие, при условие че изградената фотоволтаична система ще захранва съседна/съседни производствени сгради, които също са собственост на кандидата. Казусът се явява поради факта, че въпросната сграда, отдадена под наем, е с най- добро слънцегреене от всички производствени сгради в имота?	В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище, тъй като липсва информация дали в посочените съседна/съседни производствени сгради, които са собственост на кандидата, и които ще бъдат захранвани с електроенергия от новоизградената фотоволтаична система с батерии, кандидатът упражнява основната си икономическа дейност. Съгласно т. 11.1, подт. 5) от Условията за кандидатстване, допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са заявили подкрепа за основната си икономическа дейност, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на НСИ. Допълнително, в условията е посочено, че могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по инвестицията фотоволтаична система и батерии ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват основната си икономическа дейност, като е допустимо в съответните сгради кандидатът да извършва и допълнителни дейности (ако има такива), единствено при положение, че същите попадат в допустимите сектори по настоящата процедура. Допълнително, съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, който/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът има учредено право на строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Във връзка с посоченото, в случай че кандидатът отговаря на горецитираните изисквания на Условията за кандидатстване, както и са спазени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата, посочената в запитването хипотеза е допустима.
98	01.03.2023г.	Здравейте! Имам следните въпроси по процедура BG-RRP-3.006: 1. Допустим кандидат ли е дружество с основна дейност, съгласно КИД 2008 10.92 Производство на готови храни за домашни любимци? 2. Моля за Вашето разяснение по следната хипотеза: - прогнозната стойност на разходите по предложението за изпълнение на инвестиция е под праговете за провеждане на процедура за избор на изпълнител с публична покана (<140 хил. евро) - кандидатът премине към изпълнение на инвестицията след подаване на предложението си (преди евентуално сключване на договор за безвъзмездна помощ) - съгласно размера на прогнозната стойност на инвестицията (ФВ в комбинация с батерии) и Условията за изпълнение по настоящата процедура, кандидатът събира съпоставими оферти, но сумите по събраните оферти надхвърлят 140 хил. евро Допустимо ли е в такъв случай потенциалният краен получател да възложи дейността на изпълнител на база събраните оферти? Ще бъде ли това признат разход по проекта, ако кандидатът бъде одобрен за финансиране и сключи договор за помощ? 3. Къде са публикувани коментарите и становището на СНД, получени в процеса на общественото обсъждане? С уважение,	1. Условията за кандидатстване не поставят ограничение по отношение на кандидат с основна икономическа дейност, попадаща в код 10.92 „Производство на готови храни за домашни любимци“, и същият би бил допустим по процедурата при положение, че отговаря на всички приложими изисквания и критерии на Условията за кандидатстване, включително на ограниченията по т. 11.2, подт. 3) от Условията за кандидатстване, свързани с избягване на припокриването на интервенциите между настоящата процедура и Програмата за развитие на селските райони 2014-2020, и указващо определени кандидати, които не могат да получат подкрепа по процедурата, част от които са и следните: - микропредприятия по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия, които имат седалище или клон със седалище на територията на селски район и са заявили за подпомагане дейности по предложението за изпълнение на инвестиция, които ще се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България; - микропредприятия, по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия, осъществяващи инвестиции, свързани с преработка и/или маркетинг на селскостопански продукти в неселскостопански продукти извън Приложение № I от Договора за създаване на европейската общност (Приложение 8), или с производството на памук, в случай че тези инвестиции се осъществяват на територията на селските райони; - малки и средни предприятия, по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия, осъществяващи инвестиции, свързани с преработка и/или маркетинг на селскостопански продукти в неселскостопански продукти извън Приложение № I от Договора за създаване на европейската общност (Приложение 8), или с производството на памук, с изключение на хляб, тестени и сладкарски изделия, в случай че тези инвестиции се осъществяват на територията на селските райони. Списък на общините в обхвата на селските райони на Република България е даден в

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			Приложение 11 към Условията за кандидатстване. 2. Както е посочено в Условията за изпълнение по настоящата процедура, в случаите, когато предвидената стойност за определяне на изпълнител с предмет „строителство“, в т.ч. съфинансирането от страна на крайния получател/кандидата за БФП без данък върху добавената стойност, е по-ниска от 273 816,20 лева (140 000 евро) без ДДС към първичните платежни документи следва да се приложат поне 2 (две) съпоставими оферти, каталози, разпечатки от официални интернет страници на производители/доставчици или комбинация от посочените, съдържащи цена, характеристика/функционалност/описание, които не противоречат на заложените в договора за финансиране. КП/кандидатите за БФП прилагат и обосновка в свободен текст за направения избор на база на събраните оферти, каталози, разпечатки от официални интернет страници. В случай че всички събрани съпоставими оферти, каталози, разпечатки от официални интернет страници на производители/доставчици или комбинация от посочените, не отговарят на заложените изисквания, включително на посочената цена, не е допустимо крайният получател да сключи договор за изпълнение с някои от оферентите. В подобни случаи, крайният получател следва да събере нови оферти, каталози или разпечатки от официални интернет страници на производители/доставчици или комбинация от посочените, или да приложи реда за провеждане на процедура на избор чрез публична покана по реда на ПМС 80/09.05.2022 г. (като при предвидена стойност равна или по-висока от 273 816,20 лева (140 000 евро) без ДДС). 3. Всички постъпили предложения и коментари от общественото обсъждане на проектите на документи по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” са разгледани и обсъдени от екипа на Министерство на иновациите и растежа (МИР) за целите на финализиране на пакета документи по процедурата. Обръщаме внимание, че въпреки липсата на нормативно изискване за публикуване на постъпилите предложения и коментари от общественото обсъждане на проектите на документи по процедурата, с цел максимална публичност и прозрачност на процеса по разработване на пакета с документи, на интернет страницата на МИР, в раздел „Национален план за възстановяване и устойчивост“,

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			ще бъде публикувана допълнителна информация относно постъпилите предложения заедно със становището на МИР по степента на отразяването им.
99	01.03.2023г.	Имам следния въпрос: В условията за кандидатстване никъде не е посочено към коя дата кандидатът следва да е собственик на имота/сградата, върху която ще се поставя фотоволтаичната инсталация. Следва ли да се разбира, че собствеността се гледа към датата на подаване на проекта? В конкретния случай Кандидатът е придобил сградата през 01.2023 г., но има договор с ЕРД преди 01.12.2022 г., тъй като преди придобиването е бил наемател/ползвател на сградата. Допустимо ли е дружеството да кандидатства? Благодаря предварително!	В т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване се изисква фотоволтаичната система с батерии да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът да има учредено право на строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Посоченото обстоятелство на етап кандидатстване се декларира от кандидатите в Декларацията при кандидатстване (Приложение 2). Допълнително, за удостоверяване на цитираното обстоятелство, кандидатите са длъжни в срок до 3 (три) месеца след сключване на договор за финансиране да представят приложимите документи. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Също така, съгласно т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, на етап кандидатстване следва да се предостави удостоверение, издадено от ЕРД, или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. Във връзка с посоченото и съгласно информацията, посочена в запитването, в случай че кандидатът е станал изцяло собственик на сградата/имота през 01.2023 г., и може да предостави изискуемия документ по т. 21, буква е/ от условията, същият би бил допустим по настоящата процедура при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване.
100	01.03.2023г.	Здравейте! Търсим разяснения по следните въпроси: 1. Моля да внесете разяснение по терминологията използвана в т. 1.6 и 1.7 от раздел 13 на Условията за кандидатстване и по-конкретно по отношение на следните въпроси: 1.1. Дефиницията за имот в неговия широк смисъл ли се използва или за „поземлен имот“? 1.2. Например – самостоятелен обект в сграда, която е на един етаж (всеки самостоятелен обект граничи с покрив отгоре и с	1.1. Видно от Условията за кандидатстване по настоящата процедура, под „имот“ следва да се разбира недвижим имоти към сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа, в урбанизирани територии. 1.2. Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът има учредено право на строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		терена отдолу); собствениците имат протокол за разпределение на грижите – всеки поддържа покрива над своите помещения; бидейки 100% собственост на потенциален кандидат, един такъв имот (самостоятелен обект в сграда - СОС) допустим ли е за изграждане на инсталация върху покрива? 1.3. „Фотоволтаичната система и локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) следва да се изграждат единствено върху покривни и фасадни конструкции на сгради“ – означава ли, че инсталацията и/или части от нея не могат да бъдат разположени върху незастроена част от поземлен имот, в който има законна/и сграда/и, които пък се използват за нуждите на дейността на кандидата (при хипотезата, че земята и сградата/сградите са 100% собственост на кандидата)? 1.4. Сграда, която е 100% собственост на кандидата (въведена в експлоатация и т.н.), но за нея има действаща банкова ипотека – счита ли се за отговаряща на условията? Как се разглеждат по отношение на допустимостта и други възможни/обичайни тежести върху имота? 1.5. Уточнението под тези точки по наше мнение не включва всички възможни комбинации: удостоверението за търпимост се издава за строеж, изграден без строителни документи (като незаконен), но който отговаря на условията, посочени в закона (търпим и съвместим с устройствените планове). Има сгради, които са законно изградени по ред, който не е изисквал издаване на упоменатите документи - удостоверение за въвеждане в експлоатация/разрешение за ползване. За много от тези сгради има изготвяни актове за държавна собственост, които в професионалните среди е възприето да се счита, че удостоверява и условията за законност и експлоатационна годност. Молим да получим Ваш коментар по този въпрос. 2. Относно начините за комбиниране с батерии - до представените примери ли следва да се разглеждат като ЕДИНСТВЕНО възможни (100% за 1 час, 50 % за 2 часа, 25% аз 4 часа) или зад представените примери може да се счита, че стои формула/съотношение – делителят на капацитета е множител за броя на часовете? Например съхранение на капацитет от 33,3 %	фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Във връзка с посоченото и видно от информацията, представена в запитването, кандидатът не е изцяло собственик на сградата/имота (покрива), където ще се изгражда енергийното съоръжение, а са налице няколко собственика и има протокол за разпределение на грижите по поддържане на отделните части от покрива. Посоченото не отговаря на изискванията на т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване и кандидатът не е допустим по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 11, № 33 и № 83. 1.3. Съгласно т. 13.1, подт. 1.6) от Условията за кандидатстване, фотоволтаичната система и локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) следва да се изграждат единствено върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа, **и/или върху недвижими имоти към тях**, в урбанизирани територии. С оглед на изложеното, посочената в запитването хипотеза е допустима при положение, че поземления имот, където ще бъде изградена фотоволтаичната система, е прилежащ към производствените сгради. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 47. 1.4. Условията за кандидатстване не поставят ограничения по отношение на наличие на възможни тежести върху имота (вкл. действаща ипотека). Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът има учредено право на строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		(деление на 3) от инсталираната мощност за 3 часа (умножение по 3) формират ли параметри на допустим проект? Предварително благодарим за отговорите Ви!	1.5. Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът има учредено право на строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Допълнително, в поле „ВАЖНО“ след горецитираната подт. 1.7) е посочено, че обстоятелството по точка 1.7) се декларира от кандидатите в Декларацията при кандидатстване (Приложение 2). Допълнително, за удостоверяване на обстоятелствата по точка 1.7), кандидатите са длъжни в срок до 3 (три) месеца след сключване на договор за финансиране да представят приложимите документи **като**: нотариален акт, акт 16/удостоверение за въвеждане в експлоатация (за сгради строени след 7 април 1987 г.), удостоверение за търпимост (при сгради строени до 7 април 1987 г.). Именно, поради възможността за наличие на различни приложими документи, чрез които крайният получател след сключване на договора може да удостовери съответствието си с изискването по т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване, преди изброяването на документите е посочено „като“, за да покаже, че списъкът не е изчерпателен. 2. Представените в запитването начини за общ минимален капацитет (в kWh) на батериите и продължителност в часове на съхранение на произведената от фотоволтаичната система електроенергия, са правилни. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 30 и № 31, т. 1.
101	01.03.2023г.	Уважаеми експерти, моля за отговор на поставения въпрос и изложения казус, касаещ Условията за кандидатстване и допустимостта на кандидатите по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”: Фактическа обстановка:	Посочената в запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 16, т. 2, № 26, № 38 и № 40, т. 1 и т. 3.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		Присъединената мощност на обекта е 811,51 kW – точка 2.6 от договор с ЕРД за присъединяване от 11.08.2020 г. Обектът е присъединен на средно напрежение (20 kV), което не позволява откриване на допълнителни партиди. Договорът е сключен с Фирма А, която е собственик на сградата. Към момента на подписване на Договор за присъединяване с EVN, сградата не е довършена. Въвеждането в експлоатация (акт 16) на сградата става на 19.04.2022 г. Фирма Б е основен наемател на сградата и ползвател и предоставената мощност. От 06.01.2023 г. на името на Фирма Б е прехвърлена партидата за електроенергия, заедно с цялата договорена мощност въз основа на договор за наем между фирмите, които са свързани лица по ЗМСП. За целта е сключен договор между актуалния търговец на ел.енергия (ЕнергоПро) и Фирма Б. В договора не е указана предоставената мощност, но тя може да се види от ежемесечните фактури и съответства на началната, т.е. е 811,51 kW. По този договор първата фактура ще излезе на 16.02.2023. От гореизложеното се вижда, че предоставената мощност за обекта не е била изменяна повече от 2 години. Въпрос 1: Допустим кандидат ли ще е Фирма Б, ако получи отсъпено право на строеж от Фирма А за изграждане на ФВЕЦ на покрива на сградата, предоставяйки договора с търговеца на ел.енергия, от който ще е видна предоставената мощност към 01.12.2022 г. по партида, но сключен към тази дата с Фирма А, заедно с актуализацията на този договор за прехвърляне на партидата на Фирма Б със същия номер от 06.01.2023 г. ? Благодаря,	
102	01.03.2023г.	Здравейте! Кандидат по процедурата има Договор с ЕРД за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. Договорът е сключен през 2019 г. и в него има информация за отпуснатата мощност.	Съгласно т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, на етап кандидатстване следва да се предостави удостоверение, издадено от ЕРД, **или** договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		Промени по договора не са извършвани до момента. Достатъчно ли е да бъде представен този договор или е необходимо заедно с него да се представи и удостоверение, от което да е видна отпуснатата мощност на кандидата към 01.12.2022 г.?"	От удостоверението/договора следва да е видна минимум следната информация: - Наименование на предприятието и ЕИК; - Адрес на обекта, където се предоставя мощността; - Предоставена мощност на кандидата. В случай че посоченият в запитването договор с ЕРД, сключен през 2019 г., е актуалният и към 01.12.2022 г., и съдържа минимум горецитираната информация, същият би отговарял на изискването по т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване и не е необходимо предоставяне и на удостоверение, издадено от ЕРД. Следва да имате предвид, че окончателно решение относно съответствието на представените документи с изискванията на Условията за кандидатстване, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата специфична информация относно предложението.
103	01.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, Моля за КОНКРЕТНИ разяснения по обявената процедура, без препратки към вече явно дадени НЕКОНКРЕТНИ и НЕЯСНИ отговори: 1. Смята ли се за покупко-продажба на електроенергия фактурирането от наемодателя към наемателите консумираната енергия, която се начислява като консуматив, на отделен ред във фактурите за наем? 2. Смята ли се за покупко-продажба на електроенергия консумираната енергия, която НЕ се начислява като консуматив на отделен ред във фактурата, а се калкулира в крайната цена за наем на определено помещение? Реално това е доходът от основната икономическа дейност на предприятията, функциониращи с основен КИД 6820 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти и допустими да кандидатстват по настоящата процедура? 3. Смята ли се, че електроенергията, калкулирана в цената за наем на квадратен метър от наемодател към наемател, е електроенергия за собствено потребление за предприятията наемодатели, функциониращи с основен КИД 6820 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти?	1., 2. и 3. Съгласно Условията за кандидатстване по процедурата произведената електрическа енергия от изградената по инвестицията фотоволтаична система следва да се ползва само за собствено потребление и не може да бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба през периода на устойчивост (5 (пет) години от въвеждане в експлоатация на фотоволтаична система). Във връзка с посоченото, за целите на настоящата процедура фактурирането от наемодателя към наемателите на консумираната енергия, произведена от изградената по процедурата фотоволтаична система, или калкулирането (включването) на енергията в крайната цена за наем на определено помещение, или за наем на квадратен метър на определено помещение, се счита, че попада в обхвата на „покупко-продажба“ на енергия, и не е допустимо. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 1, т. 2.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		Казусът е почти аналогичен като предприятията, развиващи своята дейност в сектор туризъм. Те фактурират на клиентите си услугата ""нощувка"", без да отчитат какви разходи за електроенергия, вода и др. консумативи реално е изразходил клиентът им. В случая наемодателят фактурира услугата ""даване под наем на недвижим имот"", без да отчита какви разходи за електроенергия, вода и др. консумативи реално е изразходил клиентът им.	
104	01.03.2023г.	Здравейте, Моля за уточнение по следната ситуация: Предприятие X е с код по КИД 2008 55.10 Хотели и подобни места за настаняване. Собственост е 100% на фирма Y с код по КИД 2008 70.22 Консултантска дейност по стопанско и друго управление. Собственик на фирма Y е 100% физическото лице А. Лицето А притежава и фирма Z с код по КИД 2008 41.20 Строителство на жилищни и нежилищни сгради. Предприятие X се явява свързано по смисъла на ЗМСП с фирма Y. Моля, потвърдете че предприятието X обаче не се явява свързано по смисъла на ЗМСП с фирма Z (пазарите, на които оперират фирми Y и фирма Z не са вертикални или хоризонтални и съответно фирми Y и Z не са свързани по смисъла на ЗМСП). С уважение	В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище. Имайте предвид, че наличието или липсата на свързаност се изследва за всеки случай поотделно и изводи за съответствие с нормата на чл. 4, ал. 8 от ЗМСП се правят само и единствено на база на установеното за съответния случай. Обръщаме внимание, че разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на условията за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството на предложението за изпълнение на инвестиция. За да е налице свързаност между две предприятия чрез физическо лице или група от физически лица, които действат съвместно, е необходимо кумулативно да са изпълнени две условия: 1/ двете предприятия да осъществяват което и да е отношение по смисъла на чл. 4, ал. 5 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП), И 2/ въпросните предприятия да извършват своята дейност или част от нея на същия съответен пазар или вертикално свързани пазари. "Съответен пазар" е пазарът по § 1, т. 15 от допълнителната разпоредба на Закона за защита на конкуренцията: Съответният пазар е: а) "продуктов пазар", в който са включени всички стоки или услуги, които могат да се приемат като взаимозаменяеми по отношение на техните характеристики, предназначение и цени; б) "географски пазар", включващ определена територия, в която се предлагат съответните взаимозаменяеми стоки или услуги и в която конкурентните условия са еднакви и се различават от тези в съседни райони. "Вертикално свързани пазари" са пазарите на стоки и услуги, непосредствено предшестващи или следващи съответния продуктов пазар по веригата производство - разпределение. Моля, запознайте се с изискванията на ЗМСП, както и с Указанията за попълване на Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП (налични към

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			Приложение 4 към Условията за кандидатстване).
105	01.03.2023г.	Уважаеми Дами и Господа, моля за отговор на следните въпроси по процедурата: 1. Кандидатът осъществява основна икономическа дейност, класифицирана с Код по КИД, попадащ в рамките на I 55 Хотелиерство. Предвид естеството на икономическата дейност на Кандидата, той отдава помещения за настаняване, като посетителите заплащат определена цена за нощувка на помещение. Кандидатът не фактурира на посетителите разход за ел.енергия. С оглед на изложеното, допустимо ли е Кандидатът да кандидатства по процедурата за изграждане на фотоволтаична система с батерии, която е необходима за целите на производство на ел. енергия, необходима за обезпечаване на потреблението на хотелската база и всички, включени в рамките й съоръжения, инсталации и оборудване? 2. Потенциален Кандидат по процедурата - “фирма Х” осъществява основна икономическа дейност, класифицирана с код по КИД 68.20 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти. С оглед на изложеното, Фирма Х отдава обособени помещения в собствена сграда на други юридически лица, като наемателите заплащат договорена цена на 1 кв.м. на месец. Фирма Х не префактурира на наемателите разходи за консумативити (вода, ел. енергия и др.). С оглед на изложеното, допустим кандидат ли е Фирма Х по процедурата за изграждане на фотоволтаична система с батерии, като вземете предвид, че произведената ел. енергия е необходима за обезпечаване на основната икономическа дейност на Фирма Х? 3. Потенциален Кандидат по процедурата - “фирма Х” осъществява допълнителна икономическа дейност, класифицирана с код по КИД 68.20 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти. Основната икономическа дейност на Кандидата е класифицирана също с допустим по процедурата КИД - С 22.22	1. Съгласно представената в запитването информацията, кандидат с основна икономическа дейност, попадаща в раздел I55 „Хотелиерство“, е допустим по процедурата при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и критерии на Условията за кандидатстване. 2. и 3. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 1, т. 2 и № 103. Обръщаме внимание, че съгласно Условията за кандидатстване по процедурата произведената електрическа енергия от изградената по инвестицията фотоволтаична система следва да се ползва само за собствено потребление и не може да бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба през периода на устойчивост (5 (пет) години от въвеждане в експлоатация на фотоволтаична система). Допълнително, съгласно Условията за кандидатстване недопустими по процедурата са дейности и разходи за осъществяване на покупко-продажба на произведената енергия от изградената с настоящата инвестиция фотоволтаична система. Отговорност на кандидата е да осигури подходящи начини и технически средства, чрез които да удостовери, че чрез инвестицията по настоящата процедура не се финансират недопустими дейности и разходи. СНД може да извършва проверки на място, чрез които да изиска доказателства, свързани със спазването на тези изисквания и в случай на установени нередовности да поиска възстановяване на помощта.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		Производство на опаковки от пластмаса. С оглед на изложеното, Фирма Х отдава част от обособени помещения в собствена сграда, в рамките на която осъществява и основната си икономическа дейност по производство на опаковки от пластмаса, на други юридически лица, като наемателите заплащат договорена цена на 1 кв.м. на месец. Фирма Х не префактурира на наемателите разходи за консумативити (вода, ел. енергия и др.). 3.1. С оглед на изложеното, допустим кандидат ли е Фирма Х по процедурата за изграждане на фотоволтаична система с батерии, като вземете предвид, че произведената ел. енергия е необходима за обезпечаване на основната и на допълнителната икономическа дейност на Фирма Х? 3.2. В случай, че допълнителната икономическа дейност, която фирма Х осъществява в рамките на същата сграда, в която осъществява и основната си икономическа дейност, е недопустима по настоящата процедура, по какъв начин фирма Х следва да удостовери, че фотоволтаичната инсталация с батерии се ползва единствено за целите на обезпечаване на потребностите от ел.енергия на производствената дейност на организацията? С уважение,	
106	01.03.2023г.	Съгласно Насоките за кандидатстване, кандидатите следва да представят идеен или технически проект, в заивисимост от проектната си готовност. 1. Има ли изискване към датата на кандидатстване инвестиционният проект по смисъла на ЗУТ да бъде одобрен или това може да се случи след одобрение на проектното предложение? 2. Има ли изискване към датата на кандидатстване да има изадено Разрешение за строеж за изпълнение на инвестицията?	1. Условията за кандидатстване не поставят изискване инвестиционният проект по смисъла на Закона за устройство на територията (ЗУТ) да бъде одобрен към датата на кандидатстване. Основните параметри на настоящата процедура са съобразени с регламентираното в чл. 25а от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ). Цитираният член, както и други допълнения от 07.06.2022 г. в ЗЕВИ, са приети в изпълнение на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, като целта е да бъде въведен значително облекчен ред за изграждане на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за собствено потребление. Посочените изменения в ЗЕВИ допринасят за съществено намаляване на разходите, административната тежест и необходимото време за крайните клиенти, които искат да изградят енергийни обекти за производство на електрическа енергия от ВЕИ само за собствено потребление, като общата

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			инсталирана мощност на енергийните обекти може да бъде до два пъти размера на предоставената мощност. Във връзка с посоченото, обръщаме внимание, че съгласно чл. 147, ал. 1, т. 14а от ЗУТ не се изисква одобряване на инвестиционни проекти за издаване на разрешение за строеж за изграждане на енергиен обект по чл. 25а, ал. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност до 5 MW. 2. Условията за кандидатстване не поставят изискване да има издадено Разрешение за строеж за изпълнение на инвестицията към датата на кандидатстване.
107	01.03.2023г.	Здравейте, уважаема Комисия, Имам един съвсем прост и хубав въпрос: Защо сте допуснали фирми с КИД L68.2 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти, та даже видиш ли им давате 2т. ЗА КИД С ПРИОРИТЕТ? При положение, че в първата партида отговори сте отговорили- "" Доколкото спецификата на предприятия, които се занимават с операции с недвижими имоти и отдаване под наем е да предоставят собствени сгради за ползване на трети лица и с оглед на това, че чрез посочената дейност основен потребител на енергия ще е наемателят, а не наемодателят, изграждане на фотоволтаична система по настоящата процедура от предприятия, осъществяващи такъв вид дейности би било допустимо единствено ако, отговарят на всички приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване, вкл. да използват произведената енергия само за собствено потребление и същата да не е свързана с покупко-продажба"" как според вас фирма, която генерира ОЧЕВИДНО приходи от ОТДАВАНЕ ПОД НАЕМ, ще може да се възползва от процедурата? Намирисва ми на жалене на процедурата, при така написаните условия от ВАС... Имам и един скучен въпрос: Ако сградата се притежава от физически лица (като едно от тях е Управител и Собственик на фирма Z), допустимо ли е фирма Z да получи Учредено право на строеж преди датата на кандидатстване и да кандидатства по хубавата процедура? И ако да, то това	1. Както вече е посочено в разяснение на СНД по въпрос № 1, т. 2, кандидат с основна икономическа дейност, попадаща в раздел L68 „Операции с недвижими имоти“, е допустим по процедурата при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и критерии на Условията за кандидатстване, включително да използват произведената енергия само за собствено потребление и същата да не е свързана с покупко-продажба. 2. Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът има учредено право на строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. С оглед на изложеното, посочената в запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 16, т. 2.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		удостоверение, издадено от ЕРД, или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на предприятието кандидат за обекта към 01.12.2022г, няма да бъде на името на дружеството, съответно няма да има стойност за Вас? И като цяло с какво ни помага това учредено право на строеж, в кои случаи е приложимо, адекватно и валидно (с оглед казуса с ЕРД).	
108	01.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, бихме искали да ви зададем следния въпрос: На въпрос № 22 от 17.02.2023 г. УО е отговорил, че кандидат, който попада в дефиницията за „предприятие в затруднено положение“ съгласно Приложение 12 към Условията за кандидатстване, и който същевременно е част от „група предприятия“ и групата не е в затруднено положение, би бил допустим по процедурата, при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване. В същото време в Приложение 3 А е посочено, че изискванията по т. Б се прилагат и на равнище група – както за предприятието-кандидат, така и за предприятията, с които кандидатът формира група предприятия (разгледани в цялост). Моля за отговор на следния въпрос. Ако едно дружество с ограничена отговорност, кандидат в процедурата, разгледано самостоятелно е в затруднено положение, но мажоритарният собственик на капитала притежава и ЕТ, което оперира на същия пазар и двете дружества на ниво група не са в затруднено положение, допустимо ли е участието на дружеството с ограничена отговорност, при условие че отговаря на всички условия за допустимост. Благодаря, предварително!	Както е посочено в Условията за кандидатстване и приложение 3.А към тях, изискванията по отношение на определянето на „предприятия в затруднено положение“ се прилагат и на равнище група – както за предприятието-кандидат, така и за предприятията, с които кандидатът формира група предприятия (разгледани в цялост). Преди сключване на договор за финансиране се извършва проверка (включително за наличие на „предприятие в затруднено положение“ по смисъла на чл. 2, пар. 18 от Регламент (ЕС) № 651/2014) на кандидата и лицата, с които същите са свързани, формирайки група, въз основа на подадената декларация и чрез извършване на служебна проверка на наличната информация в публичните регистри (вкл. ТР и регистър на ЮЛНЦ). Проверката и определянето на „група“ ще се извършва по отношение на предприятие майка и всички негови дъщерни предприятия, като: "предприятие майка" означава предприятие, което контролира едно или повече дъщерни предприятия и съответно „дъщерно предприятие" означава предприятие, което се контролира от предприятие майка, включително дъщерно предприятие на крайно предприятие майка. Проверката включва преценка във връзка с наличието на икономически субект (кандидат), имащ общ източник на контрол на основание не само представения консолидиран финансов отчет (за група предприятия), но и наличната информация в публичните регистри (вкл. ТР и регистър на ЮЛНЦ), отчитайки възможността общия източник на контрол да се осъществява, както от предприятия, така и от физически лица, участващи в управлението им. Във връзка с посоченото и съгласно информацията, представена в запитването, в случай че кандидатът (ООД) и ЕТ формират група предприятия, то за тях е приложимо представеното от СНД разяснение по въпрос № 22, т. 2.
109	02.03.2023г.	В условията за изпълнение по процедурата са посочени няколко различни варианта на плащане: авансово, междинно и окончателно плащане и общо 4 комбинации между тях. Като условие за извършване на междинно плащане е посочено, че: ""крайният	СНД ще се произнесе относно допустимостта на отчетените от крайния получател разходи след извършена проверка за спазване на изискването, посочено в чл. 13.1, буква г) от Общите условия към договорите за финансиране по Програмата за икономическа трансформация от НПВУ (Приложение 16 към Условията за

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		получател трябва да представи доказателствени документи, които удостоверяват изпълнението на отчитаните дейности/действия и изразходването на средствата"" От друга страна в условията за кандидатстване е посочено, че разходите за изграждане на една фотоволтаична система в комбинация с батерии трябва да бъдат посочени в рамките само на един бюджетен ред като неговата стойност с определи на база предвидената мощност умножена по посочената максимална цена за 1 kW. В този един бюджетен ред се включват различни по същество разходи, а именно: разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА); разходи за придобиване на дълготрайни нематериални активи (ДНА); разходи за строително-монтажни работи на покрив/фасада на сграда или върху недвижим имот към нея; и разходи за консултантски услуги от инженерно-технически характер. Независимо от това е ясно, че основния разход представляващ над 90% от инвестицията ще се формира от закупуването на соларните панели и съответните съоръжения за локално съхранение на енергия. В тази връзка въпросът ни е следния: При сключване на договор с изпълнител за доставка и монтаж на соларните панели и съответните съоръжения за локално съхранение на енергия в него ще бъдат обособени начини на плащане например: 20% авансово плащане при сключване на договор 50% междинно плащане при доставка на активите 30% окончателно плащане при монтаж и пускане в експлоатация на системата. Ще бъде ли верифицирано междинно плащане от страна на СНД при отчитане на първите две плащания (заедно или по отделно) и какви документи ще бъдат изискани в тази връзка. Разчитаме на конкретен отговор с цел осигуряване на възможност за планиране на необходимите финансови ресурси за изпълнение на одобрено проектно предложение по процедурата.	изпълнение по процедурата), регламентиращ, че за допустими се считат извършени разходи за реално доставени продукти, услуги, строителни и монтажни работи. Указания относно необходимите документи за отчитане на изпълнените дейности и извършените разходи по предложението за изпълнение на инвестиция са предоставени в Ръководство за изпълнение на инвестициите по Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ), което ще бъде публикувано от СНД в срока, посочен в чл. 31 от ПМС № 114/08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от МВУ.
110	02.03.2023г.	Във връзка с обявената процедура № BG-RRP-3.006 - Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията имаме	1. Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът има учредено право на

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		следния въпрос: Малко предприятие ""А"" ООД има желание да кандидатства по процедурата. То осъществява своята дейност в производствени помещения, разположени в два съседни парцела. Единия парцел е собственост на дружеството кандидат, а другият е собственост на свързана компания ЕТ ""Б"". И за двата имота има сключени договори с електроразпределително дружество, като и двете партиди са на кандидата компанията ""А"" ООД. Всички плащания на електрическа енергия съответно са извършвани от предприятието, което иска на участва по процедурата. За имота собственост на кандидата според договора, сключен с ЕРД е отпусната мощност 5 kW. Партидата на другия имот, който не е собственост на кандидата, но договора с ЕРД е сключен с кандидата е отпусната значително по-висока мощност. На база описаното по-горе имаме следните два въпроса: 1. Допустимо ли е да се кандидатства по процедурата като се позовем на договора с ЕРД с отпуснатата по-висока мощност, а самата фотоволтаична инсталация да бъде изградена в имота собственост на компанията ""А"" ООД - кандидат? 2. Извършваната от нас дейност генерира фин прах, както в самото производствено помещение така и в непосредствена близост до него и голяма част от този прах се отлага и на покрива на сградата. Допустимо ли е енергийното съоръжение, което е в комбинация с батерии, да бъде изградено изцяло и само на земята собственост на кандидата ""А"" ООД?"	строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Допълнително, съгласно т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, на етап кандидатстване следва да се предостави удостоверение, издадено от ЕРД, или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. **за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите**. С оглед на изложеното, посочената в запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. 2. Съгласно т. 13.1, подт. 1.6) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система и локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) следва да се изграждат единствено върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа, и/**или върху недвижими имоти към тях**, в урбанизирани територии. С оглед на изложеното, посочената в запитването хипотеза е допустима по настоящата процедура при положение, че са изпълнени и всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване.
111	02.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, Кандидат притежава 2 сгради, в които упражнява основната си икономическа дейност само и изцяло в допустимите сектори. Първата сграда е собственост на кандидата от 2019 година, втората сграда е придобита от него през 2023 година. За двете сгради има отделни договори с ЕРД за предоставена мощност на всяка една от тях. В тази връзка имам следните въпроси: 1. Допустимо ли е финансиране за изграждане на една ФВС с мощност, съобразена с насоките за кандидатстване, която ще бъде разположена на първата сграда (собственост от 2019 г.), при положение, че двете сгради имат обща стена?	1. Посочената в запитването хипотеза е допустима по настоящата процедура. Обръщаме внимание, че съгласно т. 13.1, подт. 1.6) от Условията за кандидатстване инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност (съгласно удостоверение за предоставена мощност, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД) или договор с ЕРД за предоставена мощност на кандидата), но не повече от 1 MW. Допълнително, съгласно т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, на етап кандидатстване следва да се предостави удостоверение, издадено от ЕРД, или

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		Запитването ми е с породено от т. 11.1 Критерии за допустимост на кандидатите, критерий 5. „…Могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по инвестицията фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват основната си икономическа дейност, като е допустимо в съответните сгради кандидатът да извършва и допълнителни дейности (ако има такива), единствено при положение, че същите попадат в допустимите сектори по настоящата процедура. Бележка под текст: Съгласно § 1, т. 1б от Допълнителните разпоредби на Закона за кадастъра и имотния регистър: ""сграда"" или ""постройка"" е самостоятелен строеж на основното или на допълващото застрояване по Закона за устройство на територията, трайно прикрепен към земята, с отделени от външната среда организирани вътрешни пространства и с функционално предназначение съгласно класификатора, определен с наредбата по чл. 31....""	договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. **за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите**. 2. Съгласно Условията за кандидатстване инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност като източник на проверка е удостоверението, издадено от ЕРД, или Договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. Съгласно посоченото, захранване на обекти, различни от тези по отношение на които е заявена за изграждане фотоволтаична система, е недопустимо. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 37, т. 1.
		2. Допустимо ли е произведената енергия от изградената по процедурата ФВС да се използва и в двете сгради, в които кандидатът ще продължи да упражнява основната си икономическа дейност в допустимите сектори? Благодаря!	
112	02.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, бихме искали да ви зададем следния въпрос: Кандидат в процедурата е апартхотел, който е единствен собственик на имот в близост до сградата, в която предприятието осъществява основната си икономическа дейност, а именно хотелиерство. Допустимо ли е изграждането на фотоволтаичната система с батерии в този имот, като произведената енергия ще обезпечава собственото потребление на обекти, част от апартхотела, които отново са собственост на кандидата, включително ресторант, СПА зона, фитнес, магазини и игрални	Посочената в запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 37, т. 1 и № 111, т. 2.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		зали? Благодаря, предварително!	
113	03.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, бихме искали да ви зададем следния въпрос: В раздел 24.2. Процедура за сключване на договори за финансиране с крайните получатели е посочено, че след сключване на договора за финансиране, крайният получател следва да представи в срок до 3 (три) месеца следните документите: 1. Документи, удостоверяващи че крайният получател е изцяло (единствен) собственик на сградата/имота или единствено крайният получател има учредено право на строеж на сградата, където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите. Моля за информация с какви документи е допустимо доказването на обстоятелството, че кандидатът е единствен собственик на сградата? Благодаря, предварително!	Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът има учредено право на строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Допълнително, в поле „ВАЖНО“ след горецитираната подт. 1.7) е посочено, че обстоятелството по точка 1.7) се декларира от кандидатите в Декларацията при кандидатстване (Приложение 2). Допълнително, за удостоверяване на обстоятелствата по точка 1.7), кандидатите са длъжни в срок до 3 (три) месеца след сключване на договор за финансиране да представят приложимите документи като: нотариален акт, акт 16/удостоверение за въвеждане в експлоатация (за сгради строени след 7 април 1987 г.), удостоверение за търпимост (при сгради строени до 7 април 1987 г.). Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 100, т. 1.5.
Дата на разясненията от СНД: 16.03.2023 г.			
114	06.03.2023г.	Здравейте, В Условията за кандидатстване, 13.1. Допустими дейности, т. 1.5 е описано, че локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) следва да са с общ минимален капацитет (в kWh) равностоен на съхранение с продължителност от поне 1 (един) час за поне 100% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, изградена по процедурата. Допълнително в Приложение 14 са описани минимални технически изисквания към фотоволтаичната система и съоръженията за локално съхранение на произведената енергия (батерии). Въпросът ни е съществува ли ограничение по отношение на общия максимален капацитет на локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) и, ако да, свързан ли е той и как с инсталираната	Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 89 и № 91, т. 1.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		мощност на изградената по предложението за изпълнение на инвестиция фотоволтаична система за собствено потребление, към която ще бъдат инсталирани батериите? С други думи, ако желаем общият капацитет на батериите да е по-висок от упоменатите минимални стойности, има ли пределна граница, с която следва да се съобразим?	
115	06.03.2023г.	Здравейте, допустимо ли е фотоволтаичната система да бъде монтирана на земята в имот, собственост на кандидатстващото дружество, а на по-късен етап да бъде преместена върху сграда, която се намира на същия парцел със същия идентификатор, но която към момента на кандидатстване няма да е била въведена в експлоатация?	Посочената в запитването хипотеза е допустима при положение, че са изпълнени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата. Обръщаме внимание, че съгласно т. 13.1, подт. 1.6) от Условията за кандидатстване инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност (съгласно удостоверение за предоставена мощност, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД) или договор с ЕРД за предоставена мощност на кандидата), но не повече от 1 MW. Допълнително, съгласно т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, на етап кандидатстване следва да се предостави удостоверение, издадено от ЕРД, или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. **за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите**. Също така, по настоящата процедура е заложено и изискване произведената електрическа енергия от изградената по проекта фотоволтаична система да не е по-малко от 260 kWh на годишна база за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение. Годината на въвеждане в експлоатация на фотоволтаичната система няма да се взема предвид при проследяване изпълнението на посоченото изискване. При неизпълнение на изискването, крайният получател възстановява по 25% от предоставената помощ за всяка една година на неизпълнение в рамките на 4-те години, следващи годината на въвеждане в експлоатация на фотоволтаичната система, по реда на чл. 4.2. от Договора за финансиране (Приложение 15 към Условията за изпълнение).
116	06.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, имаме следния въпрос: Допустим кандидат ли е по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, кандидат притежаващ фирма със седалище в допустима област, но с дейност	Съгласно информацията, представена в запитването, посоченият кандидат би бил допустим по настоящата процедура при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		в селски район, която дейност обхваща голям периметър или по-точно - Притежание и управление на частни радиостанции (9 бр. радио), които предаватели се намират в селски район?	
117	06.03.2023г.	Здравейте, във връзка с даденото разяснение на въпрос 1 т.2 относно кандидатстване на предприятие с основен код на дейност в КИД L68.2 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти, моля да дадете конкретно разяснение относно следните неща, тъй като въпросът касае голяма част от потенциалните кандидати: 1. какво разбирате под определението ""да използват произведената енергия само за собствено потребление и същата да не е свързана с покупко-продажба"". За собствено потребление имате предвид да се ползва единствено за нуждите на сградата, предмет на инвестицията ли? Предвид че обектът се отдава под наем е неприложимо произведената енергия да се потребява директно от дружеството кандидат. 2. Моля да конкретизирате на база на какви документи/ доказателства, които СНД може да изисква при проверка на място, ще се преценява дали са спазени тези изисквания.	1. Основните параметри на процедурата са съобразени с регламентираното в чл. 25а от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), като в ал. 1 на посочения член от ЗЕВИ е записано „*Краен клиент може да изгради енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии, енергията от които ще се използва **само за собствено потребление**, като общата инсталирана мощност на енергийните обекти може да бъде до два пъти размера на предоставената мощност, но не повече от 5 MW.*“. Цитираният член, както и други допълнения от 07.06.2022 г. в ЗЕВИ, са приети в изпълнение на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, като целта е да бъде въведен значително облекчен ред за изграждане на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за собствено потребление. Посочените изменения в ЗЕВИ допринасят за съществено намаляване на разходите, административната тежест и необходимото време за крайните клиенти, които искат да изградят енергийни обекти за производство на електрическа енергия от ВЕИ **само за собствено потребление,** като общата инсталирана мощност на енергийните обекти може да бъде до два пъти размера на предоставената мощност. Допълнително, съгласно т. 11.1, подт. 5) от Условията за кандидатстване, допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са заявили подкрепа за основната си икономическа дейност, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на НСИ. Също така, в условията е посочено, че могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по инвестицията фотоволтаична система и батерии ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват основната си икономическа дейност, като е допустимо в съответните сгради кандидатът да извършва и допълнителни дейности (ако има такива), единствено при положение, че същите попадат в допустимите сектори по настоящата процедура. Във връзка с посоченото и съгласно информацията, представена в запитването,

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			произведената електрическа енергия от изградената по процедурата фотоволтаична система с батерии следва да е само за собствено потребление на кандидата (например по отношение на кандидати, занимаващи се с операции с недвижими имоти и отдаване под наем, собственото потребление може да е свързано с организацията и управлението на дейностите по отдаване под наем) и произведената електроенергия да не бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 103. 2. Отговорност на кандидата е да осигури подходящи начини и технически средства, чрез които да удостовери, че чрез инвестицията по настоящата процедура не се финансират недопустими дейности и разходи. Например такива могат да бъдат отделни контролни електромери, удостоверяващи че енергията, произведена от фотоволтаичната система с батерии се използва само за собствено потребление и др.
118	06.03.2023г.	Здравейте, Във връзка с отговор на въпрос 1, т.1, че е допустимо изграждане на инвестиция по процедурата, въпреки, че има вече инсталирана централа за ""собствено потребление"", допълвам въпроса със следната хипотеза: Допустимо ли е изграждане на централа за собствено потребление по процедурата (спазвайки всички останали изисквания за допустимост), ако в предприятието има вече изградена централа, която е за собствено потребление + износ на излишната електроенергия? Давам и конкретен пример: Фирма Х е изградила 30kWp централа преди 2 години, като събота и неделя продава излишната енергия. Може да се приеме, дори, че това е било ""първи етап"", за да се провери до колко ефективни са подобни инсталации. Компанията, обаче, реално има нужда от 130kWp централа отчитайки реалната нужда от електрическа енергия. Допустимо ли е да финансираме нужните 100kWp мощност по процедурата, спазвайки всички останали изисквания на програмата? Има ли нормативни пречки или проблем от страна на ЕРД да бъдат присъединени две електроцентрали - една за	1. В т. 11.2, подт. 5) от Условията за кандидатстване е посочено, че не могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по предложението фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват едновременно дейност в допустими сектори и в недопустими сектори по настоящата процедура, с оглед на обстоятелството, че не може да се гарантира отделяне на дейностите, така че дейностите в недопустимите сектори да не се ползват от безвъзмездното финансиране, предоставено по процедурата. Във връзка с посоченото, при положение, че произведената енергия от новоизградената по процедурата фотоволтаична система не се използва за недопустимата дейност (производство на енергия), и предложението отговаря на всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата, посочената в запитването хипотеза е допустима. Обръщаме внимание, че в раздел „План за изпълнение / Дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване кандидатите следва задължително да представят информация относно необходимостта от получаване на подкрепа за изграждане на нови фотоволтаични инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии), включени в предложението за изпълнение на инвестиция. Липсата на обоснована информация относно необходимостта от

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		""собствено+износ на излишъка"" и една централа за ""собствено потребление само в комбинация със съоръжение за съхранение на енергията""? Второ питане: Ако спазим отговора на въпрос 1, т.1 и изградим ""нова централа"" за собствено потребление към вече съществуваща такава централа за собствено потребление, как ще се отчита индикатора за потребена енергия? Ще се вземат данни за потребената енергия само от изградената по проекта централа или ще се изчислява сумарно дали покриваме изискването на ""новата"" и ""старата"" централа?	получаване на подкрепа за планираните в проекта инвестиции, може да доведе до премахване на съответните разходи в бюджета на предложението или отхвърляне на предложението при премахване на всички разходи от бюджета. 2. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 44, т. 2 и № 50.
119	06.03.2023г.	Във връзка с отговор 30, а именно: Логиката за поставяне на минимална граница на общия капацитет на локалните съоръжения за съхранение на енергия (батериите) е по отношение на възможността за съхранение на произведената от фотоволтаичната централа енергия, а не по отношение на потреблението. Потреблението на съхранената в батериите енергия е според нуждите и натовареността на обекта. С включването на подобно изискване в Условия за кандидатстване се цели кандидатите по процедурата да закупят система за съхранение на енергията (батерия), съобразно мощността на изградената фотоволтаична централа (нови, неупотребявани батерии, тип на акумулаторни батерии, динамични характеристики – max I, зарядно U, време за разряд – под товар и саморазряд, капацитет и др.), така че системата за съхранение да може да поеме 100% от производството на енергия за поне 1 час от общата инсталирана мощност на централата или да поеме 50% за поне 2 часа и т.н. Посоченото е условно дефиниран минимален праг и е свързан с произведената (излишна) енергия от фотоволтаичната система, която в противен случай ще бъде загубена. Дефинирате, че трябва да се интересуваме от генерираната енергия и нейното съхранение, а не от времето за нейният разряд. Тогава: - как да изберем в кой час да направим изчислението защото една	Както е посочено в т. 13.1, подт. 1.5) от Условията за кандидатстване, локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), следва да са с общ минимален капацитет (в kWh) равностоен на съхранение с продължителност от поне 1 (един) час за поне 100% **от инсталираната мощност на фотоволтаичната система**, изградена по настоящата процедура. Във връзка с посоченото, изискуемият по процедурата общ минимален капацитет (в kWh) на локалните съоръжения за съхранение на енергия (батериите) следва да се определи съгласно „инсталираната мощност на фотоволтаичната система“, т.е. съгласно сумата от изходящата (номинална) активна мощност на инверторите (изходните AC характеристики на всички инвертори) към фотоволтаичната система, подкрепена с настоящата инвестиция, съгласно техническите спецификации, посочени от производителя/инсталатора. Например, ако изходната инсталирана мощност на фотоволтаичната електроцентрала е 100 kW, то използваемият капацитет на батерията следва да е минимум 100 kWh или по-голям. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 12. Допълнително, бихме искали да обърнем внимание, че заявяването на подкрепа по настоящата процедура изисква специфична подготовка. Освен стандартния формуляр, е необходимо да бъде предоставен идеен проект или технически/работен проект, изготвен от лице с проектантска правоспособност, вписано в съответния регистър на Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране. Тази документация изисква повече време за изготвяне и е основната причина мярката да

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		100kWp централа генерира едно количество енергия сутрин, а съвсем друго на обяд? Същата тази централа генерира една енергия през Юни месец и съвсем различна енергия през Декември, ако съпоставим времето от 12:00 до 13:00 например. Моля за точен и изчерпателен отговор. Не случайно задаваме толкова много въпроси касаещи съоръженията за съхранение на енергия, защото те са основният проблем при кандидатстване и най-вече техният размер, цена и неефективност. На някой в УО трябва да му светне, че има причина поради която към 18:05ч на 06 Март 2023г, почти един месец след обявяване на процедурата да няма подаден НИТО ЕДИН ПРОЕКТ въпреки големият първоначален интерес на бизнеса. Не отговорите ли ясно на зададените от мен и колегите въпроси, рискувате тази процедура да се превърне от една добра идея във фиаско с нулев или много нисък интерес, поради грешките заложени в логиката на процедурата.	има и по-дълъг срок за кандидатстване, а именно - тримесечен. Към момента, очакванията ни за голям интерес към процедурата от страна на бизнеса се протвърждават, както от получените над 100 броя предложения и коментари в процеса на обществено обсъждане на проекта на процедурата, така и на базата на получените към 15.03.2023 г. над 170 индивидуални запитвания за разяснения по мярката. В допълнение, основателно може да се предположи, че потенциалните кандидати предпочитат да се възползват максимално от наличното време за подготовка, за да повишат качеството на проектите си, с което логично се обяснява факта, че към момента все още няма голям брой подадени предложения.
120	06.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, бихме искали да ви зададем следния въпрос: В раздел 11.2. Критерии за недопустимост на кандидатите, точка 5 гласи Не могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по предложението фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват едновременно дейност в допустими сектори и в недопустими сектори по настоящата процедура, с оглед на обстоятелството, че не може да се гарантира отделяне на дейностите, така че дейностите в недопустимите сектори да не се ползват от безвъзмездното финансиране, предоставено по процедурата. Много предприятия вече имат изградени фотоволтаични системи за продажба на електрическа енергия и съгласно дадените отговори на въпроси (включително въпрос № 35 от 20.02.2023г.)	1. и 2. В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище. При положение, че кандидатът и предложението за изпълнение на инвестиция отговарят на всички приложими изисквания и ограничения по процедурата, посочената в запитването хипотеза е допустима. Обръщаме внимание, че в раздел „План за изпълнение / Дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване кандидатите следва задължително да представят информация относно необходимостта от получаване на подкрепа за изграждане на нови фотоволтаични инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии), включени в предложението за изпълнение на инвестиция, особено в светлината на изградена вече в предприятието фотоволтаична система. Липсата на обоснована информация относно необходимостта от получаване на подкрепа за планираните в проекта инвестиции, може да доведе до премахване на съответните разходи в бюджета на предложението или отхвърляне на предложението при премахване на всички разходи от бюджета. Следва да имате предвид, че окончателно решение относно допустимостта на дадено предложение за изпълнение на инвестиция ще бъде взето от Оценителната

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		са допустими за участие при условие, че отговарят на всички изисквания на процедурата. Моля за конкретно становище относно следните хипотези, отнасящи се до предприятията, които вече имат изградени фотоволтаични системи, електроенергията от които е обект на продажба. 1. Дружество притежава две самостоятелни сгради на територията на един имот. На покрива на Сграда 1 е изградена фотоволтаична система, електроенергията от която е обект на продажба. Допустимо ли е предприятието да кандидатства за изграждане на фотоволтаична система с батерии на Сграда 2, която система произвежда енергия само за собственото потребление на Сграда 2? 2. Дружеството притежава само една самостоятелни сграда, но на територията на същия имот (върху земната повърхност) е изградена фотоволтаична система, електроенергията от която е обект на продажба. Допустимо ли е предприятието да кандидатства за изграждане на нова фотоволтаична система с батерии на покрива на сградата? 3. Как УО проследява съответствието с изискването, че изградената по предложението фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия ще захранват с електрическа енергия само сгради, в които се упражняват дейности в допустими сектори? Източник на проверка е само предоставената информация във формуляра за кандидатстване или ще се проверяват и други документи и обстоятелства– моля за пояснение. Благодаря, предварително!	комисия, която ще разполага с цялата специфична информация относно предложението. СНД може да извършва допълнителни проверки относно спазването на изискванията и ограниченията по настоящата процедура и в случай на установени нередовности да поиска възстановяване на помощта. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 118. 3. Отговорност на кандидата е да осигури подходящи начини и технически средства, чрез които да удостовери, че чрез инвестицията по настоящата процедура не се финансират недопустими дейности и разходи.
121	06.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, бихме искали да ви зададем следния въпрос: Кандидат, развиващ дейността си съгласно КИД 55 Хотелиерство, е собственик на няколко самостоятелни обекта в сграда, както следва - ресторант, СПА зона, фитнес, рецепция. Всеки един от	Посочената в запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Съгласно Условията за кандидатстване инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност като източник на проверка е удостоверението, издадено от ЕРД, или Договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. **за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната**

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		описаните обекти притежава самостоятелна партида в електроразпределителното дружество и за всеки един обект е налице отделна присъединена мощност към 01.12.2022 г. съгласно договор с ЕРД. Моля за информация допустимо ли е кандидатът да изгради ФВЕЦ в/у собствен имот, който е съседен или в близост до този, в/у който е изграден хотелът и да си осигури необходимите мощности за да захрани собствените си самостоятелни обекти в сградата. Благодаря, предварително!	**система с батериите**. Във връзка с изложеното, захранване на обекти, различни от тези по отношение на които е заявена за изграждане фотоволтаична система, е недопустимо. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 37, т. 1 и № 111, т. 2.
122	06.03.2023г.	Здравейте, Във връзка с публикуваните критерии за оценка на качеството на предложението за изпълнение на инвестиция по настоящата процедура, имаме следния случай, за който бихме желали да получим уточнение, указания. Дружеството ни има реализирани над 100 хил.лв. инвестиции, през разглежданите по критерия за инвестиционна дейност за разглежданите три години, в машини, съоръжения, сгради. Но направените инвестиции в предприятието, не са отразени в Справка за нетекущите активи за нито една от трите разглеждани години 2019, 2020, 2021. След отправено официално запитване до НСИ, с молба да бъде предоставена възможност да се коригира и отразят коректно направените инвестиции в горепосочената справка, ни бе отказано. Има ли възможност в оценката на проектното предложение за изпълнение на инвестиция да се вземат при оценката на проекта и други счетоводни документи, които да представим, които да удостоверят направените инвестиции в предприятието, за да се получат съответните точки по критерия за оценка на качеството проекта за Инвестиционна дейност на кандидата за 2019г., 2020г. и 2021 г.? Благодаря за вниманието!	Начинът на изчисляване на Критерий № 34 „Инвестиционна дейност на кандидата за 2019 г., 2020 г. и 2021 г.” от Критериите за оценка на качеството в Приложение 5 към Условията за кандидатстване, предвижда данните, необходими за изчисляване на коефициента, да се извличат от Справката за нетекущите (дълготрайните) активи за 2019 г., 2020 г. и 2021 г. или Справката за нетекущите (дълготрайните) активи на микропредприятията за 2019 г., 2020 г. и 2021 г. (в случай на микропредприятия, които са я попълнили) или Отчета за приходите и разходите за 2019 г., 2020 г. и 2021 г. (в случай на предприятия, несъставящи баланс (ЕТ)). Посочените документи се предоставят на СНД по служебен път чрез Информационната система за мониторинг на европейски и национални стратегии и регионална политика – МониторСтат (поддържана и управлявана от НСИ). Въвеждането на други счетоводни документи, различни от посочените в Приложение 5 към Условията за кандидатстване, за оценка на качеството на предложенията за изпълнение на инвестиции, би довело до нарушаване на принципите на свободна конкуренция, равно третиране, публичност и недопускане на дискриминация, регламентирани в чл. 17 от ПМС № 114/08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост.
123	06.03.2023г.	Здравейте, Във връзка с подготовка на предложение за изпълнение на инвестиция по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, моля за Вашето експертно становище относно възникнал въпрос за допустимостта на кандидат в следната хипотеза:	Кандидат, при който е налице вливане съгласно чл. 262 от Търговския закон или кандидат, образуван в резултат на сливане съгласно чл. 262а от Търговския закон, като преобразуващите се дружества са прекратени без ликвидация, би бил допустим по настоящата процедура при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване. Административният орган събира оповестената от кандидатите информация при

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		Съгласно чл.262 от Търговския закон при вливане цялото имущество на едно или повече търговски дружества (преобразуващи се дружества) преминава към едно съществуващо дружество (приемащо дружество), което става техен правоприемник. В случай че Предприятие А се влее в Предприятие Б след 01.12.2022г. и преди датата на кандидатстване, били било допустимо Предприятие Б (приемащо дружество) да кандидатства по настоящата процедура въз основа на Удостоверението/Договора на Предприятие А (преобразуващо се дружество) с ЕРД при спазване на всички останали изисквания по процедурата. От удостоверението/договора е видно предоставената мощност на Предприятие А (преобразуващо се дружество) към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите, който към момента на кандидатстване ще бъде част от активите на кандидата - Предприятие Б (приемащо дружество). От удостоверението/договора ще бъде видно минимум следната информация: - Наименование на Предприятие А (преобразуващо се дружество) и ЕИК; - Адрес на обекта, където се предоставя мощността; - Предоставена мощност на Предприятие А (преобразуващо се дружество). Моля за Вашето експертно становище и по отношение на аналогичен въпрос в случай на сливане съгласно чл. 262а на Търговския закон. Предварително благодаря за предоставените разяснения!	спазване на чл. 23, ал. 6 от Закона за търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ и кандидатите не следва да доказват публикувани обстоятелства (в случая правоприемството, ако то е оповестено). Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 39 и № 41, т. 1.
Дата на разясненията от СНД: 17.03.2023 г.			
124	07.03.2023г.	Здравейте, Имаме следните два въпроса: 1. По отношение на дефиницията за „затруднено положение“ съгласно Приложение 12 към Условията за кандидатстване: моля за становище за допустимостта на кандидат, част от група предприятия, отговарящ на всички останали приложими	1. В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище. Имайте предвид, че проверката по отношение на обстоятелството дали кандидатите (и на ниво група) попадат в определението за затруднено положение се извършва за всеки случай поотделно и изводи за съответствие с изискването по чл. 2, пар. 18 от Регламент (ЕС) № 651/2014 се правят само и единствено на база на установеното за

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване, в следните хипотези: 1.1. Предприятието-кандидат Х е в затруднено положение, но нито едно от предприятията в групата не е в затруднено положение. Допустим кандидат ли е предприятието Х? 1.2. Предприятието-кандидат Х не е в затруднено положение, но в групата предприятия, в която попада, има едно или повече предприятия в затруднено положение. Допустим кандидат ли е предприятието Х? 1.3. Предприятието-кандидат Х не е в затруднено положение, но всички останали предприятия в групата са в затруднено положение. Допустим кандидат ли е предприятието Х? 2. По отношение на определяне категорията на кандидат: как следва да се определи категорията на предприятие-кандидат А, което има свързано предприятие или предприятие-партньор Б по смисъла на чл. 4, ал. 3. от ЗМСП, последното от които е глава и/или участва в местна група предприятия и/или има свързани трети предприятия? Вариант 1: Първоначално се определя категорията и параметрите (персонал, активи и приходи) на предприятие Б чрез натрупване на данните на всички негови свързани предприятия и предприятия партньори. След като бъдат определени категорията и параметрите (персонал, активи и приходи) на предприятие Б кумулативно с неговите свързани предприятия и предприятия партньори и според процента на партньорство или свързаност получените данни се сумират с данните на предприятието-кандидат А и се определя категорията на предприятието-кандидат А. Вариант 2 Първоначално се определя категорията и параметрите (персонал, активи и приходи) на предприятие Б без натрупване на данните на всички негови свързани предприятия и предприятия партньори. След като бъдат определени категорията и параметрите (персонал, активи и приходи) на предприятие Б и според процента на партньорство или свързаност получените данни се сумират с	съответния случай. Както е посочено в Условията за кандидатстване и приложение 3.А към тях, изискванията по отношение на определянето на „предприятия в затруднено положение“ се прилагат и на равнище група – както за предприятието-кандидат, така и за предприятията, с които кандидатът формира група предприятия (**разгледани в цялост**). Във връзка с посоченото и съгласно информацията, представена в запитването, обръщаме внимание, че проверката за затруднено положение се извършва съгласно данните от финасовите отчети на предприятието-кандидат и данните на групата предприятия. Обръщаме внимание, че разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на условията за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството на предложението за изпълнение на инвестиция. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 22, т. 2, № 58, № 62 и № 108. 2. Моля, запознайте се с изискванията на Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП), както и с Указанията за попълване на Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП (налични към Приложение 4 към Условията за кандидатстване). Категорията на предприятието-кандидат по процедурата (включително и в таблицата по т. 11.1, подт. 4), на стр. 14 от Условията за кандидатстване) се определя съгласно регламентираното в чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия и Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36), и съгласно определенията, представени в Приложение 12 към Условията за кандидатстване, относно малки дружества със средна пазарна капитализация (Small Mid-Caps) и дружества със средна пазарна капитализация (Mid-Caps). Т.е. категорията на предприятието-кандидат се определя след като се вземат предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП. При определяне категорията на предприятието, съгласно чл. 4г от ЗМСП, когато предприятието е предприятие партньор или свързано предприятие, данните за средносписъчен брой на персонала, годишен оборот и стойност на активите се определят за две последователни финансови години, в които предприятието превиши или слезе под границите по чл. 3, на базата на годишните им финансови

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		данните на предприятието-кандидат А и се определя категорията на предприятието-кандидат А."	отчет или консолидирания финансов отчет на предприятието, или консолидираните финансови отчети, в които предприятието е включено. Обръщаме внимание, че съгласно чл. 4г, ал. 4 и 5 от ЗМСП, към данните на предприятието партньор се добавят в пълен размер данните на всяко предприятие, което е свързано с него, при условие че тези данни не са били включени посредством консолидирани финансови отчети. Съгласно чл. 4г, ал. 6 от ЗМСП към данните на свързаните предприятия се добавят данните на всяко тяхно предприятие партньор, при условие че вече не са били включени в консолидираните финансови отчети. Имайте предвид, че наличието или липсата на партньорство и свързаност се изследва за всеки случай поотделно и изводи се правят само и единствено на база на установеното за съответния случай.
125	07.03.2023г.	Здравейте, Въпросът ми е свързан с критериите за оценка на качеството по отношение на изчисляването на коефициентите. Моля, за разяснения как се прилага формулата за Претеглен коефициент на рентабилност на EBITDA и Претеглен коефициент на брутна добавена стойност в случай, че през някоя от годините „Нетни приходи от продажби” (код 15100) са равни на нула. Прилагайки формулата трябва да се раздели на нула и съответно калкулацията не може да бъде извършена. Същия казус се получава и при изчисляване на Претеглен коефициент на разходите за данъци спрямо реализираните приходи, в случай че през една от годините Общите приходи за група I” (код 15 000) са равни на нула и съответно трябва да се раздели на нула. Благодаря!	Както е указано в бележка под линия № 5 на страница 13 от Критерии и методология за оценка на предложения за изпълнение на инвестиции (Приложение 5 към Условията за кандидатстване), в случаите, при които при изчисляването на коефициентите, включени в този раздел (Критерии за оценка на качеството), коефициентът за дадена година не може да бъде изчислен поради наличието на „0” (нула) в знаменателя, данните от тази година не се вземат предвид, т.е. коефициентът за тази година се приема със стойност „0“.
126	07.03.2023г.	Здравейте, Във връзка с процедура „BG-RRP-3.006 - Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията“ бих искала да задам въпрос относно едно от условията за допустимост, по-конкретно срока, който се взема предвид, за да се приеме, че е налице липса на влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение, нарушение на чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал. 1 или 3, чл. 63, ал. 1 или 2, чл. 118, чл. 128, чл. 228, ал. 3, чл. 245 и чл. 301 – 305 от Кодекса на	1. Ограниченията за участие и предоставяне на средства от Механизма са поставени с Постановление № 114 на МС от 8.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост и Закона за обществените поръчки. Доколкото ПМС № 114/2022 г. не съдържа специални срокове за прилагане на основанията по чл. 54, ал. 1, т. 6 от ЗОП, то приложим е срокът, установен в него - три години от датата на влизането в сила на акт на компетентен орган, с който е установено наличието на обстоятелствата по чл. 54, ал. 1, т. 6, освен ако в акта е посочен друг срок.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		труда, или чл. 13, ал. 1 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност, а именно: 1) В настоящия случай какъв срок следва да е изтекъл, считано от влизане в сила на наказателните постановления - тригодишен или едногодишен; 2) В случай че се прилага тригодишен срок, по аналогия на ЗОП, приложими ли са и предвидените в чл. 56 от Закона за обществените поръчки Мерки за доказване на надеждност, при представяне на доказателства за които кандидатът да бъде счетен за допустим? Благодаря за отделеното време. С уважение,	2. Кандидат, който има влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение за нарушение на обстоятелства по чл. 54, ал. 1, т. 6 от Закона за обществените поръчки има право да докаже, че е предприел съответни мерки за надеждност.
127	07.03.2023г.	Уважаеми Дами и Господа, моля за отговори на следните въпроси по процедурата: 1. Потенциален кандидат по процедурата - фирма “Х” осъществява своята икономическа дейност в сграда, която е собственост на юридическо лице - фирма “У”, което е едноличен собственик на фирма “Х”. Фирма “Х” има договор с ЕРД за предоставяне на мощност за съответния обект. С оглед на изложеното и предвид изискването “Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата.”, моля да отговорите на следните въпроси: 1.1. Допустимо ли е фирма “Х” да кандидатства по процедурата, ако придобие имота и сградата, в която осъществява икономическата си дейност (респ. за който обект фирма Х има договор с ЕРД за предоставяне на мощност)? 1.2. Ако изложеното по т. 1.1. е допустимо - то, моля да уточните, дали фирма “Х” следва да придобие имота/сградата към момент, предхождащ датата на кандидатстване по процедурата? 2. Потенциален кандидат по процедурата - фирма “Х” осъществява своята икономическа дейност, свързана с търговия на дребно, в няколко на брой самостоятелно обособени обекта (сгради), като през 2022 г. фирма “Х” е придобила (закупила) сграда, която сграда предстои да бъде отворена като нов магазин за търговия на	1. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 99. 2. Съгласно т. 11.1, подт. 5) от Условията за кандидатстване, допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са заявили подкрепа за основната си икономическа дейност, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на НСИ. Допълнително, в условията е посочено, че могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по инвестицията фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) **ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват основната си икономическа дейност**, като е допустимо в съответните сгради кандидатът да извършва и допълнителни дейности (ако има такива), единствено при положение, че същите попадат в допустимите сектори по настоящата процедура. Условията за кандидатстване не поставят изискване за определен минимален период от време, в който кандидатът да е упражнявал основната си икономическа дейност в сградата, където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите по настоящата процедура. Допълнително, в т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване е записано, че фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът има учредено право на строеж и **сградата, където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване**. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		дребно. Фирма “Х” има договор с ЕРД за предоставяне на мощност на новата сграда, който е сключен преди 01.12.2022 г. С оглед на изложеното, моля да поясните, дали е допустимо фирма “Х” да кандидатства за изграждане на фотоволтаична система с батерии върху придобитата през 2022 г. сграда, като се вземе предвид, че към датата на кандидатстване по процедурата дружеството или все още няма да е осъществявало дейност в съответния обект или дори и да е осъществявало - ще е за кратък период от време (около 1-2 месеца) предвид инвестициите, които се реализират към момента в обекта, за да може да се пригоди за целите на икономическата дейност по търговия на дребно. С уважение,	кандидата чрез договор за наем или концесия. По настоящата процедура е заложено и изискване произведената електрическа енергия от изградената по проекта фотоволтаична система да не е по-малко от 260 kWh на годишна база за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение. Годината на въвеждане в експлоатация на фотоволтаичната система няма да се взема предвид при проследяване изпълнението на посоченото изискване. При неизпълнение на изискването, крайният получател възстановява по 25% от предоставената помощ за всяка една година на неизпълнение в рамките на 4-те години, следващи годината на въвеждане в експлоатация на фотоволтаичната система, по реда на чл. 4.2. от Договора за финансиране (Приложение 15 към Условията за изпълнение). С оглед на изложеното, представената в запитването хипотеза би била допустима при положение, че са изпълнени както горецитираните изисквания на условията, така и всички останали приложими критерии и ограничения по процедурата.
128	07.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, бихме искали да ви зададем следния въпрос: На въпрос № 47 от 20.02.2023 г. относно изграждане на ВЕИ с мощност 300 kW, като конструкцията за 100 kW от тях ще бъде монтирана на покривна конструкция на производствената сграда, а конструкцията за останалите 200 kW ще бъде монтирана на терен (двор), прилежащ до сградата, който е в регулация и е част от същия имот е отговорено „Посочената в запитването хипотеза е допустима при положение, че терена/двора, където ще бъде изградена част от планираната по процедурата фотоволтаична система, е прилежащ към производствените сгради.“ Така формулираният отговор оставя впечатление, че е задължително условие изграждането система да бъде в един и същи имот със сградата, която ще се ползва от произведената енергия. Моля за информация допустимо ли е изграждането на фотоволтаичната система в собствен имот на кандидата и използването на произведената енергия в сграда, която отново в собственост на кандидата, но се намира в съседен имот (има	Съгласно т. 13.1, подт. 1.6) от Условията за кандидатстване, фотоволтаичната система и локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) следва да се изграждат единствено върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа, **и/или върху недвижими имоти към тях**, в урбанизирани територии. Основните параметри на процедурата, включително посоченото изискване, са съобразени с регламентираното в чл. 25а от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ). В ал. 1 на посочения член от ЗЕВИ е записано „*Краен клиент може да изгради енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа* ***и върху недвижими имоти към тях*** *в урбанизирани територии, енергията от които ще се използва само за собствено потребление, като общата инсталирана мощност на енергийните обекти може да бъде до два пъти размера на предоставената мощност, но не повече от 5 MW.*“. Цитираният член, както и други допълнения от 07.06.2022 г. в ЗЕВИ, са приети в изпълнение на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, като целта е да бъде въведен значително облекчен ред за изграждане на

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		отделно УПИ). В случай че описаната хипотеза не е допустима, моля за информация на какво основание е въведено подобно ограничение и с какви мотиви? Благодаря, предварително!	обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за собствено потребление. Посочените изменения в ЗЕВИ допринасят за съществено намаляване на разходите, административната тежест и необходимото време за крайните клиенти, които искат да изградят енергийни обекти за производство на електрическа енергия от ВЕИ само за собствено потребление**,** като общата инсталирана мощност на енергийните обекти може да бъде до два пъти размера на предоставената мощност. Допълнително, съгласно т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, на етап кандидатстване следва да се предостави удостоверение, издадено от ЕРД, или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. **за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите**. Съгласно посоченото, захранване на обекти, различни от тези по отношение на които е заявена за изграждане фотоволтаична система, е недопустимо. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 37, т. 1 и № 100, т. 1.3.
129	07.03.2023г.	Здравейте, Предприятие с основна икономическа дейност „отдаване на имоти под наем“ желае да кандидатства за собствена сграда, в която отдава под наем офисни/търговски обекти. Какво в случая се разбира под „собствено потребление“ на кандидата? Потреблението единствено на офиса на кандидата? Това, де факто, би означавало, че огромна част от предприятията в България, вкл. бизнес и търговски центрове, не биха могли да кандидатстват. Потреблението в цялата сграда също може да се разглежда като „собствено“, тъй като кандидатът не би могъл да осъществява основната си дейност (отдаване под наем) ако отдаваните помещения не са енергоснабдени. МОЛЯ, НЕ НИ ПРЕПРАЩАЙТЕ КЪМ ПРЕДИШНИ ОТГОВОРИ, ТЪЙ КАТО НЕ ВНАСЯТ ДОСТАТЪЧНА ЯСНОТА. Ще сме благодарни за точна формулировка на „СОБСТВЕНО ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ“ НА КАНДИДАТ, ОТДАВАЩ ИМОТИ ПОД НАЕМ. Благодаря Ви!	Изискването, заложено в Условията за кандидатстване, произведената електрическа енергия от изградената по процедурата фотоволтаична система с батерии да е само за собствено потребление на кандидата е в съответствие с регламентираното в чл. 25а, ал. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), където е записано, че „*Краен клиент може да изгради енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии, енергията от които ще се използва **само за собствено потребление**, като общата инсталирана мощност на енергийните обекти може да бъде до два пъти размера на предоставената мощност, но не повече от 5 MW*.“. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 103 и № 117.
130	07.03.2023г.	Здравейте, моля за точна и ясна дефиниция на понятието ""енергия за	Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 103 и № 117.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		собствено потребление"" за допустим кандидат с дейност отдаване под наем на сбствени сгради?	
131	07.03.2023г.	Здравейте, Имам следните въпроси: 1. Едно физическо лице притежава две производствени предприятия с еднакъв КИД. Едното предприятие е собственик на сградата и има сключен договор с ЕРП, но през последните години дейността на това дружество е почти нулева. Другото дружество на същия собственик работи активно и ползва сградата. Ако сградата бъде прехвърлена на работещото дружество, заедно с партидата на тока, то тогава кандидатът ще бъде ли допустим за участие в процедурата? 2. Болница в гр.Плевен е собственост на няколко физически лица. Същите физически лица притежават дружество, което е собственик на сградата и активите на болничното заведение.Второто юридическо лице отдава сградата под наем на болницата, като съответно и изразходвания ток се префактурира. От зададени въпроси и отговорите към тях разбираме, че болницата не може да бъде кандидат по програмата. Възможно ли е юридическото лице, собственик на сградата да кандидатства, тъй като освен отдаването под наем извършва и допълнителни дейности - има аптека, питейно заведение, търговия с лекарства, които се явяват допълнителни кодове на икономическа дейност. Основният КИД е 68.20, но за подпомагащите дейности, предприятието има нужда и израходва ел.енергия. В този смисъл би ли могло това дружество да кандидатства по програмата?	1. Допълнително ще бъде публикувано становището на СНД по зададения въпрос. **Разяснения по т. 1 от 20.03.2023 г.:** В допълнение към становища на СНД, предоставени на въпроси с № 23, т. 1 и № 81, се правят следните разяснения: В случай че кандидат е станал изцяло собственик на сграда след 01.12.2022 г., в която осъществява основна икономическа дейност и допълнителни дейности (ако има такива), и където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите, и с оглед изискването на т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, същият следва да представи на етап кандидатстване Удостоверение, издадено на кандидата от електроразпределителното дружество (ЕРД), за предоставена мощност към 01.12.2022 г. за обекта (сградата), където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. Също така, обектът (сградата) следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Допълнително, инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност, съгласно удостоверението за предоставена мощност към 01.12.2022 г. от ЕРД, но не повече от 1 MW. Обръщаме внимание, че съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване се изисква фотоволтаичната система с батерии да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът да има учредено право на строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Посоченото обстоятелство се декларира от кандидатите в Декларацията при кандидатстване (Приложение 2) при подаване на предложението. Допълнително, за удостоверяване на цитираното обстоятелство, кандидатите са длъжни в срок до 3 (три) месеца след сключване на договор за финансиране да представят приложимите документи. Във връзка с посоченото и съгласно представената в запитването информация,

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			подобен кандидат би бил допустим при положение, че отговаря на горепосочените изисквания, както и на всички останали приложими критерии и ограничения по процедурата. 2. Съгласно т. 11.1, подт. 5) от Условията за кандидатстване, допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са заявили подкрепа за основната си икономическа дейност, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на НСИ. Допълнително, в условията е посочено, че могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по инвестицията фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) **ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват основната си икономическа дейност**, като е допустимо в съответните сгради кандидатът да извършва и допълнителни дейности (ако има такива), единствено при положение, че същите попадат в допустимите сектори по настоящата процедура. Допълнително, съгласно Условията за кандидатстване произведената електрическа енергия от изградената по процедурата фотоволтаична система следва да се ползва **само за собствено потребление** и не може да бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба през периода на устойчивост (5 (пет) години от въвеждане в експлоатация на фотоволтаична система). С оглед на изложеното, представената в запитването хипотеза би била допустима при положение, че произведената електрическа енергия от изградената по процедурата фотоволтаична система с батерии се ползва само за собствено потребление на кандидата (например по отношение на кандидати, занимаващи се с операции с недвижими имоти и отдаване под наем, собственото потребление може да е свързано с организацията и управлението на дейностите по отдаване под наем). Допълнително, допустимо е кандидатът да захранва с електроенергия от фотоволтаичната система и извършвани от него допълнителни дейности (ако има такива) в същата собствена сграда, в случай че тези дейности попадат в допустимите сектори по процедурата), и при положение, че кандидатът и предложението за изпълнение на инвестиция отговарят и на всички останали приложими изисквания и ограничения на на Условията за кандидатстване. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 103 и № 117.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
132	07.03.2023г.	Здравейте, ако в договор за покупко-продажба на електрическа енергия е упомената цена, но не и заявено количество енергия, как следва да се спази изискването да не се надвишава два пъти размера на предоставената мощност? Следва ли да се използва по някакъв начин документ за платена енергия, в който е посочено потребеното количество?	Съгласно Условията за кандидатстване, инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност, но не повече от 1 MW, като източник на проверка е удостоверение, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД) или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. В случай че от сключения договор с ЕРД не е видна предоставената мощност на кандидата, същият може да предостави удостоверение, издадено от ЕРД, съгласно изискванията, посочени в т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване. Непредставянето на удостоверение/договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата, ще доведе до отхвърляне на предложението за изпълнение на инвестиция.
133	07.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, бихме искали да ви зададем следния въпрос: На въпрос № 47 от 20.02.2023 г. относно изграждане на ВЕИ с мощност 300 kW, като конструкцията за 100 kW от тях ще бъде монтирана на покривна конструкция на производствената сграда, а конструкцията за останалите 200 kW ще бъде монтирана на терен (двор), прилежащ до сградата, който е в регулация и е част от същия имот е отговорено „Посочената в запитването хипотеза е допустима при положение, че терена/двора, където ще бъде изградена част от планираната по процедурата фотоволтаична система, е прилежащ към производствените сгради.“ Така формулираният отговор оставя впечатление, че е задължително условие изграждената система да бъде в един и същи имот/парцел със сградата, която ще се ползва от произведената енергия. Моля за информация допустимо ли е изграждането на фотоволтаичната система на покрива на производствена сграда в собствен имот на кандидата или в самия имот (все още не сме взели решение на кое от двете места) и използването на	Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 37, т. 1, № 100, т. 1.3 и № 128.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		произведената енергия за задоволяване производствените нужди на предприятието, чийто производствени мощности са разпределени в 2 сгради - тази на която ще се изгради ФВЕЦ по настоящата процедура или в чийто имот попада тя, но и на друга, която чисто формално се намира в съседен имот отново собственост на кандидата, но двата имота не са обединени в едно УПИ, поради чисто административни причини. Питането ни е породено от факта, че чисто като разположение едната сградата е по-благоприятна за изграждане на ФВЕЦ от другата, а ако вземем решение да я изградим в имота, то по-благоприятен е единия от двата. Чисто формално, обединяване на двата имота в едно УПИ е възможно, но процедурата би била бавна и тромава и не е ясно кога ще се отрази реално в кадастралната карта. От друга страна за нас като производствено предприятие няма никаква необходимост от обединяване на двата имота. Благодаря, предварително!	
134	07.03.2023г.	Здравейте, По настоящата процедура Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда, за която единствено кандидатът има учредено право на строеж. Сградата, за която има учредено право на строеж, следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. В тази връзка, възможно ли е да се изграждат Фотоволтаични системи с батериивърху сграда, за която има издадено Удостоверение за търпимост?	Представената в запитването хипотеза би била допустима при положение, че кандидатът и предложението отговарят и на всички останали приложими условия и ограничения по процедурата. Удостоверение за търпимост се издава на собственик на строеж, изграден без строителни документи (незаконен строеж), но който отговаря на условията, посочени в закона (търпим строеж). Издаване на удостоверение за търпимост може да поиска както собственикът, така и носителят на ограничено вещно право на строеж върху имота. Търпимите строежи не подлежат на премахване и забрана за ползване, като собствеността върху тях може да бъде прехвърлена.
135	07.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, бихме искали да ви зададем следния въпрос: Фотоволтаичната система съставлява ""площадков енериен обект"", за който се изисква придобито право на собственост или учредено върху земята право на строеж (чл. 62, ал. 4 ЗЕ). Тоест, ако собственикът на сградата (който има само право на	Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване, фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата. В случай на сграда, същата следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. или Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда, за която единствено кандидатът има учредено право на строеж. Сградата, за която има учредено право на строеж, следва да е въведена в експлоатация към датата на

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		строеж за конкретната сграда), построи върху сградата площадков енергиен обект и този обект не е включен в учреденото му право на строеж, той ще излезе извън параметрите на учреденото му право на строеж. В този случай, по силата на чл. 92 от Закона за собствеността, изграденият енергиен обект, доколкото представлява самостоятелен обект, става собственост на собственика на земята. В тази връзка, в случай на фотоволтаична система, която се изгражда върху сграда, за която единствено кандидатът има учредено право на строеж и това право на строеж не включва изграждането на фотоволтаичната система, ще изисква ли СНД представяне на нотариален акт за учредено от собственика на земята право на надстрояване на сградата? или ще подари парите на собственика на земята, който може да не отговаря на изискванията за бенефициент? Благодаря, предварително!	кандидатстване. Доколкото от запитването става ясно че единствено собственика има право да построи фотоволтаичната система с батерии, то единствено той може да бъде кандидат по процедурата. Съответно собственикът, като кандидат и подаденото от него предложение следва да отговарят и на всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата.
136	07.03.2023г.	Здравейте, Предприятието ни притежава сграда въведена в експлоатация на 25.01.2008 г., за което имаме Удостоверение за въвеждане в експлоатация на името на фирмата-кандидат. Имотът върху, който е построена сградата представлява апортна вноска в капитала на дружеството. Въпросът ми е Удостоверението за въвеждане в експлоатация на името на дружеството - кандидат, който реално доказва собствеността на сградата, би ли се приел за доказване на критерия за допустимост, а именно: ""Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата. В случай на сграда, същата следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване""? Другият ми въпрос е свързан с Удостоверението от ЕРД, с което доказваме предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. Необходимо ли е в издаденото Удостоверение изрично да пиши, че това е предоставената мощност конкретно към дата 01.12.2022 г., тъй като вече получихме Удостоверение от ЕРД, но в него те не	1. Условията за кандидатстване не поставят ограничения по отношение на начина на придобиване на сградата (която следва да е изцяло собственост на кандидата съгласно изискването по т. 13.1, подт. 1.7) от условията за кандидатстване), върху която ще се изгради фотоволтаичната система с батерии. 2. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 102. 3. Съгласно т. 13.1, подт. 1.4) от Условията за кандидатстване, инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на **предоставената мощност** (съгласно удостоверение за предоставена мощност, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД) или договор с ЕРД за предоставена мощност на кандидата), но не повече от 1 MW. Основните параметри на процедурата, включително посоченото изискване, са съобразени с регламентираното в чл. 25а от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ). В ал. 1 на посочения член от ЗЕВИ е записано „*Краен клиент може да изгради енергийни обекти за производство на електрическа енергия от*

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		посочват тази дата конкретно. Това е важно с оглед на факта, че издаването на такъв документ е съпроводено с плащане на твърдо установена такса към ЕРД от наша страна. В случай, че изберем възможността да предоставим Договорът с ЕРД, също възниква казуса, че Договорът е сключен много преди датата 01.12.2022 г., и дали това ще бъде достатъчно, за да е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г.? Също така е важно да уточните дали от Удостоверението се взима предвид предоставената мощност или присъединената мощност за обекта, с цел изпълнение на условието: ""Инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност (съгласно удостоверение за предоставена мощност, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД) или договор с ЕРД за предоставена мощност на кандидата), но не повече от 1 MW"". Другият ни обект, който искаме да включим в проектното предложение е закупен от фирмата ни преди няколко седмици и в тази връзка би ли била допустима тази сграда за изграждане на ново ВЕИ за собствено потребление в комбинация с батерия? Ако е допустима, то тогава Удостоверението от ЕРД ще бъде отново издадено с актуално дата на името на фирмата ни. Благодаря предварително!	*възобновяеми източници върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии, енергията от които ще се използва само за собствено потребление, като общата инсталирана мощност на енергийните обекти може да бъде до два пъти размера на* ***предоставената мощност****, но не повече от 5 MW.*“. Цитираният член, както и други допълнения от 07.06.2022 г. в ЗЕВИ, са приети в изпълнение на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, като целта е да бъде въведен значително облекчен ред за изграждане на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за собствено потребление. Посочените изменения в ЗЕВИ допринасят за съществено намаляване на разходите, административната тежест и необходимото време за крайните клиенти, които искат да изградят енергийни обекти за производство на електрическа енергия от ВЕИ само за собствено потребление**,** като общата инсталирана мощност на енергийните обекти може да бъде до два пъти размера на предоставената мощност. Във връзка с посоченото, определянето на съответствието на предложението с изискването по т. 13.1, подт. 1.4) от Условията за кандидатстване се извършва съгласно предоставено удостоверение, издадено от ЕРД, или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. В допълнение, обръщаме внимание, че при заявяване към ЕРД за издаване на удостоверение, кандидатите следва изрично да посочат, че от удостоверението следва да е видна предоставената мощност към 01.12.2022 г. 4. Допълнително ще бъде публикувано становището на СНД по зададения въпрос. **Разяснения по т. 4 от 20.03.2023 г.:** Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 131, т. 1.
Дата на разясненията от СНД: 20.03.2023 г.			

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
137	08.03.2023г.	Здравейте, Планираме извършването на следната инвестиция по Процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията"" в хотелска сграда: 1. Подмяна на климатици в хотелските стаи 2. Подмяна на дограма 3. Подмяна на стъклопакет 4. Монтиране на соларни панели за гореща вода на покрива на хотела. Моля за информация дали горепосочените инвестиции са допустими за финансиране по процедурата. С уважение!	Съгласно Условията за кандидатстване по процедурата е допустимо единствено изграждане на нова фотоволтаична инсталация за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии). Батериите задължително следва да бъдат свързани към изградената по настоящата процедура фотоволтаична система, и да съхраняват енергия от нея. В т. 14.2 от Условията за кандидатстване е посочен обхвата на допустимите разходи по процедурата, които могат да включват: разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА); разходи за придобиване на дълготрайни нематериални активи (ДНА); разходи за строително-монтажни работи на покрив/фасада на сграда или върху недвижим имот към нея; и разходи за консултантски услуги от инженерно-технически характер. Допълнително, в условията изрично е уточнено, че **всички посочени разходи следва да са необходими и пряко свързани с изгражданите фотоволтаични системи в комбинация с батерии**. С оглед на изложеното, дейности и разходи, свързани с подмяна на климатици в хотелските стаи, подмяна на дограма, подмяна на стъклопакет и монтиране на соларни панели за гореща вода, не са допустими по настоящата процедура.
138	08.03.2023г.	Поставяме отново въпроса, който вече сме задали под № 51. На него сте отговорили без да държите сметка за особеното качество на правната фигура ""едноличен търговец"" - това е ФЛ, комуто е признато правото да извършва търговска дейност, т.е. не възниква нов правен субект, различен от физическото лице. В този смисъл препратката към отговора на въпрос № 20 е иррелевантна, тъй като той касае капиталово дружество - вероятно ЕООД. Моля да имате предвид това уточнение преди да отговорите на следния въпрос: Допустимо ли е по процедурата да кандидатства едноличен търговец, при условие, че сградата (хотел), в която ще се осъществяват инвестициите, е собственост на физическото лице, което е едноличният търговец?	Допълнително ще бъде публикувано становището на СНД по зададения въпрос. **Разяснения от 23.03.2023 г.:** В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище. Съгласно т. 11.1, подт. 1) от Условията за кандидатстване допустими по процедурата са само кандидати, които са търговци по смисъла на Търговския закон или Закона за кооперациите или са еквивалентно лице по смисъла на законодателството на държава-членка на Европейското икономическо пространство. Допълнително, съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване: Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата (търговец по смисъла на Търговския закон или Закона за кооперациите или еквивалентно лице на държава-членка на ЕИП - едноличен търговец или юридическото лице). В случай на сграда, същата следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. ИЛИ Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда, за която

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			единствено кандидатът (търговец по смисъла на Търговския закон или Закона за кооперациите или еквивалентно лице на държава-членка на ЕИП - едноличен търговец или юридическото лице) има учредено право на строеж. Сградата, за която има учредено право на строеж, следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. За да се използват придобитите от физическото лице движими и недвижими вещи за дейността му като ЕТ е необходимо да се състави протокол, в който съгласно чл. 27, ал. 3 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ) се посочва вида на вещта и цената на придобиването ѝ (от физическото лице) и вещта да е заведена в счетоводството на предприятието на ЕТ. В запитването не е налична информация, че посоченото завеждане е сторено, поради което не може да се приеме, че личното имущество (сграда/хотел) е използвано за осъществяваната стопанска дейност като ЕТ. Когато не е осъществен фактическият състав по чл. 27, ал. 2 и ал. 3 от ЗДДФЛ, не може да се приеме, че личното имущество на физическото лице се използва в дейността на ЕТ. С оглед изложеното, посоченият в запитването кандидат (ЕТ) би изпълнил изискването на т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване единствено при положение, че сградата (хотела), където ще се инсталират фотоволтаичната система с батериите, е заведена в счетоводството и се използва в дейността на предприятието на ЕТ. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 161.
139	08.03.2023г.	Здравейте, По каква формула се изчислява затруднено положение за предприятие, което не е МСП , посочено в дефиницията по буква д) в Приложение 12: 1) съотношението задължения/собствен капитал на предприятието е било по-голямо от 7,5; и 2) съотношението за лихвено покритие на предприятието, изчислено на основата на EBITDA, е било под 1,0? От кои раздели, редове и кодове на финасовите отчети се взимат данните?	В Приложение 3.А към Условията за кандидатстване е посочено, че затруднено положение за предприятие, което не е МСП, е налице, когато по отношение на него е изпълнено поне едно от обстоятелствата, посочени в буква Б), т) 1-5, включително последната т. 5, съгласно която за предприятия в затруднение ще се считат предприятие, което не е МСП, и кумулативно са изпълнени и двете условия през последните две години: - съотношението задължения/собствен капитал на предприятието е било по-голямо от 7,5; и - съотношението за лихвено покритие на предприятието, изчислено на основата на EBITDA, е било под 1,0. Размерът на задълженията следва да се смята като счетоводната стойност на облагаемите с лихва краткосрочни и дългосрочни финансови задължения. По-конкретно задълженията включват финансови инструменти като банкови кредити,

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			кредитни капиталови инструменти и финансови лизинги, като не включват капитала. Следва да се има предвид, че задълженията не включват и провизии. Собственият капитал включва дяловия капитал, дяловите премии, капиталовите резерви и неразпределена печалби, като не включва субсидии и провизии. EBITDA (приходите преди приспадането на лихви, данъци, обезценка и амортизация) следва да се определят като приходи минус оперативните разходи плюс обезценката и амортизацията (в това число амортизация на дългосрочните инвестиции и загуби от амортизация). Включват се дивидентите в брой, получени от инвестиции, отчетени според капиталовия метод, и не се включват делът на дружеството в печалбата на дружеството, в което са вложени инвестициите. Тази дефиниция най-общо се придържа към самото определение за EBITDA - приходи преди приспадането на лихви, данъци, обезценка и амортизация. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 22, т. 2, № 58, № 62, № 108 и № 124, т. 1.
140	08.03.2023г.	Уважаеми госпожи и господа, моля да ни отговорите на въпрос, свързан със следния казус: Казус: Фирма 1 е основана на 9 Август 2022 година след процедура по отделяне от Фирма 2, която е създадена през 2005-та година. При това Фирма 1 продължава да изпълнява част от дейността на Фирма 2, съгласно проведената процедура по отделяне. Въпрос: Допустим кандидат по настоящата процедура ли е Фирма 1 и би ли приела Оценителната комисия документи за реализираните от кандидата средногодишни нетни приходи от продажби за тригодишния период 2019 г., 2020 г. и 2021 г. и реализираните нетни приходи от продажби за 2021 финансова година на фирма Фирма 2 в частта, съответстваща на извършеното през 2022 г. отделяне.	Съгласно информацията, представена в запитването, кандидатът (фирма 1) не отговаря на изискванията на т. 11.1, подт. 2) от Условията за кандидатстване (да е регистриран не по-късно от 31.12.2019 г.) и същият не е допустим по настоящата процедура, доколкото от въпроса става ясно, че се създава нов търговец с нова правосубектност. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 79, т. 1 и 2.
141	08.03.2023г.	Здравейте, Възнамеряваме да кандидатстваме за закупуване и монтаж на фотоволтаици с батерии за сграда (имот), която е част от капитала на дружеството, внесен като апортна вноска от страна на собствениците на дружеството. Ще се счина ли такъв имот като отговарящ на условията по процедурата по отношение на собственост?	Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 136, т. 1.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
142	08.03.2023г.	Здравейте, Моля, за отговор акционерно дружество със специална инвестиционна цел, с код на икономическа дейност 64.30 Фондове за инвестиране и подобни финансови субекти, притежаващо сгради в допустимите сектори, допустим кандидат ли е по процедура „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”	Съгласно Условията за кандидатстване в процедурата не могат да участват и да получат безвъзмездно финансиране и предприятия, чиято основна икономическа дейност попада в сектор К „Финансови и застрахователни дейности“, сектор О „Държавно управление“, сектор Т „Дейности на домакинства като работодатели; недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление“ и сектор U „Дейности на екстериториални организации и служби“, съгласно КИД-2008 на НСИ (Приложение 9). Във връзка с посоченото и с оглед на информацията, представена в запитването, предприятие с код на основна икономическа дейност 64.30 „Фондове за инвестиране и подобни финансови субекти“, съгласно КИД 2008 на НСИ (Приложение 9), попада в Сектор К „Финансови и застрахователни дейности“, и същото не е допустим кандидат по процедурата.
143	08.03.2023г.	Във връзка с обявената процедура за кандидатстване BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” имам следния въпрос: Фирма Х е ЕООД, регистрирана през 2020 г. През същата година Фирма Х е придобила чрез сделка цялото предприятие на действащ и работещ от 2010 г. едноличен търговец. След сделката правосубектността на едноличния търговец е прекратена (ЕТ е заличен). Двете предприятия са с различен ЕИК. 1. При така описаната ситуация, допустим кандидат ли е фирма Х ЕООД, ако отговаря на всички други критерии за допустимост, освен че не е регистрирана преди 31.12.2019г.? 2. При така описаната ситуация, при финансовата оценка на ЕООД-то, ще се приемат ли финансовите данни на ЕТ-то за 2019 г.? Благодаря!	1. и 2. В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище. Следва да имате предвид, че при прехвърляне на търговското предприятие (напр. ЕТ) във Фирма Х ЕООД ще бъдат вземани предвид данните на праводателя (ЕТ), в случай че Фирма Х ЕООД е универсален правоприемник на прекратения ЕТ. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 39, № 41, т. 1 и № 123.
144	09.03.2023г.	Здравейте, Дружеството кандидат притежава собственост на 3 бр. съседни УПИ-та, условно означени с номера 1, 2 и 3. Извършва основната си дейност в УПИ с номер 1, където има и сключен договор с електроразпределително дружество. Към момента на кандидатстване в УПИ с номер 2 не се извършва дейност, но имота е присъединен и има отделен договор с	1. и 2. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 37, т. 1, № 112, № 121 и № 128.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		електроразпределително дружество. В УПИ номер 3 не се извършва дейност, имота не е присъединен към електропреносната мрежа и няма договор с електроразпределително дружество. Поради липсата на достатъчно подходяща площ за разполагане на фотоволтаичните мощности за собствено потребление в УПИ с номер 1, допустимо ли е: 1. Възможно ли е изграждането на фотоволтаични мощности предмет на проектното ни предложение да бъдат разположени в УПИ с номер 2, като захранват собствената консумация на енергия на дружеството, което се извършва в УПИ с номер 1? 2. Възможно ли е изграждането на фотоволтаични мощности предмет на проектното ни предложение да бъдат разположени в УПИ с номер 3, като захранват собствената консумация на енергия на дружеството, което се извършва в УПИ с номер 1? С уважение,	
145	09.03.2023г.	Уважаеми Дами и Господа, моля за отговори на следните въпроси по процедурата: 1. Допустимо ли е Кандидат да изгради фотоволтаична система с батерии върху сграда, която е изцяло и единствено негова собственост, като се вземе предвид, че измервателната точна на електроенергия е разположена в електрическо съоръжение-трафопост, което е собственост на Кандидата, но е разположено в постройка, която е чужда собственост. Подчертаваме, че Дружеството-кандидат има своя собствена партида за електроенергия, като единствено присъединяването на фотоволтаичната система, планирана за изграждане в рамките на проекта, е обективно невъзможно да се извърши в рамките на собствената сграда, в която ще се изгради системата. 2. Потенциален кандидат осъществява основната си икономическа дейност в сграда, разположена в имот А, като имотът и сградата са изцяло и единствено собственост на потенциалния кандидат. Дружеството планира изграждане на фотоволтаична система с батерии, които да обезпечават потребностите от ел.енергия на производствената му дейност, организирана в сградата в имот А. Същевременно, дружеството притежава изцяло и имот В (то е	1. Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът има учредено право на строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Допълнително, съгласно т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, на етап кандидатстване следва да се предостави удостоверение, издадено от ЕРД, или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. С оглед на изложеното и съгласно информацията, представена в запитването, посочената хипотеза би била допустима при положение, че кандидатът изпълни горецитираните изисквания на условията, както и всички останали приложими критерии и ограничения по процедурата. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 40, т. 5. 2. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 37, т. 1, № 112, № 121 и № 128.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		единствен собственик на имот В), намиращ се в непосредствена близост до имот А. Допустимо ли е в тази хипотеза да се изгради фотоволтаичната система с батерии, предназначена за захранване на сградата в имот А, в рамките на съседния имот В, като изложеното е породено от невъзможността за разполагане на необходимите мощности в рамките на сградата в имот А и в рамките на имот А? С уважение,	
146	09.03.2023г.	Здравейте, в отговор на въпрос 82, т1. Отговаряте: ""Във връзка с посоченото и с оглед на информацията, представена в запитването, юридическо лице, което не е изцяло собственик на сградата/имота, където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, не е допустим по настоящата процедура."" А в отговор на въпрос 11, касаещ собственост върху част от сграда, (Имотът представлява тераса/покрив и прилежащи помещения към нея, които се използват само от кандидата за основната му дейност. Имотът се намира в сграда.), отговаряте: Във връзка с посоченото и съгласно информацията, предоставена в запитването, в случай че кандидатът е изцяло собственик на имота, където ще се изгражда енергийното съоръжение, то може да се приеме, че е налице съответствие с изискването по т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване. Моля да потвърдите еднозначно: Възможно ли е да кандидатства фирма - собственик на част от сграда, който собственик ще разположи съоръжението изцяло върху своята собственост, или не е възможно да участва. Благодаря ви!	Съгласно информацията, представена в запитването, посочената хипотеза е допустима при положение, че са изпълнени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата. Обръщаме внимание, че съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/**имот**, който/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът има учредено право на строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Допълнително, съгласно т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, кандидатът следва да представи удостоверение, издадено от ЕРД, или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта. В случай че кандидатът не може да представи посочените удостоверение/договор с ЕРД, същият не е допустим по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 11, № 33, № 83 и № 100, т. 1.2.
147	09.03.2023г.	Здравейте, В Условията за кандидастване по процедурата е записано следното: ""1.5) Локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), следва да са с общ минимален капацитет (в kWh) равностоен на	Посочената в запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 30, № 31, т. 1, № 36 и № 100, т. 2.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		съхранение с продължителност от поне 1 (един) час за поне 100% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, изградена по настоящата процедура. Като отговарящи на изискването по настоящата подточка 1.5) биха се приели например и батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 2 (два) часа за поне 50% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, или батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 4 (четири) часа за поне 25% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, и т.н."" Възниква следния въпрос: Ако инсталираната мощност, за която заявяваме да кандидастваме е в размер на 100 kWh, допустимо ли е инсталирането на батрия с общ капацитет 25 kWh? Благодаря предварително!	
148	10.03.2023г.	Съгласно последните промени в Закона за енергетиката (ДВ. бр.11 от 02.02.2023 г.) няма законово определение за ЕРД (електроразпределително дружество). Моля да дефинирате какво разбирате под ЕРД и включва ли това лицензирани търговци на електроенергия като Синергон Енерджи ЕООД, Болкан Лоджик ООД и Ритъм 4 ТБ ООД.	Абривиатурата ЕРД означава съкращение на Електроразпределително дружество, каквито на територията на страната са: ЕЛЕКТРОХОЛД БЪЛГАРИЯ ЕООД, ЕВН БЪЛГАРИЯ ЕЛЕКТРОСНАБДЯВАНЕ ЕАД, ЕНЕРГО-ПРО ВАРНА ЕАД и ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗЛАТНИ ПЯСЪЦИ АД. Към ЕРД не се включват лицензираните търговци на електроенергия.
149	10.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, В дадено разяснение на въпрос 40 т.5 отговаряте, че: ""В чл. 25а, ал. 2-4 от ЗЕВИ е посочено, че крайният клиент подава уведомление до оператора на електропреносната мрежа или до съответния оператор на електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа. В 14-дневен срок от получаване на уведомлението операторът на електропреносната или насъответната електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа предоставя допълнително споразумение към договора за достъп и пренос на крайния клиент, в което се посочват техническите изисквания към схемата на свързване на енергийния обект към електрическата уредба на крайния клиент и се регламентират правата и задълженията на	Документите, които се подават на етап кандидатстване, са посочени в т. 21 от Условията за кандидатстване. Уведомление до оператора на мрежата и допълнително споразумение към договора за достъп и пренос на крайния клиент не са сред тези документи. Обръщаме внимание, че съгласно Условията за изпълнение по настоящата процедура, към финалния технически и финансов отчет след изпълнението на инвестицията, крайният получател следва да приложи: - Протокол за въвеждането в експлоатация на енергийното съоръжение; - Допълнително споразумение към договора с електроразпределителното дружество по чл. 25а, ал. 3 от Закона за енергията от възобновяеми източници; - Информация (име и фамилия на лицето, и номер и дата на издаване на удостоверението за придобита професионална квалификация) на лицето, притежаващо необходимата професионална квалификация, и включено в списъка по чл. 21 на ЗЕВИ, поддържан на интернет страницата на АУЕР:

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		страните с цел гарантиране сигурността на електроенергийната система с оглед недопускане постъпване на електрическа енергия и смущения в мрежата. Допълнителното споразумение се сключва преди издаване на разрешение за строеж на енергийния обект, като в този случай становище за присъединяване не се издава"" На етап кандидатстване следва ли това уведомление към оператора на електропреносната мрежа да бъде подадено и да бъде получено допълнително споразумение или едопустимо това да се извърши след подписване на договора за БФП, ако бъде одобрен проектът разбира се?	https://www.seea.government.bg/bg/?option=com_grid&gid=14_mg_0&p=34; - Застраховка на съоръженията, финансирани по процедурата, срещу кражби, умишлени действия на трети лица, пожар и други природни бедствия, и други относими рискове. Застраховката следва да се поддържа за периода от въвеждане в експлоатация на съоръженията до минимум 5 (пет) години след това.
150	10.03.2023г.	Здравейте, Имаме следният въпрос: Реалната консумация на час за производствените нужди на фирмата ни е 400 kW. По проекта предвиждаме изграждане на фотоволтаична система в комбинация с батерии с инсталирана мощност 150kW. Тъй като консумацията ни е над 2 пъти по-голяма от максималното КПД на инсталираната мощност на системата, няма да остава ел. енергия за заряд на батериите. Допустима ли е изграждането на фотоволтаична система в комбинация с батерии, които на практика няма да съхраняват никаква енергия? Лек ден!	По настоящата процедура е допустимо единствено изграждане на нови фотоволтаични инсталации до 1 MW за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление задължително в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии). Батериите задължително следва да бъдат свързани към изградената по процедурата фотоволтаична система, и да съхраняват енергия от нея. Разходи за изграждане единствено на фотоволтаична система или закупуване единствено на съоръжения за съхранение на енергия (батерии) са недопустими. Допълнително, в т. 13.1, подт. 1.5) от Условията за кандидатстване е посочено, че локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), следва да са с общ минимален капацитет (в kWh) равностоен на съхранение с продължителност от поне 1 (един) час за поне 100% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, изградена по настоящата процедура. Също така е пояснено, че като отговарящи на изискването по настоящата подточка 1.5) биха се приели например и батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 2 (два) часа за поне 50% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, или батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 4 (четири) часа за поне 25% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, и т.н.
151	10.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, бихме искали да ви зададем следния въпрос: Съгласно точка 5 от раздел 11.2. Критерии за недопустимост на	1. Посочената в запитването хипотеза е допустима при положение, че са изпълнени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 118, т. 1. 2. Ограничението, посочено в т. 11.2, подт. 5) от Условията за кандидатстване, се

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		кандидатите на Условията за кандидатстване „Не могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по предложението фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват едновременно дейност в допустими сектори и в недопустими сектори по настоящата процедура, с оглед на обстоятелството, че не може да се гарантира отделяне на дейностите, така че дейностите в недопустимите сектори да не се ползват от безвъзмездното финансиране, предоставено по процедурата.“ Тъй като един от недопустимите сектори по процедурата е сектор D “Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива“, а редица компании с страната имат изградени фотоволтаични системи преди енергийната криза и обявяването на процедурата, моля за следната информация: Дружество има производствена база в която има 3 сгради-самостоятелни обекти по смисъла на ЗКИР. Основната и допълнителната му дейност е в допустимите сектори за подпомагане по процедурата. На покрива на сграда 1 има инсталирана ФВЕЦ, електроенергията от която е изцяло за продажба (видно от сключения договор с ЕРД). Приходите от тази дейност са незначителни като за 2021 г. съставляват 0,0001% от нетните приходи от продажби, а за 2022 г. се очаква да са около 0,02%. Договорът за продажба е дългосрочен, като правно и технически е неосъществимо предприятието да използва тази енергия за собствени нужди. Към момента на подписване на договора с ЕРД енергийната ситуация е такава, че това да се продава цялата електроенергия изглежда приемливо на кандидата, но при енергийната криза от миналата година, се оказва така, че дружеството заплаща на ЕРД ток 3 пъти по-скъп отколкото ЕРД заплаща за 1 кВ на кандидата, което създава спешна необходимост от изграждането на фотоволтаична система с батерии само за собствено потребление. 1. Допустимо ли е дружеството да кандидатства за изграждане на фотоволтаична система на покрива на сграда 2 и да	отнася до недопускане на произведената енергия от новоизградената по процедурата фотоволтаична система с батерии да се използва за недопустима дейност (напр. производство на енергия). 3. Отговорност на кандидата е да осигури подходящи начини и технически средства, чрез които да удостовери, че чрез инвестицията по настоящата процедура не се финансират недопустими дейности и разходи. Например такива могат да бъдат отделни контролни електромери, удостоверяващи че енергията, произведена от фотоволтаичната система с батерии не се използва за недопустима дейност (напр. производство на енергия) и др. 4. и 5. СНД извършва служебна проверка относно код на основна и допълнителни икономически дейности на кандидатите въз основа на данни, предоставени от Националния статистически институт за 2021 г. За допълнителна информация относно определянето на кода на основната и допълнителните икономически дейности, кандидатите могат да се обърнат към НСИ, както и да се запознаят с Методологията за определяне на код на основна икономическа дейност по КИД-2008 и методологичните бележки по Класификация на икономическите дейности – КИД-2008 (Приложение 9). Обръщаме внимание, че в раздел „План за изпълнение / Дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване кандидатите следва задължително да представят информация относно необходимостта от получаване на подкрепа за изграждане на нови фотоволтаични инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии), включени в предложението за изпълнение на инвестиция. Липсата на обоснована информация относно необходимостта от получаване на подкрепа за планираните в проекта инвестиции, може да доведе до премахване на съответните разходи в бюджета на предложението или отхвърляне на предложението при премахване на всички разходи от бюджета. Допълнително, в раздел „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване кандидатите следва задължително да представят информация за основната икономическа дейност и допълнителни дейности (ако има такива), съгласно КИД-2008 на НСИ, които се

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		използва енергията само за собствени нужди? 2. Ограничението, че не могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по предложението фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват едновременно дейност в допустими сектори и в недопустими сектори, се отнася само за захранване на нуждите на сградата от електроенергия ли за цялото промишлено оборудване? 3. Ако в договора за изкупуване на енергия между кандидата и ЕРД е вписано, че ФВЕЦ за продажба е изградена на сграда в имота, но идентификаторът който е описан е на целия имот, а не на конкретната сграда, как може бенефициентът да докаже, че новоизградената фотоволтаична система няма захранва с електрическа енергия сгради, в които се упражняват недопустими дейности? 4. При положение че продажбата на енергия формира незначително количество от общите нетни приходи от продажби на кандидата (под 1 %), счита ли се това за осъществяване на допълнителна дейност? 5. Как СНД осъществява проверката за наличието или липсата на допълнителни дейности?	осъществяват в обекта/ите, който/които ще се ползва/т с електрическа енергия от изградената с настоящата инвестиция фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии). Посоченото обстоятелство се декларира на етап кандидатстване в представената Декларация при кандидатстване (Приложение 2), където кандидатите декларират, че чрез изградената по предложението за изпълнение на инвестиция фотоволтаична система в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) ще се захранват с електрическа енергия единствено сгради/обекти, в които упражняват основната си икономическа дейност и допълнителни дейности (ако има такива), попадащи в допустими сектори по настоящата процедура. Следва да имате предвид, че окончателно решение относно допустимостта на дадено предложение за изпълнение на инвестиция ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата специфична информация относно предложението. СНД може да извършва допълнителни проверки относно спазването на изискванията и ограниченията по настоящата процедура и в случай на установени нередовности да поиска възстановяване на помощта.
152	10.03.2023г.	Здравейте, Допустимо ли е за кандидатстване дружество, което е собственик на обект в сграда (в сградата има и други обекти, собственост на различни фирми), ако получи разрешение за строеж/учредително право на строеж от останалите собственици, така че да изгради фотоволтаична система на покрива на сградата? Благодаря предварително!	Посочената в запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 5, № 16, т. 2, № 25 и № 100, т. 1.2.
153	10.03.2023г.	Здравейте, Във връзка с желание за кандидатстване по Процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” (Процедурата), моля за следните разяснения: 1. Предвид че според Условията за кандидатстване е задължително изграждане на ВЕИ за собствено потребление в	1. Съгласно Условията за кандидатстване по процедурата е допустимо единствено изграждане на нова фотоволтаична инсталация за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии). Батериите задължително следва да бъдат свързани към изградената по настоящата процедура фотоволтаична система, и да съхраняват енергия от нея.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		комбинация със съоръжения за съхранение на енергията, то допустимо ли е в проектното предложение да се включат ВЕИ за собствено производство в комбинация с локално производство на водород (H2) посредством електролиза на вода, което ще се зарежда от ВЕИ система и ще се съхранява в резервоари, от които в необходимите моменти /тъмните часове на денонощието/ ще се преобразува в зелена електроенергия и отново ще се използва за собствени нужди? 2. Ако според удостоверение от ЕРД или договор с ЕРД, на кандидатът към 01.12.2022 г. е предоставяна мощност в размер на 500 kW и кандидатът разполага с ВЕИ с мощност 300 kW, то допустимо ли е да се кандидатства за изграждане на ВЕИ)с локални съоръжения за съхранение) с мощност 700 kW при наличието на съществуващи соларни панели? 3. Основният код по КИД-2008 на Дружество Х е 5610 – „Дейност на ресторанти и заведения за бързо обслужване“. Дружество Х произвежда голяма част от готовия продукт, който достига до крайния потребител. Малка част от произведените храни се продават директно на други дружества, в резултат на което Дружество Х има допълнителен код по КИД-2008, който попада в недопустимите по процедурата кодове от раздел С10 „Производство на хранителни продукти“, като приходите от тази дейност са незначителни на фона на основната дейност. При прекратяване на дейността, попадаща в недопустим сектор, Дружество Х ще бъде ли допустим кандидат по Процедурата? Моля за конкретни отговори! Благодаря предварително!	Допълнително, батериите са едни от най-разпространените и познати съоръжения за съхранение на енергия и в тази връзка СНД е използвал данни и информация за батериите при определяне на пределната (максимална) цена за 1 kWp инсталирана мощност на фотоволтаична система с батерии. С оглед изложеното по процедурата не е допустимо изграждането на ВЕИ за собствено производство в комбинация с локално производство на водород (H2) посредством електролиза на вода, което да се зарежда от ВЕИ система и да се съхранява в резервоари. 2. В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище. Обръщаме внимание, че в раздел „План за изпълнение / Дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване кандидатите следва задължително да представят информация относно необходимостта от получаване на подкрепа за изграждане на нови фотоволтаични инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии), включени в предложението за изпълнение на инвестиция. Липсата на обоснована информация относно необходимостта от получаване на подкрепа за планираните в проекта инвестиции, може да доведе до премахване на съответните разходи в бюджета на предложението или отхвърляне на предложението при премахване на всички разходи от бюджета. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 1, т. 1, № 19, № 35 и № 118, т. 1. 3. Съгласно т. 11.2, подт. 3.5) от Условията за кандидатстване, с оглед избягване на припокриването на интервенциите между настоящата инвестиция и Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2014-2020, подкрепа по процедурата не могат да получават предприятия, чиято **основна икономическа дейност** съгласно КИД 2008 (Приложение 9) попада в Сектор С „Преработваща промишленост“ - раздел 10 „Производство на хранителни продукти” и раздел 11 „Производство на напитки”, като в условията изчерпателно са изброени и конкретните недопустими кодове от посочените два раздела 10 и 11. Допълнително, подкрепа по процедурата не могат да получават и кандидати, които попадат в обхвата на ограниченията по т. 11.2, подт. 3.1), 3.3) и 3.4) от Условията за кандидатстване, свързани с избягване на припокриването на интервенциите между

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			настоящата процедура и Програмата за развитие на селските райони 2014-2020. Също така, в т. 11.1, подт. 5) от Условията за кандидатстване е указано, че допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са заявили подкрепа за основната си икономическа дейност, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на НСИ. Допълнително, в условията е посочено, че могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по инвестицията фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват основната си икономическа дейност, като е допустимо в съответните сгради кандидатът да извършва и допълнителни дейности (ако има такива), единствено при положение, че същите попадат в допустимите сектори по настоящата процедура. Обръщаме внимание, че СНД извършва служебна проверка относно код на основна и допълнителни икономически дейности на кандидатите въз основа на данни, предоставени от Националния статистически институт за 2021 г. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 118, т. 1.
Дата на разясненията от СНД: 23.03.2023 г.			
154	13.03.2023г.	Въпрос 1: Ако едно предприятие през двете последни поредни приключили финасови години има средно списъчен брой на персонала 300 лица, активи 100 000 000 лв (50 млн.евро) и НПП 120 000 000 лв (60 млн.евро), то това предприятие в коя катерогия попада: голямо или small mid-caps (малко дружество със средна пазарна капитализация)? В тази връзка: Каква е разликата между голямо предприятие и предприятие, попадащо под определението small mid-caps в случай, че и трите признака (персонал, активи и оборот) се припокриват и са взети предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП? Въпрос 2: Ако едно предприятие през двете последни поредни приключили финасови години има средно списъчен брой на персонала 600	1. В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище. В случай че посочените в запитването данни на предприятието са определени като са взети предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП, то същото не е МСП, т.е. предприятието е голямо предприятие (по смисъла на ЗМСП). Допълнително, съгласно определенията, представени в Приложение 12 към Условията за кандидатстване, визираното в запитването предприятие попада в дефиницията за „малки дружества със средна пазарна капитализация (Small Mid-Caps)“. 2. В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище. В случай че посочените в запитването данни на предприятието са определени като са взети предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП, то същото не е МСП, т.е. предприятието

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		лица, активи 180 млн. лв (90 млн.евро) и НПП 100 млн.лв (50 млн.евро) , то това предприятие в коя категория попада: голямо или mid-caps (дружество със средна пазарна капитализация)? В тази връзка: Каква е разликата между голямо предприятие и предприятие, попадащо под определението mid-caps в случай, че и трите признака (персонал, активи и оборот) се припокриват и са взети предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП?	е голямо предприятие (по смисъла на ЗМСП). Допълнително, съгласно определенията, представени в Приложение 12 към Условията за кандидатстване, визираното в запитването предприятие попада в дефиницията за „дружества със средна пазарна капитализация (Mid-Caps)“. Големи предприятия са всички предприятия, които не са МСП съгласно ЗМСП. Видно от изложеното, предприятия, попадащи в дефинициите за „малки дружества със средна пазарна капитализация (Small Mid-Caps)“ и „дружества със средна пазарна капитализация (Mid-Caps)“, не са МСП, и съответно същите се включват в категория „големи предприятия“. Посоченото разграничение е подобно на указаното в чл. 3 от ЗМСП разделение на малките и средни предприятия на: микропредприятия, малки предприятия и средни предприятия. Съгласно одобрените параметри на настоящата процедура, по мярката не са допустими всички големи предприятия, а само тези, които попадат в дефинициите за „малки дружества със средна пазарна капитализация (Small Mid-Caps)“ и „дружества със средна пазарна капитализация (Mid-Caps)“, представени в Приложение 12 към Условията за кандидатстване.
155	13.03.2023г.	Здравейте, Притежавам 100% от собствеността на фирми А и Б и съм управител в тях. Фирма Б е обявена в несъстоятелност. Двете дружества са със сходна дейност. Моля за становище от Ваша страна дали съм допустим кандидат по настоящата процедура с фирма А? Лек ден!	Условията за кандидатстване не поставят ограничения да не могат да кандидатстват по процедурата предприятия, които имат например свързани предприятия, които са обявени в несъстоятелност. При положение, че кандидатът отговаря на всички приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване, включително да не е „предприятие в затруднено положение“, като изискванията се прилагат и на равнище група – както за предприятието-кандидат, така и за предприятията, с които кандидатът формира група предприятия (разгледани в цялост), то същият би бил допустим по процедурата. Обръщаме внимание, че разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на условията за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството на предложението за изпълнение на инвестиция. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 124, т. 1.
156	13.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, бихме	Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 131, т. 1.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		искали да Ви зададем следния въпрос: В условията за кандидатстване, раздел 21. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване, буква е/ е посочено, че кандидатът предоставя Удостоверение, издадено от ЕРД, или Договор с ЕРД , от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. От удостоверението/договора следва да е видна минимум следната информация: - Наименование на предприятието и ЕИК; - Адрес на обекта, където се предоставя мощността; - Предоставена мощност на кандидата. В случай че кандидатът е придобил имот след 01.12.2022 г. и е станал собственик на партидата след тази дата, допустим ли е за участие в процедурата, при условие че предостави Удостоверение издадено му от ЕРД като настоящ собственик на партидата, от което е видна предоставената мощност по нейния номер към 01.12.2022 г. ? Описаната ситуация се отнася и за кандидати, които са били собственици на имотите преди 01.12.2022 г., но са станали собственици на партидата след тази дата. Благодаря, предварително!	
157	13.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, в отговора на 30-ти въпрос Вие пишете: ""С включването на подобно изискване в Условия за кандидатстване се цели кандидатите по процедурата да закупят система за съхранение на енергията (батерия), съобразно мощността на изгражданата фотоволтаична централа (нови, неупотребявани батерии, тип на акумулаторни батерии, динамични характеристики – max I, зарядно U, време за разряд – под товар и саморазряд, капацитет и др.), така че системата за съхранение да може да поеме 100% от производството на енергия за поне 1 час от общата инсталирана мощност на централата или да поеме 50% за поне 2 часа и т.н."" Много моля да поясните дали думите ""и т.н."" означават, че можем да монтираме батерии за 12,5% от инсталирана енергия за 8 ч.?	Както е посочено в разяснението на въпрос № 30, логиката за поставяне на минимална граница на общия капацитет на локалните съоръжения за съхранение на енергия (батериите) е по отношение на възможността за съхранение на произведената от фотоволтаичната централа енергия, а не по отношение на потреблението. Потреблението на съхранената в батериите енергия е според нуждите и натовареността на обекта. С оглед на изложеното, изискването по т. 13.1, подт. 1.5) от Условията за кандидатстване, би се приело за спазено от страна на кандидата и при закупени локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии), които могат да поемат 12,5% от производството на енергия за поне 8 часа от общата инсталирана мощност на централата. Обръщаме внимание, че всички варианти на общ минимален капацитет (в kWh) на батериите, посочени в Условията за кандидатстване, както и в настоящата сесия

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		Благодаря предварително.	„Въпроси и отговори“ по процедурата, са условни и на практика са еквивалентни, т.е. батерии, които могат да поемат 12,5% от производството на енергия за поне 8 часа от общата инсталирана мощност на централата, е равносилно на батерии поемащи 100% от инсталирана мощност за поне 1 час. Това е минимално изискване за капацитет на батериите, като по преценка на кандидата/проектанта капацитета може да бъде и по-голям, в зависимост от потреблението и нуждите на конкретните предприятия. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 89 и № 100, т. 2.
158	13.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, бихме искали да ви зададем следния въпрос: В условията за кандидатстване, раздел 13.1. Допустими дейности, в точка 1.7) е посочено Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата. В случай на сграда, същата следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. ИЛИ Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда, за която единствено кандидатът има учредено право на строеж. Сградата, за която има учредено право на строеж, следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Моля за становище по следния казус: Едно физическо лице е едноличен собственик на капитала на две предприятия. Предприятие А е собственик на имотите, които се ползват изцяло от предприятие Б за осъществяване на основната му икономическа дейност в областта на производството. Допустимо ли е предприятие Б да участва в процедурата при спазване на всички условия, тъй като по същество 100 % от предприятията А и Б и притежаваните от тях активи (включително имотите) имат един и същ действителен собственик – физическо лице съгласно определението за действителен собственик дадено в Директива (ЕС) 2015/849, чл. 3, т. 6. Благодаря, предварително!	Посочената в запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 9.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
159	13.03.2023г.	Здравейте, Съгласно т. 10 ""Процент на съфинансиране"" от Условията за кандидатстване по процедура BG-RRP-3.006, ""в случай че предложението за изпълнение на инвестиция се изпълнява едновременно в два региона/области (места на изпълнение) с различен максимално допустим интензитет на помощта, кандидатът следва да заложи разходите в бюджета съобразно приложимите интензитети за съответния район/област (места на изпълнение)"". В тази връзка моля за следното разяснение: - Как следва да се нанесат различните интензитети за различните места за изпълнение (Примерно: за средно предприятие в гр. София - 45% и гр. Асеновград - 50%)? ИСМ-ИСУН не разполага с функционалност за посочване на различни интензитети, в случай, че двата ФЕЦ с батерии бъдат посочени като различни дейности с различни места за изпълнение, за да бъдат посочени респ. с различен интензитет в т. 6 ""Бюджет"" от Формуляра за кандидатстване. В тази връзка единствения подход остава да планираме една дейност, в която да обосновем нуждата от 2 бр. ФЕЦ с батерии в 2 различни региона с различни интензитети, като приложим следната формула: За гр. София - 200 000 лв. при 45% интензитет = 90 000 лв. За гр. Асеновград - 200 000 лв. при 50% интензитет = 100 000 лв. или 400 000 лв. общ размер на разходите 190 000 лв. общ размер на БФП 47,50% интензитет. Моля за Вашето становище! Благодаря предварително.	Посоченият в запитването вариант на залагане на разходите в бюджета не е допустим по настоящата процедура. Обръщаме внимание, че в случай че кандидатът планира изграждане на отделни фотоволтаични системи в комбинация с батерии в отделните стопански обекти, същите следва да бъдат заложени на отделни бюджетни редове от ниво 3, чрез бутона „Добави“. При въвеждането/определянето на интензитета на безвъзмездното финансиране, кандидатите следва да се съобразят с максималния интензитет на безвъзмездната финансова помощ (БФП) по процедурата в зависимост от мястото на изпълнение на инвестицията и категорията на предприятието, описан в т. 10 „Процент на съфинансиране“ от Условията за кандидатстване. Във връзка с посоченото и съгласно информацията, представена в запитването, в случай че кандидатът ще изгражда повече от една фотоволтаична система в райони с различен интензитет, при попълването на Бюджета следва да се изпълнят следните стъпки: 1/ Добавя се допълнителен разход от ниво 3; 2/ Посочват се съответните стойности на системите; 3/ НЕ се маркира чек бокса за интензитет (%); 4/ Изчислява се и се посочва БФП за всеки отделен ред/разход, съобразявайки се с посочените в т. 10 от Условията за кандидатстване максимални интензитети съобразно категорията на предприятието и мястото на изпълнение на инвестицията. Например, в случай че кандидатът е средно предприятие и изпълнява инвестицията в два района с различен интензитет - гр. София (45%) и гр. Асеновград (50%), като стойността на фотоволтаичната система с батерии е една и съща и за двете места – по 200 000 лв., следва: 1/ НЕ се маркира чек бокса за интензитет (%); 2/ В бюджетния ред за инвестицията в гр. София се посочва БФП – 90 000 лв. (200 000 лв. х 45% = 90 000 лв.); 3/ В бюджетния ред за инвестицията в гр. Асеновград се посочва БФП – 100 000 лв. (200 000 лв. х 50% = 100 000 лв.). Обръщаме внимание, че в подобни хипотези общият интензитет (%), който се визуализира на бюджетен ред 1. „Разходи за изграждане на фотоволтаична система за собствено потребление в комбинация с батерии (фонд: МВУ, режим на финансиране: Неприложимо, допустим)“, не е реалния % на БФП, а е автоматично

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			осреднена от системата стойност. Моля, запознайте се и с указанията, предоставени в т. 6 „Бюджет“ от Примерните указания за попълване на електронен Формуляр за кандидатстване (Приложение 6 към Условията за кандидатстване).
160	13.03.2023г.	Здравейте, ЕК оповести промени в ОРГО на 09.03.2023 г., които влизат в сила в следващите няколко седмици. Моля, да посочите тези промени отразяват ли се и ако се отразяват по какъв начин конкретно на Условията за кандидатстване и Условията за изпълнение по процедурата. С уважение	Съгласно чл. 5, ал. 6, т. 1 от ПМС № 114/08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост, след откриване на процедура чрез подбор утвърдените Условия за кандидатстване може да се изменят при промени в правото на Европейския съюз и/или българското законодателство или в политиката на европейско и/или национално ниво, които налагат привеждане на документите в съответствие с тях. Във връзка с посоченото, СНД ще предприеме съответни действия, при необходимост, във връзка с визираните в запитването промени в ОРГО. В случай на необходимост от изменения в Условията за кандидатстване, Условия за изпълнение или приложенията към тях, информация за посоченото ще бъде публикувана на интернет страницата на Министерство на иновациите и растежа на адрес, в раздела на процедурата, както и в Информационната система за Механизма (ИСУН 2020), раздел НПВУ - https://eumis2020.government.bg/bg/s/800c457d-e8be-4421-8ed9-9e78d0a75c39/Procedure/Info/10b9787c-b382-40f2-94b9-1bd8b31f8799.
161	13.03.2023г.	Във връзка с текущ прием по проецедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” моля за отговор на следният въпрос по възникнал казус: 1. Дружество „Х“ е собственик на земята, сградата и партидата (договора с ЕРД), предмет на инвестиционно намерение по проекта. Дружество „У“ е свързано дружество на дружество „Х“ и реален ползвател на сградата, ел.енергията и целият имот. Упражнява дейност с КИД в сектор С и формира основният от приходите на дружествата в групата. Дружество „Х“ притежава всички имоти на групата предприятия, в т.ч. имотът, в който дружество „У“ упражнява дейност понастоящем. Световна практика е при функциониране на предприятия в група, собствеността на активите да се носи от едно основно дружество, а основната дейност да се осъществява от другите членове на	1. и 2. Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът да има учредено право на строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Посоченото обстоятелство се декларира от кандидатите в Декларацията при кандидатстване (Приложение 2), която се представя при подаване на предложението. Видно от изложеното, кандидатът следва да е изпълнил изискването по т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване **до датата на подаване на предложението за изпълнение на инвестицията**, към което се прилага и цитираната Декларация при кандидатстване (Приложение 2) или обстоятелството се декларира в раздел „Е-ДЕКЛАРАЦИИ” от Формуляра на кандидатстване (в зависимост от избрания от

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		групата. Въпросът ни е продиктуван от създадената реална невъзможност за директно кандидатстване на ползватели и наематели на имотите, в които осъществяват дейност: Възможно ли да се сключи предварителен договор за покупко-продажба на имота, предмет на интервенция с неговия собственик (съответно собственик на сграда, земя и партида) като в случай на одобрение на проекта, на етап сключване на договор да представи пред СНД влязъл в сила окончателен договор за покупко – продажба и документи за прехвърлена партида (сключен договор за присъединяване) на името на кандидата и вече реален собственик? 2. В случай, че горната хипотеза е невъзможна или възможна под условие, моля за отговор на следния въпрос: Възможно ли е сградата, предмет на интервенция да е придобита в периода от отваряне на процедурата до момента на изискване на документа (съгласно Условията за кандидатстване – до 3 месеца от сключване на договор за финансиране на проекта)?	кандидата начин на подаване на предложението). Допълнително, за удостоверяване на горепосоченото обстоятелство, декларирано от кандидатите на етап кандидатстване, същите са длъжни в срок до 3 (три) месеца след сключване на договор за финансиране да представят приложимите документи. Също така, обръщаме внимание, че съгласно т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, на етап кандидатстване следва да се предостави удостоверение, издадено от ЕРД, или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. В случай че кандидатът не може да представи посочените удостоверение/договор с ЕРД, същият не е допустим по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 131, т. 1.
162	13.03.2023г.	Здравейте, Имам следния въпрос. Предприятие има вече изградена фотоволтаична система като енергията от нея използва само за собствени нужди. Допустимо ли е следкато изградим нова система по програмата, батериите да акумулират енергията и от двете съоръжения - това, което имам вече изградено и това, което ще изградим по процедурата.	Съгласно Условията за кандидатстване, за да са допустими всички разходи следва да са необходими и пряко свързани с изграждане фотоволтаични системи в комбинация с батерии. Допълнително, в условията е посочено, че батериите задължително следва да бъдат свързани към изградената по настоящата процедура фотоволтаична система, и да съхраняват енергия от нея. Също така, във връзка с приложимия режим на държавна помощ по процедурата - „инвестиционни помощи за насърчаване на енергията от възобновяеми източници“ съгласно чл. 41, т. 6, буква в) от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията, съоръженията за локално съхранение на произведената енергия (батериите) следва да са част от фотоволтаичната система и да са пряко свързани нея. Във връзка с изложеното, използването на финансираната по настоящата процедура батерия за съхранение на електрическа енергия от други източници, различни от изградената по настоящата инвестиция фотоволтаична система, няма да съответства на изискванията на Условията за кандидатстване и чл. 41, т. 6, буква в) от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията.
163	14.03.2023г.	Може ли разяснение дали е допустимо да се направи фотоволтаична централа с батерии на обект, собственост на кандидата, който е складово стопанство, с цел произвеждания ток	Посочената в запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Съгласно Условията за кандидатстване инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		да се ползва от кандидата за производството на продукция. Производствената площадка (също собственост на кандидата) се намира на 2 км. от мястото на поставяне на ел. централата. Мястото на производство не е подходящо за фотоволтаична централа, докато складовите помещения са. За реалното оползотворяване на енергията ще се ползва под наем електропреносната мрежа от централата до производствената площадка. Благодаря за отговора.	изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност като източник на проверка е удостоверението, издадено от ЕРД, или Договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. **за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите**. Във връзка с изложеното, захранване на обекти, различни от тези по отношение на които е заявена за изграждане фотоволтаична система, е недопустимо. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 37, т. 1, № 111, т. 2, № 112, № 121 и № 128.
164	14.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, Единственият смисъл на изискването за собственост на кандидата на сградите, върху които ще се изгражда ФЕЦ по процедурата, е осигуряване на устойчивост на инвестицията СЛЕД СКЛЮЧВАНЕ НА ДБФП, РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИЯТА И НАЙ-ВЕЧЕ СЛЕД ИЗПЛАЩАНЕ НА БФП. С оглед на последното, моля да потвърдите, че документите доказващи собственост на кандидата върху сградите, върху които ще се изгражда ФЕЦ, могат да бъдат датирани с всяка дата преди изтичане на три месеца от датата на сключване на ДБФП по процедурата, когато тези документи са изискуеми по процедурата. От името на Управителя на …	Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 161.
165	14.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, бихме искали да ви зададем следния въпрос: При попълване на формуляра за кандидатстване в платформата ИСУН, всички кандидати следва да попълнят в поле Индикатори информация относно базовата и целевата стойност, както и съответните дати на базова и целева стойност, по отношение на индикатори „Оперативен капацитет на инсталираните съоръжения за съхранение“, „Инсталиран допълнителен оперативен капацитет за енергия от възобновяеми източници“ и „Подпомогнати предприятия (от които малки, включително микро-, средни, големи)“. Моля за детайлна информация кои дати следва да бъдат	За целите на настоящата процедура, полета „Дата на базова стойност“ и „Дата на целева стойност“ на трите приложими индикатора по мярката, заложени в раздел 4 „Индикатори“ на Формуляра за кандидатстване, не са приложими, и същите не е необходимо да се попълват. В случай че някой кандидат вече е попълнил посочените полета и е подал предложението си, посоченото няма да се отрази на неговото качество и на оценката му. Допълнително, искаме да уточним, че непопълването на полета „Дата на базова стойност“ и „Дата на целева стойност“ на трите приложими индикатора по процедурата, няма да попречи на подаването на предложението за изпълнение на инвестиция чрез системата ИСМ-ИСУН 2020, раздел НПВУ.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		вписани в полета „Дата на базова стойност“ и „Дата на целева стойност“ при всеки индикатор. Благодаря предварително!	
166	14.03.2023г.	Уважаеми Дами и Господа, във връзка със зададен въпрос № 105, както и некоректната Ви препратка към отговор на въпрос № 103, който НЕ визира аналогична на изложената във въпрос № 105 хипотеза, моля за ясен отговор на следния въпрос, който да НЕ включва препратки към отговори на други въпроси, с които ви уверяваме, че сме запознати, но не кореспондират и не дават яснота по отношение на казуса ни: 1. Потенциален Кандидат по процедурата - “фирма Х” осъществява допълнителна икономическа дейност, класифицирана с код по КИД 68.20 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти. Основната икономическа дейност на Кандидата е класифицирана също с допустим по процедурата КИД - С 22.22 Производство на опаковки от пластмаса. С оглед на изложеното, Фирма Х отдава част от обособени помещения в собствена сграда (в рамките на която осъществява и основната си икономическа дейност по производство на опаковки от пластмаса) на други юридически лица, като наемателите заплащат договорена цена на 1 кв.м. на месец. Както ясно е изложено в първоначално отправения към вас въпрос с пореден № 105, т. 3 Фирма Х НЕ префактурира на наемателите разходи за консумативити (вода, ел. енергия и др.). С оглед на изложеното, допустим кандидат ли е Фирма Х по процедурата за изграждане на фотоволтаична система с батерии, като вземете предвид, че произведената ел. енергия е необходима за обезпечаване на основната и на допълнителната икономическа дейност на Фирма Х? 2. Потенциален Кандидат по процедурата - “фирма Х” осъществява допълнителна икономическа дейност, класифицирана с код по	1. Условията за кандидатстване не поставят ограничение по отношение на кандидат с основна икономическа дейност, попадаща в код С22.22 „Производство на опаковки от пластмаси“, да не може да кандидатства по процедурата, и същият би бил допустим при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и критерии на Условията за кандидатстване. Обръщаме внимание, че основните параметри на процедурата са съобразени с регламентираното в чл. 25а от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), като в ал. 1 на посочения член от ЗЕВИ е записано „*Краен клиент може да изгради енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии, енергията от които ще се използва **само за собствено потребление**, като общата инсталирана мощност на енергийните обекти може да бъде до два пъти размера на предоставената мощност, но не повече от 5 MW.*“. Цитираният член, както и други допълнения от 07.06.2022 г. в ЗЕВИ, са приети в изпълнение на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, като целта е да бъде въведен значително облекчен ред за изграждане на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за собствено потребление. Посочените изменения в ЗЕВИ допринасят за съществено намаляване на разходите, административната тежест и необходимото време за крайните клиенти, които искат да изградят енергийни обекти за производство на електрическа енергия от ВЕИ **само за собствено потребление,** като общата инсталирана мощност на енергийните обекти може да бъде до два пъти размера на предоставената мощност. Допълнително, съгласно т. 11.1, подт. 5) от Условията за кандидатстване, допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са заявили подкрепа за основната си икономическа дейност, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на НСИ. Също така, в условията е посочено, че могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по инвестицията фотоволтаична система и батерии ще захранват с

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		КИД 68.20 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти. Основната икономическа дейност на Кандидата е класифицирана също с допустим по процедурата КИД - С 22.22 Производство на опаковки от пластмаса. С оглед на изложеното, Фирма Х отдава част от обособени помещения в собствена сграда (в рамките на която осъществява и основната си икономическа дейност по производство на опаковки от пластмаса) на други юридически лица към настоящия момент. С оглед на изложеното, допустим кандидат ли е Фирма Х, ако планира прекратяване на договора за отдаване под наем и в този смисъл след изпълнението на проекта дружеството няма да осъществява допълнителна икономическа дейност с КИД 68.20?	електрическа енергия сгради, в които упражняват основната си икономическа дейност, като е допустимо в съответните сгради кандидатът да извършва и допълнителни дейности (ако има такива), единствено при положение, че същите попадат в допустимите сектори по настоящата процедура. Във връзка с посоченото и съгласно информацията, представена в запитването, произведената електрическа енергия от изградената по процедурата фотоволтаична система с батерии следва да е **само за собствено потребление на кандидата** и произведената електроенергия да не бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба. Отговорност на кандидата е да осигури подходящи начини и технически средства, чрез които да удостовери, че чрез инвестицията по настоящата процедура не се финансират недопустими дейности и разходи. Например такива могат да бъдат отделни контролни електромери, удостоверяващи че енергията, произведена от фотоволтаичната система с батерии се използва само за собствено потребление и др. 2. Съгласно т. 11.1, подт. 5) от Условията за кандидатстване, допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са заявили подкрепа за основната си икономическа дейност, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на НСИ. Също така, в условията е посочено, че могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по инвестицията фотоволтаична система и батерии ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват основната си икономическа дейност, като е допустимо в съответните сгради кандидатът да извършва и допълнителни дейности (ако има такива), единствено при положение, че същите попадат в допустимите сектори по настоящата процедура. Допълнително, съгласно Условията за кандидатстване по процедурата произведената електрическа енергия от изградената по инвестицията фотоволтаична система следва да се ползва само за собствено потребление и не може да бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба през периода на устойчивост (5 (пет) години от въвеждане в експлоатация на фотоволтаична система). Също така, съгласно Условията за кандидатстване недопустими по процедурата са дейности и разходи за осъществяване на покупко-продажба на произведената енергия от изградената с настоящата инвестиция фотоволтаична система. Отговорност на кандидата е да осигури подходащи начини и технически средства,

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			чрез които да удостовери, че чрез инвестицията по настоящата процедура не се финансират недопустими дейности и разходи, както и че произведената електрическа енергия от изградената по процедурата фотоволтаична система с батерии е **само за собствено потребление на кандидата** и произведената електроенергия да не бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба. СНД може да извършва проверки на място, чрез които да изиска доказателства, свързани със спазването на тези изисквания и в случай на установени нередовности да поиска възстановяване на помощта.
167	14.03.2023г.	...в продължение на зададени въпроси с входящ регистрационен номер BG-RRP-3.006-Q166.... 3. Потенциален Кандидат по процедурата - “фирма Х” осъществява основна икономическа дейност, класифицирана с код по КИД 68.20 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти. С оглед на изложеното, Фирма Х отдава обособени помещения в собствена сграда на други юридически лица, като наемателите заплащат договорена цена на 1 кв.м. на месец. Както ясно е изложено в първоначално зададения Ви въпрос, изведен под пореден номер № 105, т. 3, Фирма Х НЕ префактурира на наемателите разходи за консумативити (вода, ел.енергия и др.). С оглед на изложеното, допустим кандидат ли е Фирма Х по процедурата за изграждане на фотоволтаична система с батерии, като вземете предвид, че произведената ел. енергия е необходима за обезпечаване на основната икономическа дейност на Фирма Х? 4. В допълнение, обръщаме внимание на обстоятелството, че при производството на единица краен продукт производителите калкулират вложената за целта ел. енергия. По аналог, при предоставянето на услуга, във формирането на нейната себестойност се включва и вложената за целта ел. енергия. Ако дадено юридическо лице (ЮЛ) осъществява основна икономическа дейност с код 68.20, то ЮЛ може, с цел да бъде конкурентоспособно, да предлага комплексна услуга с висока добавена стойност за крайния потребител, осигуряваща на крайния потребител (наемател) както площи/помещения за целите	3. и 4. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 117.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		на осъществяваната от него дейност, така и всички останали фактори, които са необходими за обезпечаване на дейността на крайния потребител - в този смисъл, услугата по отдаване под наем може да обхваща също така и обслужване, в т.ч. почистване на площите/помещенията, които са отдадени под наем, да включва отстраняване на каквито и да било неизправности, вкл. технически, както и да включва обезпечаване на крайния ползвател с необходимите за целите на неговата дейност консумативи, в т.ч. вода, ток и др. Отдаването под наем на собствени недвижими имоти в изложената хипотеза наподобява съществено дейността на хотелиерите, класифицирана с КИД в рамките на I 55 Хотелиерство. Както е изложено във въпрос № 105, т. 1 хотелиерите отдават под наем помещения за настаняване, като посетителите заплащат определена цена за нощувка. Макар и хотелиерите да НЕ фактурират на посетителите отделно разход за ел. енергия, същият Е ВКЛЮЧЕН в себестойността на предоставяната от тях комплексна услуга. Също така - посетителят се явява и ползвател на ел. енергията, потребявана в съответното нает от него помещение за периода на неговия престой. По какъв начин естеството на хотелския бизнес се отличава за вас от естеството на дейността по отдаване под наем на собствени недвижими имоти и по какъв начин отдаването на помещения за настаняване в рамките на един хотел, кандидатствал и получил финансиране за изграждане на фотоволтаична система с батерии в рамките на процедурата, се счита, че спазва изискването произведената ел. енергия от изградената по инвестицията фотоволтаична система да се ползва само за собствено потребление, при положение, че тя на практика ще се ползва от крайни потребители - явяващи се наематели в хотела? С уважение,	
168	14.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, във връзка с дадени отговори на въпроси 103 и 105, моля за финално разяснение (надявам се) за потенциалните кандидати с КИД 6820 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти: 1. Фирма Х отдава обособени помещения в собствена сграда на	1. и 2. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 117.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		други юридически лица, като наемателите заплащат договорена цена на 1 кв.м. на месец. Фирма Х НЕ префактурира и НЕ калкулира на наемателите разходи за електроенергия. Електроенергията, която ще се произвежда от ФЕЦ по проекта ще бъде ползвана от наемателите БЕЗВЪЗМЕЗДНО, а те ще заплащат само наем за квадратен метър. Допустима ли е тази хипотеза? 2. Защо е допустимо кандидатите в сектор туризъм да калкулират в себестойността на услугата си ""нощувка"" разходите за електроенергия, която ще се произвежда от изградената ФЕЦ по проекта, а за кандидатите с КИД 6820 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти тази хипотеза не е допустима? Вторите също калкулират в себестойността на услугата ""даване под наем"" разходите за електроенергия и др. консумативи? И в двата случая ползвателите на електроенергията не са самите кандидати а трети лица, техните клиенти - в първия случай това са туристите, а във втория случай това са наемателите. Моля за конкретни отговори, без препратки към разяснения, с които вече сме се запознали подробно и не дават отговор на въпросите ни.	
169	14.03.2023г.	Здравейте! Допустимо ли е кандидат по настоящата процедура, отговарящ на изискванията в УК, да подаде ПИИ и по процедура BG-RRP-4.021 „ПОДКРЕПА ЗА ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ В СФЕРАТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ“ за осъществяване на мерки за енергийна ефективност, различни от фотоволтаични инсталации, но изпълнявани в същите производствени сгради, собственост на кандидата, явяващи се места на изпълнение на проекта по тази процедура? Например по едната процедура да изпълнява инвестиции за саниране/топлоизолация и подмяна на дограма и врати в две от производствените сгради, собственост на кандидата, и върху същите сгради да изгради на покрива фотоволтаична инсталация в комбинация с батерии за собствено потребление при получаване на финансиране по настоящата процедура или е недопустимо? В случай, че не може да се изпълняват инвестиции и	Условията за кандидатстване не поставят ограничение кандидати по процедура да не могат да кандидатстват и по други мерки и програми. Обръщаме внимание, че съгласно Условията за кандидатстване по настоящата процедура не са допустими разходи и дейности, които вече са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма, които водят до надхвърляне на най-високия размер или интензитет на помощта, приложим за тази помощ.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		по двете процедури в един и същи стопански обект, допустимо ли би било една и съща фирма да кандидатства по двете процедури, но като изпълнява предвидените инвестиции за ЕЕ и ВЕИ в различни поризводствени сгради, намиращи се в различни населени места? Предварително благодаря за отговорите!	
Дата на разясненията от СНД: 27.03.2023 г.			
170	15.03.2023г.	Уважаеми колеги, Моля за отговор на следните два въпроса: 1. С цел гарантиране в максимална степен спазването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ , по процедурата няма да се подкрепят дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата. В тази връзка, допустимо ли е предприятие, което извършва дейност в сектор Н.49.5 Тръбопроводен транспорт (пренос на природен газ), да кандидатства за финансиране на допустими дейности, така както са изброени в т. 13.1. Допустими дейности, подточка 2) Допустими дейности, а именно изграждане на нови фотоволтаични инсталации за обекти на предприятието; 2. Отговаря ли на определението за Дружество със средна пазарна капитализация (Mid-Caps) предприятие, което е голямо (не е МСП), има 1 076 служители в края на 2021г. съгласно последно публикуван отчет, и е 100% държавна собственост? Допустим кандидат ли е по процедурата?	1. Условията за кандидатстване не поставят ограничение кандидатите по процедурата да не развиват основната си икономическа дейност в код Н49.50 „Тръбопроводен транспорт“. Обръщаме внимание, че съгласно Условията за кандидатстване в настоящата процедура не могат да участват и да получат безвъзмездно финансиране предприятия, чиято основна икономическа дейност попада съгласно КИД-2008 (Приложение 9) в сектор D “Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива“, който включва и дейности по разпределение на газообразни горива по газоразпределителните мрежи. Както правилно е посочено в запитването, с цел гарантиране в максимална степен спазването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ , по процедурата не се подкрепят дейности и активи, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата. Допълнително, в Приложение 13 към Условията за кандидатстване е пояснено, че това ограничение не се прилага за проектите за производство на електроенергия и/или топлоенергия, както и на свързаната с тях инфраструктура за пренос и разпределение, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в Приложение III към техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди” (2021/C58/01). Съгласно представената в запитването информация и с оглед целта на настоящата процедура и допустимите по нея дейности и активи, кандидати с основна икономическа дейност, попадаща в код Н49.50 „Тръбопроводен транспорт“, биха били допустими по процедурата, при положение, че отговарят и на всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване, включително относно изискванията, свързани с принципите за „Ненанасяне на значителни вреди“, както и при съблюдаване на съответното законодателство на ЕС

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			и национално законодателство в областта на околната среда. Съблюдаването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди” ще се проследява на етап изпълнение на проектите, като за удостоверяване на съответствието на инвестицията с посочения принцип крайните получатели ще подлежат на контрол, който да удостовери съответствието на подкрепените дейности с тях. 2. Предприятие, което е 100% държавна собственост, не е допустим кандидат по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 14, т. 2.
171	15.03.2023г.	Здравейте, Смятате ли, че има противоречение между изискването за одобряване на техническия проект (стр.46 от Условията за кандидатстване) и чл.147, ал.1, т.14 и 14а от ЗУТ?	В Условията за кандидатстване в цялост, включително и на стр. 46 от тях, няма заложено изискване за одобряване на техническия проект. В т. 21, буква д/ от Условията за кандидатстване (стр. 43-44) е записано: *В зависимост от степента на проектна готовност за изграждане на фотоволтаичната система за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии), включени в предложението, кандидатът следва да представи изготвен от лице с проектантска правоспособност:* *- **Идеен проект** (ако за обект/ите на интервенция няма пълна проектна готовност към момента на кандидатстване)* *ИЛИ* *- **Технически/работен проект** (за обекти в пълна степен на проектна готовност).* *Документите по буква д) се изготвят от лице с проектантска правоспособност, вписано в съответния регистър на Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране , налични на следния адрес - https://kiip.bg/register.* *Документите по буква д) трябва да съдържат минимум следната информация, удостоверяваща обстоятелствата по т. 13.1 „Допустими дейности“, подточки 1.3) - 1.6) от настоящите Условия за кандидатстване, както следва:* *- Точният адрес на обекта, попадащ в урбанизирани територии, където ще се изгражда фотоволтаичната система в комбинация с батериите;* *- Инсталираната мощност (в kW) на изградената фотоволтаична система за собствено потребление;* *- Общият капацитет (в kWh) на локалните съоръжения за съхранение на енергия*

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			(батерии) към фотоволтаичната система; *- Разположението на фотоволтаичната система върху покрив и/или фасада на сграда, и/или върху недвижим имот към нея;* *- Име и рег. № на лицето с проектантска правоспособност, изготвило документите по буква д).* ***ВАЖНО**: Посочената в документите по буква д) инсталирана мощност (в kW) на изградената фотоволтаична система и на локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) следва да се вземе предвид при определянето на стойността/сумата за всяка отделна фотоволтаична система в т. „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване.* Допълнително, в бележка под линия № 42 е указано, че документите по буква д) се изготвят съгласно Наредбата № 14 от 15 юни 2005 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия. Във връзка с изложеното, СНД не счита, че е налице противоречение между изискванията, заложени в Условията за кандидатстване, и чл. 147, ал. 1, т. 14 и т. 14а от Закона за устройство на територията (ЗУТ). Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 106, т. 1.
172	15.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, Допустимо ли е изграждане на ФЕЦ за собствени нужди за целите на основната дейност на Кандидата, ако предприятието планира да изгради тази година със собствени средства ФЕЦ за продажба на енергия. Планираната за изграждане ФЕЦ за собствени нужди ще бъде върху сграда, различна от тази, където ще се изгражда ФЕЦ с цел продажба на енергия и ще има отделни партиди/електромери за двете инсталации. ФЕЦ по проекта ще захранва само сграда, в която се извършва основната дейност на фирмата, но двете сгради, върху които ще се изграждат централите се намират в един имот, собственост на Кандидата.	При положение, че произведената енергия от новоизградената по процедурата фотоволтаична система няма да се използва за недопустимата дейност (производство на енергия), и са изпълнени и всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване, посочената в запитването хипотеза би била допустима.по процедурата. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 118 и № 120.
173	16.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, бихме искали да ви зададем следния въпрос:	Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 128.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		На въпрос № 47 от 20.02.2023 г. относно изграждане на ВЕИ с мощност 300 kW, като конструкцията за 100 kW от тях ще бъде монтирана на покривна конструкция на производствената сграда, а конструкцията за останалите 200 kW ще бъде монтирана на терен (двор), прилежащ до сградата, който е в регулация и е част от същия имот е отговорено „Посочената в запитването хипотеза е допустима при положение, че терена/двора, където ще бъде изградена част от планираната по процедурата фотоволтаична система, е прилежащ към производствените сгради.“ Така формулираният отговор оставя впечатление, че е задължително условие изградената система да бъде в един и същи имот/парцел със сградата, която ще се ползва от произведената енергия. Моля за информация на какво основание се налага подобно ограничение, тъй като в процедура BG-RRP-4.021 - Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите е зададен въпрос „В случай, че мерките в предложението за изпълнение на инвестиция включват изграждане на съоръжения/системи за производство на енергия от възобновяеми източници (ВИ) в сградата (или в близост до сградата), допустими за финансиране са само такива за собствено потребление, с цел осигуряване на сградата с енергията от ВИ за отопление, охлаждане, вентилация, гореща вода за битови нужди, осветление и др. Какви за характеристиките и условията, при които се приема за изпълнено условието „или в близост до сградата“?“ СНД по процедурата в лицето на МРРБ пояснява, че „Съгласно &1, т.46 от Допълнителните разпоредби на Наредба № РД 02-20-3 от 09.11.2022 за техническите изисквания към енергийните характеристики на сградите “В близост"" означава периметър, в който източник на енергия, независимо от енергийния носител, се намира или чието застрояване се допуска при спазване на предвижданията на действащ общ устройствен план за територията на община. Източник на централно отопление и/или охлаждане, топлина, генерирана от локална/районна централа на биомаса, биогорива, геотермална енергия, отпадна топлина,	

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		когенерация и др., разположени в населено място, както и електроенергия, генерирана от фотоелектрическа (фотоволтаична/PV) централа в населено място, се приемат за разположени ""в близост"" до оценяваната сграда, когато местоположението на сградата е в същото населено място.“ Благодаря предварително!	
174	16.03.2023г.	Във връзка с обявената процедура за кандидатстване имаме следния въпрос: Собствеността върху имота, на който ще бъде изградена фотоволтаичната система с батерии, се Декларира на етап кандидатстване, чрез подписване на декларация Приложение № 2 и текста в раздел II, т. 16 гласи: ""16. Декларирам, че представляваното от мен предприятие е изцяло (единствен) собственик на сградата/имота или единствено представляваното от мен предприятие има учредено право на строеж и сградата, където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване."". С подписването на тази декларация описаното по-горе обстоятелство се декларира към момента на подаване на проектното предложение. На база описаното по-горе допустимо ли е предприятието кандидат да е придобило сградата след обявяване на процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и преди подаване на проектното предложение? В допълнение поясняваме, че партидата и съответно договора с ЕРД са сключени с предприятието кандидат преди 01.12.2022 г. и дружеството изцяло осъществява своята основна дейност в имота, където се предвижда да бъде изградена фотоволтаичната система с локални съоръжения за съхранение на енергия.	Посочената в запитването хипотеза е допустима по настоящата процедура, при положение, че са изпълнени и всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 99, № 131, т. 1 и № 161.
175	17.03.2023г.	Здравейте, молим за разяснение на следния въпрос: Поради това, че удостоверение за търпимост се издава за незаконни сгради, а за сградите на нашето дружество притежаваме акт за собственост, придобит на база акт за държавна собственост, може ли да се счита, че тези документи покриват изискванията съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване. Предварително благодарим!	Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, който/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът има учредено право на строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			кандидата чрез договор за наем или концесия. В поле „ВАЖНО“ след горецитираната подт. 1.7) е посочено, че обстоятелството по точка 1.7) се декларира от кандидатите в Декларацията при кандидатстване (Приложение 2). Допълнително, за удостоверяване на обстоятелствата по точка 1.7), кандидатите са длъжни в срок до 3 (три) месеца след сключване на договор за финансиране да представят приложимите документи **като**: нотариален акт, акт 16/удостоверение за въвеждане в експлоатация (за сгради строени след 7 април 1987 г.), удостоверение за търпимост (при сгради строени до 7 април 1987 г.). Именно, поради възможността за наличие на различни приложими документи, чрез които крайният получател след сключване на договора може да удостовери съответствието си с изискването по т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване, преди изброяването на документите е посочено „като“, за да покаже, че списъкът не е изчерпателен. Във връзка с изложеното, в случай че посоченият в запитването акт за собственост, придобит на база акт за държавна собственост, е нормативно приложимия документ за собственост във Вашата хипотеза, то същият би отговарял на изискването по т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 100, т. 1.5 и № 113.
176	17.03.2023г.	Моля за следните разяснения по процедурата: Дружество, потенциален кандидат, разполага със собствен недвижим имот, в който има сграда в експлоатация, която е с изградена фотоволтаична система за собствени нужди и която се ползва освен от дружеството собственик, също и от негови наематели. В рамките на същия имот/УПИ в момента се изгражда нова (собствена) сграда, като същата все още няма акт 16/удостоверение за въвеждане в експлоатация, но такова се очаква да бъде получено до датата на подаване на проектно предложение. Въпрос 1. Допустимо ли е дружеството да кандидатства за изграждане на фотоволтаична система с батерии за новата сграда, при условие че са спазени общите нормативни изисквания за максимална мощност и енергията от новоизградената система ще се използва само за захранване на новата сграда?	1. Посочената в запитването хипотеза е допустима по настоящата процедура, при положение, че новата сграда ще е част от съществуващата енергийна мрежа на обекта и документът по т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, който ще се предостави при кандидатстването, относно предоставена мощност на предприятието за съответния обект, обхваща и предоставената мощност на новата сграда, както и са изпълнени и всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 99, № 131, т. 1 и № 161. 2. Посочената в запитването хипотеза е допустима по настоящата процедура. Съгласно т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, на етап кандидатстване следва да се предостави удостоверение, издадено от ЕРД, или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. Допълнително,

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		Въпрос 2. Дружеството има актуален договор от август, 2022г. за присъединяване към ЕРД, но с този договор ЕРД предоставя енергия до трафопост на дружеството в имота, в който се намират и двете сгради на същото. На практика, този договор към момента обхваща, както предоставената мощност на действащата сграда, така и предоставената мощност на новостроящата се сграда, за която следва да бъде подаден проекта. Достатъчно ли е да се представи този договор, тъй като след проведен разговор с ЕРД, на дружеството е отговорено, че не може да се издаде удостоверение за предоставена мощност само за втория обект?ЕРД предоставя мощност до общия трафопост на дружеството. Въпрос 3. В контекста на предходните въпроси – кое следва да се разглежда като обект, в който дружеството осъществява дейността си към момента – територията, на която се намират и двете сгради (тъй като то осъществява и ще осъществява дейност и в двете) или за целите на проекта – такъв обект ще бъде само новата сграда, която ще бъде захранена от ВЕИ по проекта? Въпрос 4. Както беше посочено, дружеството разполага с договор за присъединяване към ЕРД, но сградата ще бъде въведена в експлоатация в последващ момент (до датата на кандидатстване). Допустимо ли е да се представи този договор и/или евентуално удостоверение за предоставена мощност към 01.12.2022г. при условие, че сградата ще бъде въведена в експлоатация през 2023г.? Въпрос 5. С какви документи се удостоверява, че сградата е в експлоатация към датата на кандидатстване? Достатъчно ли е представяне на акт 16/удостоверение за въвеждане в експлоатация? Могат ли да се представят други документи и ако да – какви?	в условията е указано, че от удостоверението/договора следва да е видна минимум следната информация: наименование на предприятието и ЕИК; адрес на обекта, където се предоставя мощността; и предоставена мощност на кандидата. Обръщаме внимание, че кандидатът следва да спазва и регламентираното в чл. 25а от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), че „*краен клиент може да изгради енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии, енергията от които ще се използва само за собствено потребление,* ***като общата инсталирана мощност на енергийните обекти може да бъде до два пъти размера на предоставената мощност****, но не повече от 5 MW.*“ С оглед изложеното, мощностите за производство на енергия за собствено потребление, изградени при условията на чл. 25а от ЗЕВИ, включително тези по настоящата инвестиция, следва да бъдат в границите на до два пъти размера на предоставената мощност, но не повече от 5 MW. Доколкото присъединената мощност се удостоверява чрез договор/удостоверение с ЕРД, посоченото изискване за до два пъти присъединената мощност следва да е спазено на ниво обект/имот, а не отделни сгради в имота. 3. За целите на настоящата процедура под „обект“ се разбира сграда/и, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа, и недвижими имоти към тях, попадащи в рамките на един урегулиран поземлен имот, в урбанизирани територии. 4. В случай че кандидатът има сключен договор с ЕРД, от който може да се види предоставената мощност на предприятието към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите, и договорът съдържа минималната изискуема информация, съгласно условията, то предоставянето на същия на етап кандидатстване би отговорило на изискването по т. т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване. Договорът с ЕРД може да бъде представен със заличени текстове, които представляват търговски тайни или чувствителна информация, но от него следва да е видна минималната изискуема информация, посочена в т. 21, буква е/ от

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			Условията за кандидатстване. Следва да имате предвид, че окончателно решение относно съответствието на представените документи с изискванията на Условията за кандидатстване, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата специфична информация относно предложението. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 99, № 131, т. 1 и № 161. 5. Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът да има учредено право на строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Посоченото обстоятелство се декларира от кандидатите в Декларацията при кандидатстване (Приложение 2), която се представя при подаване на предложението. Допълнително, за удостоверяване на горепосоченото обстоятелство, декларирано на етап кандидатстване, кандидатите са длъжни в срок до 3 (три) месеца след сключване на договор за финансиране да представят приложимите документи като: нотариален акт, акт 16/удостоверение за въвеждане в експлоатация (за сгради строени след 7 април 1987 г.), удостоверение за търпимост (при сгради строени до 7 април 1987 г.). Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 100, т. 1.5 и № 113.
177	17.03.2023г.	Здравейте, какво означава „имот“, съобразно посоченото в Условията за кандидатстване на стр. 31 „ВАЖНО: Дълготрайните активи, придобити със средства по предложението за изпълнение на инвестиция, следва да бъдат използвани в имота, където е изградена фотоволтаичната система“ - „поземлен имот“ или „сграда“, или двете?	За целите на настоящата процедура под „имот“ се разбира сграда/и или част от сграда, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа, и недвижими имоти към тях, в урбанизирани територии, представляващ обособен стопански обект, където кандидатът упражнява основната си икономическа дейност, и където се изпълнява инвестиция (изграждане на фотоволтаична система с батерии).
178	17.03.2023г.	Здравейте, съгласно Ваш отговор №35 по процедурата и съгласно Условията за кандидатстване, допустими са кандидати, които чрез	1. и 2. При положение, че произведената енергия от новоизградената по процедурата фотоволтаична система няма да се използва за недопустимата дейност (производство на енергия), и са изпълнени и всички останали приложими

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		изградената с инвестицията по проекта фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) ще захранват с електрическа енергия сгради , в които упражняват основната си икономическа дейност, като е допустимо в съответните сгради кандидатът да извършва и допълнителни дейности (ако има такива), единствено при положение, че същите попадат в допустимите сектори по настоящата процедура. Освен това, в раздел 8 от Формуляра за кандидатстване – „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“, кандидатите следва да представят информация за основната икономическа дейност и допълнителни дейности (ако има такива), съгласно КИД-2008 на НСИ, които ще ползват електрическа енергия от новоизградената с настоящата инвестиция фотоволтаична система и батерии. Във връзка с гореизложеното, моля за КОНКРЕТНИ отговори на следните възникнали въпроси без да реферирате към вече дадени от Вас отговори, които не са достатъчно ясни: 1. Допустимо ли е кандидат, който изгражда в момента наземна (панелите са монтирани на земята, а не на покрив/фасада на сграда) фотоволтаична инсталация за продажба на електроенергия, да изгради по проекта отделна фотоволтаична инсталация за собствени нужди (с батерии) на покрива на сградата, където осъществява производствената си дейност? 2. Допустимо ли е кандидат, който вече е изградил фотоволтаична инсталация за продажба на електроенергия на покрива на производствената си сграда, да изгради наземна фотоволтаична инсталация за собствени нужди (с батерии), която да бъде свързана със сградата, където се осъществява производствената дейност на предприятието? Предварително благодаря за отделеното време!	изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване, посочените в запитването две хипотези биха били допустими.по процедурата. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 118 и № 120.
179	17.03.2023г.	Здравейте, В условията на процедурата и в разясненията на процедурата е записано, че мощностите следва да са изградени за собствени нужди, а в разясненията на Въпрос 1, т. 2 е отбелязано, че енергията не следва да обект на последваща покупко-продажба. Във връзка с това имаме следните въпроси:	1. Посочената в запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 117. 2. В т. 21 от Условията за кандидатстване изчерпателно са изброени документите, които се подават на етап кандидатстване.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		1. Допустимо ли е кандидатът, който е собственик на сградите и има сключен договор с ЕРД за предоставена мощност да отдава сградите под наем на свое дъщерно дружество, което развива хотелиерска дейност. Разходите за електроенергия не се префактурират и съответно енергията не се продава? 2. Към момента Поземленият имот, който е прилежащ към сградата е в процес на обединение с друг съседен имот вследствие, на което ще има нов идентификатор. Това обстоятелство ще представлява ли проблем, ако настъпи след подаване на документите по процедурата /тъй като в тях ще фигурира старият идентификатор/? Благодаря за отговорите.	Допълнително, съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът да има учредено право на строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Посоченото обстоятелство се декларира от кандидатите в Декларацията при кандидатстване (Приложение 2), която се представя при подаване на предложението. Допълнително, за удостоверяване на горепосоченото обстоятелство, декларирано от кандидатите на етап кандидатстване, същите са длъжни в срок до 3 (три) месеца след сключване на договор за финансиране да представят приложимите документи. Също така, обръщаме внимание, че съгласно т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, на етап кандидатстване следва да се предостави удостоверение, издадено от ЕРД, или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. В случай че кандидатът не може да представи посочените удостоверение/договор с ЕРД, същият не е допустим по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 131, т. 1.
180	17.03.2023г.	Моля за разяснение по следния въпрос по процедура BG-RRP-3.006 - Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията: Предприятието, което притежаваме има необходимост от 100 kW инсталирана мощност на фотоволтаична централа за собствени нужди, но поради спецификата на дейността се налага работа предимно в тъмните часове на денонощието. 1. Допустима ли е инвестиция в 300 kW батерии към създадените 100 kW фотоволтаична инсталация? Чрез предприятието ще може да си осигури 3 часа работа на максимална мощност през тъмната част на денонощието и реално ще обезпечи собственото потребление. 2. Ако е допустимо, как ще се изчислява сумата на киловат	1. Посочената в запитването хипотеза е допустима при положение, че са изпълнени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата. Обръщаме внимание, че съгласно т. 13.1, подт. 1.4) от Условията за кандидатстване, инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност (съгласно удостоверение за предоставена мощност, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД) или договор с ЕРД за предоставена мощност на кандидата), но не повече от 1 MW. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 89 и № 91, т. 1. 2. В т. 13.1, подт. 1.5) от Условията за кандидатстване е посочено, че локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), следва да са с общ минимален

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		инсталирана мощност с батерии? Ще може ли да се кандидатства за по 3000 лв за първите 100 kW фотоволтаици с батерии и допълнително да се заложи разход за останалите 200 kW батерии за дейността, в които да се съхранява произведената през деня ел.енергия от фотоволтаичната централа. Ако може да се заложи този допълнителен разход, каква е допустимата цена по програмата само за батериите на киловат?	капацитет (в kWh) равностоен на съхранение с продължителност от поне 1 (един) час за поне 100% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, изградена по настоящата процедура. Също така е пояснено, че като отговарящи на изискването по настоящата подточка 1.5) биха се приели например и батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 2 (два) часа за поне 50% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, или батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 4 (четири) часа за поне 25% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, и т.н. Уточнено е и, че батериите задължително следва да бъдат свързани към изградената по настоящата процедура фотоволтаична система, и да съхраняват енергия от нея. Във връзка с посоченото, Условията за кандидатстване поставят минималните изисквания относно общия минимален капацитет (в kWh) на закупуваните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), като е допустимо кандидатът да предвиди в предложението си и изграждане на по-голям капацитет на батериите, при положение, че отговаря на ограничението пределната (максимална) цена за изграждане на фотоволтаична система в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) да бъде в размер на до 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии). Водещият показател при определянето на цената за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение е инсталираната мощност (в kW) на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция по процедурата. Разходи за закупуване единствено на съоръжения за съхранение на енергия (батерии) са недопустими по настоящата процедура и съответно разходи само за батерии не следва да се посочват в бюджета на предложението. В случай че кандидатът планира да изгради по-голям капацитет на батериите от минимално изискуемия съгласно т. 13.1, подт. 1.5) от Условията за кандидатстване, но при такава комбинация между фотоволтаична система и батерии не може да бъде спазено ограничението за пределна (максимална) цена до 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение, е допустимо дейностите и разходите за допълнителния капацитет на батериите над минимално изискуемия съгласно условията да не се включват в предложението по процедурата

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			и да се изпълнят отделно от кандидата извън настоящата инвестиция.
181	20.03.2023г.	Здравейте! Моля за разяснение по следните въпроси: 1. Процедурата прави ли разграничение между термините сграда и имот, които посочвате често заедно, но имат различно правно значение? Може ли собственик на имот - етаж, покрив или друга част на сграда, да изгради допустими по процедурата съоръжения? 2. Допустими ли са консорциумите за участие като изпълнители по програмата с оглед изискването за ""един изпълнител (юридическо лице)“? Допустимо ли е ангажиране от страна на единствения изпълнител (юридическо лице) на по-вече от едно физически и юридически лица в следните две категории: - като ресурсни доставчици, - като подизпълнители в определени случаи? 3. В предварителните технически изисквания беше посочено ""Максимално входно напрежение от ФВ стрингове: 1500 VDC"", а в одобрените окончателни такива е посочено ""Входно напрежение от ФВ стрингове: ≤ 1500 VDC"". Последното условие ясно ограничава този параметър и не допуска неговата стойност да надвишава 1500 VDC. Затова моля да потвърдете, че този параметър може да е под 1500 VDC, след като пише че минимално допустими са всички в диапазона до 1500 включително? 4. В одобрените изисквания посочвате, както следва: ""Като отговарящи на изискването по настоящата подточка 1.5) биха се приели например и батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 2 (два) часа за поне 50% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, или батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 4 (четири) часа за поне 25% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, и т.н."" Означава ли това, че са валидни и 12.5% от инсталираната мощност за 8 часа, 10% от инсталираната мощност за 10 часа и други комбинации запазващи общия обем съхранена енергия в	1. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 11, № 33, № 100, т. 1.2, № 146 и № 177. 2. По процедурата няма ограничения, свързани с недопускане на консорциуми да изпълняват дейностите по инвестицията. В Условията за изпълнение е указано, че в процеса на изпълнение на проектите крайните получатели могат да възлагат на изпълнител (подизпълнители) извършването на определени дейности по проекта. Изпълнителят/подизпълнителите не са партньори по изпълнението на проекта и се избират в съответствие с реда, предвиден в приложимата нормативна уредба (ЗОП, ПМС № 80 от 9 май 2022 г.). Съгласно чл. 9, ал. 3 от ПМС № 80/2022 в процедура за избор на изпълнител може да участва всяко българско или чуждестранно физическо или юридическо лице, както и техни обединения. Консорциумите могат да се създадат под две правни форми, търговски или граждански дружества, които са допустими изпълнители по процедурата. Освен това, според чл. 9, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс неперсонифицираните дружества (обединенията) и осигурителните каси за производствата по кодекса се приравняват на юридически лица. Допълнително, по процедурата е допустимо избраният от крайния получател един изпълнител да възложи извършването на отделни дейности на подизпълнител/и. 3. Съгласно указаните в Приложение 14 към Условията за кандидатстване минимални технически изисквания, входното напрежение от ФВ стрингове на инвертора/ите за фотоволтаичния модул следва да е до 1500 VDC вкл., т.е. допустимо е параметърът да бъде и под 1500 VDC. 4. Посочените в запитването варианти на общ минимален капацитет (в kWh) на батериите са допустими при положение, че са изпълнени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 100, т. 2 и № 157.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		размер KWh равен на инсталираната мощност? Този обем запазена енергия в KWh равен на инсталираната мощност в KWp минималния капацитет запазена енергия на батерията ли е?	
182	20.03.2023г.	Здравейте, С оглед изискването: С оглед избягване на припокриването на интервенциите между настоящата инвестиция и Програмата за развитие на селските райони 2014-2020, подкрепа по процедурата не могат да получават кандидати, които са: 3.1) микропредприятия по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия, които имат седалище или клон със седалище на територията на селски район и са заявили за подпомагане дейности по предложението за изпълнение на инвестиция, които ще се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България. Списък на общините в обхвата на селските райони на Република България се съдържа в Приложение 11 към Условията за кандидатстване. Ако фирма има седалище в град София, но развива дейност в селски район, то тя ще бъде ли допустима за кандидатстване, ако отговаря на всички други условия по процедурата? Благодаря предварително!	Съгласно т. 11.2, подт. 3.1) от Условията за кандидатстване, с оглед избягване на припокриването на интервенциите между настоящата инвестиция и Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2014-2020, подкрепа по процедурата не могат да получават кандидати, които са микропредприятия по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия, които имат седалище или клон със седалище на територията на селски район и са заявили за подпомагане дейности по предложението за изпълнение на инвестиция, които ще се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България. Списък на общините в обхвата на селските райони на Република България се съдържа в Приложение 11 към Условията за кандидатстване. Във връзка с посоченото и съгласно информацията, представена в запитването, кандидат (микропредприятие по смисъла на чл. 3-4 от ЗМСП) със седалище извън селски район (напр. в гр. София) би бил допустим по настоящата процедура при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване. Кандидатът следва да отговаря на горецитираното изискване както към датата на кандидатстване, така и към момента на сключване на договора за финансиране (ако се стигне до такъв).
183	20.03.2023г.	Здравейте, Имам следните въпроси по процедурата: Кандидатства предприятие с КИД 68.20 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти. Дружеството отдава под наем част от имотите си и префактурира на наемателите част от потребената ел.енергия. - Допустимо ли е да кандидатства по процедурата, за имотите, които се ползват само от дружеството? - С какви документи ще се докаже потреблението на сградите, които се ползват от дружеството и не се отдават под наем? Благодаря	Посочената в запитването хипотеза е допустима при положение, че са изпълнени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата. Съгласно т. 11.1, подт. 5) от Условията за кандидатстване, допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са заявили подкрепа за основната си икономическа дейност, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на НСИ. Също така, в условията е посочено, че могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по инвестицията фотоволтаична система и батерии ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват основната си икономическа дейност, като е допустимо в съответните сгради кандидатът да извършва и допълнителни дейности (ако има такива), единствено при положение, че същите попадат в допустимите сектори по настоящата процедура. Допълнително, съгласно Условията за кандидатстване по процедурата произведената електрическа енергия от изградената по инвестицията фотоволтаична

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			система следва да се ползва само за собствено потребление и не може да бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба през периода на устойчивост (5 (пет) години от въвеждане в експлоатация на фотоволтаична система). Също така, съгласно Условията за кандидатстване недопустими по процедурата са дейности и разходи за осъществяване на покупко-продажба на произведената енергия от изградената с настоящата инвестиция фотоволтаична система. Отговорност на кандидата е да осигури подходящи начини и технически средства, чрез които да удостовери, че чрез инвестицията по настоящата процедура не се финансират недопустими дейности и разходи, както и че произведената електрическа енергия от изградената по процедурата фотоволтаична система с батерии е **само за собствено потребление на кандидата** и произведената електроенергия да не бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба. Например такива могат да бъдат отделни контролни електромери, удостоверяващи че енергията, произведена от фотоволтаичната система с батерии се използва само за собствено потребление и др. СНД може да извършва проверки на място, чрез които да изиска доказателства, свързани със спазването на тези изисквания и в случай на установени нередовности да поиска възстановяване на помощта. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 117 и № 166.
184	20.03.2023г.	Здравейте, Има ли възможност да бъдат изменени Условията за кандидатстване, в частта им т. 11.1, подт. 3) и Приложение 12 към тях, в смисъл по процедурата да бъдат допустими и кандидати със зает персонал в България около 700 души, при положение че едноличен собственик на българското дружество е чуждестранна компания с общ персонал над 3 000 души в световен мащаб? По-конкретно, в случай на първоначална инвестиция, облагодетелстваща нова стопанска дейност, има ли възможност по изключение да не се вземат в предвид всички отношения на партньорство и свързаност на кандидата с други (чуждестранни) предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП? Благодарим Ви предварително за отговора.	В чл. 5, ал. 6 от ПМС № 114/08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост, изчерпателно са посочени случаите, при които, след откриване на процедура чрез подбор, утвърдените Условия за кандидатстване може да се изменят. Във връзка с посоченото, Условията за кандидатстване по настоящата процедура не могат да бъдат изменени съгласно информацията, представена във Вашето запитване. Обръщаме внимание, че приложимият режим на държавна помощ по настоящата процедура е „инвестиционни помощи за насърчаване на енергията от възобновяеми източници“ съгласно чл. 41, т. 6, буква в) от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187/26.06.2014). Изискването предложенията да имат за свой основен предмет осъществяването на определен вид първоначални инвестиции в материални и

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			нематериални активи е свързано с режим „регионална инвестиционна помощ“ съгласно чл. 13 и чл. 14 от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията, който режим не е приложим по настоящата процедура. Категорията на предприятието-кандидат по процедурата се определя съгласно регламентираното в чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия и Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36), и съгласно определенията, представени в Приложение 12 към Условията за кандидатстване, относно малки дружества със средна пазарна капитализация (Small Mid-Caps) и дружества със средна пазарна капитализация (Mid-Caps). При определянето на категорията на предприятието-кандидат следва да се вземат предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП, без значение от тяхната националност, както и е без значение приложимия режим на помощ по съответната процедура.
Дата на разясненията от СНД: 31.03.2023 г.			
185	21.03.2023г.	Моля да потвърдите, че предприятия, които са в отношение на партньорство, съгласно ЗМСП и не са свързани предприятия, могат да сключат договор за БФП, при положение че имат същия тризначен цифров код (група) съгласно Класификацията на икономическите дейности - КИД-2008.	Условията за кандидатстване не поставят ограничение кандидати, които са в отношение на партньорство, съгласно ЗМСП, и не са свързани предприятия, и които осъществяват сходна дейност (основна икономическа дейност, попадаща в рамките на същия тризначен цифров код (група) съгласно КИД-2008 на НСИ), да не могат да сключат договор за финансиране по процедурата, при положение, че са изпълнени и всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване.
186	21.03.2023г.	Здравейте, дружеството, което има желание да кандидатства по програмата е с основен КИД 68.20 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти. В една и съща сграда има помещения, които се отдават под наем и такива, които се ползват за собствени нужди. 1. Необходимо ли е собственикът на сградата и наемателите да имат отделни партиди за потреблението на ел. енергия? Необходимо ли е всеки един потребител поотделно да е сключил договор за доставка на ел. енергия? 2. Възможно ли е доказване на собствено потребление като ралика в стойностите и количествата, посочени във фактурите за	1. и 2. Съгласно т. 11.1, подт. 5) от Условията за кандидатстване, допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са заявили подкрепа за основната си икономическа дейност, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на НСИ. Също така, в условията е посочено, че могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по инвестицията фотоволтаична система и батерии ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват основната си икономическа дейност, като е допустимо в съответните сгради кандидатът да извършва и допълнителни дейности (ако има такива), единствено при положение, че същите попадат в допустимите сектори по настоящата процедура. Допълнително, съгласно Условията за кандидатстване по процедурата

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		доставка на ел. енергия и префактурираната такава към наемателите в сградата?	произведената електрическа енергия от изградената по инвестицията фотоволтаична система следва да се ползва **само за собствено потребление** и не може да бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба през периода на устойчивост (5 (пет) години от въвеждане в експлоатация на фотоволтаична система). Също така, съгласно Условията за кандидатстване недопустими по процедурата са дейности и разходи за осъществяване на покупко-продажба на произведената енергия от изградената с настоящата инвестиция фотоволтаична система. Условията за кандидатстване не съдържат изискване, в случай че в сградата, където ще се изгражда фотоволтаичната система с батерии, има и наематели, същите да имат отделни партиди за потреблението на електрическа енергия и сключени договори за доставка на електроенергия с ЕРД. Съгласно т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, при подаване на предложението кандидатът следва да се предостави удостоверение, издадено от ЕРД, или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. В случай че кандидатът не може да представи посочените удостоверение/договор с ЕРД, същият не е допустим по настоящата процедура. Посоченият в т. 2 от запитването начин за удостоверяване на спазване на горецитираните изисквания на Условията за кандидатстване не е приложим, тъй като подобна хипотеза на доказване на собствено потребление като разлика в стойностите и количествата, посочени във фактурите за доставка на ел. енергия от ЕРД, и префактурираната такава от наемодателя към наемателите в сградата, е възможна единствено, когато цялата енергия се предоставя от съотвената мрежа. Изгражданите по настоящата процедура фотоволтаични системи за производство на електрическа енергия само за собствено потребление директно се присъединяват към вътрешната мрежа на предприятието зад клиентския електромер на потребителя и съответно произведената от фотоволтаика енергия не минава през електромера. Отговорност на кандидата е да осигури подходащи начини и технически средства, чрез които да удостовери, че чрез инвестицията по настоящата процедура не се финансират недопустими дейности и разходи, както и че произведената електрическа енергия от изградената по процедурата фотоволтаична система с батерии е **само за собствено потребление на кандидата** и произведената електроенергия да не бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба. Например такива могат да бъдат отделни контролни електромери, удостоверяващи

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			че енергията, произведена от фотоволтаичната система с батерии се използва само за собствено потребление и др. СНД може да извършва проверки на място, чрез които да изиска доказателства, свързани със спазването на тези изисквания и в случай на установени нередовности да поиска възстановяване на помощта. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 117 и № 166.
187	21.03.2023г.	Ще бъде ли счетен за допустим кандидат в процедурата, който изгради фотоволтаичната система върху собствени сгради, намиращи се в УПИ в една община, а излишъкът от производството ще отдава в електроразпределителната мрежа и с нея ще захрани свои собствени сгради в друг УПИ, находящ се в друга община? В двете общини действа едно и също ЕРД. Дружеството, което произвежда електрическата енергия е същото, което ще я потребява, като то е собственик на обектите в двете УПИ, в които ще се потребява енергията. В сградите, находящи се в различни УПИ и общини, се извършва една и съща дейност, попадаща в допустимите сектори, посочени в т. 11.2 от Условията за кандидатстване в процедурата.	Посочената в запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Съгласно т. 13.1, подт. 1.6) от Условията за кандидатстване, фотоволтаичната система и локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) следва да се изграждат единствено върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа, и/или върху недвижими имоти към тях, в урбанизирани територии. Основните параметри на процедурата, включително посоченото изискване, са съобразени с регламентираното в чл. 25а от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ). В ал. 1 на посочения член от ЗЕВИ е записано „*Краен клиент може да изгради енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа* ***и върху недвижими имоти към тях*** *в урбанизирани територии, енергията от които ще се използва само за собствено потребление, като общата инсталирана мощност на енергийните обекти може да бъде до два пъти размера на предоставената мощност, но не повече от 5 MW.*“. Допълнително, в „Минимални технически изисквания към фотоволтаичната система и съоръженията за локално съхранение на произведената енергия (батерии)“ (Приложение 14 към Условията за кандидатстване) е посочено наличие на устройство, което ограничава връщане на електроенергия в мрежата съвместимо с инвертора или вградена такава функция на самият инвертор. Също така, бихме искали да обърнем внимание, че съгласно Условията за кандидатстване инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност като източник на проверка е удостоверението, издадено от ЕРД, или Договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. Съгласно посоченото, захранване на обекти, различни от тези по отношение на които е заявена за изграждане фотоволтаична система, е недопустимо. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 37, т. 1 и № 128.
188	21.03.2023г.	Здравейте, Моля, да разясните публикувания в Насоки за кандидатстване текст: ""1.6) Фотоволтаичната система и локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) следва да се изграждат единствено върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа, и/или върху недвижими имоти към тях, в урбанизирани територии ."" Въпрос: Ограничава ли този текст кандидатите, да поставят локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в сграда (недвижим имот) собственост на кандидата? Благодаря,	Локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) следва да са поставени в сградата/имота, където ще се изгражда фотоволтаичната система, като преценката за конкретното им разположение е от компетенциите на лицето с проектантска правоспособност, което изготвя идейния проект и/или техническия/работния проект, и следва да е съобразено със спецификата на конкретния обект. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 91, т. 2.
189	21.03.2023г.	Ще бъде ли счетен за допустим кандидат в процедурата, който закупи по програмата батерии за съхранение с много по-голяма мощност от тази на монтираните фотоволтаични панели? Потреблението на произведената електроенергия от фотоволтаичните панели и батериите ще бъде в едно и също УПИ, притежавано от същия собственик, който ги е инсталирал. Например: - фотоволтаични панели с мощност 10kW; - батерии с капацитет 1MWh (много по-голяма от тази на панелите). Благодаря Ви предварително за отговора!	Съгласно Условията за кандидатстване по процедурата, с оглед определяне на реалистичността на предвидените разходи, СНД е извършил предварителни анализи и пазарни проучвания и е определил пределна (максимална) цена за изграждане на фотоволтаична система до 1 MW за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) в размер на до 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии). Във връзка с посоченото, Условията за кандидатстване поставят минималните изисквания относно общия минимален капацитет (в kWh) на закупуваните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), като е допустимо кандидатът да предвиди в предложението си и изграждане на по-голям капацитет на батериите, при положение, че отговаря на ограничението пределната (максимална) цена за изграждане на фотоволтаична система в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) да бъде в размер на до 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии).

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			За целите на настоящата процедура, под "инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии)" се разбира сумата от изходящата (номинална) активна мощност на инверторите (изходните AC характеристики на всички инвертори) към фотоволтаичната система за собствено потребление, подкрепена с настоящата инвестиция. Посоченото определение е в съответствие и с дефиницията, дадена в § 1, т. 26в от Допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката. С оглед на изложеното, водещият показател при определянето на цената за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение е **инсталираната мощност (в kW) на изградената фотоволтаична система** за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция по процедурата. Допълнително, съгласно Условията за кандидатстване минималният размер на безвъзмездното финансиране по всяко индивидуално предложение за изпълнение на инвестиция по процедурата е 75 000 лева. В тази връзка, примерната инвестиция, описана в запитването, не е допустима по настоящата процедура, тъй като за изграждане на енергийно съоръжение, включващо фотоволтаична система с инсталирана мощност - 10 kW, допустимият максимален общ размер на инвестицията е до 30 000 лева без ДДС (10 kW x 3 000 лева без ДДС = 30 000 лева без ДДС), което е под минималния размер на помощта от 75 000 лева. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 89 и № 91, т. 1.
190	21.03.2023г.	Здравейте, Предвиждаме да изградим фотоволтаична система с обща инсталирана мощност 100 kW и локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) с капацитет 150 kWh. Допустимо ли е, съгласно Условията за кандидатстванее по процедурата да изградим фотоволтаичната система със следната структура: 1. Два изхода по 50 kW да захранват две сгради на територията на предприятието, всяка с по 50 kW. 2. Локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) с капацитет 150 kWh да осигуряват захранването на едната сграда за продължителност от 3 (три) часа.	1. и 2. Посочените в запитването хипотези по т. 1 и т. 2 биха били допустими при положение, че са изпълнени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата. Обръщаме внимание, че съгласно Условията за кандидатстване инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност като източник на проверка е удостоверението, издадено от ЕРД, или Договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. С оглед на посоченото, захранване на обекти, различни от тези по отношение на които е заявена за изграждане фотоволтаична система, е недопустимо. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 37, т. 1, № 89, № 91, т. 1 и №

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			128.
191	21.03.2023г.	Здравейте, Във връзка с подготовка на предложение за изпълнение на инвестиция по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, моля за Вашето експертно становище относно възникнал въпрос за допустимостта на кандидат в следната хипотеза: Съгласно чл.262 от Търговския закон при вливане цялото имущество на едно или повече търговски дружества (преобразуващи се дружества) преминава към едно съществуващо дружество (приемащо дружество), което става техен правоприемник. В случай че Предприятие А се влее в Предприятие Б след 01.12.2022г. и преди датата на кандидатстване, били било допустимо Предприятие Б (приемащо дружество) да кандидатства по настоящата процедура въз основа на Удостоверението/Договора на Предприятие А (преобразуващо се дружество) с ЕРД при спазване на всички останали изисквания по процедурата. От удостоверението/договора е видно предоставената мощност на Предприятие А (преобразуващо се дружество) към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите, който към момента на кандидатстване ще бъде част от активите на кандидата - Предприятие Б (приемащо дружество). От удостоверението/договора ще бъде видно минимум следната информация: - Наименование на Предприятие А (преобразуващо се дружество) и ЕИК; - Адрес на обекта, където се предоставя мощността; - Предоставена мощност на Предприятие А (преобразуващо се дружество). Моля за Вашето експертно становище и по отношение на аналогичен въпрос в случай на сливане съгласно чл. 262а на Търговския закон. Предварително благодаря за предоставените разяснения!	Съгласно т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, при подаване на предложението кандидатът следва да предостави удостоверение, издадено от ЕРД, или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. В дадения от Вас пример, в случай че към 01.12.2022 г. страна по договор за присъединяване е било вливащото се Предприятие А, което след 01.12.2022 г. е престанало да съществува и негов универсален правоприемник е Предприятие Б, то ще е допустимо Предприятие Б да кандидатства като универсален правоприемник на Предприятие А. Отговорност на Предприятие Б в този случай е да представи подходящи доказателства за това, че е встъпило във всички права и задължения на Предприятие А като страна по представения договор с ЕРД. В случая на представяне ще подлежи удостоверение, издадено от ЕРД, или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на преобразуващото се дружество (например Предприятие А, съгласно примера в запитването) към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите, и от документът е видна минималната изискуема информация съгласно условията, същият би се приел за отговарящ на изискването по т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване. Следва да имате предвид, че окончателно решение относно съответствието на представените документи с изискванията на Условията за кандидатстване, ще бъде взето от оценителната комисия, която ще разполага с цялата специфична информация относно предложението. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 123.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
192	21.03.2023г.	Съгласно Условията за кандидатсване не са допустими кандидати (и на ниво група), които са в затруднено положение съгласно чл. 2, пар. 18 от Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014. В този смисл: 1. Коя година , в случай на МСП,ще се взима под внимание за определяне на това условие? Посочено е,че проверката ще се извършва на етап договаряне-т.е. 2022г ще е приключена за всички кандидати. 2. Посочено е, че проверката и определянето на „група“ от предприятия по ще се извършва по отношение на предприятие майка и всички негови дъщерни предприятия, като. Проверката включва преценка във връзка с наличието на икономически субект имащ общ източник на контрол на основание не само представения консолидиран финансов отчет (за група предприятия), но и отчита възможността общия източник на контрол да се осъществява, както от предприятия, така и от физически лица, участващи в управлението им. Това означава ли, че група предприятия са тези с един и същи собственик на капитала и управител едно и също физическо лице? 3. Във връзка с даден отговор на предходен въпрос, моля да потвърдите, че кандидат , който е в затруднено положение , но е част от група предприятия , която не е в затруднено положение като група, е допустим кандидат?	1. Проверката дали кандидатът (и на ниво група) не е в затруднено положение, съгласно чл. 2, пар. 18 от Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014, се извършва спрямо последната приключена финансова година за всяко едно от предприятията в съответната група – 2022 г. за МСП (или за предприятия, които не са МСП, за последните две години – 2021 г. и 2022 г.), преценена спрямо момента на сключване на договора за финансиране с крайния получател. Преценката се прави към края на всяка приключена година (последния й ден) за всеки отделен случай съобразно установената спрямо кандидата (респективно групата предприятия) фактическа обстановка, като задължително условие е да се съпоставят данни за една и съща финансова година за всички предприятия в съответната група. 2. Предприятия, които имат един и същ собственик на капитала и едно и също физическо лице им е управител, не означава автоматично, че същите образуват „група предприятия“. Както е посочено в Условията за кандидатстване, „група“ означава предприятие майка и всички негови дъщерни предприятия, като: „предприятие майка“ означава предприятие, което контролира едно или повече дъщерни предприятия и съответно „дъщерно предприятие“ означава предприятие, което се контролира от предприятие майка, включително дъщерно предприятие на крайно предприятие майка. Имайте предвид, че проверката и определянето на „група“ от предприятия се извършва за всеки случай поотделно и изводи се правят само и единствено на база на установеното за съответния случай. 3. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 22, т. 2.
Дата на разясненията от СНД: 03.04.2023 г.			
193	22.03.2023г.	Здравейте, искаме да кандидатстваме по процедурата, но имаме следния въпрос: 1. Фирма А е собственик на сградата, в която фирма Б осъществява основната си дейност - хотелиерство. Договорът са ЕРД е с фирма Б и фирма Б иска да кандидатства. Възможно ли е фирма А да учреди право на строеж на фирма Б, за да бъде реализирана инвестицията или не? Благодаря предварително!	Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 16, т. 2.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
194	22.03.2023г.	Здравейте, ние сме консултантско дружество и имаме вече няколко случая , в които Електрохолд и EVN устно отказват да издадат удостоверение, в което да посочат дата на договора или каквото и да било реферирание, че към 01.12.2022 г. е предоставена електроенергия с конкретни параметри и за конкретен обект. Моля да отговорите на следните въпроси: 1. На какво основание сте посочили датата 01.12.2022 г.? 2. Четирите ЕРД, които сте изброили в отговор на въпрос № 148 знаят ли, че трябва да изготвят удостоверенията с оглед спазването на това условие? 3. С какъв документ следва да бъде доказвана датата на договора с ЕРД при условие, че съобразно общите условия на всички ЕРД почти цялото съдържание на договора е обявено за търговска тайна?	1. Съгласно т. 13.1, подт. 1.4) от Условията за кандидатстване, инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност (съгласно удостоверение за предоставена мощност, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД) или договор с ЕРД за предоставена мощност на кандидата), но не повече от 1 MW. Посоченото изискване се съдържаше и в проектите на документи по процедурата, обявени за обществено обсъждане на 12.12.2022 г. В тази връзка и с оглед ограничаване на самоцелното завишаване на предоставената мощност от страна на кандидатите, СНД е включил в условията изискване за представяне на удостоверение/договор с ЕРД, от което/който да е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите, т.е. избрана е дата, която предхожда датата на общественото обсъждане - 12.12.2022 г. 2. Четирите електроразпределителни дружества (ЕРД), обслужващи предприятията на територията на страната и посочени в отговор на въпрос № 148, са запознати писмено от страна на СНД с изискването, заложено в т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, относно необходимостта от предоставяне от кандидатите по процедурата на удостоверение/договор с ЕРД, от което/който да е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. СНД има писменни потвърждения и от четирите ЕРД, че същите имат възможност да издадат подобно удостоверение на кандидатите по процедурата, при необходимост. 3. Договор, сключен с ЕРД, преди 01.12.2022 г. и отговарящ на изискванията, посочени в Условията за кандидатстване, би бил приложим документ. Допълнително, в бележка под линия № 44 (на стр. 44 от Условията за кандидатстване) е пояснено, че договорът с ЕРД може да бъде представен със заличени текстове, които представляват търговски тайни или чувствителна информация, но от него следва да е видна минималната изискуема информация, посочена в т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			Следва да имате предвид, че окончателно решение относно съответствието на представените документи с изискванията на Условията за кандидатстване, ще бъде взето от оценителната комисия, която ще разполага с цялата специфична информация относно предложението.
195	22.03.2023г.	Здравейте, Имаме вече одобрен работен проект, изготвен от лице с проектантска правоспособност, вписано в съответния регистър на Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране с договор към фирма Х. До две седмици ще влезе в сила и Разрешителното за строеж. Моля за конкретно разяснение: След одобрение на проекта и подписване на договор ще бъде проведена процедура за избор на изпълнител, съгласно ПМС 80. Как ще се спази изискването инвестицията да се изпълни от един изпълнител (юридическо лице) в случай, че освен Фирма Х, документи за участие подаде и фирма У и то с по – добри условия?	Съгласно т. 14.3 от Условията за кандидатстване, недопустими по процедурата са разходи за дейности, чието изпълнение е стартирало преди подаване на предложението за изпълнение на инвестиция, независимо дали всички свързани плащания са извършени. В случай че идейният проект и/или техническият/работен проект са изготвени преди подаване на предложението за изпълнение на инвестиция, разходите за тях са недопустими за финансиране по процедурата, и същите не следва да бъдат включвани в предложението. Обръщаме внимание, че е допустимо кандидатът да пристъпи към изпълнение на дейностите по проекта след подаване на предложението за изпълнение на инвестиция и преди сключване на договора за финансиране (при сключване на такъв). В подобни случаи, документите за провеждане на процедурите за избор на изпълнител (с Публична покана, когато е приложимо) се публикуват в ИСМ-ИСУН 2020, раздел НПВУ, при спазване на изискванията на чл. 5 и чл. 9, ал. 2 от ПМС 80/09.05.2022 г. При този вид изпълнение на дейности кандидатите следва да имат предвид, че ако предложението за изпълнение на инвестиция не бъде одобрено за финансиране, разходите, които са направени по отношение на дейностите, за които е приложено предварително изпълнение, няма да бъдат възстановени. По настоящата процедура е заложено изискване, всички разходи, включени в предложението, да се изпълнят от един изпълнител, като същият следва да се избере в съответствие с реда, предвиден в приложимата нормативна уредба (ЗОП, ПМС № 80 от 9 май 2022 г., Условията за изпълнение по процедурата).
196	22.03.2023г.	Имаме вече издадено Удостоверение за предоставена мощност от Електроразпределение Север АД. Във въпрос 148 посочвате, кои са ЕРД на територията на страната. Електроразпределение Север АД (дружеството отговорно за мощността) е част от групата на ЕНЕРГО ПРО ВАРНА ЕАД. В този случаи, Вие ще приемете ли това удостоверение или изрично ще искате да е от ЕНЕРГО ПРО ВАРНА ЕАД?	В случай че посоченото в запитването удостоверение, издадено от Електроразпределение Север АД, съдържа минималната изискуема информация и отговаря на изискванията, посочени в т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, същото би било приложим документ. Следва да имате предвид, че окончателно решение относно съответствието на представените документи с изискванията на Условията за кандидатстване, ще бъде взето от оценителната комисия, която ще разполага с цялата специфична информация относно предложението.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
197	22.03.2023г.	Здравейте, Имаме следния въпрос относно подготовката на проект за кандидатстване по процедура BG-RRP-3.006 “ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВИ ВЕИ ЗА СОБСТВЕНО ПОТРЕБЛЕНИЕ В КОМБИНАЦИЯ С ЛОКАЛНИ СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА СЪХРАНЕНИЕ НА ЕНЕРГИЯ ПРЕДПРИЯТИЯТА” Съгласно условията за кандидатстване в т.14.2. Допустими разходи е описано, че всички разходи по инвестицията следва да са извършени от един изпълнител (юридическо лице). Тъй като ние бихме искали да заложим разходи за енергиен мениджмънт, който да следи производството и консумацията в реално време, но фирмите които доставят фотоволтаична система с батериите не предлагат тази услуга. Въпросът ни е: 1.Дали е възможно да заложим такъв тип разход и дали той би бил допустим за финансиране по процедурата, ако се предоставя от дружество различно от това, което е доставило фотоволтаичната система и батериите! 2. Допустимо ли е да има различни изпълнители по процедурата, за различните дейности по изграждането на фотоволтаичната централа в комбинация с батерии и трябва ли това да е описано предварително е описанието на дейността. Благодаря предварително!	1. Съгласно Условията за кандидатстване по процедурата, с оглед определяне на реалистичността на предвидените разходи, СНД е извършил предварителни анализи и пазарни проучвания и е определил пределна (максимална) цена за изграждане на фотоволтаична система до 1 MW за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) в размер на до 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии). Допълнително, в т. 14.2 от Условията за кандидатстване е посочено, че в обхвата на допустимите разходи се включват: разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА); разходи за придобиване на дълготрайни нематериални активи (ДНА); разходи за строително-монтажни работи на покрив/фасада на сграда или върху недвижим имот към нея; и разходи за консултантски услуги от инженерно-технически характер. Също така е указано, че всички посочени разходи следва да са необходими и пряко свързани с изградените фотоволтаични системи в комбинация с батерии. Във връзка с посоченото, допустимо е кандидатът да предвиди в предложението си и разходи за система за енергиен мениджмънт, част от изграденото енергийно съоръжение, при положение, че общият размер на инвестицията отговаря на ограничението - пределната (максимална) цена за изграждане на фотоволтаична система с батерии да бъде в размер на до 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на системата. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 89 и № 91, т. 1. 2. По настоящата процедура е заложено изискване - всички разходи по инвестицията да са извършени от един изпълнител. Допълнително, в Условията за изпълнение е указано, че в процеса на изпълнение на проектите крайните получатели могат да възлагат на изпълнител (подизпълнители) извършването на определени дейности по проекта. Изпълнителят/подизпълнителите не са партньори по изпълнението на проекта и се избират в съответствие с реда, предвиден в приложимата нормативна уредба (ЗОП, ПМС № 80 от 9 май 2022 г.). Във връзка с посоченото, по процедурата е допустимо избраният от крайния получател **един изпълнител** да възложи извършването на отделни дейности на подизпълнител/и. В раздел „План за изпълнение / Дейности по проекта“, поле „Начин на изпълнение“

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			от Формуляра за кандидатстване кандидатите следва да представят информация как ще бъде изпълнена дейността, вкл. и приложимия нормативен ред, по който се планира да бъде избран единия изпълнител, който ще извърши всички разходи по инвестицията. Условията за кандидатстване не поставят изискване за представяне на информация във Формуляра за кандидатстване по отношение на вероятността избраният от крайния получател един изпълнител да възложи извършването на отделни дейности на подизпълнител/и. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 181, т. 2.
198	22.03.2023г.	Здравейте, моля за отговори на следните два въпроса: 1. Допустим кандидат ли е микро предприятие, което извършва дейността си в селски район и е сменило адреса си по регистрация в ТР, в град извън списъка на селските райони, след датата на обявяване на процедурата? 2. Ако предприятието - кандидат е придобило собствеността на сградата и прилежащите имоти, където е извършвало дейността си през последните четири приключени финансови години (2019, 2020, 2021 и 2022 г.), след датата на обявяване на процедурата, то то били било допустим кандидат по настоящата процедура? Благодаря предварително!	1. Съгласно т. 11.2, подт. 3.1) от Условията за кандидатстване, с оглед избягване на припокриването на интервенциите между настоящата инвестиция и Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2014-2020, подкрепа по процедурата не могат да получават кандидати, които са микропредприятия по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия, които имат седалище или клон със седалище на територията на селски район **и** са заявили за подпомагане дейности по предложението за изпълнение на инвестиция, които ще се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България. Списък на общините в обхвата на селските райони на Република България се съдържа в Приложение 11 към Условията за кандидатстване. Кандидатът следва да отговаря на горецитираното изискване както към датата на кандидатстване, така и към момента на сключване на договора за финансиране (ако се стигне до такъв). Във връзка с посоченото и съгласно информацията, представена в запитването, в случай че към датата на подаване на предложението, кандидат (микропредприятие по смисъла на чл. 3-4 от ЗМСП) е със седалище извън селски район, същият не би попаднал в обхвата на ограничението по т. 11.2, подт. 3.1) от Условията за кандидатстване. Обръщаме внимание, че, за да бъде допустим по настоящата процедура, кандидатът следва да отговаря и на всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 182. 2. Посочената в запитването хипотеза е допустима по настоящата процедура, при положение, че са изпълнени и всички останали приложими изисквания и

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			ограничения на Условията за кандидатстване. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 131, т. 1.
199	22.03.2023г.	Здравейте! По процедурата имаме въпрос: В условията за кандидатстване открихме само следните задължителни изисквания към съдържанието на идейните/технически/работни проекти: д/ В зависимост от степента на проектна готовност за изграждане на фотоволтаичната система за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии), включени в предложението, кандидатът следва да представи изготвен от лице с проектантска правоспособност: - Идеен проект (ако за обект/ите на интервенция няма пълна проектна готовност към момента на кандидатстване) ИЛИ - Технически/работен проект (за обекти в пълна степен на проектна готовност). Документите по буква д) се изготвят от лице с проектантска правоспособност, вписано в съответния регистър на Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране , налични на следния адрес - https://kiip.bg/register. Документите по буква д) трябва да съдържат минимум следната информация, удостоверяваща обстоятелствата по т. 13.1 „Допустими дейности“, подточки 1.3) - 1.6) от настоящите Условия за кандидатстване, както следва: - Точният адрес на обекта, попадащ в урбанизирани територии, където ще се изгражда фотоволтаичната система в комбинация с батериите; - Инсталираната мощност (в kW) на изградената фотоволтаична система за собствено потребление; - Общият капацитет (в kWh) на локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) към фотоволтаичната система; - Разположението на фотоволтаичната система върху покрив и/или фасада на сграда, и/или върху недвижим имот към нея;	В т. 21, буква д/ от Условията за кандидатстване са посочени редица изисквания, на които следва да отговаря идейния проект и/или технически/работен проект, с оглед спецификите на настоящата процедура. Допълнително, в бележка под линия № 42 (на стр. 43 от Условията за кандидатстване) е указано, че документите по буква д) се изготвят съгласно Наредбата № 14 от 15 юни 2005 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия. Отговорност на кандидата и лицето с проектантска правоспособност е качеството и пълнотата на разработената техническа документация (идеен проект и/или технически/работен проект), и съответствието на тази документация с изискванията на Условията за кандидатстване по процедурата и приложимата нормативна уредба.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		- Име и рег. № на лицето с проектантска правоспособност, изготвило документите по буква д). Моля да потвърдите, че това са единствените изисквания на процедурата към съдържанието на идейните/технически/работни проекти. Поздрави,	
200	22.03.2023г.	Допустим ли е следния обхват на проект: Изграждане на ФЕЦ с мощност 200kWp, с предвидени 4 бр. инвертори х 55 kW всеки и батерии с капацитет 200 kWh.	Съгласно т. 13.1, подт. 1.4) от Условията за кандидатстване, **инсталираната мощност** на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност (съгласно удостоверение за предоставена мощност, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД) или договор с ЕРД за предоставена мощност на кандидата), но не повече от 1 MW. Допълнително, в т. 13.1, подт. 1.5) от Условията за кандидатстване е посочено, че локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), следва да са с общ минимален капацитет (в kWh) равностоен на съхранение с продължителност от поне 1 (един) час за поне 100% от **инсталираната мощност на фотоволтаичната система**, изградена по настоящата процедура. Също така е пояснено, че като отговарящи на изискването по настоящата подточка 1.5) биха се приели например и батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 2 (два) часа за поне 50% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, или батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 4 (четири) часа за поне 25% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, и т.н. Уточнено е и, че батериите задължително следва да бъдат свързани към изградената по настоящата процедура фотоволтаична система, и да съхраняват енергия от нея. За целите на настоящата процедура, под "инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии)" се разбира **сумата от изходящата (номинална) активна мощност на инверторите (изходните АС характеристики на всички инвертори) към фотоволтаичната система** за собствено потребление, подкрепена с настоящата инвестиция. Посоченото определение е в съответствие и с дефиницията, дадена в § 1, т. 26в от Допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката. С оглед на изложеното, съответствието на планирания по предложението общ минимален капацитет (в kWh) на батериите с изискването по горецитираната т. 13.1, подт. 1.5) от Условията за кандидатстване, следва да се преценява съгласно сумата

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			от изходящата (номинална) активна мощност на инверторите (изходните АС характеристики на всички инвертори) към изградената по настоящата процедура фотоволтаична система. Във връзка с посоченото и в случай че в запитването са посочени изходните АС характеристики на четирите инвертора (всеки по 55 kW), то общият минимален капацитет (в kWh) на батериите следва да бъде съобразен със сумата от изходящата (номинална) активна мощност на тези четири инвертори (4 бр. x 55 kW = 220 kW).
201	22.03.2023г.	Към настоящия момент в сградата, където се намира производството на предприятието, за което е предназначена енергията за собствено потребление от ВЕИ+батерии по настоящата процедура се извършва единствено дейност с разрешен код, НО в бъдеще (следващата 1 година) се предвижда в същата сграда да се осъществява и допълнителна дейност, която е с недопустим код. Тази втора дейност в никакъв момент няма да потребява енергия придобита от инсталираната по настоящата процедура фотоволтаична система + батерии. На етап кандидатстване по процедурата предприятието е в допустим режим. Въпросът е дали има противоречие с изискванията в дългосрочен план при условие, че винаги, гарантирано и доказуемо ще бъде спазено изискването произведената енергия от новоизградената система да не бъде потребявана за дейността с недопустим код. Благодаря.	В т. 11.2, подт. 5) от Условията за кандидатстване е посочено, че не могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по предложението фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват едновременно дейност в допустими сектори и в недопустими сектори по настоящата процедура, с оглед на обстоятелството, че не може да се гарантира отделяне на дейностите, така че дейностите в недопустимите сектори да не се ползват от безвъзмездното финансиране, предоставено по процедурата. Допълнително, в чл. 8.7, букви б) и в) от Общите условия към договорите за финансиране (Приложение 16 към Условията за изпълнение) изрично е указано, че не са допустими: б) Промени, които поставят под въпрос постигането на етапите и целите и планираните резултати на проекта и **могат да доведат до внасяне на изменения в проекта, които биха поставили под въпрос решението за отпускане на безвъзмездната финансова помощ**. в) Промени, които биха представлявали **нарушение на принципа на равнопоставеност на кандидатите и нарушават конкурентните условия, заложени в условията за кандидатстване** и изпълнение, и приложимата нормативна уредба към съответната процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Обръщаме внимание, че ограничението, посочено в т. 11.2, подт. 5) от Условията за кандидатстване, се отнася до недопускане на произведената енергия от новоизградената по процедурата фотоволтаична система с батерии да се използва за недопустима дейност (напр. за извършване на дейности в сектор А „Селско, горско и рибно стопанство“, съгласно КИД-2008 на НСИ, за производство на енергия и т.н.).

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			Във връзка с посоченото, както по време на оценката, така и по време на изпълнение на инвестицията, не е допустимо упражняване на дейност/и в недопустими сектори по настоящата процедура в сграда/и, захранвани с електрическа енергия от изградената по предложението фотоволтаична система с батерии. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 118, т. 1, № 151, т. 1 и т. 2, № 172 и № 178.
202	22.03.2023г.	Проблем ли е, ако в КС на приложения технически проект са описани марки и модели на компонентите на системата?	Съгласно чл. 4, ал. 4 от Постановление № 80 от 9 май 2022 г. за определяне на правилата за възлагане на дейности по инвестиции от крайни получатели на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост (ПМС № 80 от 2022 г.), „*крайните получатели не могат да включват в поканата условия, които необосновано препятстват участието на лица в процедурата, както и информация, насочваща към конкретен модел, източник, процес, търговска марка, патент или друго подобно, което би довело до облагодетелстването или елиминирането на определени лица или продукти, а когато предвид спецификата на предмета това е обективно невъзможно, след посочването им се добавят думите „или еквивалентно*“. В нормативната уредба (вкл. Наредба № 4 от 21 май 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти и Наредбата № 14 от 15 юни 2005 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия) не са заложени изисквания за задължително посочване в идеен/технически/работен проект на марка и модел за конкретни компоненти на изградената фотоволтаична система с батерии. Във връзка с посоченото, в документите, свързани с избора на един изпълнител, в съответствие с реда, предвиден в приложимата нормативна уредба (ЗОП, ПМС № 80 от 9 май 2022 г.), крайните получатели не следва да включват ограничителни условия, които необосновано да възпрепятстват участието на лица в процедурата, както и информация, насочваща към конкретен модел, източник или друго подобно, което би довело до облагодетелстването или елиминирането на определени лица или продукти. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 88.
203	22.03.2023г.	Здравейте, В Насоките за кандидатстване е записано следното: 1. Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат	Посочената в запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 16, т. 2, № 17, т. 2, № 20, № 26,

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата. В случай на сграда, същата следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. ИЛИ 2. Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда, за която единствено кандидатът има учредено право на строеж. Сградата, за която има учредено право на строеж, следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. 3. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Моля, за разяснение, дали кандидат може да кандидатства със сграда под наем, ако единствено той има учредено право на строеж?	№ 38 и № 40, т. 1.
204	23.03.2023г.	Уважаеми Госпожи/Господа, Моля за разяснение във връзка със следното: Ние сме голямо предприятие, бенефициент по процедура BG16RFOP002-3.002 ""Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия"". В процеса на изпълнение на проекта по цитираната процедура, УО регистрира нередност, като в последствие издаде решение за налагане на финансова корекция в размер на 100% и възстановяване на вече изплатената финансова помощ. Решението на УО бе обжалвано пред КЗК, като комисията се произнесе в полза на бенефициента. Решението на КЗК бе потвърдено и след обжалване пред ВАС, като Решението за прекратяване на ДБФП от страна на УО, бе обявено за неправилно, постановено при нарушение на материалния закон и необоснованост – отменителни основания по чл. 209, т. 3 АПК. Към днешна дата, въпреки постановеното от ВАС решение, УО все още не е подновил действието на ДБФП, който е със статус ""прекратен"". С оглед горното, въпросът ни е, би ли представлявал цитираният казус ограничение пред допустимостта на кандидата за участие в процедурата, при спазване на всички останали изисквания?	Съгласно т. 11.2, подт. 4) от Условията за кандидатстване, не могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, за които е установено с влязъл в сила административен акт наличието на недължимо платени и/или надплатени суми, както и неправомерно получени и/или неправомерно усвоени средства по предложения за изпълнение на инвестиции, финансирани от предприсъединителните финансови инструменти, оперативните програми, Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, европейските земеделски фондове и Европейския фонд за рибарството, Инструмента Шенген и Преходния финансов инструмент, включително от свързаното с тях национално съфинансиране. Във връзка с посоченото и доколкото видно от информацията, представена в запитването, по отношение на предприятието няма влязъл в сила административен акт, с който се установяват вземания, посочената в запитването хипотеза не попада в обхвата на горецитираното ограничение по т. 11.2, подт. 4) от Условията за кандидатстване и кандидатът би бил допустим при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата.
205	23.03.2023г.	Здравейте, Във връзка с кандидатстване по процедурата имаме следните питания:	1. Съгласно т. 13.1, подт. 1.4) от Условията за кандидатстване, инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система **за собствено потребление** в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция **не следва да надвишава**

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		Фирмата има удостоверение за предоставена мощност от ЕРД за макс. 450 кв. . Съгласно условията на процедурата, можем да кандидатстваме за до два пъти размера на предоставена мощност , т.е. 900 кв. Фирмата ни обаче има инсталирани ВЕИ с цел продажба, на същата партида, в размер на 400 кв. В този случай, питанията ни са следните: 1. При условие, че фотоволтаичните системи инсталирани с цел продажба са на различни електромери, но в един и същи обект (собственост на фирмата-кандидат) , и при условията посочени по-горе, може ли да кандидатстваме за инсталиране на макс. 500 кв. мощност за собствени нужди по процедурата? 2. Може ли да кандидатстваме за инсталиране на макс. 500 кв мощност (при условията, посочени по-горе - разрешена мощност 450 кв, и вече инсталирани 400 кв за продажба), ако ФЕЦ за продажби са инсталирани в друг стопански обект на фирмата, а тези за собствена нужда ще са в различен обект/сграда, със собствено отчитане (и двата собственост на кандидата)? 3. Към етапа на кандидатстване, КИД на фирмата (основен и допълнителен) е допустим, но е възможно в етапа на изпълнение да придобием и допълнителен КИД от продажбата на енергия от вече инсталираните ФЕЦ за продажба (различни от тези по процедурата). Ще се счита ли това за проблем, ако към датата на подписване на договор за финансиране (при евентуално одобрение), всички КИД на фирмата са допустими, но по време на изпълнението, фирмата придобие и КИД от продажба на енергия? Ще доведе ли това до финансови корекции или прекратяване на договора?	**повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност** (съгласно удостоверение за предоставена мощност, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД) или договор с ЕРД за предоставена мощност на кандидата), но не повече от 1 MW. Основните параметри на процедурата, включително посоченото изискване, са съобразени с регламентираното в чл. 25а от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ). В ал. 1 на посочения член от ЗЕВИ е записано „*Краен клиент може да изгради енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии, енергията от които ще **се използва само за собствено потребление**, като общата инсталирана мощност на енергийните обекти може **да бъде до два пъти размера на предоставената мощност**, но не повече от 5 MW.*“. Цитираният член, както и други допълнения от 07.06.2022 г. в ЗЕВИ, са приети в изпълнение на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, като целта е да бъде въведен значително облекчен ред за изграждане на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за собствено потребление. Посочените изменения в ЗЕВИ допринасят за съществено намаляване на разходите, административната тежест и необходимото време за крайните клиенти, които искат да изградят енергийни обекти за производство на електрическа енергия от ВЕИ само за собствено потребление**,** като общата инсталирана мощност на енергийните обекти може да бъде до два пъти размера на предоставената мощност. Видно от посоченото, ограничението за изграждане на фотоволтаична система с инсталирана мощност до 2 (два) пъти размера на предоставената мощност се отнася единствено за случаите, когато енергията от енергийното съоръжение ще се използва само за собствено потребление. Посоченото ограничение (до 2 (два) пъти размера на предоставената мощност) не обхваща енергийни обекти, изградени по друг нормативен ред (напр. фотоволтаични системи, присъединени към електрическата мрежа с цел продажба на енергия). С оглед на изложеното, посочената в т. 1 от запитването хипотеза е допустима по настоящата процедура, при положение, че са изпълнени и всички останали

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 118, т. 1 и № 120. 2. Съгласно Условията за кандидатстване инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност като източник на проверка е удостоверението, издадено от ЕРД, или Договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. **за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите**. Във връзка с изложеното, захранване на обекти, различни от тези по отношение на които е заявена за изграждане фотоволтаична система, е недопустимо. С оглед на посоченото и във връзка с информацията, представена в запитването, в случай че фотоволтаичната система с батерии за собствено потребление се изгражда в съответен обект (сграда/и и недвижими имоти към тях), и с произведената от нея електрическа енергия ще се захранва основната икономическа дейност на кандидата, извършвана в същия обект, посочената в т. 2 от запитването хипотеза е допустима, при положение, че са изпълнени и всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване. Моля, запознайте се и с разясненията по т. 1 от настоящия въпрос. 3. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 118, т. 1, № 120, № 172 и № 178.
206	23.03.2023г.	Предприятието извършва дейност в 2 сгради, като в едната от тях извършва дейност и наше дъщерно предприятие. Допустимо ли е изградената инсталация да захранва и 2те сгради , като се осигури, че дъщерното предприятие няма да използва електроенергия от тази инсталация.	Посочената в запитването хипотеза е допустима при положение, че са изпълнени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 186.
207	23.03.2023г.	Разполагаме с идеен проект за изграждане на фотоволтаична централа с 2 мW обща инсталирана мощност. опустимо ли е на да изградим 1 мW , която покрива нашите потребности за собствено потребление по програмата, а паралелно с нея или в рамките на 5г. мониторингов период да се изгради за наша сметка на същия	Съгласно т. 13.1, подт. 1.4) от Условията за кандидатстване, инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност (съгласно удостоверение за предоставена мощност, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД)

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		покрив останалата мощност с цел продажба, като се осигури изградената по проекта инсталация да отговаря на всички условия на програмата за използване само за собствени цели и проследимост на това условие.	или договор с ЕРД за предоставена мощност на кандидата), но не повече от 1 MW. С оглед на изложеното, посочената в запитването хипотеза би била допустима при положение, че са изпълнени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата.
208	23.03.2023г.	Здравейте, По критерия нетни приходи от продажби за 2021г. Не покривам изискването. Понеже последните няколко години не са добри за бизнеса ми, а искам да го подобря, и тази възможност би ме направила конкурентен. Въпроса ми е 2021г. и назад 10 годишен период усреднено, покривам критерия за нетни приходи, има ли има ли възможност така да бъда допуснат. Благодаря предварително.	В чл. 5, ал. 6 от ПМС № 114/08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост, са посочени случаите, при които, след откриване на процедура чрез подбор, утвърдените Условия за кандидатстване може да се изменят. Във връзка с посоченото, Условията за кандидатстване по настоящата процедура не могат да бъдат изменени съгласно информацията, представена във Вашето запитване. Допустими по процедурата са само кандидати, които отговарят на всички критерии за допустимост, посочени в Условията за кандидатстване, вкл. на изискването по т. 11.1, подт. 4) от условията относно реализирани определени нетни приходи от продажби за 2021 финансова година в зависимост от категорията на предприятието-кандидат. Изменение на критериите или въвеждане на нови критерии, различни от посочените в Условията за кандидатстване, за оценка на кандидатите и предложенията за изпълнение на инвестиции, би довело до нарушаване на принципите на свободна конкуренция, равно третиране, публичност и недопускане на дискриминация, регламентирани в чл. 17 от ПМС № 114/08.06.2022 г.
209	24.03.2023г.	Предприятие с код на основа дейност „55.10 "Хотелиерство" притежава и управлява хотел, като същевременно притежава учредено право на строеж върху друга сграда в съседен парцел, чието предназначение е „място за съхранение на вино и стаи за почивка на персонал“ и използването й е свързано с основната и спомагателната дейност на дружеството – по код „55.10 "Хотелиерство и код 56.10 „Дейност на ресторанти и заведения за бързо обслужване“. Покривната конструкция на хотела не позволява изграждането на фотоволтаична система, която изцяло да покрие нуждите на хотела, а същевременно площта на покрива на сградата на съседния имот (с предназначение място за съхранение на вино и стаи за почивка на персонал) е достатъчна за това (да покрие нуждите на хотела). Измерването на	Посочената в запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Съгласно Условията за кандидатстване инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност като източник на проверка е удостоверението, издадено от ЕРД, или Договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. **за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите**. Във връзка с изложеното, захранване на обекти, различни от тези по отношение на които е заявена за изграждане фотоволтаична система, е недопустимо. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 37, т. 1, № 112 и № 128.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		консимираната ел. Енергия от двете сгради се отчита на общ електромер. Допустимо ли е върху сградата (с предназначение място за съхранение на вино и стаи за почивка на персонал) да се изгради фотоволтаична система, произведената енергия от която да се използва за нуждите на хотела?	
210	24.03.2023г.	1.Допустимо ли е по програмата да се изгради централа с мощност от 80 kW, но да се закупи батерия с капацитет от 50 kWh, респективно как се доказва, че батериите ще съхраняват 100% от произведената енергия за 1 час, или 50% за 2 часа и т.н 2. Определена е пределна (максимална) цена за изграждане на фотоволтаична система до 1 MW за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) в размер на до 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии). Ако кандидатът надвиши тази цена за 1 kW , то автоматично не може да участва по програмата, т.е. няма да е одобрен, или разходите му ще се признаят до тази горна граница, а сумата, с която я надхвърля остават за негова сметка? 3.Ако се кандидатства за изграждане на система, нова, с батерии, в обект, в който до момента няма никаква изградена фотоволтаична система, то възможно ли е успоредно, или в какъв последващ срок кандидатът да изгради за своя собствена сметка в същия обект и фотоволтаична система без батерии?	1. В т. 13.1, подт. 1.5) от Условията за кандидатстване е посочено, че локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), следва да са с общ минимален капацитет (в kWh) равностоен на съхранение с продължителност от поне 1 (един) час за поне 100% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, изградена по настоящата процедура. Също така е пояснено, че като отговарящи на изискването по настоящата подточка 1.5) биха се приели например и батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 2 (два) часа за поне 50% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, или батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 4 (четири) часа за поне 25% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, и т.н. Уточнено е и, че батериите задължително следва да бъдат свързани към изградената по настоящата процедура фотоволтаична система, и да съхраняват енергия от нея. За целите на настоящата процедура, под "инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии)" се разбира сумата от изходящата (номинална) активна мощност на инверторите (изходните AC характеристики на всички инвертори) към фотоволтаичната система за собствено потребление, подкрепена с настоящата инвестиция. Посоченото определение е в съответствие и с дефиницията, дадена в § 1, т. 26в от Допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката. Допълнително, в Условията за кандидатстване е посочено, че общия капацитет на новоинсталираните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) (в kWh), подкрепени с настоящата инвестиция, съответства на максималната енергия, която може да се съхранява от батерията в KWh по постояннотоковата част. Отговорност на кандидата и лицето с проектантска правоспособност е качеството и пълнотата на разработената техническа документация (идеен проект и/или технически/работен проект), и съответствието на тази документация с изискванията на Условията за кандидатстване по процедурата и приложимата нормативна уредба. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 30 и № 157.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			2. Както е посочено в т. 18.1 от Условията за кандидатстване и в Критериите и методологията за оценка (Приложение 5 към условията), оценителната комисия служебно ще намали сумата на заложените от кандидата разходи за изграждане на фотоволтаична система до 1 MW за собствено потребление в комбинация с батерии до определената от СНД пределна (максимална) цена в размер на до 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение, в случай че по време на оценката се установи нейното надвишаване. Определянето на стойността за всеки 1 kW инсталирана мощност от комисията се извършва като стойността/сумата за всяка отделна фотоволтаична система в комбинация с батерии, заложена в т. „Бюджет“ се раздели на инсталираната мощност (в kW) на съоръжението, посочена в представения идеен/технически/работен проект. Обръщаме внимание, че извършването на подобни служебни корекции в бюджета от страна на оценителната комисия ще се отрази на оценката и присъдения брой точки на предложението. 3. Посочената в запитването хипотеза е допустима. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 205 и № 207.
211	24.03.2023г.	Здравейте, Във връзка с отговора на въпрос 138 бихме искали да направите следното уточнение: Към коя дата следва да е било или е допустимо да бъде направено прехвърлянето на лично имущество по чл. 27 ЗДДФЛ?	Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът да има учредено право на строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Посоченото обстоятелство се декларира от кандидатите в Декларацията при кандидатстване (Приложение 2), която се представя при подаване на предложението. Видно от изложеното, кандидатът следва да е изпълнил изискването по т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване **до датата на подаване на предложението за изпълнение на инвестицията**, към което се прилага и цитираната Декларация при кандидатстване (Приложение 2) или обстоятелството се декларира в раздел „Е-ДЕКЛАРАЦИИ” от Формуляра на кандидатстване (в зависимост от избрания от кандидата начин на подаване на предложението).

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			Допълнително, за удостоверяване на горепосоченото обстоятелство, декларирано от кандидатите на етап кандидатстване, същите са длъжни в срок до 3 (три) месеца след сключване на договор за финансиране да представят приложимите документи. Също така, обръщаме внимание, че съгласно т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, на етап кандидатстване следва да се предостави удостоверение, издадено от ЕРД, или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. В случай че кандидатът не може да представи посочените удостоверение/договор с ЕРД, същият не е допустим по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 131, т. 1.
212	24.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, бихме искали да ви зададем следния въпрос: Дружество учредено през 2019 г. е кандидат в процедурата. При определяне на категорията му са взети предвид всички отношения с други предприятия по смисъла на ЗМСП, като обобщените данни показват: - 2019 г. – малко предприятие; - 2020 г. – средно предприятие; - 2021 г. – малко предприятие; - 2022 г. – средно предприятие; 2022 г. все още не е приключена официално, но прогнозните данни показват, че предприятието има данни за средно за съответната година. Как е коректно да бъде заявена категорията на предприятието при кандидатстване и съответно на етап договориране? Благодаря предварително!	Съгласно т. 11.1, подт. 3) от Условията за кандидатстване, допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са микро-, малки и средни предприятия по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП), малки дружества със средна пазарна капитализация (до 499 служители) и дружества със средна пазарна капитализация (до 3 000 служители). Статусът на едно предприятие се определя на базата на последните две последователни финансови години, в които предприятието запазва своите параметри по член 3 от ЗМСП без промяна. Съгласно чл. 4б, ал. 2 от ЗМСП „Ако в две последователни финансови години предприятието превиши или слезе под границите по чл. 3, това се отразява на неговия статус на микро, малко или средно предприятие“. Под „последни две последователни финансови години” се разбират двете последователни финансови години, които са най-близки до годината, за която е подадена декларацията и за които предприятието има приключен финансов отчет (вкл. подаден Годишен отчет за дейността пред НСИ). Във връзка с изложеното и съгласно предоставената в запитването информация, дружеството-кандидат е със статус (категория) на МСП, като следва да съобрази в предложението си правилата и ограниченията, приложими за категория „средно предприятие“. Посоченият извод за категорията на кандидата се основава на смисъла на концепцията за МСП, като и в двата случая (последна приключена финансова година - 2021 г. или последна приключена финансова година - 2022 г.), предприятието е категория „средно предприятие“, защото има две поредни години, в които е под прага, разделящ средно предприятие от предприятие, което не е МСП,

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			съгласно ЗМСП – в първия случай (последна приключена финансова година - 2021 г.) това са 2020 г. и 2021 г., а във втория случай (последна приключена финансова година - 2022 г.) - годините са 2021 г. и 2022 г., и същевременно няма две поредни години, в които предприятието да е под прага за „малко предприятие“. На етап оценка съответствието на кандидата с изискването по т. 11.1, подт. 3) от Условията за кандидатстване се проверява на база на предоставената Декларация за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП (Приложение 4) или Декларацията за малки дружества със средна пазарна капитализация или дружества със средна пазарна капитализация (Приложение 4.А). Обърнете внимание на забележката по т. 4 от Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП относно нуждата да бъдат предоставени допълнителни данни за всяка финансова година, в която има несъответствие на данните в т. 2 със статуса на предприятието в т. 3 от декларацията. След публикуване на списъците с одобрените за финансиране кандидати, подредени в низходящ ред по съответните групи сектори на икономическа дейност и в съответните категории, Структурата по наблюдение и докладване (СНД) ще извърши (освен останалото) документална проверка по същество, във връзка декларираната категория от кандидатите. Първо ще бъде проверена декларираната от кандидата категория на етап кандидатстване, довела до правилното му класиране в съответния списък по сектори и категория. След което ще бъде проверена категорията на кандидата в момента преди сключване на договора за финансиране. Покриването на изискванията за категорията на предприятието и към двата момента е условие за допустимост на кандидатите. В случай че бъде установена погрешно декларирана категория, довела до неспазване на заложени в Условията за кандидатстване правила или ограничения, ще бъде издавано Решение за отказ за предоставяне на безвъзмездно финансиране. В случай че в декларираната на етап кандидатстване категория/статус на одобрен кандидат преди сключване на договор за финансиране настъпи промяна и в резултат на промяната е налице неспазване на заложени в Условията за кандидатстване правила или ограничения, ще бъде издавано Решение за отказ за предоставяне на безвъзмездно финансиране. Обръщаме внимание, че преди попълване на Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП, следва внимателно да се запознаете с изискванията на ЗМСП, както и с Указанията за попълване на декларацията (налични в Приложение 4 към

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			Условията за кандидатстване).
213	24.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с даден отговор към въпрос 168 и препратката, която сте дали към въпрос 117, моля за КАТЕГОРИЧЕН отговор на следния въпрос: 1. Допустимо ли е електроенергията, генерирана от ФЕЦ, финансирана по настоящата процедура, изградена от кандидат, развиващ основната си икономическа дейност в сектор Туризъм , да бъде използвана за захранване на нуждите на помещенията за настаняване на туристите? Краен ползвател в този случай са туристите. Хипотезата аналогична ли е с кандидатите с основен код на дейност в КИД L68.2 Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти, където краен ползвател са наемателите, за които казвате, че имат право да използват електроенергията единствено за организацията и управлението на дейностите по отдаване под наем? Счита ли се, че енергията за захранване на нуждите на помещенията за настаняване на туристи в хотелите е енергия, която се използва само за ""собствено потребление""?	Изискването, заложено в Условията за кандидатстване, произведената електрическа енергия от изградената по процедурата фотоволтаична система с батерии да е само за собствено потребление на кандидата е в съответствие с регламентираното в чл. 25а, ал. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), където е записано, че „*Краен клиент може да изгради енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии, енергията от които ще се използва **само за собствено потребление**, като общата инсталирана мощност на енергийните обекти може да бъде до два пъти размера на предоставената мощност, но не повече от 5 MW.*“. Във връзка с посоченото, произведената електрическа енергия от изградената по процедурата фотоволтаична система с батерии следва да е само за собствено потребление на кандидата (например по отношение на кандидати, занимаващи се с операции с недвижими имоти и отдаване под наем, собственото потребление може да е свързано с организацията и управлението на дейностите по отдаване под наем) и произведената електроенергия да не бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 117, № 183 и № 186.
214	24.03.2023г.	Здравейте, въпросът ми е: Ако кандидат по програмата вече е подал годишните си финансови отчети към НСИ за 2022 г. кой ""Код на организацията по КИД 2008"" се вписва във формуляра за кандидатстване - за 2021 или за 2022 г.?	Както е посочено в т. 11.1, подт. 5) от Условията за кандидатстване (поле „Важно“ на стр. 15), по настоящата процедура кандидатите могат да заявяват подкрепа само за кода на основната си икономическа дейност съгласно КИД-2008. Оценителната комисия ще извършва служебна проверка относно кода на основната икономическа дейност на кандидатите **въз основа на данни, предоставени от НСИ за 2021 г**. В случай че при проверката съгласно данните от НСИ за 2021 г. се установи, че кодът на основната икономическа дейност на кандидата е недопустим, ще бъде издавано Решение за отказ за предоставяне на безвъзмездно финансиране. Във връзка с посоченото, в раздел 2 „Данни на кандидата“, поле „Код на организацията по КИД-2008“ от Формуляра за кандидатстване, следва да бъде посочен кода на основна икономическа дейност на кандидата въз основа на данните от НСИ за 2021 г.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
215	24.03.2023г.	Във връзка с отговор на въпрос 12: ""За целите на настоящата процедура, под ""инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии)"" се разбира сумата от изходящата (номинална) активна мощност на инверторите (изходните АС характеристики на всички инвертори) към фотоволтаичната система за собствено потребление, подкрепена с настоящата инвестиция. Посоченото определение е в съответствие и с дефиницията, дадена в § 1, т. 26в от Допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката."", имам следното питане: Допустимо ли е следната хипотеза: Предвид спецификата на производството, се налага да съхраняваме енергия ""над"" определения по процедурата минимум. Предвиждаме да изградим: - Инсталация от 100kWp фотоволтаични панели - Инвертори, които управляват фотоволтаичните панели и покриват 250kWh пикова мощност - Батерии за съхранение от 750kWh, които се управляват от собствени инвертори Ако горното е допустимо, съдейки от отговора на въпрос 12, за определяне на пределната цена от 3000лв/kW инсталирана мощност, ще се вземат: а) сумата на инверторите, които управляват фотоволтаичните панели б) сумата на инверторите, които управляват сторидж системата в) общата сума на инверторите на панелите и сторидж системата (бетериите) Числата в примера са ""индикативни"", като съм ги избрал за по-ясно представяне на конкретният казус. Приемете, че кандидат-бенефициента изпълнява всички останали изисквания на процедурата и това е единственият казус, който трябва да бъде решен, за да вземем решение за участие или не по програмата.	В т. 13.1, подт. 1.5) от Условията за кандидатстване е посочено, че локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), следва да са с общ минимален капацитет (в kWh) равностоен на съхранение с продължителност от поне 1 (един) час за поне 100% от **инсталираната мощност на фотоволтаичната система**, изградена по настоящата процедура. Също така е пояснено, че като отговарящи на изискването по настоящата подточка 1.5) биха се приели например и батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 2 (два) часа за поне 50% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, или батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 4 (четири) часа за поне 25% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, и т.н. Уточнено е и, че батериите задължително следва да бъдат свързани към изградената по настоящата процедура фотоволтаична система, и да съхраняват енергия от нея. За целите на настоящата процедура, под „инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии)“ се разбира **сумата от изходящата (номинална) активна мощност на инверторите (изходните АС характеристики на всички инвертори) към фотоволтаичната система** за собствено потребление, подкрепена с настоящата инвестиция. Посоченото определение е в съответствие и с дефиницията, дадена в § 1, т. 26в от Допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката. Във връзка с посоченото, водещият показател при определянето на цената за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение е **инсталираната мощност (в kW) на изградената фотоволтаична система** за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция по процедурата. С оглед на изложеното, Условията за кандидатстване поставят минималните изисквания относно общия минимален капацитет (в kWh) на закупуваните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), като е допустимо кандидатът да предвиди в предложението си и изграждане на по-голям капацитет на батериите, при положение, че отговаря на ограничението пределната (максимална) цена за изграждане на енергийното съоръжение да бъде в размер на до 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на фотоволтаичната система с батериите. Обръщаме внимание, че техническите параметри и капацитет/мощност на отделните елементи/активи, включени в изграждането по настоящата процедура енергийно съоръжение (фотоволтаична система с батерии), следва да съобразени както с изискванията на Условията за кандидатстване, вкл. Приложение 14 към тях, така и с

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			нормативната уредба в областта, вкл. Наредбата № 14 от 15 юни 2005 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия. Отговорност на кандидата и лицето с проектантска правоспособност е качеството и пълнотата на разработената техническа документация (идеен проект и/или технически/работен проект), и съответствието на тази документация с изискванията по процедурата и приложимата нормативна уредба. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 89, № 91, т. 1, № 180 и № 189.
216	24.03.2023г.	Здравейте, Моля за разяснение на подточка 1.6 „Фотоволтаичната система и локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) следва да се изграждат единствено върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа,и/или върху недвижими имоти към тях, ”. Какво се има предвид под текста ""върху недвижими имоти към тях, в урбанизирани територии""? Дружеството ни е собтсвеник на СПА хотел и поземлен имот в регулация, който е на 100 метра от хотела, но двата наши имота са разделени от общински път. Допустимо ли е изграждане на ВЕИ за собствените ни нужди на хотела върху поземления ни имот по настоящата процедура?	Посочената в запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Съгласно Условията за кандидатстване инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност като източник на проверка е удостоверението, издадено от ЕРД, или Договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. **за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите**. Във връзка с изложеното, захранване на обекти, различни от тези по отношение на които е заявена за изграждане фотоволтаична система, е недопустимо. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 37, т. 1, № 112 и № 128.
217	24.03.2023г.	Здравейте, Дружество Х (с допустим код на дейност) желае да изгради фотоволтаична система с батерии върху две свои сгради (разположени в два отделни града), свързани с основната дейност на предприятието. В тази връзка допустимо ли е да бъдат изградени две фотоволтаични системи и локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в два отделни града, попадащи извън югозападен регион, при условие, че настоящето проектно предложение отговаря на условията за допустимост и инсталираната мощност няма да надхвърля два пъти размера на предоставената мощност съгласно договор с ЕРД и общо инсталирана мощност няма да бъде повече от 1 MW съгласно условията за кандидатстван?	Посочената в запитването хипотеза е допустима по настоящата процедура. Както е посочено в т. 13.1, подт. 1.4) от Условията за кандидатстване, в случай че кандидатът упражнява основната си икономическа дейност в повече от една сграда, които са самостоятелно обособени стопански обекти, представляващи пространствено, функционално и организационно отделени производствени единици, е допустимо изграждане на отделни фотоволтаични системи в комбинация с батерии за отделните стопански обекти, като в този случай инсталираната мощност на отделното енергийно съоръжение не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност съгласно удостоверението/договора с ЕРД за съответния обект, но общата инсталираната мощност на всички фотоволтаични системи, планирани за изпълнение с инвестицията, не може да бъде повече от 1 MW.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			Обръщаме внимание, че в случай че кандидатът планира изграждане на повече от една фотоволтаична система в комбинация с батерии за отделни стопански обекти, следва информация относно необходимостта от получаване на подкрепа за изграждането на всяка една система да бъде представена в отделни дейности в раздел „План за изпълнение / Дейности по проекта“ на Формуляра за кандидатстване. Липсата на съответна информация относно необходимостта от получаване на подкрепа за планираните в проекта инвестиции, може да доведе до премахване на съответните разходи в бюджета на предложението или отхвърляне на предложението при премахване на всички разходи от бюджета. Също така, в подобни случаи отделните фотоволтаични системи в комбинация с батерии следва да бъдат заложени на отделни редове в т. „Бюджет“ на Формуляра за кандидатстване.
Дата на разясненията от СНД: 06.04.2023 г.			
218	27.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, бихме искали да ви зададем следния въпрос: Дружество кандидат в процедурата има отношения на свързаност с други предприятия за последните три приключени финансови години, а именно 2019 г., 2020 г. и 2021 г. Едно от свързаните предприятие в средата на 2020 г. открива производство по несъстоятелност, като прекратява дейността си и освобождава всичките си служители, като за същата година финансови отчети не са изготвени и подавани. Как е коректно предприятието кандидат да отрази данните на свързаното предприятие за 2020 г. и с какви документи може да докаже, че финансови отчети за съответната година не са подавани? Благодаря предварително!	В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище. Както е указано в Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП), източник на данните за определяне на категорията по чл. 3 от ЗМСП са годишните финансови отчети или консолидираните финансови отчети. Според чл. 35, ал 1 от Закона за счетоводството годишните финансови отчети на предприятията в производство по ликвидация или в несъстоятелност се съставят на базата на национален счетоводен стандарт. Материята се урежда от Национален счетоводен стандарт 13, където е предвидено изготвяне на Счетоводен баланс, Отчет за приходи и разходи и Отчет за заети лица (с оглед изискуемите по процедурата доументи). Видно от публично оповестената информация в официалния сайт на Националния статистически институт „данните в годишния отчет за дейността се попълват от всички предприятия в ликвидация или в несъстоятелност, на основание чл. 20 от Закона за статистиката. Представянето на годишния отчет за дейността е задължително съгласно Закона за статистиката, Националната статистическа програма за 2021 г. и Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО)“. Също така са публикувани и образци на ГОД за 2020

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			г. и за 2021 г. за предприятия в ликвидация и несъстоятелност. Предвид посоченото в Справката за обобщените параметри на предприятието, което подава декларация по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП, данните следва да са съответно отразени. Съгласно т. 11.1, подт. 3) от Условията за кандидатстване, допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са микро-, малки и средни предприятия по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП, малки дружества със средна пазарна капитализация (до 499 служители) и дружества със средна пазарна капитализация (до 3 000 служители). На етап оценка съответствието на кандидата с изискването по т. 11.1, подт. 3) от Условията за кандидатстване се проверява на база на предоставената Декларация за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП (Приложение 4) или Декларацията за малки дружества със средна пазарна капитализация или дружества със средна пазарна капитализация (Приложение 4.А). Справката за обобщените параметри на предприятието, което подава декларация (Приложение 4.1) се представя на етап договаряне преди сключване на договор за финансиране (в случай че се стигне до такъв). Също така, обръщаме внимание, че на интернет страницата на Националния статистически институт (НСИ) е указано, че лицата, които не са осъществявали дейност по смисъла на Закона за счетоводство, могат да декларират това обстоятелство с декларация (Приложение № 11) единствено в информационната система на НСИ (ИС „Бизнес статистика“), на e-mail или на хартия в съответната териториална структура на НСИ. Моля, преди попълване на Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП (Приложение 4) или Декларацията за малки дружества със средна пазарна капитализация или дружества със средна пазарна капитализация (Приложение 4.А) внимателно да се запознаете с изискванията на ЗМСП, както и с Указанията за попълване на декларацията (налични в Приложение 4 към Условията за кандидатстване).
219	27.03.2023г.	Здравейте! Запознахме се с Въпрос № 100 и отговорът към него 1.5., а именно: Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на	Отговорност на кандидата е да представи в регламентирания срок до 3 (три) месеца след сключване на договор за финансиране приложимите документи, с които да удостовери съответствието си с изискването по т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване. В случай че в хипотезата, посочена в запитването, документа, удостоверяващ, че

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		кандидата ИЛИ единствено кандидатът има учредено право на строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Допълнително, в поле „ВАЖНО“ след горецитираната подт. 1.7) е посочено, че обстоятелството по точка 1.7) се декларира от кандидатите в Декларацията при кандидатстване (Приложение 2). Допълнително, за удостоверяване на обстоятелствата по точка 1.7), кандидатите са длъжни в срок до 3 (три) месеца след сключване на договор за финансиране да представят приложимите документи като: нотариален акт, акт 16/удостоверение за въвеждане в експлоатация (за сгради строени след 7 април 1987 г.), удостоверение за търпимост (при сгради строени до 7 април 1987 г.). Именно, поради възможността за наличие на различни приложими документи, чрез които крайният получател след сключване на договора може да удостовери съответствието си с изискването по т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване, преди изброяването на документите е посочено „като“, за да покаже, че списъкът не е изчерпателен. Въпрос: Поради това, че удостоверение за търпимост се издава за незаконни сгради, а за сградите на "…" АД притежаваме акт за собственост, придобит на база акт за държавна собственост, може ли да се счита, че именно тези документи (нотариален акт, придобит на база АДС и Декларация (Приложение 2)) покриват изискванията съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване.	кандидата е изцяло собственик на сградата/имота, където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е нотариален акт, придобит на база акт за държавна собственост, то този документ следва да бъде представен в указания срок след сключване на договора за финансиране (ако до такъв се стигне).
220	27.03.2023г.	Здравейте, Допустими ли са за финансиране общински училища по процедура BG-RRP-3.006 „ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВИ ВЕИ ЗА СОБСТВЕНО ПОТРЕБЛЕНИЕ В КОМБИНАЦИЯ С ЛОКАЛНИ СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА СЪХРАНЕНИЕ НА ЕНЕРГИЯ В ПРЕДПРИЯТИЯТА” НА НПВУ	Съгласно т. 11.1, подт. 3) от Условията за кандидатстване, допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са микро-, малки и средни предприятия по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП), малки дружества със средна пазарна капитализация (до 499 служители) и дружества със средна пазарна капитализация (до 3 000 служители). Училища, които са общинска собственост, не попадат в обхвата на допустимите кандидати, посочени в т. 11.1, подт. 3) от Условията за кандидатстване, и съответно

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			същите не са допустими по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 14, т. 2.
221	27.03.2023г.	Здравейте, Имаме следните въпрос по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”: 1. При изготвяне на идеен проект за изграждане на фотоволтаичната система за собствено потребление в комбинация батерии, какъв проектант следва да изготви идейния проект - Електро проектант или Конструктор? Или трябва да се подпишат и двата вида проектанта? 2. Може ли идейния проект да бъде заверен от Проектант с ограничена проектантска правоспособност или трябва да е с пълна проектантска правоспособност, тъй като в Регистъра на КИИП са дадени и инженери с ограничена и пълна проектантска правоспособност. 3. Проектираната ФЕЦ е с инсталирана мощност 50,22 kWp на покрив и автономност от батерия 57,2 kWh. В този случай в Бюджета на проекта мощността на батерията ли се смята по 3000 лв. или инсталираната мощност на ФЕЦ ?	1. В т. 21, буква д/ от Условията за кандидатстване е посочено, че идейния проект или техническия/работния проект следва да се изготвят от лице с проектантска правоспособност, вписано в съответния регистър на Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране, налични на следния адрес - https://kiip.bg/register. Условията за кандидатстване не поставят допълнителни ограничения по отношение на придобитата специалност от лицето с проектантска правоспособност. 2. В бележка под линия № 43, на стр. 44 от Условията за кандидатстване, е посочено, че регистрите на Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране са указани в чл. 1, ал. 1 от Наредба № 2 за проектантската правоспособност на инженерите, регистрирани в КИИП. Посочените регистри включват регистър на лицата с пълна проектантска правоспособност (ППП), съгласно чл. 6, т. 1 на ЗКАИИП и регистър на лицата с ограничена проектантска правоспособност (ОПП), съгласно чл. 6, т. 3 на ЗКАИИП. В чл. 3, ал. 5 от Наредба № 2 за проектантската правоспособност на инженерите, регистрирани в КИИП, е записано, че проектантите с ОПП имат право до изработват самостоятелно проекти за обекти от V и VI категория. Категориите на обектите са в съответствие с чл. 137 от Закона за устройство на територията (ЗУТ). Допустимите за изграждане по настоящата процедура фотоволтаична система с батерии представлява енергиен обект по чл. 25а, ал. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници и в тази връзка същият се категоризира като обект от шеста (VI) категория по чл. 147, ал 1, т. 14а от ЗУТ. Обръщаме внимание, че кандидатът носи пълната отговорност за качеството и пълнотата на разработената техническа документация, включително за законосъобразността при нейното изготвяне, съгласуване и одобряване. 3. Водещият показател при определянето на цената за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение е инсталираната мощност (в kW) на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция по процедурата. За целите на настоящата процедура, под „инсталирана мощност на енергийното

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии)“ се разбира сумата от изходящата (номинална) активна мощност на инверторите (изходните АС характеристики на всички инвертори) към фотоволтаичната система за собствено потребление, подкрепена с настоящата инвестиция. Посоченото определение е в съответствие и с дефиницията, дадена в § 1, т. 26в от Допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 1, т. 2, № 4, № 180, т. 2 и № 210, т. 2.
222	28.03.2023г.	Моля за следното разяснение по процедура „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”: Предприятието кандидат разполага с договор с ЕРД от 24.11.2020 г., но в договора не е вписана предоставената мощност. Разполагаме и с удостоверение от ЕРД от 20.10.2022 г. с упоменати всички изискуеми реквизити съгласно условията за кандидатстване: Наименование на предприятието и ЕИК; Адрес на обекта, където се предоставя мощността; Предоставена мощност на кандидата. Двата документа са актуални и към настоящия момент. Описаните документи достатъчни ли са или удостоверението от ЕРД задължително трябва да бъде с дата 1.12.2022 г.? Благодаря!	Съгласно т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, кандидатът следва да представи удостоверение, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД), или договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. С оглед на изложеното и съгласно информацията, представена в запитването, че в договора на кандидата с ЕРД не е посочена предоставената мощност, следва да бъде представено удостоверение, издадено от ЕРД, от което е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. Посоченото в запитването удостоверение от ЕРД от 20.10.2022 г. не отговаря на изискванията на т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване.
223	28.03.2023г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, бихме искали да ви зададем следния въпрос: Дружество кандидат в процедурата има отношения на свързаност с други предприятия за последните три приключени финансови години, а именно 2019 г., 2020 г. и 2021 г. В средата на 2020 г. за едното от свързаните предприятия е открито производство по несъстоятелност. Предприятието е обявено в несъстоятелност и дейността му е прекратена от съда през април 2021 г.. За 2020 година предприятието не е изготвило и подало годишен финансов отчет, в това число справка за заетите	Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 218.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		лица. Към днешна дата предприятието е заличено. В тази връзка, как следва да отрази кандидатът това предприятие в Справката за обобщените параметри на предприятието за 2020 г., съответно – при липсата на годишен финансов отчет, съгласно ЗМСП, ще приеме ли и какви данни и документи ще приеме административният орган за доказване параметрите на това конкретно предприятие за 2020 г.? Как ще процедира административния орган в случай, че е невъзможно установяването на данни за конкретното свързано предприятие за 2020 г.? Благодаря предварително!	
224	28.03.2023г.	Здравейте, Имам следния въпрос. Предприятие ЕООД работи в сграда, която се притежава на физическото лице собственик на ЕООД-то, като няма сключен договор за наем. Управителят и собственик на фирмата е преотстъпил сградата за дейността си. Съгласно въпроси и отговори виждаме, че юридическото лице е недопустимо за участие. Ако собственикът на сгрдата я прехвърли на юридическото лице и съответно се сключи нов договор с ЕРП в резултат на продажбата, то компанията ще бъде ли допустима за участие? От отговорът на въпрос 131, става ясно, че с предоставяне на удостоверение от ЕРП за предоставената мощност на обекта към 01.12.2022 г. и при прехвърляне на собствеността, кандидатът би бил допустим за участие. Питаме, тъй като удостоверението ще бъде за обекта. Моля за потвърждение, че това е допустимо.	Посочената в запитването хипотеза е допустима при положение, че са изпълнени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата. Обръщаме внимание, че в случай че кандидат е станал изцяло собственик на сграда след 01.12.2022 г., в която осъществява основна икономическа дейност и допълнителни дейности (ако има такива), и където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите, и с оглед изискването на т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, същият следва да представи на етап кандидатстване Удостоверение, издадено на кандидата от електроразпределителното дружество (ЕРД), за предоставена мощност към 01.12.2022 г. за обекта (сградата), където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 131, т. 1, № 156, № 161 и № 198, т. 2.
225	28.03.2023г.	Моля за уточнение на следния въпрос: В случай, че съм предприятие, което отчитайки всички взаимоотношения на партньорство и свързаност с други предприятия по ЗМСП, съм със средносписъчен персонал 450 човека, с годишен оборот 110 милиона евро и годишен баланс 87 милиона евро какво предприятие съм и допустим ли съм за кандидатстване по настоящата процедура.	В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище. Съгласно т. 11.1, подт. 3) от Условията за кандидатстване, допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са микро-, малки и средни предприятия по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП), малки дружества със средна пазарна капитализация (до 499 служители) и дружества със средна пазарна капитализация (до 3 000 служители). В случай че едно предприятие през последни 2 (две) последователни финансови години не е МСП и е със средно списъчен брой на персонала до 499 служители, **и**

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			годишен оборот не надвишаващ 100 милиона евро ИЛИ годишен баланс не надвишаващ 86 милиона евро, като са взети предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП), то същото попада в дефиницията за „малки дружества със средна пазарна капитализация (Small Mid-Caps)“. В случай че едно предприятие през последни 2 (две) последователни финансови години не е МСП, нито малко дружество със средна пазарна капитализация, и е със средно списъчният брой на персонала до 3000 служители, без значение от стойностите за годишен оборот и годишен баланс, като са взети предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП, то същото попада в дефиницията за „дружества със средна пазарна капитализация (Mid-Caps)“. С оглед на изложеното и в случай че предприятието, визирано в запитването, през последни 2 (две) последователни финансови години е с посочените във въпроса стойности за персонал, оборот и годишен баланс, като са взети предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП, то същото попада в дефиницията за „дружества със средна пазарна капитализация (Mid-Caps)“. Обръщаме внимание, че посоченото в запитването предприятие за съответната година не попада в дефиницията за „малки дружества със средна пазарна капитализация (Small Mid-Caps)“, въпреки наличието на средно списъчен брой на персонала до 499 служители, тъй като не е изпълнен нито един от двата финансови критерия (годишен оборот и годишен баланс). Дружества със средна пазарна капитализация (Mid-Caps) са допустими кандидати по настоящата процедура при положение, че отговарят и на всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 49.
226	28.03.2023г.	Предприятието Х разполага с две сгради. Основната дейност е Търговия на едро. Сграда А е склад, а сграда Б съвместява склад и две производства, от които едното е с недопустим код. Предвид отговора на въпрос 105, т. 3.2., че 1., че е “отговорност на кандидата да осигури подходящи начини и технически средства, чрез които да удостовери, че чрез инвестицията по настоящата процедура не се финансират недопустими дейности и разходи”, въпросът ми е: Допустимо ли е да изградим фотоволтаична	В т. 11.2, подт. 5) от Условията за кандидатстване е посочено, че не могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по предложението фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват едновременно дейност в допустими сектори и в недопустими сектори по настоящата процедура, с оглед на обстоятелството, че не може да се гарантира отделяне на дейностите, така че дейностите в недопустимите сектори да не се ползват от безвъзмездното финансиране, предоставено по

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		система+батерии, енергията от която да се ползва от сграда А и сграда Б (за склада и производството с допустим код), при условие, че осигурим технически средства, чрез които удостоверяваме, че енергията не се използва за производството с недопустим код?	процедурата. Обръщаме внимание, че посоченото обстоятелство се декларира от кандидатите в Раздел 2, т. 8 от Декларацията при кандидатстване (Приложение 2). С оглед на изложеното и съгласно информацията, представена в запитването, не е допустимо с изградената по предложението фотоволтаична система с батерии да се захранва с електрическа енергия сграда Б, в която кандидатът упражнява дейност/и в недопустими сектори по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 201.
227	28.03.2023г.	По процедура „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”, допустим кандидат ли е Акционерно дружество със специална инвестиционна цел?	В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище. Разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на условията за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството на предложението за изпълнение на инвестиция. Допустимите кандидати по процедурата следва да отговарят на редица критерии, детайлно посочени в т. 11.1 и т. 11.2 от Условията за кандидатстване. Също така, в Условията за кандидатстване е посочено, че критериите за недопустимост се прилагат кумулативно с критериите за допустимост по настоящата процедура, посочени в т. 11.1 от тях. Обръщаме внимание, че съгласно Условията за кандидатстване в процедурата не могат да участват и да получат безвъзмездно финансиране и предприятия, чиято основна икономическа дейност попада в сектор К „Финансови и застрахователни дейности“. Видно от Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на НСИ (Приложение 9), в код 64.30 „Фондове за инвестиране и подобни финансови субекти“ се включват и фондове със специална инвестиционна цел. Съгласно Условията за кандидатстване, оценителната комисия ще извършва служебна проверка относно кода на основната икономическа дейност на кандидатите въз основа на данни, предоставени от НСИ за 2021 г. В случай че кандидатът не е уверен кой е кода на основна икономическа дейност на предприятието му за 2021 г., е препоръчително да се обърне към НСИ за проверка на кода. Също така, кандидатът може да се запознае и с Методологията за определяне на код на основна икономическа дейност по КИД-2008 и методологичните бележки по КИД-2008 на НСИ (Приложение 9). Следва да имате предвид, че окончателно решение относно допустимостта на

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			кандидата и предложението за изпълнение на инвестиция ще бъде взето от оценителната комисия, която ще разполага с цялата специфична информация.
Дата на разясненията от СНД: 10.04.2023 г.			
228	29.03.2023г.	Във връзка с обявената процедура имаме следното питане: Бихме желали да участваме в процедурата с кандидат дружество ООД (за целите на настоящия въпрос наричаме това дружество ""А"" ООД), което е създадено през 2020 г., като за същата година и следващата приключена финансова година то няма дейност, няма реализирани приходи и съответно няма присъден код на икономическа дейност. В рамките на 2022 г. в това дружество се вливат 6 други дружества, като всички те са собственост на две физически лица, които са и собственици на ""А"" ООД. Пет от тези дружества имат реализирана дейност, съответно приходи от продажби, активи и персонал. Шестото дружество е създадено през 2012 г., но до вливането си в ""А"" ООД не е имало дейност и също няма определен код на икономическа дейност. При осъществяване на преобразуването всички вляли се дружества са прекратени без ликвидация и съгласно договорите за преобразуване ""А"" ООД става универсален правоприемник на всички права, задължения, активи и пасиви на преобразуваните 6 дружества. Три от влялите се дружества в ""А"" ООД са с код на икономическа дейност Търговия на дребно, а другите две са с код на икономическа дейност Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти. При така описаната фактическа обстановка дружество ""А"" ООД може ли да бъде допустим кандидат по процедурата и ако да как следва да бъде определен неговия код на икономическа дейност? Ако се приеме, че дружество ""А"" ООД би бил допустим кандидат как следва да бъдат изчислени неговите финансови показатели - като сбор от съответните финансови показатели за последните три приключили финансови години на влелите се дружества? В допълнение ако приемем, че ""А"" ООД е допустим кандидат	В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище. Обръщаме внимание, че разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на условията за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството на предложението за изпълнение на инвестиция. Съгласно информацията, представена във въпроса, дружество „А“, при което е налице вливане съгласно чл. 262 от Търговския закон, като преобразуващите се шест дружества са прекратени без ликвидация, би бил допустим по настоящата процедура при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и ограничения на Условията за кандидатстване. При вливане съгласно чл. 262 от Търговския закон, за оценката на кандидата (дружество „А“) ще бъдат вземани предвид данните за 2019 г., 2020 г. и 2021 г. както на шестте преобразуващи се дружества, така и данните на приемащото дружество „А“. Категорията на предприятието-кандидат се определя съгласно регламентираното в чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП) и Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36), и съгласно определенията, представени в Приложение 12 към Условията за кандидатстване, относно малки дружества със средна пазарна капитализация (Small Mid-Caps) и дружества със средна пазарна капитализация (Mid-Caps). Важно е да се уточни, че категорията на предприятието-кандидат се определя след като се вземат предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП. При определяне категорията на предприятието, съгласно чл. 4г от ЗМСП, когато предприятието е предприятие партньор или свързано предприятие, данните за годишен оборот и и/или стойност на активите се определят за две последователни финансови години, в които предприятието превиши или слезе под границите по чл. 3, на базата на годишните им финансови отчет или консолидирания финансов отчет на предприятието, или консолидираните финансови отчети, в които предприятието е включено.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		как следва да бъде определена неговата категория съгласно ЗМСП? Тъй като през 2020 г. и 2021 г. то не е осъществявало дейност може ли да счита за микро предприятие?	Имайте предвид, че наличието или липсата на свързаност се изследва за всеки случай поотделно и изводи за съответствие с нормата на чл. 4, ал. 8 от ЗМСП се правят само и единствено на база на установеното за съответния случай. За да е налице свързаност между две предприятия чрез физическо лице или група от физически лица, които действат съвместно, е необходимо кумулативно да са изпълнени две условия: 1/ двете предприятия да осъществяват което и да е отношение по смисъла на чл. 4, ал. 5 от ЗМСП, И 2/ въпросните предприятия да извършват своята дейност или част от нея на същия съответен пазар или вертикално свързани пазари. Моля, запознайте се с изискванията на ЗМСП, както и с Указанията за попълване на Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП (налични към Приложение 4 към Условията за кандидатстване). Допълнително, съгласно Условията за кандидатстване оценителната комисия извършва служебна проверка относно кода на основната икономическа дейност на кандидатите въз основа на данни, предоставени от НСИ за 2021 г. В случай че кандидатът не е уверен кой е кода на основна икономическа дейност на предприятието му за 2021 г., е препоръчително да се обърне към НСИ за проверка на кода. Също така, кандидатът може да се запознае и с Методологията за определяне на код на основна икономическа дейност по КИД-2008 и методологичните бележки по КИД-2008 на НСИ (Приложение 9). Обръщаме внимание, че административният орган събира оповестената от кандидатите информация при спазване на чл. 23, ал. 6 от Закона за търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ и кандидатите не следва да доказват публикувани обстоятелства (в случая правоприемството, ако то е оповестено). Следва да имате предвид, че окончателно решение относно допустимостта на кандидата и предложението за изпълнение на инвестиция ще бъде взето от оценителната комисия, която ще разполага с цялата специфична информация. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 39, № 41, т. 1, № 123 и № 191.
229	29.03.2023г.	Допустим ли е кандидат наемодател на сграда, притежаващ договор с енергоразпределително дружество преди 01.12.2022 с изрично описана мощност, който отдава сградата под наем, но не фактурира електрическата енергия - има наем, който по договорка си включва всички консумативи?	Изискването, заложено в Условията за кандидатстване, произведената електрическа енергия от изградената по процедурата фотоволтаична система с батерии да е само за собствено потребление на кандидата е в съответствие с регламентираното в чл. 25а, ал. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), където е записано, че „*Краен клиент може да изгради енергийни обекти за производство на*

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		Благодаря предварително!	*електрическа енергия от възобновяеми източници върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии, енергията от които ще се използва **само за собствено потребление**, като общата инсталирана мощност на енергийните обекти може да бъде до два пъти размера на предоставената мощност, но не повече от 5 MW.*“. Във връзка с посоченото, произведената електрическа енергия от изградената по процедурата фотоволтаична система с батерии следва да е само за собствено потребление на кандидата (например по отношение на кандидати, занимаващи се с операции с недвижими имоти и отдаване под наем, собственото потребление може да е свързано с организацията и управлението на дейностите по отдаване под наем) и произведената електроенергия да не бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 117, № 183 и № 186.
230	29.03.2023г.	Въпрос част 1: Здравейте, В отговор на въпрос 166 посочвате, че „Обръщаме внимание, че основните параметри на процедурата са съобразени с регламентираното в чл. 25а от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), като в ал. 1 на посочения член от ЗЕВИ е записано „Краен клиент може да изгради енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии, енергията от които ще се използва само за собствено потребление, като общата инсталирана мощност на енергийните обекти може да бъде до два пъти размера на предоставената мощност, но не повече от 5 MW.“.Цитираният член, както и други допълнения от 07.06.2022 г. в ЗЕВИ, са приети в изпълнение на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, като целта е да бъде въведен значително облекчен ред	Както неднократно е посочвано в настоящата рубрика „Въпроси и отговори“, основните параметри на процедурата са съобразени с регламентираното в чл. 25а от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ). Допълнително, правилно сте посочили във въпрос № 231, част 2 на въпрос № 230, че в § 1, т. 7 от Допълнителните разпоредби на ЗЕВИ е налична дефиниция на "енергия за собствено потребление", която гласи, че: *„Енергия за собствено потребление“ е количеството енергия, използвано за снабдяване на обекти, клонове и предприятия на собственика на съоръженията и инсталациите за производство на енергия от възобновяеми източници.* Обръщаме внимание, че не е от компетенциите на Министерство на иновациите и растежа изготвянето и изменението (при необходимост) на ЗЕВИ.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		за изграждане на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за собствено потребление. Посочените изменения в ЗЕВИ допринасят за съществено намаляване на разходите, административната тежест и необходимото време за крайните клиенти, които искат да изградят енергийни обекти за производство на електрическа енергия от ВЕИ само за собствено потребление, като общата инсталирана мощност на енергийните обекти може да бъде до два пъти размера на предоставената мощност.” В чл. 2 от Директива (ЕС) 2018/2001 е посочено, че „„потребител на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници“ означава краен потребител, извършващ дейност в свои помещения, разположени в определени граници или, когато това е разрешено от държава членка, в други помещения, който произвежда възобновяема електрическа енергия за собствено потребление и който може да съхранява или продава собствено произведената възобновяема електрическа енергия, при условие че за небитовите потребители на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници тези дейности не представляват основната им търговска или професионална дейност”. В чл. 21, ал. 5 от същата Директива е посочено, че „инсталацията на потребител на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници може да се притежава или управлява от трета страна по отношение на монтажа, експлоатацията, включително измерването на електрическата енергия, и поддръжката, при условие, че третата страна продължава да бъде обвързана от указанията на потребителя на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници. Самата трета страна не се счита за потребител на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници”. В чл. 21 ал. 6 от същата Директива е посочено, че „държавите членки въвеждат благоприятна рамка за насърчаване и улесняване на развитието на потреблението на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници въз основа на оценка на съществуващите неоснователни пречки и на потенциала на потреблението на собствена електрическа енергия на тяхната	

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		територия и в техните енергийни мрежи. Тази благоприятна рамка, наред с другото … разглежда други неоснователни регулаторни пречки за потреблението на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници, включително за наемателите; предвижда стимули за собствениците на сгради да създават възможности за потребление на възобновяема собствена електрическа енергия, включително за наемателите; предоставя на потребителите на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници, за електрическата енергия, която подават към мрежата, недискриминационен достъп до съответните съществуващи схеми за подпомагане, както и до всички сегменти от пазара на електрическа енергия;”. Продължава в част 2	
231	29.03.2023г.	Въпрос част 2: Тъй като в допълнителните разпоредби на ЗЕВИ е посочено, че „Енергия за собствено потребление"" е количеството енергия, използвано за снабдяване на обекти, клонове и предприятия на собственика на съоръженията и инсталациите за производство на енергия от възобновяеми източници.”, означава ли това, че ограниченията по отношение на сгради, отдадени под наем, по настоящата процедура за въвеждане на фотоволтаични инсталации и съоръжения за съхранение на енергия за собствено потребление, се дължат на посоченото противоречие в допълнителните разпоредби на ЗЕВИ с указаното в цитираната от вас Директива 2018/2001? Тъй като Условията за кандидатстване трябва да отговарят на европейското и национално законодателство, в случая по какъв начин Условията за кандидатстване отговарят на предвиденото по Директива 2018/2001 за въвеждане на „благоприятна рамка за насърчаване и улесняване на развитието на потреблението на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници въз основа на оценка на съществуващите неоснователни пречки… включително за наемателите”?	Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 230.
232	29.03.2023г.	Здравейте, Във връзка с отговора ви на въпрос 148 бих искал да отбележа, че при изброяването на електроразпределителните дружества сте	„Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО) е независимият електропреносен оператор на Република България, ангажиран с управлението и стопанисването на

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		пропуснали „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО), което е ЕРД за големите консуматори. Нормална практика е големите енергийни консуматори да се присъединяват директно към ЕСО, а не към цитираните от вас в отговора електроразпределителни дружества. Такива са голяма част от средните предприятия и предприятия със средна пазарна капитализация с персонал до 3000 човека, а именно при такъв тип предприятия инвестицията би имала най-голям ефект и добавена стойност. Моля да потвърдите, че представянето на договор между кандидат и ЕСО отговаря на условията за кандидатстване. Предварително благодаря!	електропреносната мрежа високо напрежение на страната. Във връзка с посоченото и съгласно информацията, представена в запитването, в случай че кандидат е присъединен директно към ЕСО, а не към електроразпределително дружество, то представяне на удостоверение/договор с ЕСО, съдържащ изискванията, посочени в т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, би се приело като приложим документ, отговарящ на горецитираната точка от условията.
233	29.03.2023г.	Здравейте, Дружество Х (с допустим код на основна икономическа дейност 41.20 „Строителство на жилищни и нежилищни сгради“) желае да изгради фотоволтаична система с батерии за захранване на хладилен склад (100% собственост на дружество Х). Хладилният склад се ползва за упражняване, както на основната дейност на предприятието, така и за допълнителна дейност – отдаване под наем, която попада в допустимите сектори по процедурата. В тази връзка, имаме следните въпроси: 1. Допустимо ли е дружество Х да изгради фотоволтаична система с батерии за захранване на хладилен склад, в който се упражнява, както основната дейност на предприятието (Строителство на жилищни и нежилищни сгради), така и друга дейност – отдаване по наем, която също попада в допустими сектори спрямо условията на процедурата? 2. Ако отговорът на предходния въпрос е положителен, как следва да процедира кандидата при положение, че поради некоректно подаване на информация в НСИ за 2021г., в Справка за предприятието за 2021г. е налична само „основна“ икономическа дейност 41.20 „Строителство на жилищни и нежилищни сгради“, а в Справка за предприятието за 2022г. е налична и „допълнителна“ икономическа дейност 68.20 „Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти“? Следва ли да попълним информацията за допълнителната икономическа дейност в т. „План за изпълнение/Дейности по проекта“ от формуляра за	1. Условията за кандидатстване не поставят ограничение по отношение на кандидат с основна икономическа дейност, попадаща в код F41.20 „Строителство на жилищни и нежилищни сгради“, да не може да кандидатства по процедурата, и същият би бил допустим при положение, че отговаря и на всички останали приложими изисквания и критерии на Условията за кандидатстване. Обръщаме внимание, че по настоящата процедура е допустимо единствено изграждане на нови фотоволтаични инсталации до 2 (два) пъти размера на предоставената мощност, но не повече от 1 MW, за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии). Допълнително, съгласно т. 11.1, подт. 5) от Условията за кандидатстване, допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са заявили подкрепа за основната си икономическа дейност, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на НСИ. Също така, в условията е посочено, че могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по инвестицията фотоволтаична система и батерии ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват основната си икономическа дейност, като е допустимо в съответните сгради кандидатът да извършва и допълнителни дейности (ако има такива), единствено при положение, че същите попадат в допустимите сектори по настоящата процедура. Във връзка с посоченото и съгласно информацията, представена в запитването, произведената електрическа енергия от изградената по процедурата фотоволтаична система с батерии следва да е **само за собствено потребление на кандидата** и произведената електроенергия да не бъде предмет на търговска сделка за покупко-продажба.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		кандидатстване?	Отговорност на кандидата е да осигури подходящи начини и технически средства, чрез които да удостовери, че чрез инвестицията по настоящата процедура не се финансират недопустими дейности и разходи. Например такива могат да бъдат отделни контролни електромери, удостоверяващи че енергията, произведена от фотоволтаичната система с батерии се използва само за собствено потребление и др. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 117, № 166, № 183 и № 186. 2. Съгласно Условията за кандидатстване, в раздел „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване кандидатите следва задължително да представят информация за основната икономическа дейност и допълнителни дейности (ако има такива), съгласно КИД-2008 на НСИ, които ще ползват електрическа енергия от изградената с настоящата инвестиция фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии). При липса на съответната информация, предложението може да бъде отхвърлено. Моля, запознайте се и с указанията, предоставени в т. 8 от Примерните указания за попълване на електронен Формуляр за кандидатстване (Приложение 6 към Условията за кандидатстване).
234	30.03.2023г.	Здравейте, Не знаем как да постъпим: Имаме изготвен работен проект, но същият не може да бъде заверен от общината и издадено Разрешително за строеж, а след това и съгласуван от енерго разпределителното дружество ако няма точно описание на марка и модел на инвертори, панели, батерии и т.н. И тук възниква въпроса в случай, че се конкретизира марка, модел и се одобри работния проект и след това при евентуално одобрение на проекта от Вас, как ще се проведе процедура за избор на изпълнител. Получава се един омагьосаян кръг, в който от една страна Вие посочвате (отговор на въпрос 88), че при процедурата за избор на изпълнител по ПМС 80 не може да се включва ""информация насочваща към конкретен модел, източник, процес, търговска марка"", като тази информация следва да съответства и на работния проект и количествената	В нормативната уредба (вкл. Наредба № 4 от 21 май 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти и Наредбата № 14 от 15 юни 2005 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия) не са заложени изисквания за задължително посочване в идеен/технически/работен проект на марка и модел за конкретни компоненти на изградената фотоволтаична система с батерии. Във връзка с посоченото и съгласно информацията, представена в запитването, обръщаме внимание, че при изготвяне на документите, свързани с избора на един изпълнител, в съответствие с реда, предвиден в приложимата нормативна уредба (ЗОП, ПМС № 80 от 9 май 2022 г.), крайните получатели не следва да включват ограничителни условия, които необосновано да възпрепятстват участието на лица в процедурата, както и информация, насочваща към конкретен модел, източник, процес, търговска марка, патент или друго подобно, което би довело до облагодетелстването или елиминирането на определени лица или продукти. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 88 и № 202.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		сметка към него. От друга страна ако не са записани в работния проект, то не можем да го съгласуваме в общината. Не знаем как да процедираме в цялата ситуация. Този въпрос е бил поставен и на срещата в гр.Русе, поради което го задаваме и ние.	
235	30.03.2023г.	Бих искала разяснение по въпрос на кандидат, който отговаря на всички изисквания по програмата, но се притеснява, че имотът с който разполага е с тежести - към него има направена ипотека и банков залог. Това може ли да бъде причина да бъде отказано безвъзмездно финансиране за изграждане на фотоволтаична система за собствени нужди?	Условията за кандидатстване не поставят ограничения по отношение на наличие на възможни тежести върху имота (напр. ипотека, банков залог или др. под.). Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът има учредено право на строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия.
236	30.03.2023г.	При отправено искане към ЕРМ Запад - Електрохолд, дружеството отказва да издаде Удостоверение с информация към 01.12.2022г. (дава ни се възможност за издаване на документа с актуална дата). Първоначално подписаният договор за присъединяване (с бившето дружество ЧЕЗ) не е наличен и издаването на дубликат също ни е отказано от Електрохолд. При това положение възможно ли е да предоставим Удостоверение с актуална дата и/или други документи, които да докажат давност в исторически план на периода, за който сме били присъединени като обект?	Документите, удостоверяващи предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите, са посочени в т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, и това са удостоверение, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД), или договор с ЕРД. Четирите ЕРД, обслужващи предприятията на територията на страната и посочени в отговор на въпрос № 118, са запознати писмено от страна на СНД с изискването, заложено в т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, относно необходимостта от предоставяне от кандидатите по процедурата на удостоверение/договор с ЕРД, от което/който да е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. СНД има писменни потвърждения и от четирите ЕРД, че същите имат възможност и готовност да издадат подобно удостоверение на кандидатите по процедурата, при необходимост. Във връзка с получена в СНД информация за проблеми на отделни места с получаване на горепосоченото удостоверение, от което да е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите, от страна на министерството са предприети действия, вкл. отново е изпратено писмо до четирите ЕРД, за оказване на

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			необходимото съдействие и гарантиране на възможността за издаване на изискуемото по процедурата удостоверение. Допълнително, обръщаме внимание на потенциалните кандидати по процедурата, че не е възможно издаване на удостоверение с предходна (задна) дата. Удостоверенията се издават с актуална, към момента на заявяване, дата, но в съдържанието на документа следва да е налична информация за предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. Искането на данни за предоставена мощност към конкретна дата (01.12.2022 г.), която предхожда датата на издаването на удостоверението, следва изрично да е посочено от кандидата в заявлението му за издаване на документа. Също така, препоръчваме в заявлението изрично да се посочи, че удостоверението се изисква, за да послужи пред Министерство на иновациите и растежа, във връзка с кандидатстване по процедура за безвъзмездна помощ по Националния план за възстановяване и устойчивост.
237	30.03.2023г.	Здравейте! Имам следните въпроси: 1. Допустимо ли е фотоволтаичните панели да бъдат с тракери - т.е. такива, които следват движението на слънцето, разбира се, ако отговарят на всички останали технически критерии? 2. Допустимо ли е например при 500 кв изградени фотоволтаични мощности по процедурата да бъдат инсталирани батерии, съхраняващи 1 мв енергия, произведена само от инсталираната по процедурата система? 3. Допустимо ли е при подаване на проектното предложение да бъде представен предварителен договор за покупка на парцел, в който ще се разположат панелите (граничещ с този на фирмата-кандидат), като реалната сделка да се случи след подаване на проектното предложение и преди подписването на договор за безвъзмездна помощ? Предварително благодаря за конкретните отговори! С уважение,	1. Съгласно представената в запитването информация, посочените фотоволтаични панели с тракери (такива, които следват движението на слънцето) биха били допустими по процедурата, ако отговарят на съответните минимални технически изисквания, заложени в Приложение 14 към Условията за кандидатстване. Допълнително, кандидатът следва да се съобрази и с изискването по процедурата, че общият размер на инвестицията трябва да отговаря на ограничението - пределната (максимална) цена за изграждане на фотоволтаична система с батерии да бъде в размер на до 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на системата. 2. Посочената в запитването хипотеза е допустима при положение, че са изпълнени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата. Условията за кандидатстване поставят минималните изисквания относно общия минимален капацитет (в kWh) на закупуваните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), като е допустимо кандидатът да предвиди в предложението си и изграждане на по-голям капацитет на батериите, при положение, че отговаря на ограничението пределната (максимална) цена за изграждане на енергийното съоръжение да бъде в размер на до 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на фотоволтаичната система с батериите. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 89, № 91, т. 1 и № 180.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			3. Посочената в запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 131, т. 1 и № 161.
238	31.03.2023г.	Здравейте, Въз основа на данните за коя година се извършва преценката относно всяко едно от обстоятелствата за „предприятия в затруднено положение“, посочени в точка Б) т. 1, т. 2, т. 3 и т. 4 в прил. 3.А Изисквания режим? На стр. 2 в приложението се цитира: „Преценката относно обстоятелството по т. 1 се извършва въз основа на данните за последната приключена финансова година“. Означава ли това, че преценката на обстоятелството единствено по т. 1 се извършва въз основа на данните за последната приключена финансова година, а преценката на обстоятелството по т. 2, т. 3 и т. 4 се извършва на база съгласно данни от Декларацията за държавни помощи, удостоверение за актуално състояние, налична информация в публичните регистри (вкл. ТР и регистър на ЮЛНЦ) и Годишен отчет за дейността за последните три приключени финансови години (2019, 2020 и 2021 г.) съгл. текста под линия на стр. 2 от приложението?	Проверката дали кандидатът (и на ниво група) не е в затруднено положение, съгласно чл. 2, пар. 18 от Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014 (т.е. проверката на всички обстоятелства по т. 1-5 на буква Б) от Приложение 3.А към Условията за кандидатстване), се извършва спрямо последната приключена финансова година за всяко едно от предприятията в съответната група – 2022 г. за МСП (или за предприятия, които не са МСП, за последните две години – 2021 г. и 2022 г.), преценена спрямо момента на сключване на договора за финансиране с крайния получател. Преценката се прави към края на всяка приключена година (последния й ден) за всеки отделен случай съобразно установената спрямо кандидата (респективно групата предприятия) фактическа обстановка, като задължително условие е да се съпоставят данни за една и съща финансова година за всички предприятия в съответната група. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 22, т. 2.
239	31.03.2023г.	Възнамеряваме да кандидатстваме за изграждане на фотоволтаична инсталация за собствено потребление с мощност ≈ 305 kW / в т.ч. необходимте инвертори/ и в комбинация с локални съоръжения за съхранение на произведената енергия (батерии) с мощност ≈ 315 kWh. В работния проект са заложени 6 броя батерии с мощност до 52 kWh. При различните производители са налице различни мощности и затова питаме: Как да процедираме в случай, че при провеждане на процедура за избор на изпълнител /по ПМС 80/ се получим оферта с най – ниска цена за изграждане на фотоволтаична инсталация за собствено потребление с мощност от 300 - 302 kW в комбинация с локални съоръжения за съхранение на произведената енергия (батерии) с мощности от 300 kWh до 315 kWh? Пример: Фотовотаици с инсталирана мощност от 303 kW	В т. 13.1, подт. 1.5) от Условията за кандидатстване е посочено, че локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), следва да са с общ минимален капацитет (в kWh) равностоен на съхранение с продължителност от поне 1 (един) час за поне 100% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, изградена по настоящата процедура. Също така е пояснено, че като отговарящи на изискването по настоящата подточка 1.5) биха се приели например и батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 2 (два) часа за поне 50% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, или батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 4 (четири) часа за поне 25% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, и т.н. Уточнено е и, че батериите задължително следва да бъдат свързани към изградената по настоящата процедура фотоволтаична система, и да съхраняват енергия от нея. Във връзка с посоченото, Условията за кандидатстване поставят минималните изисквания относно общия минимален капацитет (в kWh) на закупуваните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), като е допустимо кандидатът да предвиди в предложението си и изграждане на по-голям капацитет на батериите,

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		Батерии с мощност от 307 kWh	при положение, че отговаря на ограничението пределната (максимална) цена за изграждане на енергийното съоръжение да бъде в размер на до 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на фотоволтаичната система с батериите. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 89, № 91, т. 1 и № 180.
240	31.03.2023г.	Здравейте, Във връзка с отворената процедура за кандидатстване имаме следния въпрос: Искаме да изградим ВЕИ върху покрива на Промишлена сграда, която се намира в неурбанизирана територия, поземлен имот, област Пловдив, община Родопи, с. Марково, м. КАРАТОПРАК, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 4, НТП. Обръщаме внимание, че имота е уреголиран с прилежащия си устройствен план. В този случай допустимо ли е да кандидатстваме за изграждане на ВЕИ по настоящата процедура?	Съгласно т. 13.1, подт. 1.6) от Условията за кандидатстване, фотоволтаичната система и локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) следва да се изграждат единствено върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа, и/или върху недвижими имоти към тях, **в урбанизирани територии**. Допълнително, в бележка под линия № 27 (на стр. 22) от Условията за кандидатстване е уточнено, че в чл. 7 и чл. 8 от Закона за устройство на територията (ЗУТ) са дефинирани урбанизирани територии - населени места, селищни образувания и индустриални паркове извън границите на населените места и селищните образувания. Урбанизираните територии са предназначени за жилищни, обществено-обслужващи, производствени, складови, курортни, вилни, спортни и развлекателни функции, за озеленени площи и озеленени връзки между тях и териториите за природозащита, за декоративни водни системи (каскади, плавателни канали и други), за движение и транспорт, включително за велосипедни алеи и за движение на хора с увреждания, за техническа инфраструктура, за специални обекти и други. Конкретното им предназначение е съобразено с принципа за устойчиво развитие. С оглед на изложеното, по настоящата процедура е допустимо изпълняване на инвестиции (изграждане на фотоволтаична система с батерии) единствено върху сгради/имоти, които се намират в урбанизирани територии.
Дата на разясненията от СНД: 13.04.2023 г.			
241	03.04.2023г.	Допустими ли са кандидати, които са в качеството си на краен клиент по договор на осн. чл. 100 и 104а ЗЕ и чл. 11 и чл. 12 от Правилата за търговия с електрическа енергия?	В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище. Разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на условията за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството на предложението за изпълнение на инвестиция. Допустимите кандидати по процедурата следва да отговарят на редица критерии,

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			детайлно посочени в т. 11.1 и т. 11.2 от Условията за кандидатстване. Също така, в Условията за кандидатстване е посочено, че критериите за недопустимост се прилагат кумулативно с критериите за допустимост по настоящата процедура, посочени в т. 11.1 от тях. Обръщаме внимание, че съгласно Условията за кандидатстване в процедурата не могат да участват и да получат безвъзмездно финансиране и предприятия, чиято основна икономическа дейност попада в сектор D “Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива“, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на НСИ (Приложение 9). Също така, в Условията за кандидатстване е посочено, че оценителната комисия ще извършва служебна проверка относно кода на основната икономическа дейност на кандидатите въз основа на данни, предоставени от НСИ за 2021 г. В случай че кандидатът не е уверен кой е кода на основна икономическа дейност на предприятието му за 2021 г., е препоръчително да се обърне към НСИ за проверка на кода. Също така, кандидатът може да се запознае и с Методологията за определяне на код на основна икономическа дейност по КИД-2008 и методологичните бележки по КИД-2008 на НСИ (Приложение 9). Следва да имате предвид, че окончателно решение относно допустимостта на кандидата и предложението за изпълнение на инвестиция ще бъде взето от оценителната комисия, която ще разполага с цялата специфична информация.
242	03.04.2023г.	Здравейте, имаме следният въпрос: Потенциален кандидат отговаря на условията за допустимост и недопустимост по процедурата, развива основна икономическа дейност в собствени производствени сгради в имот собственост на кандидата. Допълнителна дейност няма. Възможно ли е да изградим соларната система с батерии върху навес за паркиране на служебните автомобили, който е разположен в същият имот, в който се намират производствените сгради. Съображенията ни са от препоръка на инженерно-техническия екип по проектиране на слънчевата система, за по-доброто изложение и разположение на слънчевите панели. Благодаря предварително за разясненията.	Съгласно т. 13.1, подт. 1.6) от Условията за кандидатстване, фотоволтаичната система и локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) следва да се изграждат единствено върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа, и/или върху недвижими имоти към тях, в урбанизирани територии. Допълнително, в т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване е посочено, че фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата. В случай на сграда, същата следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. ИЛИ Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда, за която единствено кандидатът има учредено право на строеж. Сградата, за която има учредено право на строеж, следва да е въведена в експлоатация към датата на

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Във връзка с изложеното, в случай че посочената в запитването навесна конструкция отговаря както на горепосочените изисквания на Условията за кандидатстване, така и на приложимите нормативни изисквания за нейното изграждане, и при положение, че са изпълнени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата, е допустимо фотоволтаичната система да бъде изградена върху подобна конструкция.
243	03.04.2023г.	Здравейте! Имаме следния въпрос относно процедура за подбор BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”: Допустимо ли е кандидатът да кандидатства за максималния за него размер безвъзмездна помощ според категорията предприятие за изграждане на фотоволтаична система за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) до 1 MW при спазване изискванията посочени в Указанията за кандидатстване за размера на помощта т.9 „Минимален и максимален размер на безвъзмездното финансиране за конкретно предложение за изпълнение на инвестиция“ и относно интензитета - т.10 „Процент на съфинансиране“ като кандидата осигури по-голям размер на собствено участие в предложението за инвестиция с оглед общата му стойност? Например: Ако максималният размер на безвъзмездно финансиране, което може да бъде заявено за конкретното предложение за инвестиция е 495 000 лева /при спазване изискванията на т.9 от Условията за кандидатстване/, максималния интензитет на помощта е 45% /съгласно т.10 от Условията за кандидатстване/ собствения принос би бил в размер на 55% т.е. собственото участие на кандидата трябва да бъде 605 000 лева а общата стойност на предложението за инвестиция ще бъде 1 100 000 лева. В случай, обаче, че общата	Посочената в запитването хипотеза е допустима по настоящата процедура. Съгласно Условията за кандидатстване по процедурата, заложените в бюджета на предложението размери и интензитет на безвъзмездно финансиране не следва да надвишават максималния допустим интензитет на безвъзмездно финансиране (съгласно т. 10 от Условията за кандидатстване) и максимално допустимия размер на безвъзмездното финансиране (съгласно т. 9 от Условията за кандидатстване), като е допустимо кандидатът да предвиди и по-голям размер и интензитет на собствено съфинансиране на предложението, с оглед спецификата на конкретната инвестиция. Обръщаме внимание, че в случай че по време на оценката се установи надвишаване на интензитета на безвъзмездно финансиране и/или максимално допустимия размер на безвъзмездното финансиране, и/или друг вид ограничение, определено в настоящите Условия за кандидатстване, оценителната комисия служебно го намалява до максимално допустимия интензитет/размер.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		стойност на инвестицията е 1 500 000 лева допустимо ли е кандидата да участва със собствени средства в размер на 1 005 000 лева т.е собственото участие да бъде 67% (а не само 55%)? Поздрави и успех!	
244	03.04.2023г.	Уважаеми експерти от СНД на ПИТ, Във връзка с отворената за кандидатстване процедура № BG-RRP-3.006 ви молим за разяснение по следните въпроси: 1. Кой е източникът на определяща информация дали даден обект на изпълнение на инвестиция отговаря на условието да попада в „урбанизирана територия“? Тъй като има много български геодезични сайтове в интернет с въведени в тях имоти, дали определяща ще е информацията от официалния сайт на АГКК (https://kais.cadastre.bg/), или има друг източник? 2. Към кой момент следва да бъде изпълнено условието даден обект на изпълнение на инвестиция да попада в „урбанизирана територия“ – при отваряне на процедурата за кандидатстване, към датата на подаване на подаване на предложението за изпълнение на инвестиция в ИСУН, към датата на сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ, към датата на въвеждане в експлоатация на ВЕИ-централата, или някакъв друг момент? Понеже този въпрос не е застъпен в Условията за кандидатстване, а има кандидати, които са в текуща процедура по промяна на вида територия на обектите им за изпълнение на инвестиция (най-често от „земеделска“ към „урбанизирана“), то смятаме, че е необходимо становище на СНД по него. Благодарим предварително за отговорите!	1. Съгласно т. 13.1, подт. 1.6) от Условията за кандидатстване, фотоволтаичната система и локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) следва да се изграждат единствено върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа, и/или върху недвижими имоти към тях, в урбанизирани територии. Допълнително, в бележка под линия № 27 (на стр. 22) от Условията за кандидатстване е уточнено, че в чл. 7 и чл. 8 от Закона за устройство на територията (ЗУТ) са дефинирани урбанизирани територии - населени места, селищни образувания и индустриални паркове извън границите на населените места и селищните образувания. Урбанизираните територии са предназначени за жилищни, обществено-обслужващи, производствени, складови, курортни, вилни, спортни и развлекателни функции, за озеленени площи и озеленени връзки между тях и териториите за природозащита, за декоративни водни системи (каскади, плавателни канали и други), за движение и транспорт, включително за велосипедни алеи и за движение на хора с увреждания, за техническа инфраструктура, за специални обекти и други. Конкретното им предназначение е съобразено с принципа за устойчиво развитие. Информация дали съответния имот се намира в урбанизирана територия е видна от действащите подробни устройствени планове, съответно подробни градоустройствени планове и техните изменения, или от одобрен околовръстен полигон. Допълнително, на интернет страницата на Агенцията по геодезия, картография и кадастър (https://kais.cadastre.bg/bg/Map), раздел Карта (включващ Кадастрална карта и регистри), меню Адрес – при посочване на конкретен адрес на имот, може да се извърши проверка за вида на територията, на която се намира имота (урбанизирана или друг вид). 2. В т. 21, буква д/ от Условията за кандидатстване е посочена минимално изискуема информация, която следва да се съдържа в идейния проект и/или

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			техническия/работния проект, включително точния адрес на обекта, попадащ в урбанизирани територии, където ще се изгражда фотоволтаичната система в комбинация с батериите. Идейният проект и/или техническия/работния проект следва да се приложат към Формуляра за кандидатстване при подаване на предложението за изпълнение на инвестицията по процедурата. С оглед на изложеното, обстоятелството, че инвестицията се изпълнява в сграда/имот в урбанизирана територия, следва да е изпълнено към датата на подаване на предложението за изпълнение на инвестицията по настоящата процедура.
245	03.04.2023г.	Здравейте, дружеството притежава 2 сгради в един имот. Допустимо ли е изграждането на фотоволтаична система за собствено потребление върху покрива на Сграда 1 (която е собственост на дружеството, няма Акт 16), като произведената енергия ще захранва Сграда 2, която отговаря на всички изисквания за допустимост (собственост на дружеството, с Акт 16, с партида, в която дружеството изпълнява основната си икономическа дейност)?	Съгласно т. 13.1, подт. 1.6) от Условията за кандидатстване, фотоволтаичната система и локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) следва да се изграждат единствено върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа, и/или върху недвижими имоти към тях, в урбанизирани територии. Допълнително, в т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване е посочено, че фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата. В случай на сграда, същата следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. ИЛИ Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда, за която единствено кандидатът има учредено право на строеж. Сградата, за която има учредено право на строеж, следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Във връзка с изложеното, в случай че посочената в запитването Сграда 1 отговаря на горепосочените изисквания на Условията за кандидатстване към датата на кандидатстване, както и при положение, че са изпълнени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата, е допустимо фотоволтаичната система да бъде изградена върху нея. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 242.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
246	03.04.2023г.	Здравейте, Във връзка с кандидатстване по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” имаме следния въпрос: Дружество "…" ЕООД, собственост на „" ЕАД , допустим кандидат ли е по процедура BG-RRP-3.006? Предварително благодарим за отговорите!	Съгласно т. 11.1, подт. 3) от Условията за кандидатстване допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са микро-, малки и средни предприятия (по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия и Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36)), или малки дружества със средна пазарна капитализация или дружества със средна пазарна капитализация (съгласно определенията, представени в Приложение 12 към Условията за кандидатстване). Предприятие, което е 100% държавна собственост, не е допустим кандидат по настоящата процедура, тъй като същото не попада в обхвата на допустимите кандидати по т. 11.1, подт. 3) от Условията за кандидатстване. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 14, т. 2.
247	04.04.2023г.	Здравейте, в условията за кандидатстване е посочено изискване: "1.5) Локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), следва да са с общ минимален капацитет (в kWh) равностоен на съхранение с продължителност от поне 1 (един) час за поне 100% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, изградена по настоящата процедура. Като отговарящи на изискването по настоящата подточка 1.5) биха се приели например и батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 2 (два) часа за поне 50% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, или батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 4 (четири) часа за поне 25% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, и т.н." 1. Каква е разликата на практика при залагане на батерии с капацитет 100% от мощността на централата за 1 час или залагане на батерии с капацитет 50% от мощността на централата за 2 часа? 2. Как се променя капацитета на съоражението за съхранение на енергия при положение, че 1 х 100% = 100%, 2х50% = 100 %, 4х25%= 100 % и т.н.? 3. Моля, дайте пример при ФВ централа с мощност 100 kW, колко минимално трябва да бъде използваемия капацитет на батерията в kWh, при различните хипотези: - съхранение на 100% от инсталираната мощност за 1 час	1., 2. и 3. Обръщаме внимание, че всички варианти на общ минимален капацитет (в kWh) на локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), посочени в т. 13.1, подт. 1.5) от Условията за кандидатстване, както и в предоставените разяснения по настоящата сесия „Въпроси и отговори“ по процедурата, са условни и на практика са еквивалентни, т.е. батерии, които могат да поемат 25% от производството на енергия за поне 4 часа от общата инсталирана мощност на централата, е равносилно на батерии поемащи 100% от инсталирана мощност за поне 1 час. Това е минимално изискване за капацитет на батериите, като по преценка на кандидата/проектанта капацитета може да бъде и по-голям, в зависимост от потреблението и нуждите на конкретните предприятия. Например, ако изходната инсталирана мощност на фотоволтаичната електроцентрала е 100 kW, то използваемият капацитет на батерията следва да е минимум 100 kWh или по-голям. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 12, № 100, т. 2 и № 157.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		- съхранение на 50% от инсталираната мощност за 2 часа - съхранение на 25% от инсталираната мощност за 4 часа?	
248	05.04.2023г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с даден отговор на въпрос № 200, моля за допълнително разяснение: Отговорили сте, че при сума от изходящата (номинална) активна мощност на инверторите (изходните АС характеристики на всички инвертори) към фотоволтаичната система от 220 kW, то общият минимален капацитет (в kWh) на батериите следва да бъде съобразен със сумата от изходящата (номинална) активна мощност и също да бъде 220kW. В случая това е 100% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система. Съответно отговаряте, че капацитет от 200 kWh на батериите, което реално е 90,90% от инсталираната мощност на ФЕЦ, не е достатъчен. А в условията за кандидатстване, които цитирате, се казва, че са приемливи и батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 2 (два) часа за поне 50% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, или батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 4 (четири) часа за поне 25% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, и т.н. Въпрос: Ако тези 200 kWh батериите могат да съхранят 90,90% от инсталираната мощност на ФЕЦ за поне 2 (два) часа, то достатъчен ли е техния капацитет за ФЕЦ с инсталирана мощност от 220 kW?	Бихме искали да обърнем внимание, че в разясненията по въпрос № 200 не е посочено, че капацитет от 200 kWh на батериите не е достатъчен. В отговора на цитирания въпрос като заключение е посочено, че „в случай че в запитването са посочени изходните АС характеристики на четирите инвертора (всеки по 55 kW), то общият минимален капацитет (в kWh) на батериите следва да бъде съобразен със сумата от изходящата (номинална) активна мощност на тези четири инвертори (4 бр. x 55 kW = 220 kW).“ Посоченото е във връзка с обстоятелството, че всички варианти на общ минимален капацитет (в kWh) на локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), посочени в т. 13.1, подт. 1.5) от Условията за кандидатстване, както и в предоставените разяснения по настоящата сесия „Въпроси и отговори“ по процедурата, са условни и на практика са еквивалентни, т.е. батерии, които могат да поемат 25% от производството на енергия за поне 4 часа от общата инсталирана мощност на централата, е равносилно на батерии поемащи 100% от инсталирана мощност за поне 1 час. Това е минимално изискване за капацитет на батериите, като по преценка на кандидата/проектанта капацитета може да бъде и по-голям, в зависимост от потреблението и нуждите на конкретните предприятия. С оглед на изложеното, батерии, които могат да поемат (съхранят) 90,90% от производството на енергия за поне 2 часа от общата инсталирана мощност на централата, покриват минималните изисквания на Условията за кандидатстване. Отговорност на кандидата/проектанта е преценката на капацитета на батериите в зависимост от потреблението и нуждите на съответното предприятие, като същият следва да е съобразен с минималните изисквания по процедурата. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 12, № 100, т. 2, № 157 и № 247.
249	05.04.2023г.	Уважаеми дами и господа, По какъв начин следва да се удостовери в идейния/техническия проект възможностите на батериите за ""продължителността в часове на съхранение на произведената от фотоволтаичната система електроенергия""? Как да удостоверим, че заложените батерии могат да съхранят енергия за 1 час, за 2 часа, за 4 часа, за 8 часа и т.н.?	В т. 21, буква д/ от Условията за кандидатстване е посочена минимално изискуема информация, която следва да се съдържа в идейния проект и/или техническия/работния проект, включително следва да е посочен общият капацитет (в kWh) на локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) към фотоволтаичната система. Обръщаме внимание, че всички варианти на общ минимален капацитет (в kWh) на локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), посочени в т. 13.1, подт. 1.5) от Условията за кандидатстване, както и в предоставените разяснения по

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			настоящата сесия „Въпроси и отговори“ по процедурата, са условни и на практика са еквивалентни, т.е. батерии, които могат да поемат 25% от производството на енергия за поне 4 часа от общата инсталирана мощност на централата, е равносилно на батерии поемащи 100% от инсталирана мощност за поне 1 час. Това е минимално изискване за капацитет на батериите, като по преценка на кандидата/проектанта капацитета може да бъде и по-голям, в зависимост от потреблението и нуждите на конкретните предприятия. Например, ако изходната инсталирана мощност на фотоволтаичната електроцентрала е 100 kW, то използваемият капацитет на батерията следва да е минимум 100 kWh или по-голям. С оглед на изложеното, посочването в идейния проект и/или техническия/работния проект на общия капацитет (в kWh) на локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) към фотоволтаичната система е достатъчно, за да може да се определи дали същият съответства на минималните изисквания, посочени в Условията за кандидатстване.
250	06.04.2023г.	Господа експерти, Моля за разяснение относно изискванията за капацитет на батериите: В УК е описано:""Локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), следва да са с общ минимален капацитет (в kWh) равностоен на съхранение с продължителност от поне 1 (един) час за поне 100% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, изградена по настоящата процедура. Като отговарящи на изискването по настоящата подточка 1.5) биха се приели например и батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 2 (два) часа за поне 50% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, или батерии с общ минимален капацитет (в kWh) на съхранение с продължителност от поне 4 (четири) часа за поне 25% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, и т.н."" 1. Правилно ли е разбирането ни, че батериите следва да имат капацитет на съхранение за поне 100% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система за поне 1 час, след което батериите да се доразредят за 2 часа до максимум 50% от инсталираната мощност, за 4 часа до максимум 25% от мощността и т.н. Пример:	За целите на настоящата процедура, под "инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии)" се разбира сумата от изходящата (номинална) активна мощност на инверторите (изходните AC характеристики на всички инвертори) към фотоволтаичната система за собствено потребление, подкрепена с настоящата инвестиция. Посоченото определение е в съответствие и с дефиницията, дадена в § 1, т. 26в от Допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката. Логиката за поставяне на минимална граница на общия капацитет на локалните съоръжения за съхранение на енергия (батериите) е по отношение на възможността за съхранение на произведената от фотоволтаичната централа енергия, а не по отношение на потреблението. Потреблението на съхранената в батериите енергия е според нуждите и натовареността на обекта. Обръщаме внимание, че всички варианти на общ минимален капацитет (в kWh) на локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), посочени в т. 13.1, подт. 1.5) от Условията за кандидатстване, както и в предоставените разяснения по настоящата сесия „Въпроси и отговори“ по процедурата, са условни и на практика са еквивалентни, т.е. батерии, които могат да поемат 50% от производството на енергия за поне 2 часа от общата инсталирана мощност на централата, е равносилно на батерии поемащи 100% от инсталирана мощност за поне 1 час. Това е минимално

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		имаме ФЕЦ с инсталирана мощност 100 Квтп, съответно батериите следва да са с минимален капацитет от 100 Квт, който следва да се съхрани за поне 1 час, а в рамките на 2 часа да спадне максимум до 50 Квт, съответно в рамките на 4 часа да спадне максимум до 25 квт? 2. В случай, че логиката е различна, то допустима ли е ФЕЦ с мощност 100 Квтп и капацитет на батериите от 50 Квт т.е. с налични батерии за съхранение за поне 50% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система за поне 2 часа?	изискване за капацитет на батериите, като по преценка на кандидата/проектанта капацитета може да бъде и по-голям, в зависимост от потреблението и нуждите на конкретните предприятия. В Условията за кандидатстване не се съдържа изискване за начина (времево и процентно) разреждане (спадане) на енергията, съхранявана в батериите. С оглед на изложеното, ако например изходната инсталирана мощност на фотоволтаичната електроцентрала е 100 kW, то използваемият капацитет на батерията следва да е минимум 100 kWh или по-голям. Посочената в т. 2 от запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 12, № 30, № 100, т. 2, № 157, № 248 и № 249.
251	06.04.2023г.	Здравейте, В Договорите за продажба на електрическа енергия на EVN за 2022-2023 г. не се посочва предоставена мощност. Допустимо ли е за удостоверяването на предоставената мощност, да се приложи този Договор между Кандидата и ЕРД и Фактури на ЕРД (например фактурата на EVN за месец 12.2022 г) от която е видно: - Наименование на предприятието и ЕИК; - Адреса на обекта, където се предоставя мощността; - Предоставена мощност и Фактура към месеца на подаване на проектното предложение, като доказателство, че договора е актуален.	Документите, удостоверяващи предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите, са посочени в т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване, и това са удостоверение, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД), или договор с ЕРД. С оглед на изложеното и съгласно информацията, представена в запитването, в случай че в договора на кандидата с ЕРД не е посочена предоставената мощност, следва да бъде представено удостоверение, издадено от ЕРД, от което е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. Не е допустимо изменение в утвърдените Условия за кандидатстване след откриване на процедура чрез подбор, извън случаите по чл. 5, ал. 6 от ПМС № 114/08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 222 и № 236.
Дата на разясненията от СНД: 18.04.2023 г.			
252	07.04.2023г.	Здравейте имам уточняващ въпрос Относно капацитета на батериите за съхранение на енергията: Съгласно ваш отговор по настоящата процедура „системата за съхранение да може да поеме 100% от производството на енергия за поне 1 час от общата инсталирана мощност на централата или	Обръщаме внимание, че всички варианти на общ минимален капацитет (в kWh) на локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), посочени в т. 13.1, подт. 1.5) от Условията за кандидатстване, както и в предоставените разяснения по настоящата сесия „Въпроси и отговори“ по процедурата, са условни и на практика са еквивалентни, т.е. батерии, които могат да поемат например 50% от

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		да поеме 50% за поне 2 часа и т.н.“ Означава ли това че ако примерно общата инсталирана мощност е 100 kW, то батериите трябва да бъде с капацитет: 1. Също 100 kW, като в зависимост от типа батерия тя може да се пълни за 1 час, за 2 часа и т.н., с цел да не бъде загубена произведената (излишна) енергия от фотоволтаичната система. 2. Или да бъде с капацитет 50 kW, които ще се пълнят за 2 часа през които ще се произвежда по-голямо количество енергия от потребяваното и т.н. за другите часове	производството на енергия за поне 2 часа от общата инсталирана мощност на централата, е равносилно на батерии поемащи 100% от инсталирана мощност за поне 1 час. Това е минимално изискване за капацитет на батериите, като по преценка на кандидата/проектанта капацитета може да бъде и по-голям, в зависимост от потреблението и нуждите на конкретните предприятия. Например, ако изходната инсталирана мощност на фотоволтаичната електроцентрала е 100 kW, то използваемият капацитет на батерията следва да е минимум 100 kWh или по-голям. За целите на настоящата процедура, под "инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии)" се разбира сумата от изходящата (номинална) активна мощност на инверторите (изходните AC характеристики на всички инвертори) към фотоволтаичната система за собствено потребление, подкрепена с настоящата инвестиция. Посоченото определение е в съответствие и с дефиницията, дадена в § 1, т. 26в от Допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката. Отговорност на кандидата/проектанта е преценката на капацитета на батериите в зависимост от потреблението и нуждите на съответното предприятие, като същият следва да е съобразен с минималните изисквания по процедурата. Посочената в т. 2 от запитването хипотеза не е допустима по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 12, № 30, № 100, т. 2, № 157, № 248 и № 249.
253	07.04.2023г.	Здравейте при положение, че кандидатът желае да започне изпълнението на проекта след подаване на проектното предложение, как да публикуват в ИСМ-ИСУН 2020, раздел НПВУ документите за провеждане на процедурите за избор на изпълнител с Публична покана. Какви стъпки трябва да се предприемат?	Допустимо е кандидатът да пристъпи към изпълнение на дейностите по проекта след подаване на предложението за изпълнение на инвестиция и преди сключване на договора за финансиране (при сключване на такъв). В подобни случаи, документите за провеждане на процедурите за избор на изпълнител (с Публична покана, когато е приложимо) се публикуват в ИСМ-ИСУН 2020, раздел НПВУ, при спазване на изискванията на чл. 5 и чл. 9, ал. 2 от ПМС 80/09.05.2022 г. При този вид изпълнение на дейности кандидатите следва да имат предвид, че ако предложението за изпълнение на инвестиция не бъде одобрено за финансиране, разходите, които са направени по отношение на дейностите, за които е приложено предварително изпълнение, няма да бъдат възстановени. Обръщаме внимание, че по настоящата процедура е заложено изискване, всички разходи, включени в предложението, да се изпълнят от един изпълнител, като същият следва да се избере в съответствие с реда, предвиден в приложимата

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			нормативна уредба (ЗОП, ПМС № 80 от 9 май 2022 г., Условията за изпълнение по процедурата). Възможността за осъществяване на предварителен контрол на процедура на избор чрез публична покана по реда на ПМС 80/09.05.2022 г. е налична единствено след подписване на договор за финансиране. При решение за изпълнение на инвестицията преди сключване на договор за финансиране, е от изключителна важност това да се инициира след момента на подаване на предложението за изпълнение на инвестиция чрез ИСМ-ИСУН 2020, раздел НПВУ. В тази връзка трябва да бъде съобразено и изискването, посочено в т. 13.2 и т. 14.3 от Условията за кандидатстване, съгласно което по процедурата са недопустими дейности и разходи за дейности, чието изпълнение е стартирало преди подаване на предложението за изпълнение на инвестиция, независимо дали всички свързани плащания са извършени. Съгласно дефиницията за „започване на работата по предложението за изпълнение на инвестиция“ по чл. 2, пар. 23 от Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014, дадена в Приложение 12 към Условията за кандидатстване: „Дата на започване на работата по предложението за изпълнение на инвестиция - означава първото от следните събития: започване на работите, свързани с инвестицията или поемане на първия правнообвързващ ангажимент за поръчка на оборудване, предоставяне на услуга или всеки друг ангажимент, който прави инвестицията необратима. Купуването на земя и подготвителните дейности като получаването на разрешителни и провеждането на проучвания на осъществимостта не се считат за започване на работите по проекта. При поглъщания на предприятия „започване на работите по проекта“ означава момента на придобиване на активите, пряко свързани с придобития стопански обект.“ Всички изисквания, заложени за дейностите и разходите в Условията за кандидатстване и Условията за изпълнение, са приложими в пълна сила и спрямо дейности и разходи, изпълнени и извършени преди сключването на договор за финансиране. Не е необходимо уведомяване на СНД относно старт на изпълнение след подаване на предложение за изпълнение на инвестиция. При необходимост от провеждане на процедура „публична покана“ по реда на ПМС № 80/2022 г. в периода след подаване на предложението и преди сключване на договор за финансиране, кандидатите трябва да обявят процедурата като използват

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			функционалностите на ИСМ-ИСУН 2020, раздел НПВУ. През средата за кандидатстване на системата (Електронно кандидатстване) и в създадения собствен профил за кандидатстване, кандидатът обявява процедурата за избор на изпълнители в частта „Е-тръжни процедури“, „Моите е-тръжни процедури“, бутон „+ Нова процедура“. Чрез тази функционалност е възможно да се обявяват процедури за избор на изпълнител по ПМС № 80/2022 г. преди сключване на договор за финансиране. При обявяване на процедура „публична покана“ могат да бъда използвани, образците разработени от СНД и публикувани на 15.08.2022 г. на адрес - https://www.mig.government.bg/naczionalen-plan-za-vazstanovyavane-i-ustojchivost/tehnologichna-modernizacziya/ В случаите, когато не се налага провеждане на процедура „публична покана“, кандидатът следва да направи избора на изпълнител на базата на събрани поне 2 (две) съпоставими оферти, каталози, разпечатки от официални интернет страници на производители/доставчици или комбинация от посочените, като изготвят и обосновка в свободен текст за направения избор. Офертите/разпечатките трябва да са съобразени с момента на подаване на предложението за изпълнение на инвестицията, като от тях трябва бъде възможно и идентифициране на оферента.
254	07.04.2023г.	Предприятието ни отговаря на всички условия за допустимост по процедурата. Желаем да изградим фотоволтаична система с капацитет 300 кВ. Удостоверението за предоставена мощност, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД) към 01.12.2023 е 350 кВ По ИДЕЕН проект изграждането на системата ще бъде комбинирано на покрив и на земя: на покрива на действаща сграда за основната ни дейност ще се разположат 170 кВ фотоволтаици и останалата част от 130 кВ ще бъде разположена в прилежащия двор. При положение че в двора възнамеряваме да построим нова сграда за разширяване на основната ни дейност, възможно ли е след пускането ѝ в експлоатация ТЕХНИЧЕСКИ/РАБОТЕН проект за фотоволтаичната система с капацитет 300 кВ да бъде върху покривите на двете сградите, като изменим частта на проекта от ""ФВИ на земя"" на ""проектиране на ФВИ върху покрив""?	Посочената в запитването хипотеза е допустима при положение, че са изпълнени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 75 и № 115.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
255	07.04.2023г.	Здравейте, Въпосът ми е следният - към момента нашето предпирятие има идградена фотоволтаична система, като произведената енергия продаваме на свободния пазар. Възможно ли е да кандидатстваме по настоящата процедура и да изградим фотоволтаична система с батерии за лично ползване? Благодаря предварително!	В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище. Посочената в запитването хипотеза би била допустима при положение, че кандидатът и предложението за изпълнение на инвестиция отговарят на всички приложими изисквания и ограничения по процедурата, както и на съответната нормативна уредба в областта, вкл. и на изискванията на чл. 25а от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ). Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 35, № 118, т. 1 и № 120.
256	07.04.2023г.	Здравейте, В идейният проект сме заложили ФИ с мощност от 300 kW, като разположението на панелите е посока югоизток. В близост до нашето предприятие друга фирма има вече изградена фотоволтаична централа, но с изложение изток - запад. Тя вече е пусната в експлоатация и ние искаме да почерпим опит и видим дали енергията, която се осигурява при това изложение е по - добра и с какво КПД е. Ако съответно е по – добро, то възможно ли е да сменим разположението на панелите от югоизток на изток – запад в работният проект без да се променя инсталираната мощност от 300 kW.	Посочената в запитването хипотеза е допустима при положение, че са спазени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата. Преценката за конкретното разположение на панелите и отговорността за това е на лицето с проектантска правоспособност, което изготвя идейния проект и/или техническия/работния проект, и следва да е съобразено със спецификата на конкретния обект, където ще бъде изградена фотоволтаичната система с батериите. В чл. 8 от Общите условия към договорите за финансиране (Приложение 16 към Условията за изпълнение) е указан реда, по който се извършва изменение на договор за финансиране, както и действията, които следва да бъдат предприети от крайния получател и от СНД.
257	07.04.2023г.	Уточняващи въпроси при попълване индикаторите по процедурата: 1. Инсталиран допълнителен оперативен капацитет за енергия от възобновяеми източници (в MW) е записано че Производственият капацитет се определя като „нетната максимална електрическа мощност“ , както е определена от Евростат и под черта е обяснено че това е Максималната активна мощност, която може да се подава НЕПРЕКЪСНАТО, при напълно работеща централа, в точката на изхода (т.е. след приспадане на електрозахранването за спомагателните инсталации и загубите в трансформаторите, които се считат за неразделна част от централата). В същощто време е дадено разяснение че това е сумата от изходящата активна мощност на инверторите (изходните АС характеристики на всички инвертори) към фотоволтаичната система за собствено потребление (в MW), което псъгласно разясненията на УО е ИНСТАЛИРАНАТА	1. Относно индикатор „Инсталиран допълнителен оперативен капацитет за енергия от възобновяеми източници (в MW)“, кандидатът следва задължително да попълни целева стойност, която да съответства на сумата от изходящата активна мощност на инверторите (изходните АС характеристики на всички инвертори) към фотоволтаичната система за собствено потребление (в MW), подкрепена с настоящата инвестиция. В случай че кандидатът ще изгражда повече от една фотоволтаична система в комбинация с батерии за отделни свои стопански обекти, като целева стойност на индикатора (в MW) следва да се попълни сумата от изходящата активна мощност на инверторите (изходните АС характеристики на всички инвертори) на всички фотоволтаични системи, планирани за изпълнение с настоящата инвестицията. За целите на настоящата процедура, под "инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии)" се разбира сумата от изходящата (номинална) активна мощност на инверторите (изходните АС характеристики на всички инвертори) към фотоволтаичната система за собствено потребление, подкрепена с настоящата инвестиция. Посоченото определение е в

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		МОЩНОСТ. До тук ясно но какво означава Максималната активна мощност да се подава НЕПРЕКЪСНАТО? В зависимост от слънцегреенето Максималната активна мощност може да бъде различна през различните части на денонощието и годината. 2. Оперативен капацитет на инсталираните съоръжения за съхранение (в kW) . Съгласно получените отговори от сесия „Въпроси и отговори“ тук стойността трябва ли да е МИНИМУМ ИНСТАЛИРАНА МОЩНОСТ НА ЦЕНТРАЛАТА, т.е. не по-малка от индикатор Инсталиран допълнителен оперативен капацитет за енергия от възобновяеми източници НО в kW? Ако някой има желание за повече батрии залага тяхната стойност.	съответствие и с дефиницията, дадена в § 1, т. 26в от Допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката. Допълнително, за информация в бележка под линия № 8 (на стр. 6) от Условията за кандидатстване е представено и определение на „нетната максимална електрическа мощност“ съгласно Евростат. 2. Относно индикатор „Оперативен капацитет на инсталираните съоръжения за съхранение (в kW)“, кандидатът следва задължително да попълни целева стойност, която **да съответства на общия капацитет на новоинсталираните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) (в kWh)**, подкрепени с настоящата инвестиция (максималната енергия, която може да се съхранява от батерията в KWh по постояннотоковата част), а не минимално изискуемия съгласно Условията за кандидатстване капацитет. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 157, № 247 и № 250.
258	07.04.2023г.	Здравейте, Имам следните въпроси: Въпрос 1: Във връзка с дефиницията на обект имаме следния въпрос, касаещ изграждането на една фотоволтаична система върху 2 сгради. 1. В условията за кандидатстване е записано, че в случай че кандидатът упражнява основната си икономическа дейност в повече от една сграда, които са самостоятелно обособени стопански обекти, представляващи пространствено, функционално и организационно отделени производствени единици, е допустимо изграждане на отделни фотоволтаични системи в комбинация с батерии за отделните стопански обекти, като в този случай инсталираната мощност на отделното енергийно съоръжение не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност съгласно удостоверението/договора с ЕРД за съответния обект, но общата инсталираната мощност на всички фотоволтаични системи, планирани за изпълнение с инвестицията, не може да бъде повече от 1 MW. 2. Във въпрос 111, т.2 отговаряте, че „Съгласно посоченото,	1. Съгласно даденото от СНД разяснение за „обект“ в отговор на въпрос № 176, т. 3, и информацията, предоставена в запитването, в случай че две сгради се намират в рамките на един урегулиран поземлен имот, за целите на настоящата процедура може да се приеме, че същите попадат в един стопански обект. Във връзка с посоченото и съгласно указаното в Условията за кандидатстване, е допустимо кандидатът да изгради фотоволтаична система с батерии за собствено потребление с инсталирана мощност, която не надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност за съответния стопански обект, включващ една или повече сгради (съгласно удостоверение за предоставена мощност, издадено от електроразпределителното дружество (ЕРД) или договор с ЕРД за предоставена мощност на кандидата), но не повече от 1 MW. В случай че в един стопански обект има няколко сгради с отделни партиди към ЕРД, максималната инсталирана мощност на фотоволтаичната система следва да е съобразена с общата предоставена мощност за съответния обект (сумата от предоставената мощност за отделните сгради в обекта) съгласно предоставено удостоверение/договор с ЕРД. С така изградената фотоволтаична система с батерии могат да се захранват с електрическа енергия всички сгради в съответния обект, в които кандидатът упражнява основната си икономическа дейност, като е допустимо в съответните сгради кандидатът да извършва и допълнителни дейности (ако има такива),

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		захранване на обекти, различни от тези по отношение на които е заявена за изграждане фотоволтаична система, е недопустимо.“. 3. Отговор на въпрос 84: Във връзка с посоченото и съгласно информацията, представена в запитването, в случай че и двете партиди (за предоставена мощност към 01.12.2022 г. - два пъти по 15 kW) са за един и същ стопански обект и едно и също предприятие, то би било допустимо по настоящата процедура в съответния обект да се изгради фотоволтаична система в комбинация с батерии за собствено потребление с максимална мощност до 60 kW (2 пъти по 30 kW). 4. Отговор на въпрос 176 т.3: За целите на настоящата процедура под „обект“ се разбира сграда/и, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа, и недвижими имоти към тях, попадащи в рамките на един урегулиран поземлен имот, в урбанизирани територии. 5. Отговор на въпрос 177: За целите на настоящата процедура под „имот“ се разбира сграда/и или част от сграда, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа, и недвижими имоти към тях, в урбанизирани територии, представляващ обособен стопански обект, където кандидатът упражнява основната си икономическа дейност, и където се изпълнява инвестиция (изграждане на фотоволтаична система с батерии). Означават ли дадените отговори, че за да се класифицират 2 сгради като един обект, то те трябва да са пространствено, функционално и организационно свързани производствени единици, да са разположени в едно УПИ и да имат една партида? Ако имаме 2 сгради, които се намират в едно УПИ и са пространствено, функционално и организационно свързани производствени единици, но имат различни партиди, то може ли тези сгради да се категоризират като един обект, при положение, че в удостоверението, издадено от ЕРД ще пише предоставена мощност за обект 1 и предоставена мощност за обект 2 (тъй като 2те сгради са на различни партиди)? В кой от двата изброени случая може да се построи	единствено при положение, че същите попадат в допустимите сектори по настоящата процедура. Обръщаме внимание, че в случай че фотоволтаичната система се изгражда върху сграда, същата следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване по настоящата процедура. С оглед на изложеното, и двете хипотези, посочени във въпрос 1 от запитването са допустими при положение, че са спазени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата. 2. Съгласно Условията за кандидатстване инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност като източник на проверка е удостоверението, издадено от ЕРД, или Договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. **за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите**. За целите на настоящата процедура под „обект“ се разбира сграда/и, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа, и недвижими имоти към тях, попадащи в рамките на един урегулиран поземлен имот, в урбанизирани територии. Във връзка с изложеното, захранване на обекти, различни от тези по отношение на които е заявена за изграждане фотоволтаична система, е недопустимо. С оглед на изложеното и съгласно информацията, представена в запитването, е допустимо да се изгради фотоволтаична система с батерии в обекта (УПИ), в който се намира точката на присъединяване (електромера), и съответно с електрическата енергия от енергийното съоръжение могат да се захранват само сградите в съответния обект (УПИ). Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 37, т. 1, № 111, т. 2, № 121, № 128, № 133, № 144 и № 209.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		фотоволтаична система на едната сграда, която да захранва другата сграда? Въпрос 2: Едно предприятие е собственик на три поземлени имота, съгласно скиците от кадастъра, върху които са разположени 9-10 сгради, в които е разположено производството и складовете. Всички тези сгради се захранват с мощността предоставена и описана в договора с ЕРД-то - 350 kw, с една точка на присъединяване и един договор за предоставена мощност на целия обект Предприятие. Съгласно изискването на Условията за кандидатстване за да изчислим каква мощност искаме да инсталираме , която да не надвишава два пъти размера на предоставената мощност, ние трябва по някакъв начин да искаме от ЕРД да ни разделят тези 350 kw на поземлените имоти каква част от тях се пада на имот, което не знам дали е възможно, тъй като всички сгради са с общ електромер. Може ли да се построи фотоволтаична инсталация на покрива на сгради, разположени в единия имот, която да захранва собствените нужди на цялото предприятие?	
259	07.04.2023г.	Привет, Дружество Х разполага със сграда 1 и сграда 2, находящи се в УПИ 123. На покрива на сграда 2 има изградени две фотоволтаични централи, всяка със мощност 60 kW, или общо 120 kW, за продажба на електроенергия. По настоящата процедура дружеството има намерение да кандидатства за изграждане на фотоволтаична централа за собствени нужди с батерии с номинална мощност 120 kW, която ще бъде изградена върху покрива на сграда 1. Съгласно удостоверение от ЕРД, предоставената мощност на обекта към 01.12.2022 г. е 94 kW. В този смисъл, ще бъде ли спазено изискването на чл. 25а от Закона за енергията от възобновяеми източници във връзка с намерението дружеството да изгражди фотоволтаична централа за собствени нужди с батерии с номинална мощност 120 kW върху покрива на сграда 1.	Основните параметри на процедурата са съобразени с регламентираното в чл. 25а от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), и в тази връзка ограничението по т. 13.1, подт. 1.4) от Условията за кандидатстване, се отнася единствено за инсталираната мощност на изграждани фотоволтаични системи, енергията от които ще се използва само за собствено потребление. С оглед на изложеното, и съгласно информацията, представена в запитването, както и в случай че в съответния стопански обект няма вече изградени енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници само за собствено потребление по реда на чл. 25а от ЗЕВИ, е допустимо да се изгради фотоволтаична система за собствени нужди с батерии с мощност от 120 kW. Обръщаме внимание, че кандидатът и предложението за изпълнение на инвестиция следва да отговарят и на всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		Благодаря!	
260	08.04.2023г.	Здравейте! 1. Моля за информация от кого се издава Протокол за въвеждане в експлоатация след инсталиране на фотоволтаичната централа? 2. В хипотезата на инсталирани панели за производство на 500 kw енергия и батерии за например 800 kw часа съхранение, как ще се изчисли цената за 1 kw? Спрямо инсталираната мощност на панелите или спрямо капацитета за съхранение на батериите? Въпросът ми е продиктуван от факта, че цената на батериите е колкото на панелите (понякога и повече). Предварително благодаря за отговорите!	1. Съгласно посоченото в т. 13.1, подт. 2) от Условията за кандидатстване, крайният резултат от изградената с настоящата инвестиция фотоволтаична система за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) се удостоверява посредством протокол за въвеждането в експлоатация на енергийното съоръжение, издаден от юридическо лице, монтирало енергийните съоръжения и ангажирало в екипа си лице, притежаващо необходимата професионална квалификация, включено в списъка по чл. 21 на ЗЕВИ и монтирало съоръжението. Протоколът задължително следва да съдържа информация за инсталираната мощност на фотоволтаичната система и общият оперативен капацитет на съоръженията за локално съхранение на произведената енергия (батерии) - продължителност (в часове) спрямо % от инсталираната мощност на фотоволтаичната система към която са присъединени. Също така е указано, че СНД може да извърши допълнителна проверка на информацията, посочена в протокола. 2. Водещият показател при определянето на цената за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение е инсталираната мощност (в kW) на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция по процедурата. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 12, № 89, № 91, т. 1 и № 180.
Дата на разясненията от СНД: 19.04.2023 г.			
261	10.04.2023г.	Здравейте, В условията за кандидадстване и условията за изпълнение на процедурата е записано: „Инсталираната мощност, която се заявява първоначално от кандидата във Формуляра за кандидатстване, е възможно да бъде намалена преди въвеждането в експлоатация на съоръженията след представяне на окончателентехнически/работен проект, обосноваващ това изменение. Вследствие на тези промени, настъпили след сключването на договора за финансиране, бюджета към предложението не може да бъде увеличаван, като	В случай че след сключването на договора за финансиране възникне обоснована необходимост от намаляване на инсталираната мощност на фотоволтаичната система, спрямо първоначално заявената във формуляра за кандидатстване (напр. във връзка с изготвяне на окончателен технически/работен проект, обосноваващ това намаляване), посочените във формуляра за кандидатстване при подаване на предложението целеви стойности на индикаторите „Инсталиран допълнителен оперативен капацитет за енергия от възобновяеми източници (в MW)“ и „Оперативен капацитет на инсталираните съоръжения за съхранение (в kW)“ ще бъдат коригирани служебно от СНД, като в тази връзка може да бъде изискана

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		при намаляване на инсталираната мощност ще бъде намален пропорционално бюджета с цел спазване на определената при сключването на договорастойност за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии).” От друга страна на етап кандидатстване се залагат индикатори: 2) Инсталиран допълнителен оперативен капацитет за енергия от възобновяеми източници (в MW) и 3) Оперативен капацитет на инсталираните съоръжения за съхранение (в kW), за които УО ще следи за постигане и отчитане. В случай че горецитираното обстоятелство при изпълнение на проекта е налице и се налага намаляване на инсталираната мощност, как ще бъдат проследявани индикаторите, тъй като първоначално заложените ще са по-високи. УО ли извърши служебна корекция на индикаторите на база окончателен технически/работен проект?	допълнителна информация от крайния получател. Обръщаме внимание, че в чл. 8.7 от Общите условия към договорите за финансиране (Приложение 16 към Условията за изпълнение) изрично са указани промени, които не са допустими по процедурата, като: промени, които поставят под въпрос постигането на етапите и целите и планираните резултати на проекта и могат да доведат до внасяне на изменения в проекта, които биха поставили под въпрос решението за отпускане на безвъзмездната финансова помощ; промени, които биха представлявали нарушение на принципа на равнопоставеност на кандидатите и нарушават конкурентните условия, заложени в условията за кандидатстване и изпълнение, и приложимата нормативна уредба към съответната процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, и др.
262	10.04.2023г.	Здравейте, Днес подадохме ПИИ по схемата, получихме съответното съобщение от системата, че проектното предложение е получено успешно и е с входящ номер. Въпреки това съобщение, имахме проблеми с подписването с КЕП, които са валидни и са на управителите на дружеството. Моля за разяснение, ако има проблем със самите електронни подписи, ще бъдат ли поискани разяснения, и съответно, кандидатът ще има ли възможност да потвърди своя подпис, ако нещо не е било наред при подписването и подаването на ПИП в системата. Ако в системата има две проектни предложения, подадени от един и същи кандидат, се разглежда последното подадено по време ли, ако кандидатът не е оттеглил с писмо до СНД някое от подадените ПИИ? Предварително благодаря за отговора!	Съгласно Условията за кандидатстване, в случай че при оценката на административната допустимост и оценката на качеството се установи липса на документи съгласно т. 21 от тях и/или друга нередовност, оценителната комисия еднократно изпраща чрез ИСМ-ИСУН 2020, раздел НПВУ, уведомление до кандидата за установените нередовности в съответствие с Критериите и методологията за оценка на предложения за изпълнение на инвестиции (Приложение 5), като определя срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от 7 (седем) дни. Във връзка с изложеното, в случай че по време на оценката се установи нередовност, свързана с подписването с КЕП на формуляра за кандидатстване, ще бъде изпратено уведомление до кандидата за отстраняване на установената нередовност. Кандидатите носят отговорност за осигуряване на необходимите технически предпоставки, сертификати и т.н. за коректност на подписването с КЕП. Съгласно посоченото в т. 22 от Условията за кандидатстване, в случай че един и същи кандидат е подал повече от едно предложение за изпълнение на инвестиция, оценителната комисия разглежда само последното постъпило в срока предложение, а предходните се считат за оттеглени. Допълнително, в условията е указано, че до приключване на работата на оценителната комисия кандидатът има възможност да оттегли своето предложение

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			за изпълнение на инвестиция, като подаде писмено искане пред СНД. В този случай оценителната комисия не разглежда оттегленото предложение.
263	11.04.2023г.	Здравейте, в случай че дружество изготвя консолидирани отчети за 2019, 2020 и 2021 г., но същите не се подават към НСИ, то индивидуалните отчети ли следва да бъдат взети при определяне категорията на дружеството?	Категорията на предприятието-кандидат по процедурата се определя съгласно регламентираното в чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП) и Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36), и съгласно определенията, представени в Приложение 12 към Условията за кандидатстване, относно малки дружества със средна пазарна капитализация (Small Mid-Caps) и дружества със средна пазарна капитализация (Mid-Caps). В тази връзка, категорията на предприятието-кандидат се определя след като се вземат предвид всички отношения на партньорство и свързаност с други предприятия по смисъла на чл. 4 от ЗМСП. При определяне категорията на предприятието, съгласно чл. 4г от ЗМСП, когато предприятието е предприятие партньор или свързано предприятие, данните за годишен оборот и и/или стойност на активите се определят за две последователни финансови години, в които предприятието превиши или слезе под границите по чл. 3, на базата на годишните им финансови отчет или консолидирания финансов отчет на предприятието, или консолидираните финансови отчети, в които предприятието е включено. Съгласно чл. 4г, ал. 4 и 5 от ЗМСП, към данните на предприятието партньор се добавят в пълен размер данните на всяко предприятие, което е свързано с него, при условие че тези данни не са били включени посредством консолидирани финансови отчети. Съгласно чл. 4г, ал. 6 от ЗМСП към данните на свързаните предприятия се добавят данните на всяко тяхно предприятие партньор, при условие че вече не са били включени в консолидираните финансови отчети. Редът, начина и сроковете за подаване към НСИ на годишния отчет за дейността (ГОД) и консолидирания годишния отчет за дейността (КГОД), както и образците на съответните формуляри, са определени със съвместна заповед на НСИ и Националната агенция за приходите, като кандидатите следва да се съобразяват с нея при подаване на отчетите си. Моля, запознайте се с изискванията на ЗМСП, както и с Указанията за попълване на Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП (налични към Приложение 4 към Условията за кандидатстване).
264	11.04.2023г.	Здравейте! Имам въпроси по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови	1. Удостоверение, издадено от „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД (ЕРМ Запад), част от групата на ЕВРОХОЛД БЪЛГАРИЯ ЕООД, и удостоверение,

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” Моля да направите уточнения относно удостоверение, издадено от ЕРД, или Договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022г.: 1. Моля да потвърдите, че предоставени удостоверения/ договори от ЕРМ Запад, ЕРП Север, биха били допустими по процедурата. 2. Моля да обобщите и опишете кои са дружествата, чиито удостоверения/ договори бихте признали по процедурата! Благодаря Ви! С уважение,	издадено от „Електроразпределение Север“ АД, част от групата на ЕНЕРГО-ПРО ВАРНА ЕАД, биха се приели като приложими документи по процедурата при положение, че същите отговарят на изискванията, посочени в т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване. 2. Удостоверения, издадени от електроразпределителни дружества (например „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, „Електроразпределение Юг“ ЕАД, „Електроразпределение Север“ АД и др. под.), част от групите на дружествата: ЕЛЕКТРОХОЛД БЪЛГАРИЯ ЕООД, ЕВН БЪЛГАРИЯ ЕЛЕКТРОСНАБДЯВАНЕ ЕАД, ЕНЕРГО-ПРО ВАРНА ЕАД и ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗЛАТНИ ПЯСЪЦИ АД, или удостоверение, издадено от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО), биха се приели като приложими документи по процедурата при положение, че същите отговарят на изискванията, посочени в т. 21, буква е/ от Условията за кандидатстване. Следва да имате предвид, че окончателно решение относно съответствието на представените документи с изискванията на Условията за кандидатстване, ще бъде взето от оценителната комисия, която ще разполага с цялата специфична информация относно предложението. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 148, № 196 и № 232.
265	11.04.2023г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с предоставения от Вас отговор на Въпрос № 223, конкретизираме, че обсъжданото свързано предприятие не е изпълнило описаните във Вашия отговор законови задължения за изготвяне и представяне на Счетоводен баланс, Отчет за приходи и разходи и Отчет за заети лица за 2020 и 2021 г. като дейността му е прекратена и същото е обявено в несъстоятелност през април 2021 г., а през 2022 г. е заличено от Търговския регистър. Предприятието-кандидат не разполага с източник на необходимата информация за свързаното предприятие за обследвания период и не може да попълни данни за това предприятие в Справката за обобщените параметри на предприятието. В тази връзка, моля за Вашия отговор как следва да приложи кандидатът Условията за кандидатстване, за да удостовери	Следва да имате предвид, че съгласно чл. 19, ал. 2 от ПМС № 114/08.06.2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ), всеки кандидат има 14 дневен срок да представи изисканите му доказателства за това, че изпълнява условията за краен получател. Тъй като изискванията за категория са поставени като условие за допустимост на крайния получател, то кандидатът има задължение да предостави надлежни документални доказателства, че предприятието му изпълнява изискванията, поставени в чл. 3 от Закона за малките и средните предприятия и Условията за кандидатстване – относно малки дружества със средна пазарна капитализация (Small Mid-Caps) и дружества със средна пазарна капитализация (Mid-Caps). Всяко предприятие, чиито параметри надхвърлят поставените ограничения, се явява недопустим краен получател по настоящата процедура. Отговорността за предоставяне на надлежни документални доказателства за съответствие с изискванията за краен получател на средства от МВУ тежи върху съответния кандидат и той е уведомен за тази си отговорност с публикуване на

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		категорията на предприятието си и налице ли е пречка за допустимост на кандидата до участие в процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” Благодаря, предварително!	Условията за кандидатстване по процедурата, респективно – разполага с достатъчно време, за да се снабди с тях. Конкретната преценка спрямо всеки отделен случай/кандидат/доказателство се извършва от органите на СНД, определени за извършване на съответните проверки в рамките на съответното административно производсто и съобразно нормативните ограничения за извършване на тези проверки.
266	11.04.2023г.	Уважаеми дами и господа, Моля за отговор на следния въпрос във връзка с обявената процедура BG-RRP-3.006 - Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията. Необходимо ли е разработения Технически проект да съдържа информация относно техническите параметри на фотоволтаичната система и съоръженията за локално съхранение на произведената енергия (батерии), които доказват съответствие със заложените в Приложение 14 Минимални технически изисквания към фотоволтаичната система и съоръженията за локално съхранение на произведената енергия (батерии)? Необходимо ли е представянето на допълнителна документация (техническа спецификация, оферта или др.), които на етап кандидатстване да доказват съответствието, на предвидената за изграждане нова фотоволтаична система със заложените в Приложение 14 Минимални технически изисквания към фотоволтаичната система и съоръженията за локално съхранение на произведената енергия (батерии)? Благодаря, предварително!	Съгласно т. 21, буква д/ от Условията за кандидатстване, идейният проект или техническият/работният проект трябва да съдържат минимум следната информация, удостоверяваща обстоятелствата по т. 13.1 „Допустими дейности“, подточки 1.3) - 1.6) от Условия за кандидатстване, както следва: - Точният адрес на обекта, попадащ в урбанизирани територии, където ще се изгражда фотоволтаичната система в комбинация с батериите; - Инсталираната мощност (в kW) на изградената фотоволтаична система за собствено потребление; - Общият капацитет (в kWh) на локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) към фотоволтаичната система; - Разположението на фотоволтаичната система върху покрив и/или фасада на сграда, и/или върху недвижим имот към нея; - Име и рег. № на лицето с проектантска правоспособност, изготвило документите. Условията за кандидатстване не поставят изискване от информацията в идейния проект или техническия/работния проект да се удостоверява съответствие на изгражданата фотоволтаична система с батерии с минималните технически изисквания, посочени в Приложение 14 към условията. Обръщаме внимание, че документът „Минимални технически изисквания към фотоволтаичната система и съоръженията за локално съхранение на произведената енергия (батерии)“ (Приложение 14 към Условията за кандидатстване) става част от сключения договор за финансиране (Приложение 15 към Условията за изпълнение). В тази връзка, съответствието на изградените по настоящата процедура фотоволтаични системи за производство на електрическа енергия в комбинация със съоръжения за локално съхранение на енергия (батерии) с минималните технически изисквания, посочени в Приложение 14, се удостоверява с документите, които крайният получател прилага към финалния технически и финансов отчет (вкл. протокол за въвеждане в експлоатация на енергийното съоръжение) след

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			изпълнението на инвестицията.
Дата на разясненията от СНД: 25.04.2023 г.			
267	12.04.2023г.	Здравейте, фирма притежаваща собствен имот, на който в момента се строи сграда, която се намира на етап на завършване Акт 15, но все още не е влязла в експлоатация. В същото време на мястото на имота се намират фургони (преместваеми обекти), които към момента се използват за нуждите на предприятието, което работи в сферата на услугите. Към имота се подава електроенергия и има партида на името на фирмата, считано от октомври 2022 г. Кандидатът допустим ли е да подаде проектно предложение за изграждане на ВЕИ? Допустимо ли е енергията, произвеждана от новоизградените ВЕИ в периода на изпълнение на проекта да бъде насочена към новопостроената сграда?	В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище. Съгласно т. 11.1, подт. 5) от Условията за кандидатстване, допустими по настоящата процедура са само кандидати, които са заявили подкрепа за основната си икономическа дейност, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на НСИ. Допълнително, в Условията за кандидатстване е посочено, че могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране кандидати, които чрез изградената по инвестицията фотоволтаична система и съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) ще захранват с електрическа енергия сгради, в които упражняват основната си икономическа дейност, като е допустимо в съответните сгради кандидатът да извършва и допълнителни дейности (ако има такива), единствено при положение, че същите попадат в допустимите сектори по настоящата процедура. Посоченото изискване се проверява по служебен път на етап оценка въз основа на данни, предоставени от НСИ за 2021 г., относно кода на основната икономическа дейност на кандидатите. По отношение на сградите, които ще бъдат захранвани с енергия от новоизградената фотоволтаична система с батерии, на стр. 14 от Условията за кандидатстване с две бележки под линия е уточнено следното: - бележка под линия № 21: „Съгласно § 1, т. 1б от Допълнителните разпоредби на Закона за кадастъра и имотния регистър: "сграда" или "постройка" е самостоятелен строеж на основното или на допълващото застрояване по Закона за устройство на територията, трайно прикрепен към земята, с отделени от външната среда организирани вътрешни пространства и с функционално предназначение съгласно класификатора, определен с наредбата по чл. 31.“ и - бележка под линия № 22: „Сградата следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване.“ Относно указаното в бележка под линия № 22, същото следва да се разглежда в съответствие с посоченото в т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване, регламентиращо, че „*Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изгражда*

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата. В случай на сграда, същата следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. *ИЛИ* *Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изгражда върху сграда, за която единствено кандидатът има учредено право на строеж. Сградата, за която има учредено право на строеж, следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване.*“ Допълнително, обстоятелството, че сградата, където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване, се декларира от кандидатите в представената към предложението Декларация при кандидатстване (Приложение 2 към Условията за кандидатстване). Също така, изискването по цитираната т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване се проверява на етап оценка съгласно критерий № 26, подт. 4) от Критерии и методология за оценка на предложения за изпълнение на инвестиции (Приложение 5 към Условията за кандидатстване). Видно от изложеното и анализирайки смисъла на горепосочените текстове в Условията за кандидатстване, изискването сградата да е въведена в експлоатация **към датата на кандидатстване** се отнася за случаите, в които кандидатът планира да изгражда фотоволтаичната система с батерии върху покривни и фасадни конструкции на съответната сграда. Т.е. не е допустимо по настоящата процедура изграждане на фотоволтаичната система с батериите върху сграда, която не е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Следва да имате предвид, че окончателно решение относно допустимостта на кандидата и предложението за изпълнение на инвестиция ще бъде взето от оценителната комисия, която ще разполага с цялата специфична информация. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 18.
268	12.04.2023г.	Здравейте, Във връзка с кандидатстване по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” имаме следния въпрос: Дружество А извършва дейност „Търговия на дребно с хранителни стоки“ в няколко супермаркета.	Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване, фотоволтаичната система с батерии трябва да се изгражда върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата. В случай на сграда, същата следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. ИЛИ Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изгражда върху сграда, за която

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		Дружеството е титуляр на съответните партиди в обслужващото го Електроразпределително предприятие. Собственик на сградите, в които се извършва дейноста е дружество Б. Дружество А е едноличен собственик на капитала на дружество Б. Въпросът ни е дружество А, допустим кандидат ли е по процедура BG-RRP-3.006? Предварително благодарим за отговорите!	единствено кандидатът има учредено право на строеж. Сградата, за която има учредено право на строеж, следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Във връзка с изложеното и съгласно информацията, представена в запитването, в случай че дружество А не е собственик на сградата, където се планира да се изгради фотоволтаичната система с батерии, същото не е допустим кандидат по настоящата процедура. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 131, т. 1 и № 161.
269	12.04.2023г.	Уважаеми дами и господа, Моля за отговор на следния въпрос във връзка с обявената процедура BG-RRP-3.006 - Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията. 1. В случай че в идейните проекти е налице информация относно техническите характеристики на предвидената за изграждане фотоволтаична система, остават ли тези параметри като минимални в процеса на изпълнение на проекта и стават ли част от договора за безвъзмездна финансова помощ? Пример: Ако в идейния проект е заложена по-висока ефективност на модула на фотоволтаичната система от 20%, например 25 %, впоследствие при провеждане на процедурата за избор на изпълнител, какви минимални характеристики следва да заложи бенефициента: - 25 % - съгласно предвидената стойност в идейния проект или - 20 % - съгласно минималните технически изисквания към фотоволтаичната система и съоръженията за локално съхранение на произведената енергия (батерии) зададени в Приложение 14. Моля за конкретна информация. 2. В раздел 6. Индикатори е заложен индикатор 3) Оперативен капацитет на инсталираните съоръжения за съхранение (в kW). Базовата стойност на индикатора е „0“ и	1. Съгласно публикувания към пакета с документи по процедурата образец на договор за финансиране (Приложение 15 към Условията за изпълнение) приложение и неразделна част от договора стават минималните технически изисквания (Приложение 14 към Условията за кандидатстване). Допълнително, Условията за кандидатстване не поставят изискване от информацията в идейния проект или техническия/работния проект да се удостоверява съответствие на изградената фотоволтаична система с батерии с минималните технически изисквания, посочени в Приложение 14 към условията. Във връзка с посоченото и съгласно информацията, представена в запитването, в процеса на изпълнение на инвестицията, крайният получател при избора на един изпълнител следва да се съобрази с документа „Минимални технически изисквания към фотоволтаичната система и съоръженията за локално съхранение на произведената енергия (батерии)“ (Приложение 14 към Условията за кандидатстване), част от сключения договор за финансиране. Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 88, № 202, № 234 и № 266. 2. Както е указано в т. 6 от Условията за кандидатстване и коректно е цитирано в запитването, относно индикатор „Оперативен капацитет на инсталираните съоръжения за съхранение (в kW)“, кандидатът следва задължително да попълни целева стойност, която да съответства на общия капацитет на новоинсталираните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) (**в kWh**), подкрепени с настоящата инвестиция (максималната енергия, която може да се съхранява от батерията в KWh по постояннотоковата част).

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		следва да бъде въведена от кандидата. Кандидатът следва задължително да попълни и целевата стойност на индикатора, която да съответства на общия капацитет на новоинсталираните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) (в kWh), подкрепени с настоящата инвестиция (максималната енергия, която може да се съхранява от батерията в KWh по постояннотоковата част). Както в Условията за кандидатстване, така и в електронния формуляр в ИСУН мерната единица на съответния индикатор е в kW. От друга страна дадените пояснения дават информация, че в стойността на оперативния капацитет на инсталираните съоръжения за съхранение следва да е в kWh, което е и коректната мярка за това. Моля за информация дали е допусната техническа грешка при залагането на мярка kW в електронния формуляр по процедурата и формулирането наименование на индикатора Оперативен капацитет на инсталираните съоръжения за съхранение (в kW) в Условията за кандидатстване? Благодаря, предварително!	Наименованието и мерната единица на индикатора „Оперативен капацитет на инсталираните съоръжения за съхранение (в kW)“, заложена във Формуляра за кандидатстване, е в съответствие с крайните цели, свързани с изпълнението на настоящата мярка, и посочени в Приложението към Решение за изпълнение на Съвета 8091/22 от 28 април 2022 г. за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост на България.
270	17.04.2023г.	Моля за разяснения по следния казус: Дружество А притежава голям парцел, в който има изградена когенерационна инсталация. Същото дружество е дало право на строеж на несвързано с него средно предприятие Б за изграждане на инсталация за преработка на отпадъци. Дружество Б желае да кандидатства по процедурата и да изгради фотоволтаична инсталация с батерии за захранване на собствената си дейност. Допустим кандидат ли е Дружество Б? Същото има собствена мощност и може да представи удостоверение за нея от ЕРД.	Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване, фотоволтаичната система с батерии трябва да се изгражда върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата. В случай на сграда, същата следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. ИЛИ Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изгражда върху сграда, за която единствено кандидатът има учредено право на строеж. Сградата, за която има учредено право на строеж, следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия. Във връзка с изложеното и съгласно информацията, представена в запитването, в случай че дружество Б не е собственик на сградата/имота, където се планира да се изгради фотоволтаичната система с батерии, същото не е допустим кандидат по настоящата процедура.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 131, т. 1, № 161 и № 268.
271	18.04.2023г.	Как следва да се извърши проверката за затруднено положение в случай на предприятие, несъставящо баланс (ЕТ), което попада в дефиницията за МСП?	Затруднено положение за предприятие, несъставящо баланс (ЕТ), е налице, когато по отношение на него е изпълнено поне едно от обстоятелствата, посочени в букви в) и г) от Приложение 12 „Използвани съкращения и основни дефиниции“ към Условията за кандидатстване по настоящата процедура, а именно: *в) когато предприятието е в процедура по колективна несъстоятелност или отговаря на критериите на своето вътрешно право, за да бъде обект на процедура по колективна несъстоятелност по искане на неговите кредитори;* *г) когато предприятието е получило помощ за оздравяване и все още не е възстановило заема или не е прекратило гаранцията, или е получило помощ за преструктуриране и все още е обект на план за преструктуриране.* Обръщаме внимание, че проверката по отношение на определянето на „предприятия в затруднено положение“ се прилагат и на равнище група – както за предприятието-кандидат, така и за предприятията, с които кандидатът формира група предприятия (разгледани в цялост). Преди сключване на договор за финансиране се извършва проверка (включително за наличие на „предприятие в затруднено положение“ по смисъла на чл. 2, пар. 18 от Регламент (ЕС) № 651/2014) на кандидата и лицата, с които същите са свързани, формирайки група, въз основа на подадената декларация и чрез извършване на служебна проверка на наличната информация в публичните регистри (вкл. ТР и регистър на ЮЛНЦ). Моля, запознайте се и с разясненията по въпроси № 22, т. 2, № 58, № 108, № 139, № 192 и № 238.
272	20.04.2023г.	Собственици сме на няколко съседни УПИ с построените в тях сгради и във всички тях развиваме дейността си. Всички сгради във всички УПИ са захранени от обща партида от трафопост, който се намира в уширена част от в терен отреден и служещ за улица между тези УПИ - други сгради освен трафопоста в този терен няма (съответно - няма и консуматори в този терен). Трафопоста захранва единствено нас. В този трафопост в момента е точката на измерване. Отделните УПИ са захранени на ниско напрежение със самостоятелни кабели от същата партида. Титуляр по партидата е нашето предприятие. Друга дейност, различна от производството ни или наематели в отделните УПИ или сгради няма.	В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище. Обръщаме внимание, че разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на условията за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството на предложението за изпълнение на инвестиция. Съгласно Условията за кандидатстване инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност като източник на проверка е удостоверението, издадено от ЕРД, или Договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		Виждате ли полезна възможност да участваме в процедурата като изградим ФЕЦ в един или в няколко от тези притежавани от нас УПИ и сгради? Благодарим!	За целите на настоящата процедура под „обект“ се разбира сграда/и, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа, и недвижими имоти към тях, попадащи в рамките на един урегулиран поземлен имот, в урбанизирани територии. Във връзка с изложеното, захранване на обекти, различни от тези по отношение на които е заявена за изграждане фотоволтаична система, е недопустимо. С оглед на изложеното и съгласно информацията, представена в запитването, е допустимо да се изгради фотоволтаична система с батерии в обекта (УПИ) на границата, с който се намира точката на присъединяване (трафопоста), и съответно с електрическата енергия от енергийното съоръжение могат да се захранват само сградите в съответния обект (УПИ). Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 37, т. 1, № 121, № 128, № 133, № 144, № 145, т. 1, № 209 и № 258, т. 2.
273	20.04.2023г.	Уважаеми дами и господа Моля да ни отговорите на следните въпроси: 1. Раздел ""Бюджет"" в онлайн формуляра, дава възможност за попълване на общият размер на инвестицията в един ред. В тази обща сума следва да се включат всички разходи свързани с изпълнението на проекта - в т.ч Разходи за доставка, монтаж, изпълнение на СМР и други допустими по програмата разходи. Въпросът ни е - къде се попълва информацията относно размера на всеки отделен разход? 2. Сградата, на която предвиждаме да изградим ВЕИ за собствено потребление има обща присъединена мощност в размер на 200kW, но под различни абонатни номера в енергоразпределителното дружество. На един от абонатните номера има изградена ВЕИ с мощност 30kW, а сега планираме на абонатен номер с присъединена мощност 50kW да изградим ВЕИ до 100Kw. Въпросът ни е - следва ли да посочим, че имаме изградена ВЕИ на покрива на същата сграда, макар да е под друг абонатен номер? Благодаря предварително	1. Съгласно т. 14.2 от Условията за кандидатстване, в обхвата на допустимите разходи могат да се включат: разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА); разходи за придобиване на дълготрайни нематериални активи (ДНА); разходи за строително-монтажни работи на покрив/фасада на сграда или върху недвижим имот към нея; и разходи за консултантски услуги от инженерно-технически характер. Допълнително е уточнено, че всички посочени разходи следва да са необходими и пряко свързани с изгражданите фотоволтаични системи в комбинация с батерии. По процедурата е предвидено кандидатите да залагат в т. „Бюджет“ на Формуляра за кандидатстване общата стойност/сума за изграждане на всяка отделна фотоволтаична система за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии). Посочената стойност/сума не трябва да надвишава пределната (максимална) стойност от 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии). Допълнително, в случай че кандидатът планира изграждане на отделни фотоволтаични системи в комбинация с батерии в отделните стопански обекти, същите следва да бъдат заложени на отделни редове в т. „Бюджет“ на Формуляра за кандидатстване. Обръщаме внимание, че по процедурата е заложено изискване, всички разходи, включени в предложението, да се изпълнят от един изпълнител, като същият следва

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			да се избере в съответствие с реда, предвиден в приложимата нормативна уредба (ЗОП, ПМС № 80 от 9 май 2022 г., Условията за изпълнение по процедурата). По настоящата процедура не се изисква предоставяне на информация за размера на всеки отделен разход, необходим за изграждане на фотоволтаичната система с батерии. Моля, запознайте се и с указанията, предоставени в Приложение 6 към Условията за кандидатстване – „Примерните указания за попълване на електронен Формуляр за кандидатстване“. 2. Съгласно т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата ИЛИ единствено кандидатът да има учредено право на строеж и сградата, за която има учредено право на строеж, и където ще се изгражда фотоволтаичната система с батериите, е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. Също така, в Условията за кандидатстване е посочено, че инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност като източник на проверка е удостоверението, издадено от ЕРД, или Договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. За целите на настоящата процедура под „обект“ се разбира сграда/и, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа, и недвижими имоти към тях, попадащи в рамките на един урегулиран поземлен имот, в урбанизирани територии. С оглед на изложеното, би било допустимо изграждането на посочената в запитването фотоволтаична система с батерии при положение, че са спазени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата. Обръщаме внимание, че в раздел „План за изпълнение / Дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване кандидатите следва **задължително** да представят информация относно необходимостта от получаване на подкрепа за изграждане на нови фотоволтаични инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			съхранение на енергия (батерии), включени в предложението за изпълнение на инвестиция. В случай че кандидатът има изградени вече такива фотоволтаични мощности следва да ги опише в посочения раздел. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 1, т. 1, № 84, № 209 и № 258, т. 1.
274	20.04.2023г.	Здравейте! Имаме следния въпрос: В случай, че след получаване на оферта/и в рамките на приложимата според изискванията на СНД на ПИТ процедура за избор на външен изпълнител по реда на ПМС № 80 от 9 май 2022 г. за изграждане на фотоволтаична система за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия се получат оферти надвишаващи одобрения общ бюджет вписан в т.6 „Бюджет“ на формуляра за кандидатстване допустимо ли е Възложителя на процедурата (бенефициент на безвъзмездната помощ) да сключи договор с класирания на първо място участник като допълнително необходимите средства за договора бъдат осигурени от Възложителя (бенефициент на безвъзмездната помощ) от собствени средства, като по този начин ще бъде увеличен интензитета на собствено съфинансиране на предложението за инвестиция и няма да бъде надхвърлен размера на интензитет на помощта определен в т. 10 „Процент на съфинансиране“ от Указанията за кандидатстване и одобрен за конкретния бенефициент от СНД с формуляра за кандидатстване (приложение 1 към договора за финансиране) и не се надвишава максималния размер на безвъзмездното финансиране определено по реда на т. .9 „Минимален и максимален размер на безвъзмездното финансиране за конкретно предложение за изпълнение на инвестиция“ от Указанията за кандидатстване също одобрен за конкретния бенефициент от СНД с формуляра за кандидатстване (приложение 1 към договора за финансиране)? Пожелаваме успех на процедурата!	В запитването не се съдържа достатъчно информация за предоставяне на еднозначно и категорично становище. Обръщаме внимание, че разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на условията за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството на предложението за изпълнение на инвестиция. Съгласно Условията за кандидатстване по процедурата, с оглед определяне на реалистичността на предвидените разходи, СНД е извършил предварителни анализи и пазарни проучвания и е определил пределна (максимална) цена за изграждане на фотоволтаична система до 1 MW за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) в размер на до 3 000 лева без ДДС за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение (фотоволтаична система в комбинация с батерии). Допълнително, в Критерии и методология за оценка на предложения за изпълнение на инвестиции (Приложение 5 към Условията за кандидатстване) е включен и критерий № 36, който оценява ефективността на инвестицията в изграждането на нова фотоволтаична система за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) въз основа на предвидената от кандидата стойност за всеки 1 kW инсталирана мощност на енергийното съоръжение. Максималният брой точки, които могат да бъдат присъдени по посочения критерий, са 2. Също така, в чл. 8.7 от Общите условия към договорите за финансиране (Приложение 16 към Условията за изпълнение) са указани промени, които не са допустими по процедурата, като: промени, които поставят под въпрос постигането на етапите и целите и планираните резултати на проекта и могат да доведат до внасяне на изменения в проекта, които биха поставили под въпрос решението за отпускане на безвъзмездната финансова помощ; промени, които биха представлявали нарушение на принципа на равнопоставеност на кандидатите и нарушават конкурентните условия, заложени в условията за кандидатстване и изпълнение, и приложимата нормативна уредба към съответната процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, и др.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 98, т. 2.
Дата на разясненията от СНД: 26.04.2023 г.			
275	21.04.2023г.	Здравейте, допустимо ли е в един проект да се правят повече от една сграда при положение че различните сгради имат договори за присъединяване някои с ЕВН ""Електроразпределение Юг"" ЕАД (ЕР Юг), а другите с ""ЕСО"" ЕАД? Ако е допустимо в такъв случай трябва ли да бъдат представени удостоверения от различните собственици на точки за достъп - ЕРД и ЕСО?	Съгласно Условията за кандидатстване инсталираната мощност на изградената фотоволтаична система за собствено потребление в рамките на предложението за изпълнение на инвестиция не следва да надвишава повече от 2 (два) пъти размера на предоставената мощност като източник на проверка е удостоверението, издадено от ЕРД, или Договор с ЕРД, от което/който е видна предоставената мощност на кандидата към 01.12.2022 г. за обекта, където ще се изгради фотоволтаичната система с батериите. За целите на настоящата процедура под „обект“ се разбира сграда/и, присъединени към електропреносната, електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа, и недвижими имоти към тях, попадащи в рамките на един урегулиран поземлен имот, в урбанизирани територии. Във връзка с изложеното, захранване на обекти, различни от тези по отношение на които е заявена за изграждане фотоволтаична система, е недопустимо. С оглед на изложеното, в случай че в един стопански обект има няколко сгради с отделни партиди към ЕРД/ЕСО, максималната инсталирана мощност на фотоволтаичната система следва да е съобразена с общата предоставена мощност за съответния обект (сумата от предоставената мощност за отделните сгради в обекта) съгласно предоставено удостоверение/договор с ЕРД/ЕСО. С така изградената фотоволтаична система с батерии могат да се захранват с електрическа енергия всички сгради в съответния обект, в които кандидатът упражнява основната си икономическа дейност, като е допустимо в съответните сгради кандидатът да извършва и допълнителни дейности (ако има такива), единствено при положение, че същите попадат в допустимите сектори по настоящата процедура. Обръщаме внимание, че в случай че фотоволтаичната система се изгражда върху сграда, същата следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване по настоящата процедура. Също така, в т. 13.1, подт. 1.7) от Условията за кандидатстване е указано, че „*Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда/имот, която/който е изцяло собственост на кандидата. В случай на сграда,*

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			същата следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване. *ИЛИ* *Фотоволтаичната система с батерии трябва да се изграждат върху сграда, за която единствено кандидатът има учредено право на строеж. Сградата, за която има учредено право на строеж, следва да е въведена в експлоатация към датата на кандидатстване.* *Инвестицията не може да се изпълнява върху сграда/имот, които се ползват от кандидата чрез договор за наем или концесия*.“ Във връзка с гореизложеното и съгласно информацията, представена в запитването, е допустимо да се изгради фотоволтаична система с батерии върху няколко сгради в един стопански обекта (един УПИ), като при кандидатстването следва да бъдат предоставени удостоверение/договор със съответните ЕРД/ЕСО, предоставящи мощност в обекта, и при положение, че са спазени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 111, № 121, № 128 и № 258, т. 1.
276	24.04.2023г.	Следва ли да се декларират като държавна помощ получените компенсации за електроенергия над 250 лв. на МВч?	Плащанията по Програмата за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия, не се считат за държавна помощ. В тази връзка, същите не следва да бъдат посочвани в Приложение 3.1 към Декларацията за държавни помощи (Приложение 3 към Условията за кандидатстване).